

NMHH PC-Adatscere **program használati útmutató**

PC-Adatscere 6.2.4 verzió

FMS, AGA és PIR adatszolgáltatás

Budapest, 2022. december

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETÉS	5
2	VÁLTOZÁSOK AZ ELŐZŐ VERZIÓKHOZ KÉPEST	6
2.1	MI AZ ÚJ A 3.1.7 VERZIÓBAN?.....	6
2.2	MI AZ ÚJ A 3.2. VERZIÓBAN?	6
2.3	MI AZ ÚJ A 3.3. VERZIÓBAN?	6
2.4	MI AZ ÚJ A 4.0.0. VERZIÓBAN?	6
2.5	MI AZ ÚJ A 4.2.0. VERZIÓBAN?	6
2.6	MI AZ ÚJ A 4.3.0. VERZIÓBAN?	7
2.7	MI AZ ÚJ A 4.3.4. VERZIÓBAN?	7
2.8	MI AZ ÚJ A 4.4.2. VERZIÓBAN?	7
2.9	MI AZ ÚJ A 4.6.1. VERZIÓBAN?	7
2.10	MI AZ ÚJ A 4.7.0. VERZIÓBAN?	7
2.11	MI AZ ÚJ A 4.7.1. VERZIÓBAN?	7
2.12	MI AZ ÚJ A 4.8.2. VERZIÓBAN?	8
2.13	MI AZ ÚJ A 4.8.4. VERZIÓBAN?	8
2.14	MI AZ ÚJ A 4.8.8. VERZIÓBAN?	8
2.15	MI AZ ÚJ A 4.8.11. VERZIÓBAN?	8
2.16	MI AZ ÚJ A 5.4.10. VERZIÓBAN?	9
2.17	MI AZ ÚJ A 5.4.11. VERZIÓBAN?	9
2.18	MI AZ ÚJ A 6.0.5. VERZIÓBAN?	9
2.19	MI AZ ÚJ A 6.0.6. VERZIÓBAN?	9
2.20	MI AZ ÚJ A 6.0.7. VERZIÓBAN?	9
2.21	MI AZ ÚJ A 6.1.2. VERZIÓBAN?	10
2.22	MI AZ ÚJ A 6.2.4. VERZIÓBAN?	10
3	SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KÖRNYEZET, TELEPÍTÉS	11
3.1	PC MINIMÁL KONFIGURÁCIÓ.....	11
3.2	ALKALMAZÁS TELEPÍTÉSE	11
4	ADATSZERKEZETEK	12
4.1	FMS ADATBÁZIS ADATTÁBLÁZATAI.....	12
4.2	AZONOSÍTÓGAZDÁLKODÁSI ADATBÁZIS (AGA) TÁBLÁZATAI	12
4.3	POSTAI INFORMÁCIÓS RENDSZER (PIR) ADATBÁZIS TÁBLÁZATAI	13
5	ABLAKOK, ADATBEVITELI MEZŐK ÁLTALÁNOS TULAJDONSÁGAINAK ISMERTETÉSE	14
6	FÁJL MENÜ / KÖRNYEZETI VÁLTOZÓK BEÁLLÍTÁSA	21
7	FMS ADATOK MENÜPONT ELEMEI	23
7.1	PARTNER NYILVÁNTARTÁS	23
7.2	BERENDEZÉS NYILVÁNTARTÁS	26
7.3	ANTENNA NYILVÁNTARTÁS	28
7.4	CSATORNANÉV-NYILVÁNTARTÁS.....	39
7.5	ÁLLOMÁS NYILVÁNTARTÁS	41
7.5.1	<i>Hálózat adatlap</i>	41
7.5.2	<i>Állomás adatlap</i>	47
7.5.3	<i>Kapcsolódó állomások adatainak megadása</i>	51
7.5.4	<i>Cella adatok</i>	52
7.6	ADATLAPOK NYOMTATÁSA.....	58
7.7	FMS RENDSZERHEZ KAPCSOLÓDÓ XML ADATCSERE ÉS FÁJL KONVERZIÓ.....	59
7.7.1	<i>XML-adatok beolvasása, importálása</i>	60
7.7.2	<i>XML-adatok kiírása, exportálása</i>	62
7.7.3	<i>PcHif2 adatok átmásolása PC-Adatcsere adatbázisba</i>	66

8	AZONOSÍTÓGAZDÁLKODÁSI ADATBÁZIS (AGA)	67
8.1	PARTNER NYILVÁNTARTÁS:	67
8.2	DOLGOZÓK ADATAI	67
8.3	KÉRELEM ADATOK.....	69
8.4	KÉRELEM ADATOK NYOMTATÁSA	72
8.5	XML-ADATOK LÉTREHOZÁSA.....	73
9	POSTAI INFORMÁCIÓS RENDSZER (PIR) KEZELÉSE	74
9.1	„VARÁZSLÓ” ABLAK ÉS BEKAPCSOLÁSA	75
9.1.1	<i>Varázsló, Postai szolgáltató kijelölése</i>	75
9.1.2	<i>Varázsló, Településcsoport adatok</i>	76
9.1.3	<i>Varázsló, Hálózati adatok, Egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás hálózati adatai</i>	76
9.1.4	<i>Varázsló, Hálózati adatok, Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás hálózati adatai</i>	77
9.1.5	<i>Varázsló, Hálózati adatok, Egyetemes postai szolgáltatás hálózati adatai</i>	78
9.1.6	<i>Varázsló, Termékek, árinformációk</i>	79
9.2	SZOLGÁLTATÓK CÉGADATAI.....	80
9.3	SZOLGÁLTATÓ CÉG KIJELÖLÉSE	83
9.4	TELEPÜLÉSCSOPORTOK.....	84
9.5	EGYETEMES POSTAI SZOLGÁLTATÁST NEM HELYETTESÍTŐ POSTAI SZOLGÁLTATÁS	89
9.5.1	<i>Ügyfélszolgálatok</i>	89
9.5.2	<i>Ellátott területek</i>	94
9.5.3	<i>Postai közreműködők</i>	101
9.5.4	<i>Csomagautomata-adatok</i>	105
9.5.5	<i>Feldolgozópontok</i>	109
9.6	EGYETEMES POSTAI SZOLGÁLTATÁST HELYETTESÍTŐ POSTAI SZOLGÁLTATÁS.....	112
9.6.1	<i>Ügyfélszolgálatok</i>	112
9.6.2	<i>Állandó postai szolgáltatóhelyek</i>	117
9.6.3	<i>Szolgáltatástípusok és ellátott területeik</i>	122
9.6.4	<i>Levélyűjtő szekrények</i>	128
9.6.5	<i>Postai közreműködők</i>	133
9.6.6	<i>Csomagautomata-adatok</i>	134
9.6.7	<i>Feldolgozópontok</i>	135
9.7	EGYETEMES POSTAI SZOLGÁLTATÁS	136
9.7.1	<i>Ügyfélszolgálatok</i>	136
9.7.2	<i>Állandó postai szolgáltatóhelyek</i>	141
9.7.3	<i>Támpontok</i>	144
9.7.4	<i>Szolgáltatástípusok és ellátott területeik</i>	146
9.7.5	<i>Mobil posták</i>	150
9.7.6	<i>Levélyűjtő szekrény</i>	152
9.7.7	<i>Postai közreműködők</i>	154
9.7.8	<i>Csomagautomata-adatok</i>	156
9.7.9	<i>Feldolgozópontok adatai</i>	158
9.7.10	<i>EPKSZ szerinti tájékoztatás az ideiglenes zárva tartásról</i>	159
9.8	ÁRINFORMÁCIÓK	161
9.8.1	<i>Külföldi árzóna</i>	161
9.8.2	<i>Termékek, árak</i>	163
9.9	XML-ADATOK GENERÁLÁSA	167
9.10	XML-ADATOK BEOLVASÁSA.....	168
9.11	IRÁNYÍTÓSZÁM ADATOK KEZELÉSE.....	169
MELLÉKLET		171
I.	PC-ADATCSERE PROGRAM TELEPÍTÉSI PÉLDA	172
II.	PC-ADATCSERE PROGRAM ELTÁVOLÍTÁSA A RENDSZERBŐL	176
III.	PC-ADATCSERE PROGRAM ABLAK INDÍTÁSKORI MÉRETÉNEK BEÁLLÍTÁSA.....	178
IV.	KÖRNYEZETI VÁLTOZÓK BEÁLLÍTÁSA, ADATBÁZISOK ELÉRÉSE.....	180

V.	NYILVÁNTARTÁSI ADATBÁZISOK ÁTTELEPÍTÉSE, BIZTONSÁGI MENTÉS KÉSZÍTÉSE	184
----	--	-----

1 Bevezetés

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban NMHH) és elődszervezete 2002. november óta használja az FMS rendszert (Frequency Management System) frekvenciagazdálkodási tevékenységének végrehajtásához. A gyorsabb ügyintézés és a kevesebb "papírmunka" érdekében az FMS program-rendszerben is lemezes adatszolgáltatást rendszeresített a műsorszóró, az URH rádiótelefon és a mikrohullámú engedélyezési eljárásokban. Ezekhez kidolgoztatta és létrehozta az új adatkommunikációs állományok struktúráját és feldolgozási folyamatát.

Az ügyfelek széles körének bevonásához és az egyszerűbb adatszolgáltatás érdekében az NMHH elkészítette a Pc-Adatscere programot (korábban: PCHIF), amely segítségével az alapvető adat karbantartási feladatok végrehajthatóak. Továbbá, a program képes az előírásoknak megfelelő adatkommunikációs állományokat létrehozni és felolvasni. Az NMHH 2002. november 1-től már csak ezen programmal készített lemezes adatszolgáltatást tudja elfogadni.

Az NMHH 2005. márciustól a lemezes adatszolgáltatást már az új partner adatbázisnak megfelelő adatszerkezettel kéri beküldeni, illetve azzal küldi vissza a partnereinek.

2006. októbertől az NMHH az azonosító gazdálkodási feladatának ellátásához is a Beadványosok részére elérhetővé teszi a lemezes adatszolgáltatás benyújtását segítő felhasználói programot. Ezt a programbővítést tartalmazza a PCHIF 4.0. verziója.

A program a 4.2 verziótól kibővült a műsorszóró szolgálathoz szükséges adatszolgáltatás mezőivel és az ehhez tartozó adatcserélő XML struktúra módosításával.

A 4.7 verziótól a partnerekhez tartozó dolgozók vagy ügyintézők kezelése változik. Egy-egy ügyintézőt konkrét partnerhez lehet rendelni.

Az NMHH 2017. áprilisban nagyobb változást hajtott végre nyilvántartási rendszerében. Ezek közül a két legfontosabb, hogy földi pont-pont közötti mikrohullámú rendszerekben bevezetésre került a linkenkénti engedélyezés, valamint az adminisztratív terhek csökkentése érdekében ettől az időponttól kezdve az XML állománnyal is lehetséges megszüntetést és meghosszabbítást kezdeményezni.

Mindkét változásnak hatása van az XML fájl generálására is, így a program 4.8.8 verziójától már egy újabb, módosított XML struktúra kerül felhasználásra. A 4.8.11 verzió a javításokon kívül az XML készítéshez igyekszik segítséget nyújtani a felhasználónak a hálózatok keresésénél.

2018. júliustól (5.4.10. verziószámától) az NMHH a postai szolgáltatásokkal kapcsolatosan is bevezette az elektronikus adatszolgáltatást, és az ehhez kapcsolódó adatbázissal és műveletekkel kibővült a program képessége. A postai információs rendszerrel kapcsolatos modulra a jövőben PIR (mint Postai Információs Rendszer) rövidítéssel hivatkozunk.

2020. márciusban a postai információs rendszer kiegészítésre került, hogy a felhasználók egyszerűen eligazodjanak a kitöltendő adatok között. Bevezetésre került a cégeadatokon belül a szolgáltatási kategória, módosult a „Postai adatok” legördülő menü elemeinek sorrendje, valamint megjelenítő egy „Varázsló”, amely javasolja az adatok kitöltési sorrendjét.

2022. augusztus-december időszakban az FMS adatbázisban történt bővítés (például antenna elhelyezkedése, GSM technológia neve, hálózati díjkategóriák), valamint ezen területhez tartozó XML struktúrában voltak változások (XML verziószám: 2.61.0).

A könnyebb érthetőség kedvéért a program kezelésének elsajátításához javasoljuk először a dokumentáció teljes egészének elolvasását. Az adatok kitöltéséhez és értelmezéséhez egy másik dokumentum, a kitöltési útmutató nyújt támogatást.

2 Változások az előző verziókhhoz képest

2.1 Mi az új a 3.1.7 verzióban?

3.1.7. a: Antenna és berendezés rekord törlése esetén a program vizsgálja, hogy van-e kapcsolódó rekord.Ld. 5. fejezet 4. ábrához tartozó szöveg.

3.1.7. p :

- Új menüpontok az „Adatok / Antenna szerkesztés” ablakhoz. Ld. 7.3 fejezet 12 ábra és a hozzá tartozó magyarázó szöveg.
- Különböző antenna karakterisztikák összegzése illetve irányított antennákból egybeépített egynél több főiránnyal rendelkező eredő karakterisztikák kiszámítása és rögzítése lehetséges. ld. 7.3. fejezet.
- Antenna karakterisztikák grafikus ábrázolási lehetősége. 7.3. fejezet

2.2 Mi az új a 3.2. verzióban?

3.2. a

- Megváltozott „Berendezés” adatlap felépítés. ld. 7.2. fejezetet.
- Ettől a verziótól számítva az állomáskapcsolatok között hálózaton kívüli kapcsolódó állomás is megadható. ld. 7.5.3. fejezetet.
- „Állomás nyilvántartás / Cella” ablakban a duplex- és sávszűrők csillapítás adatainál ebben a verzióban már lehetőség van arra, hogy az adási és vételi irányban eltérő értékeket adjon meg a felhasználó. ld. 7.5.4. fejezetben

3.2. p

- „Állomás nyilvántartás / Cella” ablakban az antenna adatok mellett megjelenik a sugárzási karakterisztika táblázatos formában.

2.3. Mi az új a 3.3. verzióban?

- Az új fejlesztés egy kibővített lehetőséget nyújt a táblázat tartalmának egyszerre több feltétel szerinti sorba rendezésére is. (részletesen 7.5. fejezetben)
- szinte minden ablak formája megújult

2005. márciustól a 3.3.a. és 3.3.p. :

- új partner adatbázis szerkezetének megfelelő szerkesztő és adatbeviteli egység (7.1. fejezet)
- XML file formátum hálózatonkénti létrehozásának lehetősége, (8.1.1 fejezet)
- XML file formátum létrehozásának méretbeli korlátozási lehetősége (8.1.1 fejezet)
- program leírásban a jobb margón „Újdonság” felirat jelzi azokat a szövegrészeket, amelyek az előző változathoz képest plusz információt jelentenek.

2.4 Mi az új a 4.0.0. verzióban?

2006. októberétől az NMHH az azonosító gazdálkodási feladatának ellátásához is a Beadványosok részére elérhetővé teszi a lemezes adatszolgáltatás benyújtását segítő felhasználói programot. Ezt a programbővítést tartalmazza a PCHIF 4.0.0. verziója. A programnak ez a része lehetővé teszi az azonosító gazdálkodás során az NMHH által nyilvántartott adatok saját nyilvántartását, karbantartását és az NMHH-hoz beadásra kerülő kérelem gyors és egyszerű elkészítését.

2.5 Mi az új a 4.2.0. verzióban?

Alapvető újdonság, hogy a rendszer kibővült a műsorszóráshoz tartozó mezőkkel. Ez érinti a hagyományos, analóg üzemi rendszereket és az egyre bővülő digitális hálózatokat is.

Az új, kibővített mezők alkalmazása miatt a régi, megszokott képernyők megváltoztak. Reméljük, ez a kis módosítás nem fogja elriasztani a program régi felhasználóit!

2.6 Mi az új a 4.3.0. verzióban?

Módosult a program neve.

Az adatbázis szerkezetben két komolyabb módosítás történt.

- A hálózatkód hossza és kezelése változott. A korábbi 6 numerikus karakter helyett 31 hosszú alfanumerikus értékkel feltölthető mező lett. Ennek hatása különösen feltűnő, amikor 1-3 hosszú hálózatkódot alkalmazunk. (Korábban ebben az esetben vezető nullával lett feltöltve a mező a helyes sorbarendezés miatt.)
- Az adó és vevő frekvenciák esetén megnövekedett a tizedes jegyek száma. Erre a 6.25 kHz-es csatornák CEPT szerinti vivőinek kijelölése miatt volt szükség.

Néhány szolgáltatást építettünk be a felhasználók részére. (Pl.: h_{eff} értékek kötegelt módosítása, több hálózat összefűzése egyetlen hálózattá.)

Ezen kívül néhány adatlap formátumán módosítottunk, valamint a felhasználóktól érkező visszajelzések alapján javítottunk a működésen.

2.7 Mi az új a 4.3.4. verzióban?

Néhány apróbb hiba javításra került.

Az adatbázisban nem történt módosítás.

2.8 Mi az új a 4.4.2. verzióban?

Az adatbázis szerkezetben a műsorszórási szolgáltatást érintő bővítés történt.

Néhány apróbb hiba javításra került.

2.9 Mi az új a 4.6.1. verzióban?

Az adatbázis szerkezetben több változás történt. Így például

- a műsorszórási szolgáltatásban felvételre került a TSID mező,
- minden szolgáltatás kibővült az állomáshoz tartozó megjegyzés lehetőségével,
- növekedett a csatorna sávszélesség beírható maximális értéke a 70 GHz-es alkalmazások miatt.

Lenyíló menük értékészlete bővítésre került.

Programhibák kerültek javításra.

- berendezés szűrő adatok kezelése XML felolvasásakor,
- műsorszórási szolgáltatásban referencia frekvencia mező adat kiírása,
- telepítési készlet módosítása a 2002. előtti adatbázis kezelése érdekében,

2.10 Mi az új a 4.7.0. verzióban?

Az adatbázis szerkezetben több változás történt. Így például

- a műsorszórási szolgáltatásban felvételre került a másodlagos program név mező, valamint az RDS PI kódok,
- egy partnerhez több dolgozót köthetünk, mint annak ügyintézői, dolgozói.

Programhiba került javításra. (Az amatőr szolgáltatásban használt születési idő nem megfelelő formátumban íródott ki, illetve olvasódott be az XML adatcsere során.)

2.11 Mi az új a 4.7.1. verzióban?

Az adatbázis szerkezetben nem történt változás.

Visszajelzések alapján módosítva és bővítve lett a hálózatok és az állomások általános kereső ablakának funkciója, működése. (string kezdetű keresés, választó lista automatikus szűkítése, lsd: 7.5.1.pont)

2.12 Mi az új a 4.8.2. verzióban?

- Az adatbázis szerkezetben változás történt. Kibővült a műsorszórához kapcsolódó állomás adat egy mezővel, amely a koordinációs nevet tartalmazza. Ez egy ékezet nélküli, nagy betűs mező. Kitöltésével kapcsolatban kérjük vegye figyelembe a szakterület tájékoztatását!
- Az XML állományt generáló modul futása módosult, figyelembe véve az NMHH Adatkapu projekt elvárásait. Ettől a verziótól kezdve az XML file-ban lévő tagok sorrendje megegyezik az xsd definíciós sorrendjével.
- Az NMHH Adatkapu xsd alapú ellenőrzése miatt kikerült az XML állományból a 4.7.0 verzióban bevezette másodlagos program név mező, valamint az RDS PI kód. *Fontos, hogy ez csak átmenetileg került ki!* A Pc-Adatcsere oldalain továbbra is kérjük ezek kitöltését, megadását az adott szolgáltatban, amely információk a nyomtatott adatlapokon meg is jelennek. Egyszerűen csak az NMHH-nál folyó fejlesztések különböző időbeli lefutása miatt kerültek ki az XML -ből. Amint a jelenleg fejlesztés és tesztelés alatt álló nyilvántartó rendszerünk új verziója éles üzembe kerül, akkor ezen mezőket ismét az XML-be teszi a Pc-Adatcsere program új verziója.

2.13 Mi az új a 4.8.4. verzióban?

- Az adatbázis szerkezetben nem történt változás.
- A rádiós eszközök modulációs módjának listája kibővítésre került, mivel további „QAM” módok jelentek meg a korszerű mikrohullámú berendezéseknél.
- A hálózat adatlapon a beadványos ügyintézőjének csatolása megszüntethető az egér jobb kattintással.

2.14 Mi az új a 4.8.8. verzióban?

- Az adatbázis szerkezetben nem történt változás.
- Megváltozott XML adatszolgáltatást leíró XSD verzió követése.
- Az NMHH által módosított adatszerkezet és összeköttetésenkénti engedélyezés követése.
- XML adatszolgáltatással megvalósítható meghosszabbítás és törlési műveletekhez állomány generálása.
- Visszakerült a műsorszórához szolgáltatban az RDS PI kód használata.
- XML adatszolgáltatásban jognyilatkozat tehető a koordináció és a fellebbezéssel kapcsolatban.

2.15 Mi az új a 4.8.11. verzióban?

- Az adatbázis szerkezetben nem történt változás.
- Javítások történtek a működésben.
  - Nyomtatott adatlapon a fősugárzási irány javítása, ha az 100° alatt volt.
  - Frekvenciakijelölésből rádióengedély kérekor az AP_NAME érték feltöltése vezető nullával.
  - Kijelölés okirat XML felolvasásakor az alszolgáltat kódja a régi értékbe konvertálódik, így a kijelölések megkülönböztethetőek.
- Az XML generáláshoz használt ablakban bővítésre került az oszlopok száma. Így most már megjelenik a hálózat jellege (kijelölés vagy rádióengedély), hálózat érvényességi ideje, az állomás frekvenciája és fősugárzási iránya.
- Az XML generáláshoz használt ablakban az oszlopok fejlécére kattintva a sorok rendezhetőek, segítve a hálózat keresését.

2.16 Mi az új a 5.4.10. verzióban?

- Postai szolgáltatásokkal (PIR) kapcsolatos adatbázis létrehozása, és az ezzel kapcsolatos műveletek megjelenése az alkalmazásban.
- Az FMS és AGA adatbázis szerkezetben nem történt változás.
- Környezeti változók kibővítése a PIR résszel összefüggésben.
- FMS rendszerrel kapcsolatos menüpontok kismértékű átszervezése az egységesítés érdekében.
- Az FMS rendszerhez tartozó XML beolvasáskor *átmenetileg* beolvasásra kerül az AD_TAX_ADMIN_NUM tag értéke, ha a nincs kitöltve a BIC_TAX_ADMIN_NUM tag.

2.17 Mi az új a 5.4.11. verzióban?

- A verzió csak kisebb program javításokat, pontosításokat tartalmaz az FMS területén. Adatbázis módosítás nem történt.
- Pontosításra került, hogy a zajtényzőt az XML adatsorban arányszámként kell megadni. Mivel a PC-Adatsere programban dB-ben van nyilvántartva, ezért az XML export/import műveletek során egy automatikus konverzió kerül végrehajtásra. Ez elsősorban a mikrohullámú berendezéseket érinti.

2.18 Mi az új a 6.0.5. verzióban?

- A frekvenciaengedélyezéshez tartozó területen kiegészült az adatbázis a hajózási és a légügyi engedélyek okiratainak mezőivel adataival. Ehhez kapcsolódóan bővítésre került több legördülő menü értékkészlete, megjelent a „Jármű” adatlap a szerkesztő ablakban.
- A hálózati adatok leválogatása szűrési lehetősége bővült. Továbbá több adatforrásból is elvégezhetjük a leválogatást egyetlen lépésben.
- A postai nyilvántartó rendszerben rögzített cégelemek kiegészítésre kerültek a cég által nyújtott szolgáltatások kategóriájával, amely befolyásolja a megnyitható menüpontokat, megadható adatokat.
- A postai adatszolgáltatás során, ha hibás, vagy hiányos adatok szerepelnek a rendszerben, akkor a hibás XML fájl nem jön létre a célkönyvtárban.
- A PIR rendszer tartozó képernyők megnyitáskor a fő ablak bal felső sarkához igazodnak, javítva ezzel a kis felbontású monitoron történő megjelenítést.

2.19 Mi az új a 6.0.6. verzióban?

- A verzió csak kisebb program javításokat, pontosításokat tartalmaz az FMS és a postai információs rendszer területén. Adatbázis módosítás nem történt.

2.20 Mi az új a 6.0.7. verzióban?

- A frekvenciagazdálkodási terület adatszerkesztő ablakaiban a tizedesjegyeket tartalmazó mezők feltöltése során a billentyűzetről megadott tizedesvessző karakter automatikusan konvertálódik tizedesponttá. Ezzel a magyar billentyűzet numerikus részét teljes funkciójában lehet használni.

2.21 Mi az új a 6.1.2. verzióban?

- A postai nyilvántartó rendszerben módosult a „Postai adatok” legördülő menü elemeinek sorrendje.
- A postai nyilvántartó rendszerben létrejött egy „Varázsló” ablak, amely mutatja a felhasználónak a kitöltésre javasolt adatokat, illetve a már rögzített információ mennyiségét.

2.22 Mi az új a 6.2.4. verzióban?

- A postai nyilvántartó rendszerben néhány ablakban módosításra kerültek a feliratok az új szabályozás szerint.
- A frekvencia nyilvántartásnál a partner adatoknál a továbbiakban megadható a partner a biztonságos kézbesítési címe, valamint elektronikus számla kérése esetén megadható, hogy az milyen email címre kerüljön továbbításra.
A cég csoportos adószáma is rögzíthető ettől a verziótól kezdve.
- Szintén az FMS részhez tartozik, hogy megadható az antenna elhelyezése (például: felszín alatti), valamint kiválasztható, hogy az adott frekvencián milyen technológia kerül alkalmazásra (például: LTE)
- Az FMS területen az XML adatszolgáltatások fájl méretének csökkentése érdekében az NMHH rövidesen áttér egy modernebb struktúrára (XML verzió: 2.61.0). Ennek támogatását biztosítja ez a verzió.
- Antenna polarizáció érték szigorú ellenőrzése adatbevitel során.
- Hálózati díjkategóriák bővítése.
- A 2002. november előtt érvényben lévő, frekvenciahasználathoz kapcsolódó adatbázis szerkezet támogatása, importálási lehetősége megszűnt.

3 Számítástechnikai környezet, telepítés

3.1 PC minimál konfiguráció

A program a következő minimál konfigurációt és beállításokat feltételezi:

- IBM PC kompatibilis Celeron 700 MHz-es vagy korszerűbb alaplap,
- 30 MB üres hely a HD-n,
- Windows XP, Vista és 7 vagy későbbi operációs rendszer (32 vagy 64 bites),
- 64 MB RAM,
- minimum HD felbontással üzemelő monitor,

A program egy felhasználós környezetben működik!

Fontos! A lemezes adatcsere során az NMHH mind a kimenő, mind a bejövő lemezeket vírusellenőrzésnek veti alá és a felhasználóktól ugyanezt várja el.

Az NMHH által elfogadott tömörítő programok: ZIP, 7Z vagy RAR. A megadott tömörítő eljárásokon kívül más is elfogadható, ha a file önkicsomagoló programmal együtt érkezik.

3.2 Alkalmazás telepítése

Az NMHH hivatalos oldaláról letöltött telepítő anyag kicsomagolása után a felhasználó gépén létrejövő „pc-adatcsere” mappában létezik egy „setup.exe” állomány, amelyet el kell indítani. A futtatás során a Windows által megszokott módon települ az alkalmazás.

Telepítés közben megadható, hogy melyik könyvtárba kerüljön a program.

Fontos, hogy olyan útvonal kerüljön megadásra, amelynek írására a felhasználó jogosult! A program már az első indításkor létrehoz néhány konfigurációs állományt és könyvtárat, amelyhez megfelelő jogosultsággal kell bírnia. (pl.: Windows 10 rendszerben sok esetben a felhasználónak nincs írási joga a „c:\Program Files” könyvtárban.)

Példa: Amennyiben a felhasználónak van írási joga a „c:\” meghajtóra, akkor javasolt a „c:\pc-adatcsere\” könyvtárba történő telepítés.

A telepítő az asztalon létrehoz egy indító ikont, amelyben megjelölésre kerül indítási könyvtárként az exe program elérési útvonala.

Az adatbázisok helye, könyvtára később a programból már módosítható. A kezelési útmutatóban szerepel ennek működése.

A telepítés menetéről részletesebb leírást található a dokumentáció végén, az I. Mellékletben.

4 Adatszerkezetek

4.1 FMS adatbázis adattáblázatai

Az NMHH FMS rendszerével kapcsolatos adatbázis a PC-Adatcsere rendszerben az alábbi táblákból áll:

Adatbázis

Partner adatok

Dolgozói adatok

Hálózat adatok

Állomás adatok

H_{eff} adatok

- telephely CCIR ajánlása szerinti h_{eff} értékei

Berendezés adatok

- állomás rádió berendezésének adatai

Cella adatok

- állomások sugárzási jellemzői

Antenna adatok

- cellához rendelt sugárzó adatai

Frekvencia adatok

- cellához tartozó adó / vevő frekvenciák

Műsorszóró adatok

- műsorszóró frekvenciák kiegészítő adatai

Koordinációs adatok

- frekvencia koordináció eredménye

Csatorna logikai név

- csatorna logikai elnevezése

Állomás kapcsolatok

- az állomás milyen más állomáshoz kapcsolódik

Jármű adatok

- annak a járműnek az adatai, amelynek a fedélzetén lévő rádiók adatait tartalmazza az engedély okirat

A programba integráltan megjelenik a PcHif2 adatbázis is annak érdekében, hogy a felhasználó meg tudja tekinteni korábbi adatait és képes legyen importálni abból bizonyos adatokat. Várhatóan 2019.évtől kezdve azonban megszűnik ezen nagyon régi (2002. előtti) PcHif2 formátumú adatbázis támogatása.

4.2 Azonosítógazdálkodási adatbázis (AGA) táblázatai

Kérelem adatai:

az NMHH-hoz beadandó azonosítók kiadása iránti kérelem alapadatai, az NMHH-nál nyilvántartott és a beadványos által kitöltött adatok.

Partner adatok:

a kérelem benyújtójának adatai

Dolgozók adatai:

a partner cég alkalmazottjának, ügyintézőjének adatai

Azonosítók adatai:

egy azonosítók és tartományok adatai.

4.3 Postai információs rendszer (PIR) adatbázis táblázatai

Postai szolgáltatók (cégek, egyéni vállalkozások) adatai

Irányítószám/település adatok

Település csoport adatok

Szolgáltatói hálózat adatok

    Szolgáltatási terület adatok

    Állandó postai szolgáltatóhely adatok

    Támpont adatok

    Mobil posta adatok

    Levélgyűjtő szekrény adatok

    Közreműködő adatok

    Csomagautomata adatok

    EPKSZ szerinti tájékoztatás adatok a kieső szolgáltatásról

    Feldolgozópont adatok

    Ügyfélszolgálat adatok

Termék árinformáció adatok

    Súly tartomány adatok

    km/ár tartomány adatok

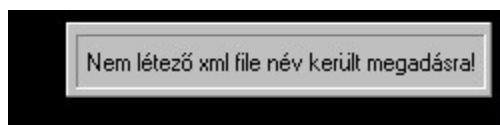
    Külföldi árzóna adatok

    Többletszolgáltatás adatok

5 Ablakok, adatbeviteli mezők általános tulajdonságainak ismertetése

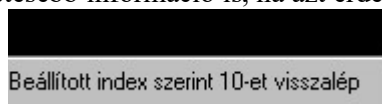
Kezdetként foglaljuk össze a programra és az egyes dialógus ablakokra, adatbeviteli mezőkre általánosan érvényes ismereteket:

- A program működése során folyamatosan a képernyő jobb felső sarkában magyarul megjelenő üzenetekkel tájékoztatja a felhasználót az éppen folyamatban levő műveletről vagy hiba esetén a hiba természetéről. 5./1. ábra

5./1. ábra

- Legtöbb adatbeviteli mezőre pozícionálva és egy picit rajta tartva az egeret, megjelenik egy kis felirat, amely segít az adatot értelmezni. Megmondja a nevét vagy azt, hogy milyen formátumban várja az adatokat pl. dátum típusú mező esetén „éééé.hh.nn.” felirat is megjelenik. Ebben a feliratban általában rövid lélegzetű információk jelennek meg. Ezzel egy időben megjelenik a képernyő bal alsó sarkában is ugyanahhoz a mezőhöz egy részletesebb információ is, ha azt érdemes tovább részletezni. 5./2. ábra

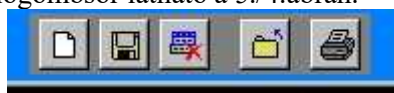
5./2. ábra

- Azokat az adatbeviteli mezőket, amelyek neve aláhúzással jelenik meg a képernyőn, kötelező kitölteni annak érdekében, hogy az adat-szolgáltatás elfogadható legyen.
- Azok közül a mezők közül, amelyek Külső és Belső jelzővel rendelkeznek, (pl. Külső megjegyzés és Belső megjegyzés) a „Külső” megnevezésük bizonyos esetben a NMHH által kiadott okirat műszaki mellékletében megjelenik.
- Több ablakban is találkozhatunk az 5./3. ábrán látható gombokkal. Ezekkel minden esetben az adott táblázathoz definiált sorberendezettség szerint lehet léptetni a rekordok között. Az egyes nyíl egyesével, a dupla nyíl tízesével léptet a rekordok között.

5./3. ábra

- Táblák rendezettségének alapértelmezése: Engedélyes kód + Hálózatkód + Ügyiratszám + Állomás kód. Természetesen ahol nem értelmezhető mind a négy mező, ott ugyanebben a sorrendben a megfelelő mennyiségű kulcsmezőt kell figyelembe venni. pl. Hálózat adatlapon az Engedélyes kód + Hálózatkód a sorba rendezés szempontja.
- Szintén többször visszatérő nyomógombsor látható a 5./4.ábrán.

5./4. ábra

Az 5./4. ábrán az első a sorban az új oldal létrehozás . Mindig az aktuális ablakban értendő. Ha pl. Állomás adatlap az aktív, akkor egy új üres állomás adatlap fog megjelenni a képernyőn.

Az 5./4. ábrán a második a mentés jól ismert ikonja . Ezt megnyomva elmenti azokat az adatokat amelyeket addig begépelte a Felhasználó. Azokban az ablakokban, ahol egymást több ablak is fedi, (ún. dosszié megjelenítésben, mint az 5./8. ábrán látható eset) ez azt jelenti, hogy mindegyik fülön végrehajtott módosítást vagy adatbevitelt egyszerre fogja elmenteni a program. **Fontos:** a felhasználó az adatokat

először mindig a memóriába rögzíti és csak az ikont tartalmazó gomb lenyomása után kerülnek azok mentésre. Tehát, ha a mezők feltöltése után mentés nélkül léptetjük az adatbázist, akkor a beírt adataink elvesznek. Ez alól csak az állomás másolási/mozgatási műveletek a kivételek.

Az 5./4. ábrán a harmadik a törlés ikon . Erre kattintva -mege erősítés után- a törlést azonnal végrehajtja a program. Antenna és berendezés rekord törlésekor megerősítő kérdést tesz fel a program a törlés végrehajtása előtt. Az antenna táblázatban a törlést csak akkor lehet végrehajtani, ha a törlésre kiválasztott rekord nem kapcsolódik cellához, berendezés táblázatból pedig csak akkor, ha a kiválasztott rekord nem kapcsolódik állomáshoz. Abban az esetben, ha van a rekordhoz kapcsolódó rekord, akkor a törlés végrehajtása előtt a Felhasználónak ki kell jelölnie egy másik már rögzített rekordot, amelyre lecseréli a törlendő rekordot. Itt figyelemmel kell azonban lenni arra, hogy ilyenkor az adatbázisban esetleg szereplő más hálózatokra is érvényes lesz ez a művelet ami miatt ezt a funkciót körültekintően kell alkalmazni.

Az 5./4. ábrán a negyedik nyomógomb a kilépés ikonja .

Az 5./4. ábrán az utolsó gomb a nyomtatás . Az adat táblázathoz kapcsolódó adatlapot lehet nyomtatni az aktuális rekordról.

➤ ***A legtöbb ablakra általánosan érvényes ismereteket az alábbiakban foglalhatjuk össze.***

(Ezekben a példákban az ábrák tipikus eseteket mutatnak meg, nem az összes előfordulási helyet.)

- ✓ A program a Windows programhoz hasonlóan ablakokban kommunikál a felhasználóval. Ezen ablakok “kezelőszervei” ugyanúgy működnek, mint a Windows alatt futó bármely programoké. Az ablakok a kereteken elhelyezett eszközökkel méretezhetők, kicsinyíthetők, nagyíthatók, mozgathatók. A programban bármely ablak mozgatható. Ehhez a fejlécre kell pozicionálni az egeret és a bal oldali gombot nyomva tartva az egér mozgásával az ablak mozgatható. Az ablak mérete szintén állítható az egér segítségével. Azzal a keretre pozicionálva megjelenik egy két irányú nyíl, amely jelzi a funkció működését. Az egér bal gombját nyomva tartva az ablak mérete megváltoztatható. Más ablakok esetén az ablak bezárása és minimalizálása is ugyanúgy működik, mint egy Windows alkalmazásban.

- Azok a mezőnevek, amelyek háttere piros színű, nyomógombként is üzemelnek. 5./6. ábra Az egér bal gombjával rákattintva egy olyan táblázat jeleníthető meg, amely az adott mező tartalma szerint sorba rendezett állapotban jeleníti meg az aktuális adattábla tartalmát.

5./6. ábra

- A „Belső inf.mezők” kartonon levő adatcsoport szürke háttér előtt szürke betűkkel jelenik meg, amely azt jelzi a Felhasználó számára, hogy az adott mezők az adott táblázatban nem szerkeszthetők. Ezen mezők általában tájékoztató jellegű adatokat tartalmaznak, belső változókat. 5./7. ábra

5./7. ábra

Állomás adatok /Dbc: c:\radio\dbf_fms\hiffms.dbc/

Hálózat: Állomás: Cella

Állomáskód: 0001

Neve: FB_Budapest_Hármashatár-hegy

Város: Budapest

Utca: Hármashatár-hegy

Házzszám: Torony Orsz.: HNG

Eov X/Y: 245800 / 646200 Tf.mag.: 481

Mozg.kör sug.: 0 Szolgálat sug.: 20.0

Megjegyzések: Állomás Telephely Telephely_belső

Ez itt az állomáshoz tartozó megjegyzés helye.

Szolg.jellege: OT- Szolg. üzemvitelével összefüggő forg

Felh.kategória: U- Ipari munkák

Áll.osztálya: FB- Központi áll.

Üzem.dátuma: 2014.11.01 Hívónév:

Rel.info...

Állomás díjak: Bázis Időszakos üz.: -tól

Ber.díjak: 4- Központi Heff: 279.48 -ig.

Berend.típus: TKR-751 Darab: 1 Adásmód,sávsv.: 8K50F3EJN

Moduláció: FM Analóg/Digitális: A

Tx sáv szélesség: 12.50 C/I: 12.0

Rx sáv szélesség: 12.50 Átl.vételszint: 0.0

BER vételszint: 0.0

Berendezés megjegyzés helye: Az LM szolgáltatásban ez jelenik meg a műszaki mellékletnél.

Par.kód	Hál.kód	Okiratszám	Áll.kód	Állomás neve	Eov X	Eov Y	Cím / város, utca, házzszám /	Tulajdonos neve

GPSCam Kft. Info: P.kód: 400100 H.kód: 000164 Irat: K-TESZT-2/2014 Á.kód: 0001 Neve: FB_Budapest_Hármashatár-hegy

5./8. ábra

- Több ablakban is találkozunk olyan mezőnevekkel, amelyek háttere zöld színű. Ezek szintén nyomógombként is működnek. Ha ezekre kattintunk egérrel valamilyen más jellegű funkció indítható el, mint egy egyszerű kapcsolódó táblázat megjelenítése. Erre mutat példát az 5./8. ábra, ahol zöld háttérrel rendelkezik a „Berend. típusa” (Berendezés típusa) nevű mezőnév. Erre a felíratra az egér jobb gombjával kattintva, az 5./9. ábrán látható menüsor jelenik meg. (Berendezés kiválasztása listából, Új berendezés rögzítése, Berendezés adat megtekintése, Berendezés kapcsolat bontása) Ezen menüpontokkal értelem szerűen a kiválasztott műveleteket lehet végrehajtani. Ez adott esetben a berendezésre vonatkozó adatokra érvényes.

Szolg.jellege: OT- Szolg. üzemvitelével össz Felh.kat

Áll.osztálya: FS-Bázis, szimplex besugárzó Üzem.d

Berend.típus: PM 100 Darab:

Adásmód,sávsv.: Berendezés kiválasztása listából

Tx sáv széle: Új berendezés rögzítése -128

Rx sáv széle: Berendezés adat megtekintése -138

Berendezés kapcsolat bontása

Berendezés megjegyzés:

5./9. ábra

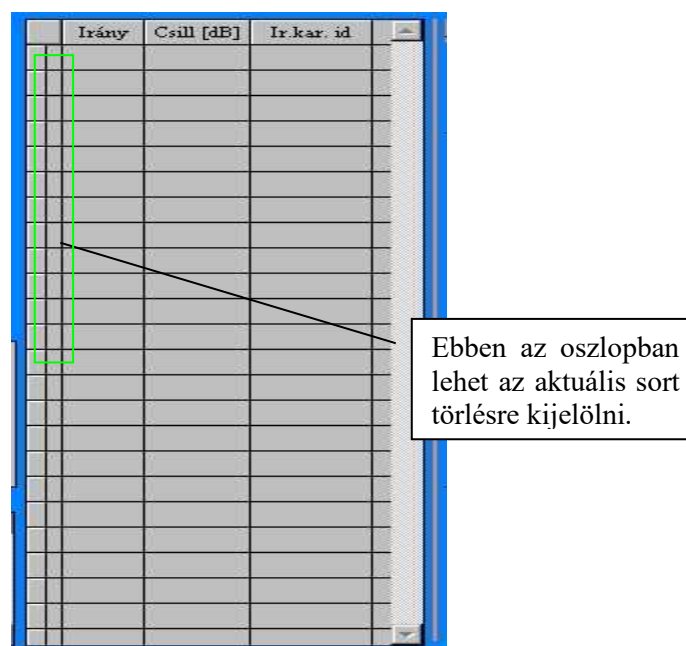
Ugyanezen mezőfelíratra az egér bal gombjával kattintva pedig egy táblázat fog megjelenni, ami az 5./10. ábrán látható. Ezen példa esetében a megjelenő táblázat teljesen azonos azzal, ami az 5./9. ábrán látható Berendezés típusához kapcsolódó menüsor első elemeként szereplő „Partner kiválasztása” menüre kattintással jeleníthető meg.

Választás listából
Keresett kifejezés: PM 100

Típus	Név	Gyártó	Azonosító
PM 100			<Dummy>
PM-100		MAXON Ltd.	
RCFR-2U2			Pc-Hif2 Import
RTL 7007			<Dummy>
VX 400 U		YAESU	
VX 400U		Yaesu	
VX-400			<Dummy>

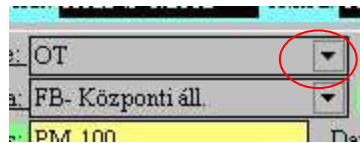
5./10. ábra

- A kitöltendő mezők tartalma szerkeszthető, vagy ha azt teljesen más értékkel kívánjuk feltölteni, akkor a mező tartalmának kijelölt állapotában egy karakter leütésével törölhetjük azt. A kívánt adat begépelése után a mezőt az ENTER, a TAB, a ↑ vagy a ↓ gomb leütésével hagyhatjuk el a kívánt irányba. **Ez a tulajdonság az összes alfanumerikus és numerikus adatbeviteli mezőre fennáll!**
- Partner kód 6 karakteres, hálózatkód 6, állomáskód 4 karakteres. Ha az értékes számjegyek száma ennél kevesebb, fel kell tölteni a mezőt vezető nullákkal. pl. ld. „Adatkommunikáció” fejezetben. Ezt a műveletet egyébként SQL leválogatási feltételek megadását kivéve a program automatikusan végrehajtja erre a három mezőre.
- Azokban az ablakokban, amelyekben az 5./11. ábrán látható táblázathoz hasonló jelenik meg, ott a táblázat tartalmát nem az 5./4. ábrán látható „Törlés” ikonnal kell törölni, hanem az 5./11. ábrán zölddel bekeretezett oszlop és a törlendő sor metszésében levő kis mezőre kattintva lehet végrehajtani. Törlés állapotban a mező feketére színeződik. Amíg ez a mező fekete addig ismételt rákattintással visszaállítható az eredeti állapot. Ha a sor eltűnt, többé a Felhasználó számára már nem állítható vissza a sor tartalma. Ha szüksége van rá, újra kell rögzítenie azt.

5./11. ábra

- Az 5./12. ábrán látható mezőtípusok esetén a mező tartalma legördülő listából választható a kis fekete nyílra kattintva. Ezekben az esetekben lehetőség szerint a listából kell választani.

5./12. ábra

- Azokhoz a mezőkhöz, amelyek háttérre sárga színű, amint azt az 5./13. ábra több mezője esetén is láthatjuk, az aktuális ablakban nem lehet szerkeszteni, mert azokat az adatokat a program egy kapcsolódó adattáblában tárolja. Ebben az esetben mindig van egy zöld színű mezőnév (a példában az „Ant. névtip.” felirat) amelyre az egér bal gombjával rákattintva megjeleníthető a kapcsolódó táblázat. Ebből a táblázatból választható ki igény szerint a megfelelő antenna. Akkor az ablakból való kilépéskor aktív antenna adatait fogja beszúrni az 5./13. ábrán látható képernyő adatai közé. További részleteket ld. a Berendezés nyilvántartás menüpontban.

5./13. ábra

- Adatok rögzítése és mentése csak akkor történik meg, ha a „mentés” ikont megnyomjuk. Ha az adott ablakot „Mentés” gomb használata nélkül hagyjuk el, az addig beírt adatokat elveszítjük.

- Az „Állomás” és a „Cella” lapon lévő mezők megjelenítése a „Hálózat” lapon beállított szolgálattól függ. Például, ha szolgálat „URH (Földi mozgó és fix)”, akkor a „Cella” lap kinézete az 5./13. ábra szerinti. Ha viszont a szolgálat „Műsorszórás”, akkor a lap megváltozik:

Állomás adatok /Dbc: c:\radio\dbf_fms\hiffms.dbc/

Hálózat Állomás Cella

Cella név	Hant	Azimut	Elev.	Pol.	Ant.id
<TX1702818>	95.0	0.00	7.00	H	16

Padó: 16.99
 Dupl.cs. Tx: 1.50
 Kábel típusa: LCF158-50J
 csillapítása: 1.80   hossza: 80
 Ant. név/tip: TVA 31-50 ELTI   BC_20120516_110
 Nyereség: 8.40   D
 Tx csill: -5.60
 ERP: 22.10   ERP átlag [W]: 126.530
 ERP hor.: 9.40   ERP ver.: 1.15

Tx megjegyzések
 Rx megjegyzések
 Modul:
 Főir.: ND; 0 / 90 / 180 / 270
 Fizig: 1 / 1 / 1 / 1

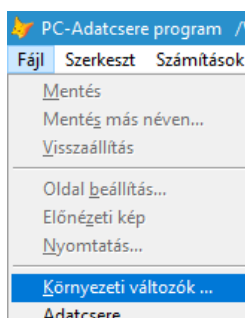
Fő	Irány	Heff	EIRP	Eü táv
☒	0.00	8	21.50	1
☐	10.00	9	21.10	1
☐	20.00	9	21.00	1
☐	30.00	9	20.40	1
☐	40.00	10	21.20	1
☐	50.00	10	21.20	1
☐	60.00	11	19.40	1
☐	70.00	11	20.80	1
☐	80.00	11	22.10	1
☐	90.00	11	21.50	1
☐	100.00	11	21.10	1
☐	110.00	10	21.00	1
☐	120.00	8	20.40	1
☐	130.00	7	21.20	1
☐	140.00	8	21.20	1

Általános   Koordináció   Hatósági szerződés
 Adófrek.: 858.00000
 Hasz.jellege: 1   Monó/Sztereó:
 Ref. frek.: 858.00000
 Tx sávsz.: 8000 kHz
 TV hangvivő1: 0.00000
 TV hangvivő2: 0.00000
 Csat.szám/azon.: 69
 SFN késleltetés: 24 usec
 TSID: 123456

GPSCom Kft.   Infó: P.kód: 400012   H.kód: iZC-test   Irat: TESZT-BC/2013   Á.kód: 0001   Neve: Cegléd_Teszt

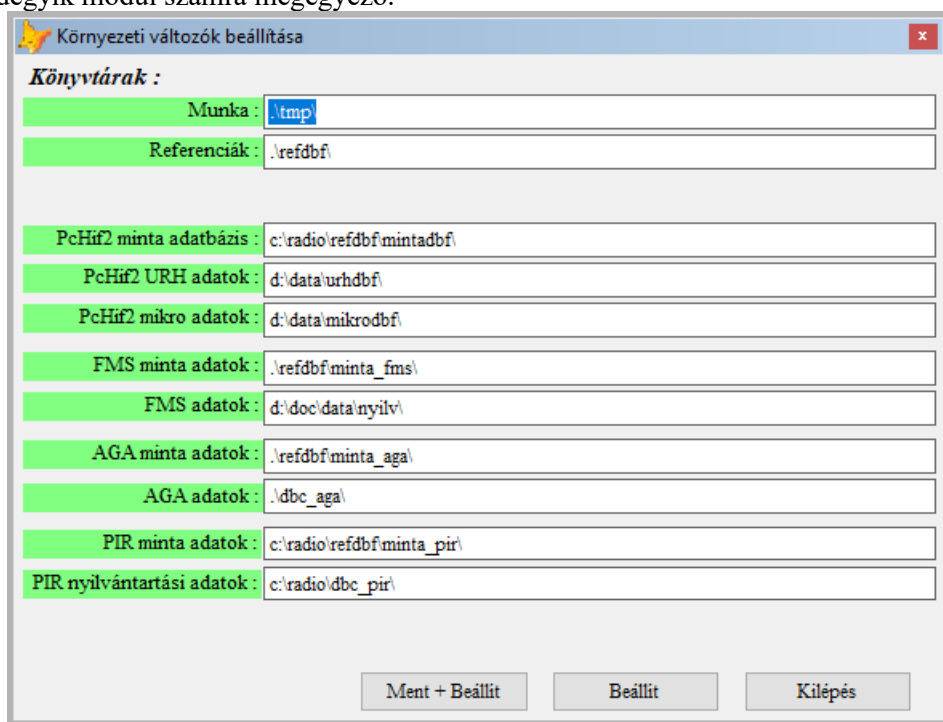
5./14. ábra

6 Fájl menü / Környezeti változók beállítása

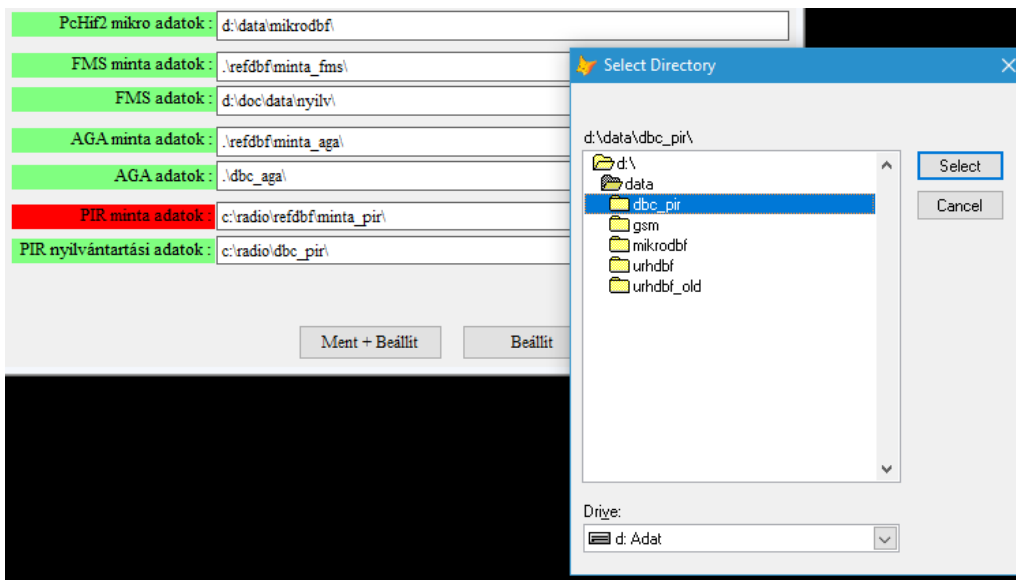
Az alkalmazás a telepítése során létrehozza az alapvető könyvtár szerkezetet. Ha ettől el kíván térni a felhasználó, akkor módosíthatja azt. A beállítási képernyőt a „Fájl/Környezeti változók...” menüpontból lehet elérni.

A megjelenő képernyőn az „FMS” rövidítést tartalmazó szövegrész a frekvenciagazdálkodási, az „AGA” az azonosító gazdálkodási, a „PIR” a postai információk részéhez kapcsolódó elérési utakat mutatják. A „Munka” könyvtár mindegyik modul számára megegyező.

6.1 ábra

A zöld háttérrel rendelkező feliratokra kattintva az egér bal gombjával megjelenik az az ablak, amelynek használatával mellőzhetjük az útvonalak a kézi begépelését. Azt a mezőt, amelyre kattintva megjelent a 6.2. ábrán látható kiválasztó ablak, piros háttér jelöli a „Környezeti változók beállítása” ablakban.

6./2. ábra

Az elérési útvonalak beállítása után az egérrel vagy a TAB, a $\uparrow$ vagy a $\downarrow$ gombbal lépünk rá az alsó sorban található un. nyomógombokra. Az egyes gombokhoz kapcsolt műveletek a következő módon aktivizálhatók:

- kurzor mozgató billentyűkkel a megfelelő 'Nyomógombra' -ra lépünk (megváltozik a színe) és leütjük az ENTER-t;
- a megfelelő 'Nyomógombra' -ra kattintunk az egérrel;
- a képernyőből a 'Kilép' gomb aktivizálásával vagy az ESC leütésével léphetünk ki.

A képernyőn látható nyomógombokhoz az alábbi műveletek tartoznak:

Ment+Beállít	A nyomógomb lenyomása előtt beállított értékek elfogadásra kerülnek és mentésre kerülnek. A „pc-adatcsere.exe” következő indításakor már ugyanezekkel a paraméterekkel töltődik fel az alkalmazás.
Beállít	A nyomógomb lenyomása előtt beállított értékek elfogadásra kerülnek és érvényben maradnak a „pc-adatcsere.exe” elhagyásáig, vagy újabb módosításig.
Kilép	Az adatok módosítása nem kerül elfogadásra, az ablak indítása előtti változók maradnak érvényben.

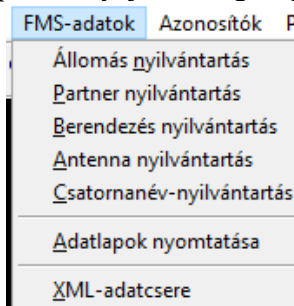
Az ablak bármely nyomógombjának kiválasztása után az ablak automatikusan bezáródik.

A „* minta adatok” könyvtára mutatja azt az elérési útvonalat, amelyben az adatbázis definíciós leírása van. Lehetőség szerint, csak nagyon indokolt esetben módosítsa ezt a paramétert! (pl. Egy újabb, teszt státusszal bíró adatbázist kíván megvizsgálni.)

Példa: A „PIR nyilvántartási adatok” könyvtár tartalmazza azt az adatbázist, amelyet a felhasználó épp szerkeszteni, megtekinteni képes a program segítségével. Amennyiben a felhasználó egy új könyvtárat ad meg ebben a paraméterben, akkor a program a definiált könyvtárban egy új, üres adatbázist hoz létre azon minta alapján, amelyet a „PIR minta adatok” könyvtára tartalmaz.

7 FMS adatok menüpont elemei

Az FMS programmal való együttműködés megvalósításához, a saját adatok karbantartásához az FMS adatok menüpontból indítható következő almenüpontok nyújtanak segítséget:

7./1. ábra

Ezen menüpontok használatához szükséges ismereteket tartalmazzák a következő alfejezetek.

7.1 Partner nyilvántartás

7.1./1. ábra

Új

A Partner nyilvántartás jellegzetessége, hogy bármilyen értelemben véve az adott Partner az NMHH-val vagy az engedéllyessel kapcsolatba került, a Partner adatbázisba kerülnek az adatai rögzítésre. A partner minősítésére utalnak a szerkesztő ablak „Tel., Fax, E-mail, jelleg” kartonon bekattintott pipák. Ezek a bejegyzések nem kerülnek be a lemezes adatszolgáltatásba, csupán a program felhasználójának nyújt segítséget az adatrögzítés során. Ha pl. a hálózatra vonatkozó adatok rögzítését kezdte el, pl. a tervező adatainak megadásakor listából tudja kiválasztani a már rögzített adatokat. Ehhez a zöld háttérrel rendelkező „Tervező” feliratra kell kattintani a bal egérgombbal és megjelenik egy táblázat az összes tervező adataival. Ez a lista csak azokat a partner adatokat fogja tartalmazni, amelyeknél a zöld keretben levő jelölőnégyzetek közül a tervezőhöz tartozó ki lett pipálva.

Az alább felsorolt adatok kitöltése minden esetben kötelező:

- Partnerkód

- Név
- Adószám
- Telephely cím

Annak érdekében, hogy nemzetközi viszonylatban is alkalmazható legyen az adószám mező, a program a 3.3. verziótól kezdve, a magyar adószám képzési szabályainak megfelelő gondolatjeleket már nem illeszti be automatikusan a számok közé.

A Partner adatbázis szerkezetének megfelelően az adatok felvitelénél 3 fül látható a szerkesztő ablakban: (7.1./1. ábra) „Székhely”, „Számlázás”, „Értesítés/Iroda”. Fontos szabály, hogy a „Telephely címet” minden fülön ki kell tölteni, akkor is, ha azok azonosak.

Alapértelmezésben a „Székhely” cím adatai láthatók elsőként az ablakban üres mezőkkel. Ha üres mezőkbe kezdi beírni az adatokat a Felhasználó, akkor az aktuálisan beírt adatok automatikusan átmásolódnak a másik két fül mezőibe is. Ha adatot módosít a Felhasználó, akkor az már csak az aktuális fülön lesz érvényes. A módosítások, rögzítések alkalmával mindig meg kell nyomni a „Mentés” gombot az ablak alján!

7.1./2. ábra

A 7.1./2. ábra szerinti ablak jobb alsó sarkában látható „Számlázási és értesítési cím adat feltöltése” felirattal ellátott nyomógomb megnyomásával a „Székhely” fül cím adatai átmásolhatók a másik két fülre.

7.1./3. ábra

Hasonló funkció elérhető a 7.1./3. ábrán látható „Számlázás” illetve az „Értesítés / Iroda” fülről is.

A "Tel, Fax, E-mail, jelleg" felirattal jelzett fülön a cég elérhetőségeit lehet megadni információs jelleggel.

7.1./4. ábra

A partner jellege opcióknál jelezhetjük, hogy a partner milyen szerepkörökben tűnik fel elsődlegesen. Ezzel adatbevitel során szűkíthetjük a listákat. Ez a paraméter az XML adatok között nem szerepel, csak a saját adatbázisban.

A partnerhez tartozó ügyintézőket, kapcsolat tartókat és egyéb személyeket a "Dolgozók" részben tüntethetjük fel.

Székhely	Számlázás	Értesítés / Iroda	Tel., Fax, E-mail, jelleg	Dolgozók	Amatőr szolgálat	Belső inf. mezők		
Dolgozó neve	Előtag	Utótag	Telefon	Mobil tel.szám	Fax	E-mail cím	Aktív	Hat.pkód
Felmondott Ferenc	ifj.			+36 60 555 666		felmondott@gm	☐	
Kontakt Tamás				+36 60 555 666		kontaktpont@g	☒	
Megnyerő Enikő	dr.		0611234567	06605556667	0612582581	megnyero@gma	☒	

Új dolgozó

7.1./5. ábra

A táblázatban lévő adatok szerkeszthetőek, módosíthatóak. Ez alól csak a táblázat utolsó oszlopai kivételek, mivel az azonosítókat a rendszer maga generálja.

Bármilyen módosítás a partner adataival együtt mentődik el az ablak alján található mentés gomb lenyomásával.

Az "Új dolgozó" gomb lenyomásával üres rekord adódik a táblázathoz és megkezdődhet az adatok szerkesztése.

A listából az általános módon, a sor elején látható keskeny fehér mezőre történő kattintással lehet törölni.

Az „Amatőrszolgálat” felirathoz tartozó adatrögzítő mezőket csak az ehhez a szolgálathoz tartozó engedélyeseknél kell kitölteni.

7.2 Berendezés nyilvántartás

A berendezés nyilvántartás az adatbázisnak egy olyan részét képezi, amely a rögzített berendezések adatait tartalmazza (7.2./1. ábra). Ha több esetben is ugyanazt a berendezést kívánja felhasználni a különböző állomásokra, egyszerűen kiválasztja a már rögzített berendezés adatokat a berendezés táblából és a program beilleszti az adatait az állomások adatai közé.

Minden berendezéshez megadható alapértelmezett antenna. Ez az antenna azonban tetszés szerint megváltoztatható, ha már hozzárendeltük azt az állomáshoz. Amennyiben a berendezés alapértelmezett antennáját módosítjuk, az nem lesz hatással azokra az állomásokra, amelyeknél korábban ezt a berendezést használtuk fel.

Állomás adatlapon ha a korábban rögzített berendezés típusát úgy módosítjuk, hogy lecseréljük azt egy a berendezés adatbázisban már szereplő másik berendezéssel, a módosításkor az állomás antenna adataihoz már nem fogja a program az új berendezéstípushoz rögzített alapértelmezett antennát bemásolni, hanem meghagyja az eredetileg az állomáshoz rendelt antenna adatait. Második lépésben természetesen ez is módosítható, ha szükséges.

Az antennák típus megadásánál alapszabály, hogy Külső Felhasználó új antenna típus megadásakor nem használhat „HIFREF” karaktersorral kezdődő típus megnevezést.

Berendezés adatok szerkesztése

Műszaki adatok Szűrő adatok

Tipus: IC-F100 /VHF, 12.5kHz/

Név:

Gyártó: ICOM

Azonosító:

Modellnév: FL, FX, ML

Rád.reg. okiratszám:

Fizikai jellege: A

Moduláció típusa: FM

Multiplexelés módja:

Frek. tartomány min.: 144.00 max.: 174.00

Fr.sáv megnevezése: 160 MHz

Analóg/Digitális: A

Tx folyamatos vivő

Átviteli sebesség:

Átv. kapacitás kódja:

Megjegyzés:

Tx középfrekvencia: 0

Max. frekvencia löket: 2.50

Adásmód,sávzélesség: 8K50F3EJN

Tx sávsz., csat.osztás: 12.50

Tx teljesítmény típusa:

Padó max.: 13.0

Padó default: 10.0

Rx sávzélesség: 12.50

Rx védelem: 12.0

Rx zajtényező: 0.00

Rx level BER=10-6: -133.0

Rx level BER=10-3: -137.0

Rx level minimum: -137.0

Alapértelmezett antenna

Név: DIPOL

Tipus: RPref_V

Variáns:

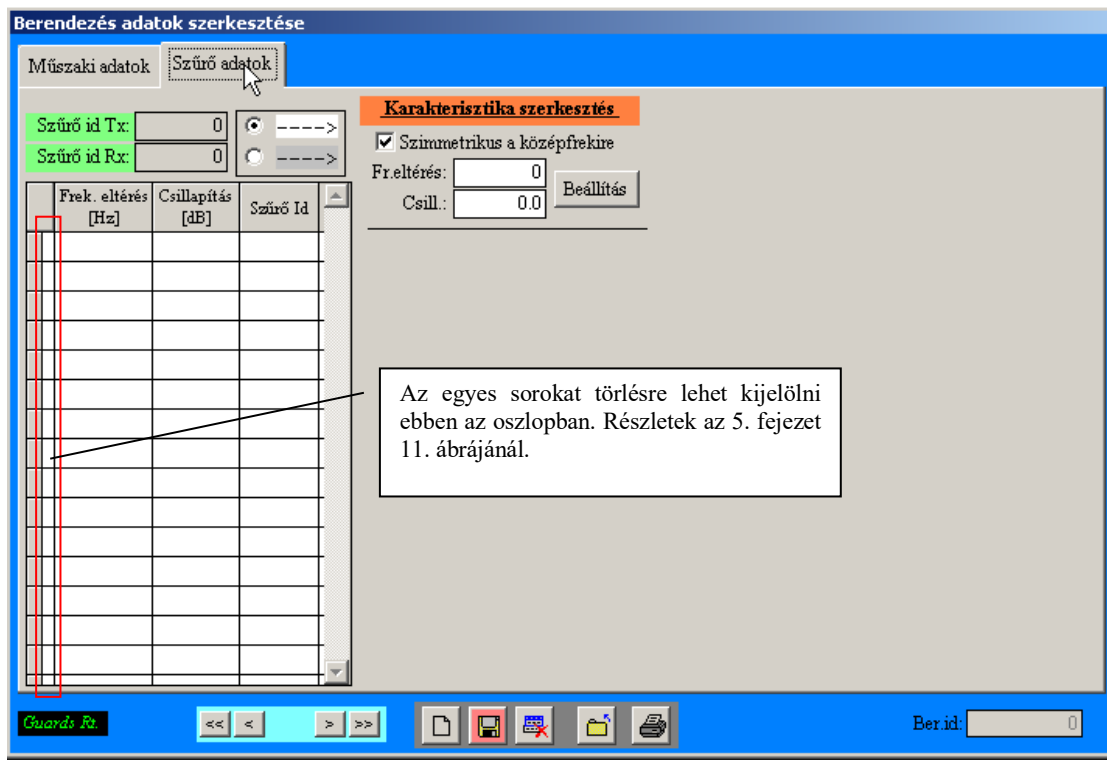
Gyártó:

Írányított: ND Polarizáció: V

Nyeresség: 0.00 Dipolhoz képest

GPSCOM Kft. Ber.id: 546

7.2./1. ábra

7.2./2. ábra

7.3 Antenna nyilvántartás

Antenna adatkarbantartás dialógus ablakát mutatja a 7.3./1. ábra. Az ábra közepén elhelyezkedő táblázatba lehet beírni az antenna karakterisztikáját kiadó egyes irányokban az ahhoz tartozó csillapítás értékeket. Ezt mindig a megadott nyereséghez kell viszonyítani és értéke csak pozitív szám lehet.

Karakterisztika egyedi értékeinek megadása ezekkel az eszközökkel lehetséges.

Antenna adatok nyilvántartása /Dbc: d:\doc\data\nyilv\hifms.dbc/

Név: **DIPOL**

Tipus: RPRef_V

Variáns:

Gyártó:

Siktükör antenna

Irányított: ND Polarizáció: V

Nyereség: 0.00 Dipolhoz képest

EH viszony: 0.0 Eleváció: 0.00

Frek.tartomány: 70.00000 - 1000.00000

Nyílásszög hor.: 0.0 ver.: 0.0

Bécsi kód hor.: 000ND00

Bécsi kód ver.: 000ND00

Sugárzó jellege: Dipól

BC sugárzó

Főirány módosíthatóság: 0.00 -tól 0.00 -ig

Ant.rendszer emeleteinek száma: 0

Irány	Csill [dB]	Ir.kar. id
200.0	1.0	375
210.0	2.0	375
218.0	3.0	375
230.0	6.0	375
240.0	8.0	375
250.0	10.0	375
260.0	15.0	375
280.0	15.0	375
290.0	10.0	375
300.0	8.0	375
310.0	6.0	375
322.0	3.0	375
330.0	2.0	375
340.0	1.0	375
350.0	0.5	375
0.0	0.0	524
30.0	0.0	524
60.0	0.0	524
90.0	0.0	524
120.0	0.0	524
150.0	0.0	524
180.0	0.0	524
210.0	0.0	524
240.0	0.0	524
270.0	0.0	524
300.0	0.0	524
330.0	0.0	524

Bécsi Hor.ir.kar.id: 0

Bécsi Ver.ir.kar.id: 0

Hor.ir.kar.id: 524

Ver.ir.kar.id: 375

Cross.ir.kar.id: 0

Megjegyzés:

Általános sugárzó.

Karakterisztika szerkesztés

Szimmetrikus 0-180 tengelyre

Irány: 0.0

Csill.: 0.0 **Beállítás**

Egyéb szerkesztések...

Ant.id: 1

GPSCem Kft. HIF kód: 0

7.3./1.ábra

Az adott síkhoz tartozó „id”-k oszlopa a példában még mindegyikben „0” érték látható.

A rádiógombokkal azt lehet beállítani, hogy milyen síkban értendő a megadott karakterisztika.

Antenna jellemzők kitöltése

Az Ügyfél és az NMHH közötti adatcsere során egy-egy antennát a név+típus karakterlánc azonosít alapvetően. Ezért ezen mezők egyediségére nagy figyelmet kell fordítani!

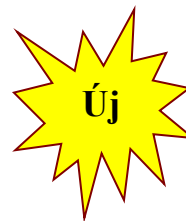
A név mezőt javasoljuk a gyártó szerint elnevezni. Ha több antennát alkalmazunk az sugárzási karakterisztika előállításához, akkor érdemes már ebben a mezőben jelezni. (Pl. „9S00-075x2-150”, amely jelenthet a két, egymástól 150°-ra szerelt 9S00-075 Yagi –ból álló rendszert.) Műsorszóró szolgálatban javasoljuk, hogy az antenna főirány is szerepeljen a mezőben!

A típus mezőben további azonosítást lehet végezni. Alapszabály, hogy Külső Felhasználó új antenna típus megadásakor nem használhat „HIFREF” karaktersorral kezdődő típus megnevezést. Az NMHH-től származó, ilyen típusnévvel rendelkező antenna karakterisztikáját pedig nem szabad módosítani.

A többi mezőben az antenna főjellemzőit értelemszerűen kell kitölteni. Ehhez segítséget a kitöltési útmutató ad.

Az antenna polarizáció értéke a jelenleg érvényes XML definíció szerint a következő lehet:

- H
- V
- D
- L
- M
- CL
- CR
- SL
- SR

A rövidítések pontos leírását az „SPECTRAexchange XML_description” fájl „EAC_AN_POL” bekezdése tartalmazza, amely az NMHH honlapján megtalálható.

Az URH mozgószolgálatban alkalmazott antennák karakterisztikáját jellemző „bécsi” kódok meghatározását a nemzetközi megállapodások határozzák meg.

Antenna iránykarakterisztika kitöltése:

A 4.1 verzióval bevezetett műsorszóró szolgálat miatt a rendszerben kissé módosult az antenna karakterisztika értelmezése. Ennek bizonyos történelmi okai vannak, kérjük fogadják el.

Karakterisztika értelmezése a műsorszóró szolgálatban:

Az iránykarakterisztikát úgy kell megadni, hogy a 0° az északi irányba esik, függetlenül az antenna fősugárzási irányától. Tehát a karakterisztika abszolút módon mutatja az egyes földrajzi irányokba eső csillapítást. Ebből adódóan, szinte minden egyes állomásnak más és más antennát kell megadni.

Karakterisztika értelmezése a nem műsorszóró szolgálatokban:

Az iránykarakterisztikát úgy kell megadni, hogy a 0° az antenna fősugárzási irányába esik. Tehát a karakterisztika a mindenkori főiránytól függően, relatív módon mutatja az egyes földrajzi irányokba eső csillapítást. A fősugárzási irányt majd az állomás adatok között kell megadni. Ha az állomás egy cellájára (adó kimenetére) egynél több antenna kerül felszerelésre (összetett sugárzó), akkor ebben a táblázatban minden esetben az eredő antenna karakterisztikát kell megadni. Ilyenkor az északi iránytól az óramutató járásának megfelelő első fősugárzási irányt kell 0° –ra beforgatni és a második fősugárzási irányt ahhoz képest kell az antenna táblázatban rögzíteni. (Jobb sodrású rendszer.) Ebben az esetben az állomás adatlapon csak az első fősugárzási irányt kell megadni, a másodikat már tartalmazza az antenna karakterisztika definíciója.

Példa: Egy központi állomáson két darab irányított antenna kerül felszerelésre. Első fősugárzási iránya 30° második pedig 260°. Ekkor az állomás adatlapon 30 –at kell megadni fősugárzási irányként, az antenna nyilvántartásban pedig úgy kell a csillapítás adatokat megadni, hogy 0°-ra essen az első fősugárzási irány, ahol a csillapítás 0dB, a köztes értékeket értelemszerűen minimum 30°-onként rögzítve, a következő főirány az antenna karakterisztikában 230°-nál fog jelentkezni.

A karakterisztikát 0-359.9° között kell megadni, függetlenül attól, hogy az antenna szimmetrikus vagy sem.

Az antennák karakterisztikáit többféle módon lehet rögzíteni. Lehet teljesen új, még nem létező karakterisztikát rögzíteni irányonként rögzítve azt a képernyő bal felső sarkában látható mezők és gombok segítségével. 7.3./1. ábra A képen látható esetben egyetlen síkhoz sem lett definiálva karakterisztika, mert az egyes síkokhoz tartozó „id”-k mezőjében „0”-k láthatók.

Az antennák adatainak rögzítésénél illetve megtekintésénél mindig figyelni kell arra, hogy melyik síkú karakterisztika rádió gombja aktív éppen. Ez a képernyő bal felének közepe táján látható ún. rádiógombok beállításától függ. Alapértelmezett beállítás a vízszintes (Hor. ir.) karakterisztika, amely a felsorolt síkok közül választva megváltoztatható.

Tengelyszimmetrikus antennák esetén érdemes kipipálni a bal felső sarokban levő „Szimmetrikus a 0-180 tengelyre” feliratú négyzetet. Ebben az esetben az adatok rögzítése közben automatikusan hozzá szerkeszti a 0-180° tengelyre szimmetrikus értékeket.

A 7.3./2. ábrán látható az első érték beírásának eredménye. Az irány mezőbe 0-t és a csillapítás mezőbe is 0-t írtunk be majd megnyomtuk a „Beállítás” nyomógombot. Ezt a műveletet úgy hajtottuk végre, hogy a „Hor. ir.kar.” volt aktuális, ezért a sor háttér színe rózsaszínű a nyíl háttéréhez hasonlóan. Ez mutatja, melyik síkú karakterisztikát rögzítjük illetve látjuk éppen.

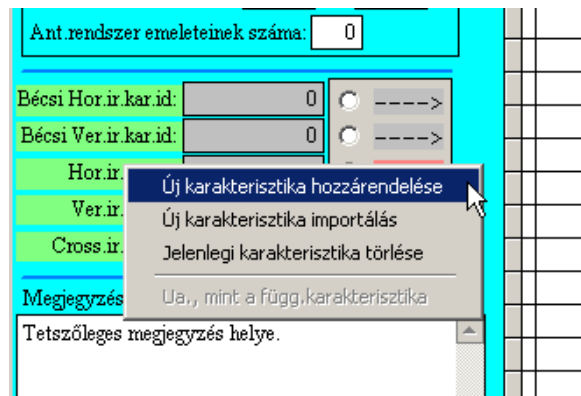
A későbbiekben látni fogjuk, hogy annak is jelentősége van, hogy az „id” mezők mellett látható nyilak színe milyen. Minden egyes nyíl színe más és más. Az adott síkhoz tartozó értékek háttére mindig azonos a nyíl színével. Ha egy antennához több síkban is definiálva lett karakterisztika, azokat együtt fogjuk látni a táblázatban különböző háttér előtt.

7.3./2. ábra

A 7.3./3. ábra mutatja a következő érték beírása utáni állapotot. Mindaddig, amíg a Mentés ikont nem nyomjuk meg, az „Ir.kar.Id” értéke negatív szám marad. A Mentés gombot megnyomva, pozitív lesz ez az érték. A „Szimmetrikus...” négyzetének kipipálása miatt a 30°-os érték alatt megjelent egy 330°-os is.

7.3./3. ábra

Ha tudjuk, hogy olyan karakterisztikát kell rögzítenünk, amelyhez nagyon hasonló már van az adataink között, másként is eljárhatunk. Ilyenkor alkalmazhatóak a mezőnevekhez definiált menüelemek. ld. 7.3./4. ábrát.

7.3./4. ábra

A megfelelő síkhoz tartozó zöld háttérű mezőfelíratra kattintva a jobb egérgombbal, 3 almenü válik láthatóvá: „Új karakterisztika hozzárendelése”, „Új karakterisztika importálása”, „Karakterisztika törlése”.

„Új karakterisztika hozzárendelés”-ét akkor javasolt használni, ha az adatbázisban már szereplő antennához definiált karakterisztika létezik és mi módosítás nélkül szeretnénk az új antennához ugyanazt hozzárendelni. Ha ilyenkor a karakterisztikában módosítást hajtanánk végre, az minden olyan antennánál is megtörténne, amelyhez már korábban ugyanez a karakterisztika hozzá lett rendelve. Emiatt – ha csak nem ez a kifejezett szándékunk – ne módosítsunk ilyen esetben a karakterisztikán. A menü kiválasztásakor megjelenik egy táblázat 7.3./4. ábra. Ebből lehet kiválasztani azt az antennát, amelyhez rögzített karakterisztika az új antennánál is kívánatos.

Név	Típus	Variáns	Gyártó
1S00-048	HIFREF_V		BRG
2S 00-097	HIFREF_V		BRG
3S00-103	HIFREF_V		
3S00-132	HIFREF_V		
730374	MesFite_V		Kathrein
730376			Kathrein
730382			Kathrein
730676			Kathrein
CXL 70-3LW	HIFREF_V		PROCOM
CXL 70-5C	HIFREF_V		
DIPOL	HIFREF_V		
FESA 450	HIFREF_V		HIRSCHMANN-BHG
HPA-0.3-S-380 FR	Grante_H		Grante Rt.
HPA-0.3-S-380 FR	Grante_V		Grante Rt.

7.3./4. ábra

A megfelelő antennára kattintva és az „Ok” gombot megnyomva, a program be fogja illeszteni az adott síkhoz tartozó karakterisztikát a táblázatba.

„Új karakterisztika importálása” akkor javasolt, ha a karakterisztika amit rögzíteni kívánunk nem ugyanaz, de nagyon hasonlít valamelyik olyan karakterisztikához, amely már szerepel az adatbázisban. Ilyen esetben beillesztjük az imént leírt módon a kívánt karakterisztikát és elvégezzük rajta a szükséges módosításokat. Ez a módosítás csak az aktuális antenna aktuális síkú karakterisztikájához kerül rögzítésre a mentés gomb megnyomása után.

A Mentés gomb megnyomása után minden „Ir. kar. ID” értéke pozitív szám lett. Ez jelzi, hogy az összes érték ami a képernyőn látható, mentésre került.

„Karakterisztika törlése” soha nem a karakterisztikát magát törli, hanem csak a létrehozott kapcsolatokat. Ha azonban az utolsó kapcsolatot is töröljük egy adott karakterisztikához, akkor az a Felhasználó számára többé nem lesz elérhető.

A 7.3./5. ábrán látható, hogy az egyes síkokhoz tartozó adatokat mindig egyszerre láthatjuk.

PcHif3 antenna adatok nyilvántartása /Dbc: c:\pchif\dbc_teszt\hifms.dbc/

Név	Irány	Csill [dB]	Ir.kar. id
TesztAntenna	0.0	0.0	19
Típus: EgyediRögzítés	30.0	0.5	19
Variáns:	45.0	3.0	19
Gyártó: Egyedi	315.0	3.0	19
Síktükör antenna	330.0	0.5	19
Irányított: D Polarizáció: V	0.0	0.0	20
Nyereség: 7.00 ☒ Dipolhoz képest	10.0	1.0	20
EH viszony: 16.0 Eleváció: 0.00	30.0	3.0	20
Frek.tartomány: 440.00000 - 450.00000	40.0	4.0	20
Nyílásszög hor.: 90.0 ver.: 40.0	50.0	6.0	20
Bécsi kód hor.:	310.0	6.0	20
Bécsi kód ver.:	320.0	4.0	20
Sugárzó jellege:	330.0	3.0	20
	350.0	1.0	20

Karakterisztika szerkesztés

Szimmetrikus 0-180 tengelyre

Irány: 50.0

Csill: 6.0

EC sugárzó

Főirány módosíthatóság: 0.00 -től 0.00 -ig

Ant.rendszer emeleteinek száma: 0

Bécsi Hor.ir.kar.id: 0 ---->

Bécsi Ver.ir.kar.id: 0 ---->

Hor.ir.kar.id: 19 ---->

Ver.ir.kar.id: 20 ---->

Cross.ir.kar.id: 0 ---->

Megjegyzés:

Tetszőleges megjegyzés helye.

Ant.id: 15

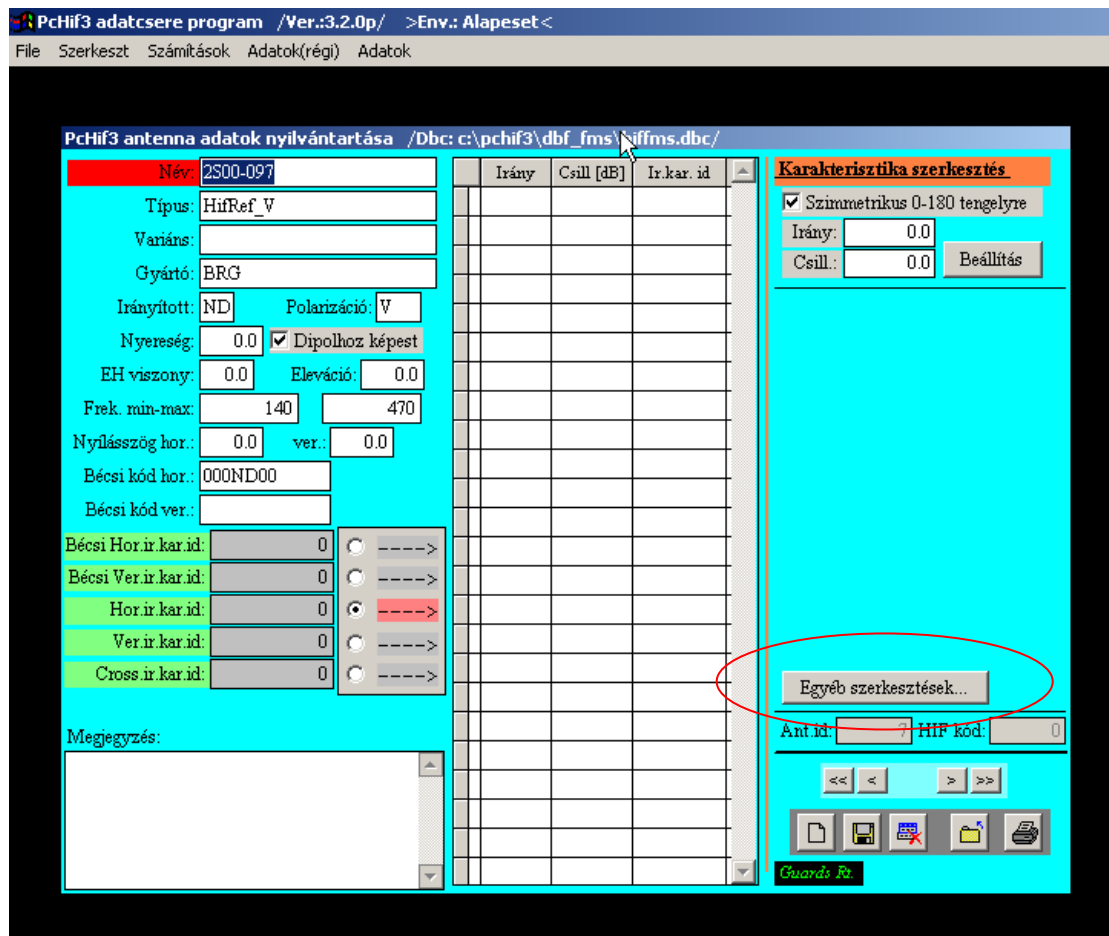
HIF kód: 0

7.3./5. ábra

Az hogy az egyes síkok rádió gombjai közül melyek aktívak, arra van hatással, ha rögzíteni akarunk új egyedi értékeket. Ezt soha sem szabad elfelejteni. **Ha a „id”-khez tartozó menüsor segítségével akarunk adatot beírni, akkor pedig mindig az számít, melyik mezőre kattintva nyitottuk ki a menüsört függetlenül attól, melyik az éppen aktív rádiógomb.**

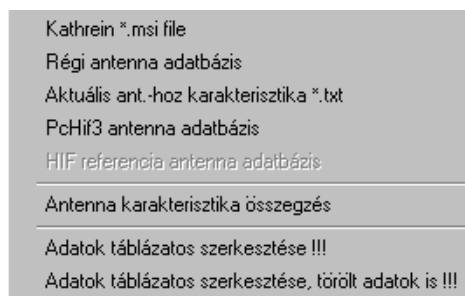

PC-Adatsere 6.0.2.p továbbfejlesztett verziója az antenna szerkesztő ablakban egy nyomógombot tartalmaz „Egyéb szerkesztések” felirattal a 7.3./6. ábra szerint.

7.3./6. ábra

A gombra kattintva egy menüből lehet kiválasztani néhány hasznos funkciót.

7.3./7 ábra

Az egyes menüpontok (7.3./7. ábra) feladatai a következők:

- **„Kathrein *.msi file”:** ennek a segítségével a Kathrein antenna gyár által *.msi file formátumban megadott adatokat lehet importálni. Ezen menüpont kiválasztása előtt a Felhasználónak egy üres rekordot be kell szűrnia az antenna adattáblázatba. Ebben az üres rekordban állva kell az „Egyéb szerkesztések” nyomógombot megnyomni és az importot végrehajtani.
- **„Régi antenna adatbázis”:** Az új program által használt antenna adatbázishoz hozzá fogja adni a program a korábban rögzített (előző verziószámában) antennák adatait. A művelet végén a program egy

riportot készít a beolvasott rekordokról. Az első oszlop tartalmazza az antenna típusát, a második oszlop pedig a nevét.

- **„Aktuális ant.-hoz karakterisztika *.txt”** : speciális formátumú txt állomány beolvasása. Egyedi megrendelésre készült, kérjük ne használják.
- **„PcHif3 antenna adatbázis”** : ezzel a menüponttal a gépen másik könyvtárban szereplő Pchif adatbázisból lehet áttölteni az adatokat.
  1. lépés: a megjelenő ablakban meg kell keresni a PcHif_fms adatbázist, amiből az antennákat be szeretnénk olvasni.
  2. lépés: egy újabb ablak jelenik meg, amelyben a régi és a cél adattáblázat tartalmát összehasonlítja a program. Ha a régi adattáblázatban van olyan adatrecord, amely a cél táblázatban nem szerepel, akkor mellette megjelenik egy pipa. Azt, hogy szerepel-e az antenna a cél táblázatban a rekordban tárolt típus- és név-adat alapján dönti el a program.
  3. lépés: a gép által automatikusan megjelenített pipákon lehet változtani. Amit a gép által kipipálton felül megjelöl a Felhasználó, azt a rekordot a többivel együtt be fogja másolni a cél táblába. Ha az automatikusan megjelölt rekordokhoz továbbiakat megjelölünk, akkor a program felül fogja írni a céltáblában már szereplő egyforma azonosítóval rendelkező antennákat. Az azonosító mező a típus és név adat. Ha az egér bal gombjával a zöld mezőre kattintunk, az összes rekordot kipipálja a program, ha pedig a jobb egér gombbal tesszük ugyanezt, akkor az összes rekord elől kiveszi a megjelölést.
- **„Antenna karakterisztika összegzés”** : Több irányított antenna felszerelések az összegzett karakterisztika hozható létre a menüpont segítségével.
  1. lépés: üres antenna rekordot kell létrehoznunk a 7.3./8. ábrán alul bekarikázott ikont használva.

Antenna adatok nyilvántartása /Dbc: c:\radio\dbf_fms\hifms.dbc/

Név	Irány	Csill [dB]	Ir.kar. id
ACY12	0.0	0.0	25
	10.0	2.0	25
	20.0	5.0	25
	30.0	10.0	25
	40.0	22.0	25
	50.0	24.0	25
	60.0	28.0	25
	70.0	37.0	25
	80.0	42.0	25
	90.0	32.0	25
	100.0	40.0	25
	110.0	28.0	25
	120.0	32.0	25
	130.0	42.0	25
	140.0	19.0	25
	150.0	17.0	25
	160.0	19.0	25
	170.0	20.0	25
	180.0	32.0	25
	190.0	20.0	25
	200.0	19.0	25
	210.0	17.0	25
	220.0	19.0	25
	230.0	42.0	25
	240.0	32.0	25
	250.0	28.0	25
	260.0	40.0	25
	270.0	32.0	25
	280.0	42.0	25
	290.0	37.0	25

Karakterisztika szerkesztés

Szimmetrikus 0-180 tengelyre

Irány: 0.0

Csill: 0.0 Beállítás

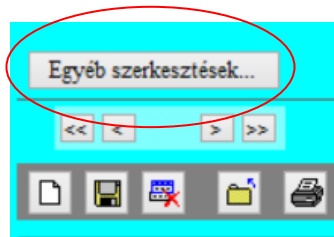
Egyéb szerkesztések...

Ant.id: 11

GPSCom 1.0 HIF kód: 0

7.3./8. ábra

2. Miután létrehoztuk az üres rekordot, (az ablakban levő adatmezők üresek) meg kell nyomni az „Egyéb szerkesztések” gombot. 7.3./9. ábra

7.3./9. ábra

3. A következőkben az „Antenna összegzés” menüpontot megnyomva megjelenik a 7.3./10. ábrán látható ablak.

7.3./10. ábra

4. A piros háttérben levő „Antenna név” felírra kattintva az egér bal gombjával az antenna táblázat fog megjelenni. Ebből a megfelelő rekordot kiválasztva, az OK gombbal lépünk ki. Ezt a műveletet megismételve kitöltjük a II. főszugárzási irány jellemzőit is. 7.3./11. ábra

Választás listából							
Keresett kifejezés:							
Név	Tipus	Variáns	Gyártó	Irányított	Pól	Ny.	
1500-048	HiRef_V		BRG	D	V	0.0	
2500-097	HiRef_V		BRG	ND	V	0.0	
3500-046	HiRef_V		BRG	ND	V	0.0	
3500-053	HiRef_V		BRG	ND	V	0.0	
5/8 lambda	HiRef_V		BRG	ND	V	0.0	
9500-075	HiRef_V		BRG	D	V	5.0	
DIPOL	HiRef_V			ND	V	0.0	

7.3./11. ábra

5. A II. fősugárzási iránynál meg kell adnunk a két antenna főiránya közötti eltérést fokban, és a betáplált teljesítményt, ha különböző az I. fősugárzási irányba betáplált teljesítménytől. 7.3./12. ábra

Összetett karakterisztika összeállítása

I. fősugárzási irány jellemzői : 2

Antenna név: 9S00-075

Antenna típus: HIFREF_V

Irány : 0.0

Pant: 0.0

II. fősugárzási irány jellemzői : 2

Antenna név: 9S00-075

Antenna típus: HIFREF_V

Irány: 85 .|

Pant: 0.0

Irányköz :

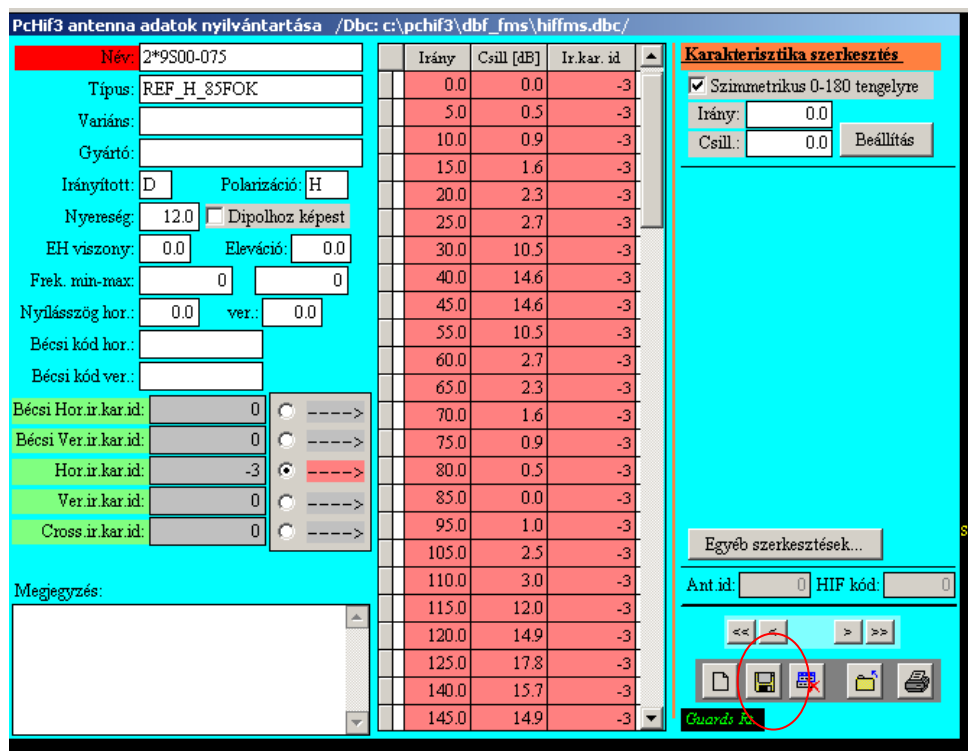
Öröklődő

Meghatározott:

Szerkesztés

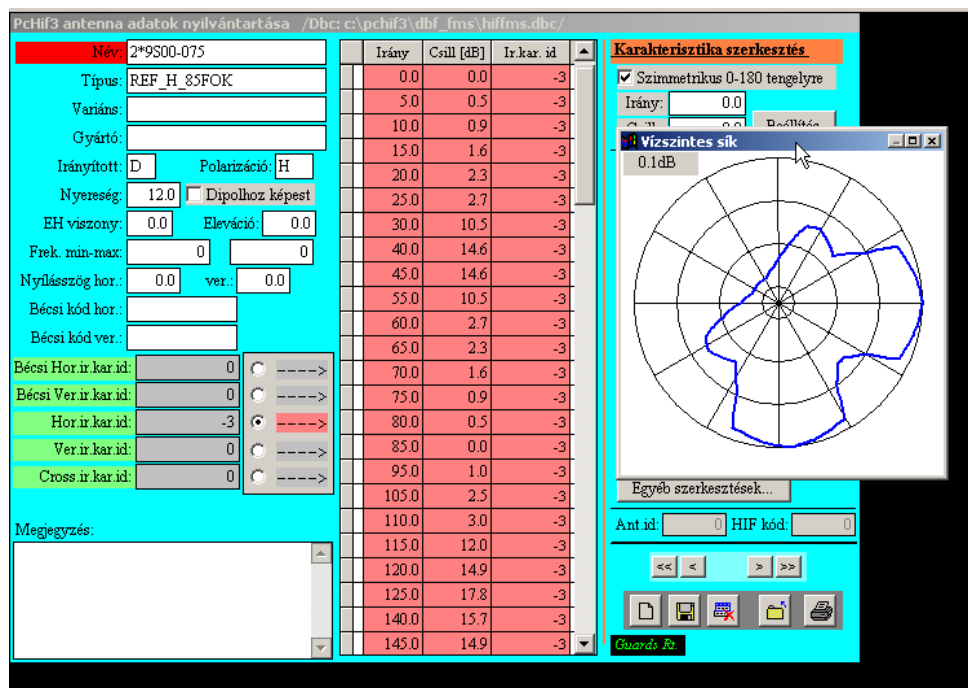
7.3./12. ábra

6. A következő lépés az „Irányköz” megadása. A fogalom alatt azt az értéket kell érteni, amely az egyes csillapítás adatok közötti foktávolságot adja meg. Ha az „Öröklődő”-t választjuk, akkor megmaradnak azok az értékek pontosan, amelyek az egyes antennáknál megadott fokokból és a fősugárzási irányok eltéréséből erednek. (Javasolt ezt választani.) Ha a meghatározottat választjuk, akkor interpolációval fogja a program kiszámolni a meghatározott fokokként kialakuló eredő csillapítást. A „Szerkesztés” nyomógombot megnyomva, a program kitölti a táblázatot az eredő karakterisztika adataival. Ezt még ki kell egészíteni az antenna egyéb adataival. 7.3./13. ábra A mentést a Felhasználónak kell elvégeznie a „Mentés” ikon megnyomásával. Ha ezt elmulasztja megnyomni, akkor a műveletet meg kell ismételni.

7.3./13. ábra

- Ha a 7.3./13. ábrán látható zöld háttérben megjelenített „Hor. ir. kar.id.” feliratra kattintunk az egér bal gombjával, a program grafikusán is megjeleníti az eredő karakterisztikát. 7.3./14. ábra

7.3./14. ábra

- „Adatok táblázatos szerkesztése !!!” : A legfontosabb, amit erről a menüpontról tudni kell, hogy ellenőrzés nélküli minden szerkesztés és módosítás. A program azonnal a merevlemezre ment, nem pedig memóriába. Módosításra használjuk. Antennarekord törlése lehetséges ebben az ablakban, de nem ajánlott, mert nincs beépítette ellenőrzés.

- **„Adatok táblázatos szerkesztése, törölt adatok is !!!”** : Az előző menüpontnál leírtak vonatkoznak erre is. Ez a menüpont annyival nyújt többet, hogy így a korábban logikailag törölt antennarekordokat vissza lehet állítani. (további részleteket ld. 5. fejezet 5./11. ábra)

7.4 Csatornanev-nyilvántartás

Csatornanev-nyilvántartás tartalmazza azokat a név és frekvencia adatokat, amelyek a felhasználó összerendel. Műszaki szempontból a nyilvántartás tartalmazza a duplex és szimplex frekvenciák jellemzőit. Ezen táblázat segíti abban az alkalmazást, hogy a frekvencia adatok beírása közben képes legyen „kitalálni”, melyik vételi frekvencia lehet nagy valószínűséggel az éppen rögzített adófrekvencia párja.

Csatornanev	Adófr. [MHz]	Vevőfr. [MHz]	Hasz.jellege	Sáv	Tx adómód	Tx sávsz. [Hz]	Rx sávsz. [Hz]	Cégnév
450S_01	458.48750	458.48750	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_02	458.50000	458.50000	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_03	458.51250	458.51250	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_04	458.52500	458.52500	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_05	458.53750	458.53750	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_06	458.55000	458.55000	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_07	468.48750	468.48750	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_08	468.50000	468.50000	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_09	468.51250	468.51250	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_10	468.52500	468.52500	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_11	468.53750	468.53750	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_12	468.55000	468.55000	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
80A_01_FB	77.51000	73.01000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_01_ML	73.01000	77.51000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_02_FB	77.53000	73.03000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_02_ML	73.03000	77.53000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_03_FB	77.55000	73.05000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_03_ML	73.05000	77.55000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_04_FB	77.57000	73.07000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_04_ML	73.07000	77.57000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_05_FB	77.59000	73.09000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	

7.4./1. ábra

Az első két oszlop fejléce színes. Ez azt jelenti, hogy a két mező sorba rendezésre használható. A piros szín a fejlécben azt mutatja, hogy azon mező szerint lett az aktuális rendezettség beállítva.

A táblázatban az „Új rekord hozzáadása” nyomógombbal kétféleképpen lehet új sort hozzáadni. Ha az egér bal gombjával nyomjuk meg, akkor a táblázat végére egy új üres sort fog beszúrni a program. 7.4./2. ábra

Csatornanev	Adófr. [MHz]	Vevőfr. [MHz]	Hasz.jellege	Sáv	Tx adómód	Tx sávsz. [Hz]	Rx sávsz. [Hz]	Cégnév
NMT233	465.35000	455.35000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT234	465.33000	455.33000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT235	465.31000	455.31000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT236	465.29000	455.29000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT237	465.27000	455.27000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT238	465.25000	455.25000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT239	465.23000	455.23000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT240	465.21000	455.21000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT241	465.19000	455.19000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NMT242	465.17000	455.17000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	Westel Rádiótelefon
NewCsatNev	0.00000	0.00000	0			0	0	

7.4./2. ábra

Ha az egér jobb gombjával tesszük ugyanezt, akkor azt a sort fogja lemásolni, amelyen éppen áll a kurzor. Ekkor a csatorna nevét módosítanunk kell olyanra, amilyen még nincs az adatok között. 7.4./3. ábra

Csatonamevek karbantartása, adataik szerkesztése

Csatonamev	Adóft. [MHz]	Vevőft. [MHz]	Hasz.jellege	Sáv	Tx adásmód	Tx sávsz. [Hz]	Rx sávsz. [Hz]	Cégnév
None	0.00000	0.00000	0		0	0	0	Üres csatorna
450S_01	458.48750	458.48750	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_02	458.50000	458.50000	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_03	458.51250	458.51250	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_04	458.52500	458.52500	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_05	458.53750	458.53750	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_06	458.55000	458.55000	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_07	468.48750	468.48750	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_08	468.50000	468.50000	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_09	468.51250	468.51250	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_10	468.52500	468.52500	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_11	468.53750	468.53750	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
450S_12	468.55000	468.55000	3 U		8K50F3EJN	12500	12500	
80A_01_FB	77.51000	73.01000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_01_FB?	77.51000	73.01000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_01_ML	73.01000	77.51000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_02_FB	77.53000	73.03000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_02_ML	73.03000	77.53000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_03_FB	77.55000	73.05000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_03_ML	73.05000	77.55000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	
80A_04_FB	77.57000	73.07000	1 U		14K0F3EJN	20000	20000	

Guard: Pa Új rekord hozzáadása

7.4./3. ábra

Ha csatonamev mező számra végződik, akkor a program csatorna sorszámnak tekinti és a kérdőjel helyett a számot növeli eggyel. Megkötés, hogy a sorszám legfeljebb 4 hosszú lehet.

Ha a beszúrt rekordot törölnünk kell valamilyen oknál fogva, a máshonnan már ismert módszerrel lehet törölni. A törölni kívánt csatorna sorában bal oldalt levő kis téglalagra kattintva az egér bal gombjával, annak színe feketére változik. (7.4./4. ábra) Ha ezt feketén hagyjuk, a rekord visszaállíthatatlanul elvész. Ha mégsem akarjuk törölni, amíg fekete színű a sor eleje, ismételten rákattintva vissza lehet állítani. Ha ezt elmulasztjuk csak ismételt begépeléssel fog az visszakerülni a csatorna a táblázatba.

NMT240	465.21000	455.21000	1 U	14K0F3
NMT241	465.19000	455.19000	1 U	14K0F3
NMT242	465.17000	455.17000	1 U	14K0F3
NewCsatNew	0.00000	0.00000	0	

7.4./4. ábra

7.5 Állomás nyilvántartás

A hálózatok jellemző adatainak karbantartása is ebben a menüpontban lehetséges. A 16. ábrán látható ablak 3 darab fülrel rendelkezik a bal felső sarokban. Ezekkel választható ki a kívánt adathalmaz megjelenítésre és szerkesztésre. A három fül elnevezés a következő: „Hálózat”, „Állomás”, „Cella”.

Állomás adatok /Dbc: c:\radio\dbf_fms\hiffms.dbc/

Hálózat | **Állomás** | Cella

Partnerkód: 400100 Partner neve: Teszt Engedélyes Bt. Város: Budapest

Hálózat kód: 000164 Szolgálat: URH (Földi mozgó és Fix) Alszolgalat: URH-Mobil-Magán-Frekvenciakijelölés

Okiratszám: K-TEST-2/2016 Kérelmek dátuma: 2016.09.01 Hálózat díjat: 04- Telephelyre szóló

Projekt név: Tesztelési diszpécer rendszer Jogerősítés dátuma: .. Eng. díjszorzó: 100 Kij. díjszorzó: 100

Konc. szám: .. Érvényességi idő vége: 2017.09.30 Időszakos üzem: .. -től .. -ig

Kérelmek száma: TesztHivSzám/2016

Mozgáskörzet: .. Mozg. ter: 0 Hívómű: .. Hívójel: ..

Felhasz. típusa: Diszpécer szolgálat Csatornaszám: 0 Vez. csat.: .. Szinkron rendszer

Üzemeltető: P.kód: .. Név: .. Város: .. Pid: 0

Fizető: P.kód: .. Név: .. Város: .. Pid: 0

Beküldő: P.kód: 405002 Név: Mindent Intéző Kft. Város: Pusztamérges Pid: 8

Ügyintéző: Név: Figyelmes Ferenc Tel.: .. Pid: 10001

Tervező: P.kód: 405001 Név: Számító Sámson Város: Budapest Pid: 7

Terv száma: .. Relációs info ...

Kérelmek megjegyzés: Ez itt a kérelemhez fűzött megjegyzés helye. Engedély megjegyzés:

7.5./1. ábra

7.5.1 Hálózat adatlap

A Hálózat adatlapon a partner kódok a kapcsolódó táblázatból választhatók vagy direkt módon beírható. Választáshoz a kapcsolódó táblázat a zöld háttérű feliratokra az egér bal gombjával kattintva hívható elő. Az ilyenkor megjelenő ablakot ld. 7.5./2 ábrán.

Partner kiválasztása.

Keresett kifejezés: 999001 Ok

Engedély tulajdonos Fizető Beküldő Tervező

Üzemeltető Telephely tulajdonos Ügyintéző Szűrés

Partnerkód	Adószám	Név
999001	12345678-1-12	Teszt Engedélyes Partner
999003	33333333-3-33	Teszt Berendezés Kereskedő

Cím adat típusa szerinti szűrés beállítása

7.5./2. ábra

Ebben a táblázatban is lehet keresési feltételt megadni, lehet az adatok szűrését a cím típusától függően beállítani. (pl. Üzemeltető, Fizető címszóval rögzített adatokat is megmutassa-e a program.) A táblázatban a megfelelő sort kijelölve és az OK gombra kattintva a program be fogja szűrni a Hálózat adatlapra a Partner kódot és létrehozza a kapcsolatot a két tábla megfelelő sorai között.

A szűrési feltételek beállítása után a képernyő frissítéséhez a „Szűrés” gombot meg kell nyomni. Ha az összes jelölőnégyzet ki van kapcsolva, akkor a teljes partner állomány látszódik.

Ha a „Hálózat” adatlapon közvetlenül beírjuk az általunk már ismert és előzőleg rögzített partnerkódot, akkor a rendszer automatikusan megkeresi azt.

Az egyes szerepkörben megadott partner csatolást az egér jobb gombjával lehet megszüntetni. A jobb kattintás hatására vagy egy helyi felbukkanó menü jelenik meg, amelynek alsó eleme a bontást kezdeményezi, vagy egy megerősítő kérdés következik azonnal, ha egyéb funkció nincs rendelve a felirathoz.

A Hálózatra vonatkozó adatokat kell a Hálózat földre kattintás után megadni. A „Hálózat kód” felirat háttere piros: Ez arra hívja fel a figyelmet, hogy a bal egérgombbal ráklicskelve megnyitható egy kiválasztó táblázat amelyet a 7.5./4. ábra mutat.

A megjelenő táblázatban az aktuálisan beállított adatbázisban szereplő összes hálózat és annak állomáskód szerinti első állomása látható. Alapállapotban a sorba rendezettség Partnerkód és Hálózat kód szerint került beállításra.

A táblázat feletti „Keresett kifejezés” mezőben lehet beállítani az adott rendezettségnek megfelelően a szűrési feltételt. Ha az egérrel a táblázat sorai között mozogva egyet-egyet kijelölünk, akkor a „keresési feltétel” mező tartalmát az aktuális sor tartalmának megfelelően frissíti a program.

A keresett sor kiválasztása érdekében az adott sorra pozícionálás után megnyomjuk az „OK” gombot. Ekkor a szerkesztő ablakban megjelenik az előbb kiválasztott hálózat.

Nagyobb számú hálózat esetén a keresett sort megtalálni már nem könnyű. Ezt segíti a kereső ablakok esetén a 3.3-as verzióban bevezetett, a 4.7.1-ben tovább fejlesztett funkció.

Hálózat keresés, választás

Keresett kifejezés: 40253902   Kis/Nagy betű

Index tagok: Part.kód+ Hál.kód Lista szűkítés

Part kód	Hál kód	Áll.kód	Állomás neve	Eov X	Eov Y	Okirat száma	Engedélyes neve	Adószám
400012	69 HEVSZC	0001	Cegléd_Teszt	203363	706693	TESZT-BC/2013_1	ANTENNA HUNGÁRIA ZR	10834730-2-
400208	000099_1	0000	SARBOGARD	170752	617811	tesztelés-Reng	Magyar Katolikus Rádió Zrt.	
▶ 402539	02	0001	FB_BUKKABRANY_ATJ_0	282090	771746	9983-2/2014	HEVES MEGYEI VÍZMŰ ZR	

7.5./4. ábra

Sorba rendezés a kereső táblázatban

Az új fejlesztés egy kibővített lehetőséget nyújt a táblázat tartalmának egyszerre több feltétel szerinti sorba rendezésére is. A 7.5/4 ábrán például először a partnerkód szerint rendezi sorba az adatokat, majd ha azonos partnerkódhoz több hálózat kód is tartozik, akkor partnerkódon belül a hálózat kód szerint fogja a rendezést folytatni. A beállított sorrendet az „Index tagok” mezőben találjuk meg. A képen az alapbeállítás látható, amit a felhasználó tetszés szerint módosíthat. Ennek érdekében mindig a kívánt oszlop feletti zöld sávra kell kattintani.

Ha egyszerűen az **egér bal gombjával** a sorba rendezési feltételhez megadandó oszlop fejléce feletti zöld sávra kattintva, az eredetileg beírt sorba rendezési feltételt a program törli és az új mezőt írja helyette.

Ha ugyanerre a zöld sávra a **jobb gombbal** kattint és egy mezőre van megadva a rendezési szempont (csak egy oszlop fejléce piros), akkor a program megváltoztatja az adott mező szerinti sorrendet csökkenőre vagy növekvőre a megelőző állapottól függően.

Ha az egér bal gombját a Ctrl billentyűvel együtt nyomjuk meg az adott mező fejléce felett, akkor a sorba rendezési feltételhez hozzá fogja adni az új mezőt abban az esetben, ha az még nem szerepelt abban. Ha már szerepelt, akkor törölni fogja a kifejezésből. A sorba rendezési feltétel nem lehet tetszőleges hosszú. Maximum 120 karakter fogad el a program. Ha ennél hosszabbat állít be véletlenül a Felhasználó, akkor hibaüzenetet küld a program és nem hajtja végre az utolsó feltétel hozzáfűzését a kifejezéshez.

Ugyanilyen elvek szerint működik az „Állomás kiválasztó” táblázat is, amely a szerkesztőben az „Állomás” feliratú fülről érhető el a piros háttérrel rendelkező „Állomás” felírra kattintva. 7.5/5 ábra

Part.kód	Hál.kód	Áll.kód	Állomás neve	Eov X	Eov Y	Oszl	Tx	Rx	Pol	Azimuth	Város	Utca
402539	02	0001	FB_BUKKABRANY_ATJ_0	282090	771746	FB	447.856250	442.856250	V	0.00	Bükkábrány	Hrsz.:190.3
402539	02	0002	FX_MEZÖKÖVESD_DISZP	273983	763864	FX	442.856250	447.856250	V	45.20	Mezőkövesd	Dohány u.
402539	02	0003	FX_MEZÖKÖVESD_VIZBA	276008	765236	FX	442.856250	447.856250	V	48.00	Mezőkövesd Vízbázis	
402539	02	0004	FX_TARD_SZENNYVIZAT	282093	766452	FX	442.856250	447.856250	V	91.20	Tard Szennyvízátelő	
402539	02	0005	FX_BOGACS_IVOVIZ_MEDI	285612	761698	FX	442.856250	447.856250	V	110.50	Bogács Ivóvíz medence	
402539	02	0006	FX_BOGACS_IVOVIZ_NYCI	286701	761144	FX	442.856250	447.856250	V	114.70	Bogács Ivóvíz nyomásfokozó	
402539	02	0007	FX_CSEREPFALU_IVOVIZ	290645	761118	FX	442.856250	447.856250	V	130.00	Cserépfalu Ivóvíz nyomásfokozó	
402539	02	0008	FX_BUKKZSERC_SZENNYV	290770	759362	FX	442.856250	447.856250	V	126.20	Bükkzsérc Szennyvízátelő	
402539	02	0009	FX_BUKKZSERC_IVOVIZ	292810	758283	FX	442.856250	447.856250	V	112.79	Bükkzsérc Ivóvíz medence	
402539	02	0010	FX_BOGACS_SZENNYVIZ	284237	761371	FX	442.856250	447.856250	V	102.80	Bogács Szennyvízátelő	
402539	02	0011	FX_VATTA_VIZMUGEPHAZ	287263	776768	FX	442.856250	447.856250	V	225.30	Vatta Vízműgépész	
402539	02	0012	FX_KISGYOR_2X200_MED	297407	771689	FX	442.856250	447.856250	V	181.70	Kisgyőr 2x200m3 medence	
402539	02	0013	FX_KISGYOR_2X50_MEDE	297843	771464	FX	442.856250	447.856250	V	180.27	Kisgyőr 2x50m3 medence	
402539	02	0014	FX_SOVENYKUT_VIZMUC	295827	771848	FX	442.856250	447.856250	V	181.60	Sövénykút Vízműgépész	

7.5./5. ábra

Keresés a rendezett táblázatban

A keresett kifejezést az ablak tetején lévő mezőbe írhatjuk be. (Lsd. 7.5./4. vagy 7.5./5. ábra). A keresés logikája a következő:

- A keresés karakteresen történik.
- A beírt karaktorsor mögé a kereső automatikusan egy „*” karaktert helyez, amely jelképezi, hogy bármilyen karakterlánc behelyettesíthető oda.

A 4.7.1. verziótól lehetőség van a lista automatikus szűkítésére is. Ezt egy checkbox szabályozza, amely alapértelmezés szerint aktív, bekapcsolt.

Tehát, ha a felhasználó a 7.5./5. ábra szerinti ablak a keresőjébe beírja a „402” karakterláncot, akkor a kereső minden olyan állomást listáz, amelyre igaz, hogy a „Partnerkód+Hálózat kód+Állomáskód” mezők egymáshoz fűzésével kapott karakterlánc „402”-vel kezdődik.

Ha azonban a keresőbe a „*402” értéket írják, akkor a listában azok az állomások fognak szerepelni, amelyekben az összefűzött mezőkből álló karakterlánc tartalmazza a „402” értéket bármely pozícióban.

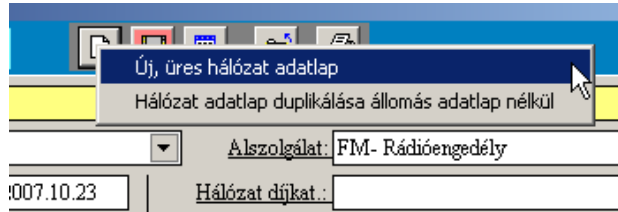
A Hálózat ablakban több mező esetén is legördülő menüből lehet kiválasztani a mező tartalmát. Ezekben az esetekben lehetőség szerint a felkínált sorok közül kell választani. Arra vonatkozó információt, hogy melyik esetben mit kell választani, a Kiegészítő útmutató c. dokumentum tartalmazza.

A „Kérelmek dátuma” felírra bal egérgombbal kattintva, automatikusan beírja a program az aznapi dátumot.

A Jogerősítés dátuma mező tartalma a külső Felhasználó által nem szerkeszthető, az NMHH-től érkezett adatok esetén megtekintésre megjelenik.

Az URH karbantartó ablak lap alján látható nyomógombra kattintva az egér bal gombjával teljesen új üres adatlap jeleníthető meg az ablakban, míg a jobb egérgombbal rákattintva egy az előzővel azonosan kitöltött, de azonosítókkal nem rendelkező adatlapot jelenít meg az ablakban.

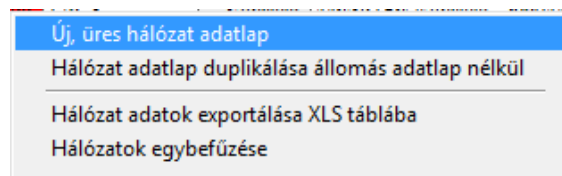
Ha ugyanerre az ikonra az egér jobb gombjával kattintunk rá, akkor a 7.5./6. ábrán látható menüsor jelenik meg a nyomógomb felett.

7.5./6. ábra

A menüsor első eleme új, üres hálózat adatlapot jelenít meg. A „Hálózat adatlap duplikálása állomás adatlap nélkül” menü pedig az aktuális adatlapot duplikálja Hálózat kód nélkül. A hálózatkódot megadva a Mentés gombbal elmenthető a duplikált adatlap, amelyhez állomás adatlapokat kell majd rögzíteni.

Amennyiben a „**Hálózat kód**” felírra kattint a felhasználó az egér jobb gombjával, akkor a következő helyi menü jelenik meg:

7.5./7. ábra

Az első két pont megegyezik a 7.5/6. ábra szerinti funkciókkal.

A „Hálózat adatok exportálása XLS táblába” funkcióval egy bizonyos feltételnek megfelelő hálózat(ok) állomásainak adatait írhatjuk ki xls táblázatba. A hálózatok és állomások szűréséhez ez az ablak nyújt segítséget.

Aktív	Könyvtár, elérési útvonal		
☐	d:\data\gsm\mt\	...	X
☐	d:\data\gsm\vodafone\	...	X
☐	d:\data\gsm\telenor\	...	X
☒	d:\doc\data\nyilv\	...	X

7.5./8. ábra

Új sor felvételéhez a táblázat alsó részébe egy üres sor valamelyik cellájába kell kattintani az egér bal gombjával

A listában szereplő adatforrások elmentődnek az ablak lezárásakor.

Szűrési feltételek közül több is megadható, amelyek logikai ÉS kapcsolatban állnak egymással.

A „Partnerkód”, a „Hálózat kód” és az „Okiratszám” mezőkbe lehet megadni az adminisztratív feltételeket. Ezekben a mezőkben lehet használni a „?” operátort egy karakter helyettesítésére, valamint a „*” operátort tetszőleges string helyettesítésére.

A „Terület”, a „Frekvencia” és az „Adó sáv szélesség” szűrők akkor lesznek figyelembe véve, ha a hozzájuk tartozó jelölőnégyzet bekapcsolt állapotú. Ekkor lehet a megfelelő mezőknek értéket adni, szerkeszteni.

A leválogatás eredményét két formátumban íródhat ki, amelyet az „Export típusa” szekcióban látható választó segítségével jelölhet ki a felhasználó.

Az „Ms Excel 5 formátum” választása esetén egy „XLS” kiterjesztésű fájl jön létre. A kimenő file helyének megválasztásához a „XLS file neve:” felírra kattintva a szokásos útvonal megadó ablak jelenik meg. Valamint direkt módon is begépelhető a fájl neve.

Az „Google Earth kml formátum” választása esetén egy „KML” kiterjesztésű fájl jön létre. A kimenő file helyének megválasztásához a „KML file neve:” felírra lehet kattintani.

Fontos, hogy akár az XLS, akár a KML fájl csak olyan könyvtárba tud kiíródni, amely írásához a Windows felhasználónak írási jogosultsága van.

A leválogatás egyszerre több, különböző könyvtárban elhelyezkedő adatforrást tud kezelni.

A leválogatás csak azokból az adatbázisokból történik, amelyek „Aktív” oszlopában lévő jelölőnégyzet (checkbox) bekapcsolt állapotú.

A jelölőnégyzet állapotát az egér bal gombjával, vagy a szóköz és a enter billentyűvel lehet módosítani, ha az adott cellában áll a aktív vezérlés.

Egy-egy adatbázis elérési útvonalát billentyűzettel lehet megadni, vagy az adott sorban lévő „...” felírra kattintva megnyomva egy kiválasztó ablak segítségével.

Ha a felhasználó törölni szeretné a lehetséges leválogatások forrásai közül valamelyik sort, akkor azt asor végén látható „X” felírra kattintva teheti meg egy megerősítő kérdés után. A sor törlése nem távolítja el az adatbázist a lemezről, csak a listát módosítja.

A „Hálózatok egybefűzése” menüvel a több hálózat állomásait tudjuk egyetlen hálózatba összefűsíteni újraszámozással vagy az nélkül.

Hálózatok összefűzése

Kiinduló hálózat azonosítói

Partnerkód: 400100
Hálózat kód: 176_3
Okiratszám: NoRefNum_3

Nincs újra sorszámozás
 Új kód kiosztása egyesével

Üres hálózat rekord törlése összefűzés után

Összefűzés

Keresett kifejezés: 400100176_3
Kiválasztott rekordok száma: 3

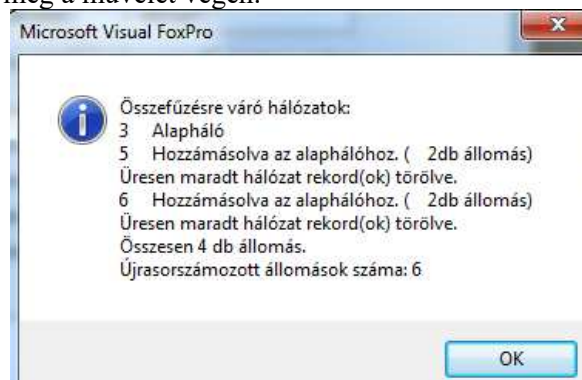
Index tagok: Part.kód+ Hál.kód Kis/Nagy betű

Aktív	Part.kód	Hál.kód	Áll.kód	Állomás neve	Eov X	Eov Y	Okirat száma
☒	400100	176_3	0001	Bugyi 1	209243	656671	NoRefNum_3
☐	400100	176_4	0001	Debrecen F	247192	841690	NoRefNum_4
☒	400100	176_5	0001	Egressy út 2	240354	654320	NoRefNum_5
☒	400100	176_6	0001	Bősárkány 1	261429	514084	NoRefNum_6
☐	400100	176_7	0001	Eger 4	284942	749464	NoRefNum_7

7.5./9. ábra

Azok a hálózatok lesznek összefűzve, amelyeket kiválasztunk az „Aktív” oszlopban. (Kiválasztás után ezek színe is módosul.)

Az „Összefűzés” gomb megnyomása után történik meg az adatbázisban való módosítás. A módosításokról egy tájékoztató összegzés jelenik meg a művelet végén.

7.5./10. ábra

7.5.2 Állomás adatlap

Az adatlap megjelenését befolyásolja, hogy az állomás milyen szolgálathoz tartozik. Ezt a Hálózat adatlap tartalmazza. A 7.5./11. ábra egy URH földi mozgó állomás adatát és mezőit mutatja.

Par.kód	Hál.kód	Okiratszám	Áll.kód	Állomás neve	Eov X	Eov Y	Cím / város, utca, házszám /	Tulajdonos neve

7.5./11. ábra

Az Állomás adatlapon a Hálózat adatlaphoz hasonlóan több adatmező háttére sárga, ami azt jelenti, hogy kapcsolódó táblázatban lehet megadni a hozzátartozó értékeket. Ilyen a Telephely tulajdonosa, Berendezés típusa és a Kapcsolódó állomások adatai.

Az „Állomás neve” rovatba ezentúl mindig úgy kell megadni az adatot, hogy annak első három karaktere kötelezően tartalmazza az állomásosztály kódját valamint egy aláhúzást, amint ezt a 7.5./11. ábrán is láthatjuk. Az „Állomáskód” és az „Állomás neve” mezők közül a program csak az egyik kitöltöttségét vizsgálja, de javasolt mind a két adat megadása.

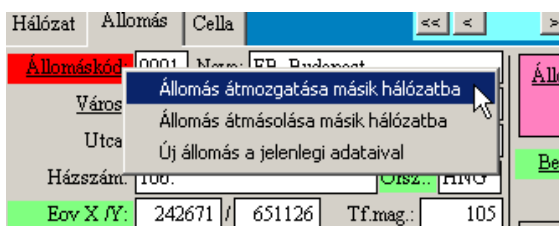
Ha a piros háttérrel kiemelt „Állomáskód” nyomógombra az egér jobb gombjával kattintunk, ismét egy menü fog megjelenni 3 választási lehetőséggel: „Állomás átmozgatása másik hálózatba”, „Állomás átmásolása másik hálózatba”, „Új állomás a jelenlegi adataival”.

Az „Állomás átmozgatását” akkor használjuk, ha a kiindulási hálózatban meg akarjuk szüntetni az aktuális állomást, és azt át akarjuk helyezni egy másik, már előre definiált hálózatba. A menü kiválasztásakor a 7.5./4. ábrán látható táblázat jelenik meg, amelyből ki lehet választani, melyik hálózatba akarjuk átmozgatni az állomást.

„Állomás átmásolása másik hálózatba” akkor használatos, ha az aktuális állomást a kiindulási hálózatban is meg akarjuk tartani és a másik hálózatban is meg akarjuk jeleníteni.

„Állomás átmozgatását”, „Állomás átmásolása másik hálózatba” funkciók választásánál *fontos tudnunk, hogy ilyenkor a rendszer automatikusan menti a változást!*

„Új állomás a jelenlegi adataival ” menüpont hatására az állomás az aktuális hálózaton belül kétszer fog szerepelni. Ezután a szükséges módosításokat a duplikált állomásokon végre lehet hajtani. A duplikálás végrehajtása után arra ügyelni kell, hogy az állomáskódot úgy adjuk meg a gépnek, hogy azonos hálózaton belül csak egyszer szerepeljen az adott kód. *Fontos: ebben az esetben a duplikálás csak a memóriában történik meg. A mentésről a felhasználónak kell gondoskodnia!*

7.5./12. ábra

Ugyancsak az „Állomáskód” mezőfelíratra kattintva az egér bal gombjával, a 7.5./13. ábrán látható táblázat jelenik meg. Ennek segítségével is átválthatunk másik állomás adataira.

Állomás keresés, választás

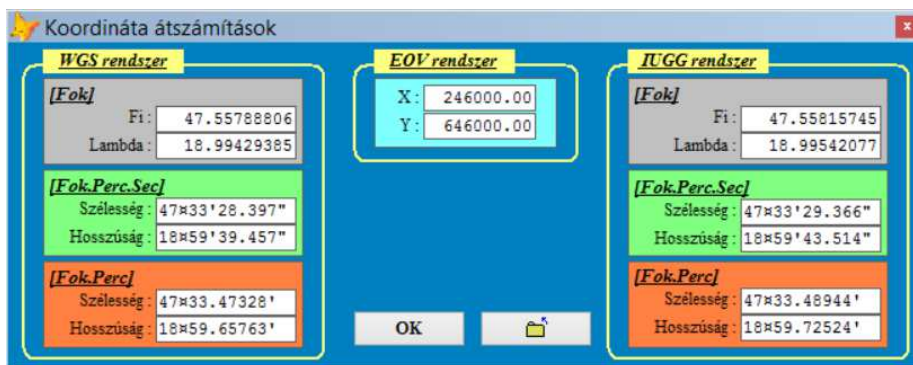
Keresett kifejezés: 40253902 0001

Index tagok: Part.kód+ Hál.kód+ Áll.kód

Part.kód	Hál.kód	Áll.kód	Állomás neve	Eov X	Eov Y	Oszt	Tx	Rx	Pol	Azimuth	Város	Utca
402539	02	0001	FB_BUKKABRANY_ATJ_0	282090	771746	FB	447.856250	442.856250	V	0.00	Bükkábrány	Hrsz.:1903
402539	02	0002	FX_MEZÖKÖVESD_DISZP	273983	763864	FX	442.856250	447.856250	V	45.20	Mezőkövesd	Dohány u.
402539	02	0003	FX_MEZÖKÖVESD_VIZBA	276008	765236	FX	442.856250	447.856250	V	48.00	Mezőkövesd Vízbázis	
402539	02	0004	FX_TARD_SZENNYVIZAT	282093	766452	FX	442.856250	447.856250	V	91.20	Tard Szennyvíztételő	
402539	02	0005	FX_BOGACS_IVOVIZ_MEDI	285612	761698	FX	442.856250	447.856250	V	110.50	Bogács Ivóvíz medence	
402539	02	0006	FX_BOGACS_IVOVIZ_NYCI	286701	761144	FX	442.856250	447.856250	V	114.70	Bogács Ivóvíz nyomásfokozó	
402539	02	0007	FX_CSEREPFALU_IVOVIZ	290645	761118	FX	442.856250	447.856250	V	130.00	Cserépfalu Ivóvíz nyomásfokozó	
402539	02	0008	FX_BUKKZSERC_SZENNY	290770	759362	FX	442.856250	447.856250	V	126.20	Bükkzsérc Szennyvíztételő	
402539	02	0009	FX_BUKKZSERC_IVOVIZ	292810	758283	FX	442.856250	447.856250	V	112.79	Bükkzsérc Ivóvíz medence	
402539	02	0010	FX_BOGACS_SZENNYVIZ	284237	761371	FX	442.856250	447.856250	V	102.80	Bogács Szennyvíztételő	
402539	02	0011	FX_VATTA_VIZMUGEPHAZ	287263	776768	FX	442.856250	447.856250	V	225.30	Vatta Vízműgépész	
402539	02	0012	FX_KISGYOR_2X200_MED	297407	771689	FX	442.856250	447.856250	V	181.70	Kisgyőr 2x200m3 medence	
402539	02	0013	FX_KISGYOR_2X50_MEDE	297843	771464	FX	442.856250	447.856250	V	180.27	Kisgyőr 2x50m3 medence	
402539	02	0014	FX_SOVENYKUT_VIZMUC	295827	771848	FX	442.856250	447.856250	V	181.60	Sövénykút Vízműgépész	

7.5./13. ábra

Ha az EOY zöld felíratára az egér bal gombjával kattintunk, a 7.5./14. ábrán látható ablak nyílik meg. Ez egy olyan eljárást hív meg, amely a különböző koordináta-rendszerekben megadott értékeket tudja átszámítani egyikből a másikba. Hasznos lehet, ha az állomások koordinátáit olyan eszközzel méri, amely nem tud EOY-ban adatokat megadni.

7.5./14. ábra

Bármelyik mezőbe beírja a Felhasználó az adatát, az összes többi mező tartalmát átszámolja az aktuális tartalomnak megfelelően.

Ha ilyenkor az OK gombbal lép ki, a kiszámított EOY értékeket a program visszairja az állomás adatokba.

A telephelyhez tartozó h_{eff} értékeket az Állomás adatlap „ H_{eff} ” feliratú gombra kattintva lehet. Ezután másik ablak fog megnyílni azzal a táblázattal, amelybe be kell gépelni az adatokat a szolgálat szerinti fokokként (pl: műsorszórásnál 10, mozgószolgálatnál 30 fokoként) vagy tetszőleges sűrűséggel.

7.5./15. ábra

Az ablak bal oldalán megjelenő táblázatban a h_{eff} érték oszlopa szabadon szerkeszthető. Az irányokat azonban nem lehet módosítani, legfeljebb törölni.

Új irányt/irányokat kézi adatbevitel során két féle módszerrel lehet bevinni:

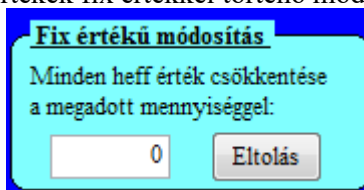
- Fix irányokat veszünk fel

- Direkt módon megadunk egy-egy irányt
Meg kell adni egyenként az irányokat és a hozzájuk tartozó h_{eff} értékeket és mindannyiszor meg kell nyomni a „Hozzáad” gombot, amíg mindegyik irány kitöltésre nem került. A táblázatba már beírt értékeket a táblázatba kattintva is lehet módosítani, de új sort a „Hozzáad” nyomógomb megnyomása nélkül nem lehet beszúrni

Ha a táblázat ki van töltve, a program az átlagértéket automatikusan kiszámolja és a táblázat bezárása után megjeleníti azt a H_{eff} nyomógombon.

Amennyiben a felhasználó rendelkezik „NMHH” féle felépítésű DTM adatbázissal, akkor lehetőségünk van arra is, hogy ebből töltsük fel a táblázatot. A sárga mező input paramétereinek kitöltése után a „Számít” gomb megnyomása után a program a környezeti változóban tárolt elérési útvonalon lévő DTM adatbázis alapján kiszámítja az értékeket és a táblázatba tölti.

Lehetőségünk van a már rögzített h_{eff} értékek fix értékkel történő módosítására.

Fix értékű módosítás

Minden h_{eff} érték csökkentése a megadott mennyiséggel:

Ez abban az esetben jelent könnyítést, ha a felhasználónak olyan h_{eff} értékei vannak egy másik adatbázisból származóan, amelynél az antenna magasságát is figyelembe vették. Ekkor ha rögzíti a forrás értékeket, az „Eltolás” gomb hatására a táblázat értékeiből a megadott mennyiség levonódik.

7.5.3 Kapcsolódó állomások adatainak megadása

Par.kód	Hál.kód	Okiratszám	Áll.kód	Állomás neve	Eov X	Eov Y	Cím / város, utca, házszám /	Tulajdonos neve
999001	000001	K12345-2/2007	0002	ML_Budapest	241000	655000	Budapest térsége, Gépkecski	Teszt Engedélyes Partner

Infó: P.kód: 999001 H.kód: 000001 Irat: K12345-2/2007 Á.kód: 0001 Neve: FB_Budapest

7.5./19. ábra

Kapcsolódó állomások adatait kétféle módon is meg lehet adni. A 7.5./19. sz ábra alsó felében látható első sorának első oszlopára kétszer a bal egérgombbal kattintva, beszúrhatunk egy új sort. Az új sort úgy lehet felismerni, hogy az EOY oszlopaiban „0” érték jelenik meg. 7.5./20. ábra

Par.kód	Hál.kód	Okiratszám	Áll.kód	Állomás neve	Eov X	Eov Y	Cím / város, utca, házszám /	Tulajdonos neve
					0	0		

7.5./20. ábra

Az újként beszúrt sor első 4 oszlopába be tudjuk írni a kapcsolódó állomás azonosítóit, ha pontosan tudjuk azokat. Ha az XML formátumú fileban a program megtalálja a kapcsolódó állomás rekordot, akkor a sor háttere kék színűre változik és a sorban látható többi adatot automatikusan fel fogja tölteni tartalommal. Ha olyan azonosítót ad meg a felhasználó, amelyet a program nem talál meg, akkor a sor háttere barna színűre vált, és megtartja a z adatokat. Majd az NMHH-nál történő adatbeolvasáskor fogja ellenőrizni a rendszer a megadott kódok helyességét.

A másik módszer az, amikor az egér jobb gombjával egyszer belekattintunk az első üres oszlop első üres sorába. Ekkor a 7.5./21. ábrán látható menüsor válik láthatóvá. Az első menüt kiválasztva az Új kapcsolatot listából választhatjuk ki. Ha ezt a menüpontot kívánjuk használni, előtte nem kell új üres sort beszúrnunk a táblázatba. Azt ez a gomb automatikusan végrehajtja.

Par.kód	Hál.kód	Áll.kód	Állomás név	Eov X	Eo
					0

7.5./21. ábra

A „Kapcsolat törlése” menüpont hatására meg lehet szüntetni két állomás között létrehozott kapcsolatot.

7.5.4 Cella adatok

Egy cellának tekintjük az egy antennához tartozó cellára, sugárzási paraméterekre és frekvenciákra jellemző adatok összességét. A lap megjelenése szintén a szolgáltatótól függ. A következő ábra a földi mozgószolgáltatásra mutat példát:

The screenshot shows the 'Állomás adatok' (Station Data) window. The 'Cella / Sugárzási jellemzők' (Cell / Radiation Characteristics) tab is active. The interface includes a table for cell data and a form for antenna parameters.

Cella név	Hant	Azimut	Elev.	Pol	Ant. helys.
FB_É	-10.0	0.00	0.00	V	Felsz

Antenna parameters form:

- P adó: 8.00
- Dupl.cs. Tx: 1.30 Rx: 1.00
- Sávsz.cs. Tx: 0.00 Rx: 0.00
- Kábel típusa: H-155
- csillapítása: 2.00 hossza: 10
- Ant. név/típ: DIPOL RPref_V
- Nyereség: 0.00 ND
- Tx csill: 3.30 Rx csill: 3.00
- ERP: 4.70 ERP átlag [W]: 2.951

Adófr.	Vevőfr.	Hasz.jellege	Tx sávsz.	Rx sávsz.	Foly	Csatorna neve	GSM rendszer	Koord.Áll.id	Frek.Id	Cella
429.793750	419.793750	4	12.50	12.50	☐			-1	9098	4214

7.5./22. ábra

Az antenna polarizáció mezőbe a 7.3. fejezetben megadott jelöléseket lehet megadni, vagy üresen kell hagyni. Helytelen érték esetén a felhasználó hibáüzenetet kap, s nem tudja elhagyni a mezőt amíg elfogadható értéket nem ad meg.

Az antenna elhelyezés jellegét legördülő menüből lehet kiválasztani. Ha az antenna föld alatti beltérben kerül elhelyezésre, akkor a „Felszín alatti” pont kerüljön megadásra.

Új sor beszúrása a Cella táblázatban is a legelső üres oszlop első üres sorára bal egérgombbal duplán kattintva lehetséges. Ugyanez vonatkozik a frekvenciákat tartalmazó alsó táblázatra is. Lsd.: 7.5./22. ábra

A cellához tartozó antenna adatait az „Ant. név/típ” feliratra kattintva megjelenő táblázatból lehet hozzárendelni.

A 7.5./22. ábrán látható ablak a speciális program verzióban kicsit eltérően jelenik meg. Ezt láthatjuk a 7.5./23. ábrán. A frekvencia adatok mellett megjelennek a torony heff adatai valamint a kisugárzott teljesítmények táblázatos formában. A „Fő” oszlopban látható pipa jelöli az antenna fősugárzási irányát.

Fő	Írány	Heff	EIRP	Eü táv
☒	0.00	n.a.	8.80	0
☐	30.00	n.a.	8.80	0
☐	60.00	n.a.	8.80	0
☐	90.00	n.a.	8.80	0
☐	120.00	n.a.	8.80	0
☐	150.00	n.a.	8.80	0
☐	180.00	n.a.	8.80	0
☐	210.00	n.a.	8.80	0
☐	240.00	n.a.	8.80	0
☐	270.00	n.a.	8.80	0
☐	300.00	n.a.	8.80	0
☐	330.00	n.a.	8.80	0

7.5./23. ábra

RX és TX sávzélesség adatot a program automatikusan kitölti a „berendezés adatlapon” megadott érték szerint. Ha ettől eltérőt ad meg a Felhasználó és csak az adóra írja be az értéket, a vevőre automatikusan bemásolja a megadott értéket a program, ha mező üres volt.

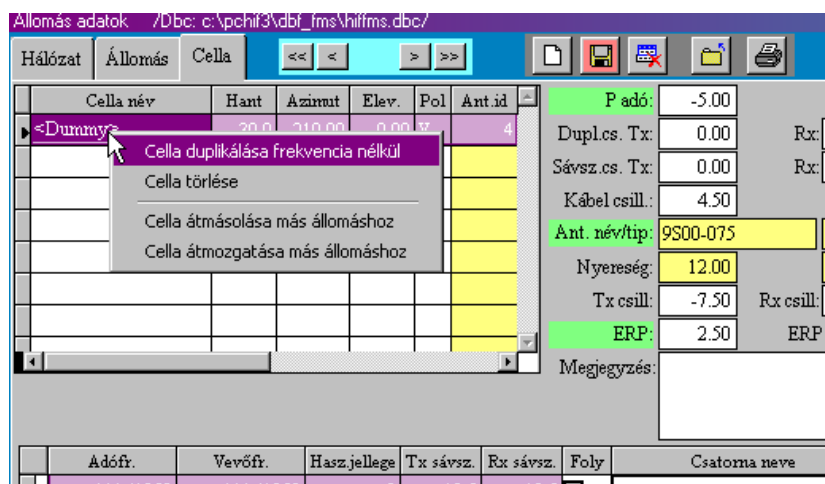
Adófr.	Vevőfr.	Hasz.jellege	Tx sávsz.	Rx sávsz.	Foly	Csatorna neve	Koord.
461.00000	451.00000	4	12.5	12.5	☐	80B_26_FB	
						80B_27_FB	
						80B_28_FB	
						DB60_ML	
						DB01_ML	
						DB16	
						DB60_FB	

7.5./24. ábra

Ez egy automatizmus csupán, ami segíti a Felhasználó munkáját. Ha ettől eltérő értéket akar megadni, megteheti a gép által beírt érték törlésével.

Jobb egér gombbal az első oszlop megfelelő mezőjére kattintva egyszer, a 7.5./25. ábrán látható menüsor lesz látható. Az aktuális cella adattartalmát lehet duplikálni frekvenciával vagy anélkül, illetve a cellát lehet törölni összes adatával együtt.

„Cella átmásolása” funkcióval megtartjuk az eredeti helyén és létrehozuk ugyanazt egy másik állomáson, míg a „Cella átmozgatása” funkcióval a létrehozás helyén megszűnik az adott cella.

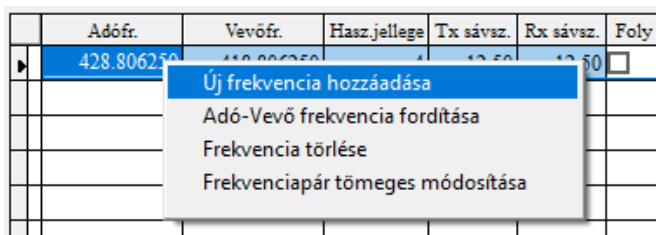

7.5./25. ábra

A cellához tartozó frekvenciákat az ablak alsó részében látható frekvencia táblázatban (7.5./24. ábra) kell megadni.

Fontos, hogy a táblázat a műsorszóró szolgálat esetén nem jelenik meg. Továbbá a légi és tengeri mozgószolgálatban csak akkor jelenik meg, ha a berendezéshez nem üzemi frekvenciasávot ad meg a felhasználó.

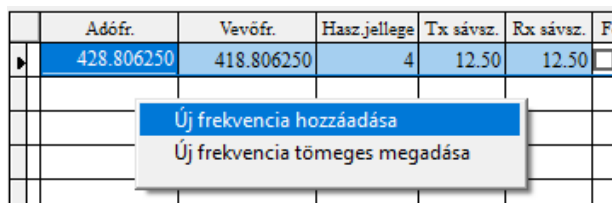
A táblázatba új frekvencia hozzáadását legegyszerűbben úgy teheti meg a felhasználó, hogy egy üres sorba duplát kattint az egér bal gombjával. Ezen kívül helyi menüből is indítható ilyen akció. Ha a felhasználó a táblázat egy, már meglévő sorában a adófrekvencia oszlopában a jobb egérgombbal kattint, akkor az alábbi menü sor jelenik meg:

7.5./26. ábra

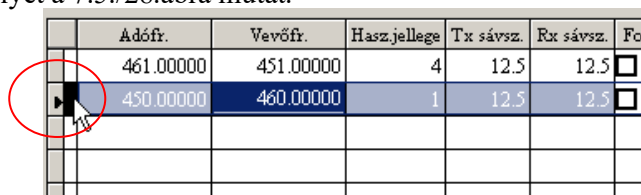
A helyi menü legelső pontjára kattintva egy új sor íródik be táblázatba.

Ugyanezt az eredményt éri el a felhasználó, a táblázat egy üres sorába kattint jobb gombbal, és a 7.5./27. ábra első pontját választja.

7.5./27. ábra

Frekvencia törlését két módon lehet megtenni. Az egyik lehetőség, hogy a 7.5./26. ábra szerinti helyi menü „Frekvencia törlése” pontot választja a felhasználó. A másik módszer, hogy a sor elején lévő törlési jelölőre kattint a felhasználó, amelyet a 7.5./28. ábra mutat.

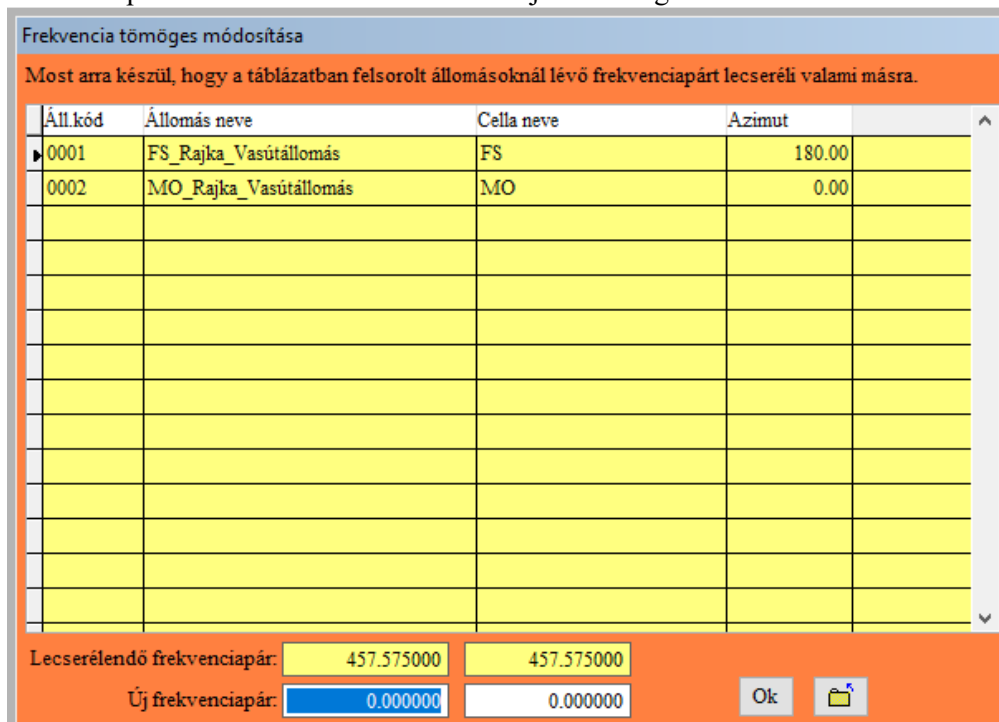

7.5./28. ábra

Figyelem! Az ablak felső részében látható ikon használatával az egész állomást és minden kapcsolódó adata törlésre kerül! Ezért ezt az ikont körültekintően kell alkalmazni.

Az „Adó-Vevő frekvencia fordítása akkor hasznos, ha a frekvenciaadat már beírásra került, de duplikálás után például meg kell fordítani a frekvencia fekvését. Ekkor az eredeti adófrekvencia átíródik a vevő rovatba és fordítva.

Frekvenciák szerkesztését segíti a 7.5./26. ábrán látható helyi menü „Frekvenciapár tömeges módosítása” pont. Ennek segítségével a felhasználó egyszerűen módosíthatja a hálózat összes állomásának egy adott adó/vevő frekvenciáját. A menüpontot kiválasztva az alábbi ablak jelenik meg:

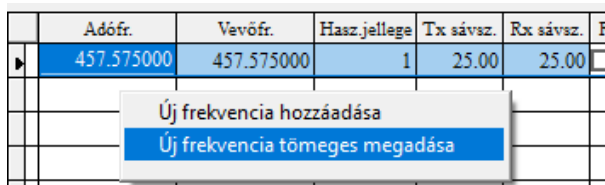
7.5./29. ábra

A táblázat felsorolja a hálózat állomásait, amelyek működhetnek azon a frekvencián, amely az indításkori frekvenciatáblázatban szerepelt. Jelen példában ez a 457.5750 MHz-es szimplex csatorna volt, és a hálózat 2 állomásában szerepel.

A felhasználónak meg kell adnia az új adó és vevő frekvenciákat, majd az „OK” gombra kattintva a program végrehajtja a frekvenciacserét a táblázatban felsorolt állomásokról.

Fontos! A program lemezes műveletet végez, mivel több állomás adatában hajt végre módosítást. Ebből adódik, hogy csak indítson el a felhasználó ilyen műveletet, ha kiindulásnál használt állomás adatai mentve vannak.

Szintén az frekvencia adatok gyors módosítását szolgálja az „Új frekvencia tömeges megadása” menüpont, amely akkor jelenik meg, ha a felhasználó a frekvencia táblázat üres részén kattint a jobb gombbal.

7.5./30. ábra

A megjelenő ablak segítségével a hálózat kijelölt állomásaihoz új csatornát és/vagy úgy állomás kapcsolatot rögzíthetünk.

Frekvencia és/vagy állomás kapcsolat tömeges rögzítése

Frekvencia hozzáadása

Új csatorna jellemzői

	Adó	Vevő
Új vivőfrekvencia:	0.000000	0.000000 [MHz]
Sávzélesség:	25.00	25.00 [kHz]
Frek. használat jellege:	1- Kizárólagos	

Folyamatosan kisugárzott vivőfrekvencia

Állomások közötti kapcsolat hozzáadása

Központi állomás: [ ]

Azon állomások kijelölése, amelyeknél a hozzáadást el kell végezni:

Kijelölt	Áll.kód	Állomás neve	Cella neve	Azimut
☒	0001	FS_Rajka_Vasútállomás	FS	180.00
☒	0002	MO_Rajka_Vasútállomás	MO	0.00
☐				
☐				

Rögzít [ ]

7.5./31. ábra

Az ablak 3 részre tagolható. A legfelső részben adhatja meg a felhasználó a frekvenciapár értékét és a használathoz tartozó egyéb paramétereket.

A középső részben lehet megadni, hogy milyen állomáskapcsolat kerüljön be az adatbázisba majd a művelet elvégzésekor.

Az alsó részben látható táblázatban pedig ki tudja jelölni a felhasználó, hogy melyik állomásoknál legyen bejegyezve az új frekvencia és/vagy kapcsolat.

Ha frekvencia adatot kíván rögzíteni a felhasználó, akkor a „Frekvencia hozzáadása” jelölőnégyzetet be kell kapcsolni. Ha ezt ki van kapcsolva, akkor a szekció adatmezői nem is látszódnak.

Ha állomások közötti kapcsolatot kíván rögzíteni a felhasználó, akkor az „Állomások közötti kapcsolat hozzáadása” jelölőnégyzetet be kell kapcsolni. Ha ezt ki van kapcsolva, akkor nem is látszódik legördülő lista. A legördülő lista csak a kiindulási hálózat állomásait tartalmazza, így más hálózatban szereplő állomással való kapcsolat nem adható meg ezzel a módszerrel. (Az ilyen jellegű adatrögzítést a korábbi módszer szerint kell megvalósítani.)

Példa:

A 7.5./31. ábra szerinti hálózatba szerelő összes állomáshoz fel kell venni egy új szimplex csatornát (457.8000 MHz). Új kapcsolatot nem kell létesíteni.

Megvalósítás:

Kapcsoljuk be a „Frekvencia hozzáadása” jelölőnégyzetet, majd töltsük ki a frekvenciához tartozó paramétereket.

Kapcsoljuk ki az „Állomások közötti kapcsolat hozzáadása” jelölőt, hogy ilyen műveletet ne végezzen majd a program.

A hálózat állomásainál minden sorban kapcsoljuk be a „Kijelölt” oszlopban látható jelölőnégyzetet, mivel a példa szerint mindegyiknél hozzá kell adni az új csatornát.

Frekvencia és/vagy állomás kapcsolat tömeges rögzítése

Frekvencia hozzáadása

Új csatorna jellemzői

	Adó	Vevő	
Új vivőfrekvencia:	457.800000	457.800000	[MHz]
Sávszélesség:	25.00	25.00	[kHz]
Frek.használat jellege:	1- Kizárólagos		

Folyamatosan kisugárzott vivőfrekvencia

Állomások közötti kapcsolat hozzáadása

Azon állomások kijelölése, amelyeknél a hozzáadást el kell végezni:

Rögzít

Kijelölt	Áll.kód	Állomás neve	Cella neve	Azimuth
☒	0001	FS_Rajka_Vasútállomás	FS	180.00
☒	0002	MO_Rajka_Vasútállomás	MO	0.00

7.5./32. ábra

A beállítások után nyomjuk meg a „Rögzít” gombot, és a program elvégzi a lemezes műveletet.

Az ablak nem záródik be a művelet végrehajtása után, így a felhasználó további frekvenciát tud rögzíteni a paraméterek átírása után, vagy lezárja az ablakot és visszatér a kiindulási helyre.

7.6 Adatlapok nyomtatása

Adatlapok nyomtatása

Szűrőfeltételek:
SQL parancs szerint paramétereázható feltételek. Szerepelhet a * és a ? karakter is. Jobb oldali üres karakter elveszik a feltételből.

Partnerkód : 999895
Hálózat kód : 000501
Okiratszám : K-Test/2014
Állomáskód :

Nyomtatandó:

- Hálózat és okirat adatok
- Állomás és heff adatlap
- Antenna adatlap
- Berendezés adatlap
- Egészségügyi adatlap
- UMTS díjösszítő táblázat
- Gyors állomás lista
- Előnézeti kép

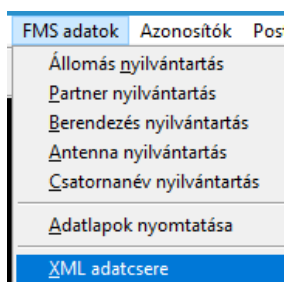
Nyomató: PDFCREATOR

7.6./1. ábra

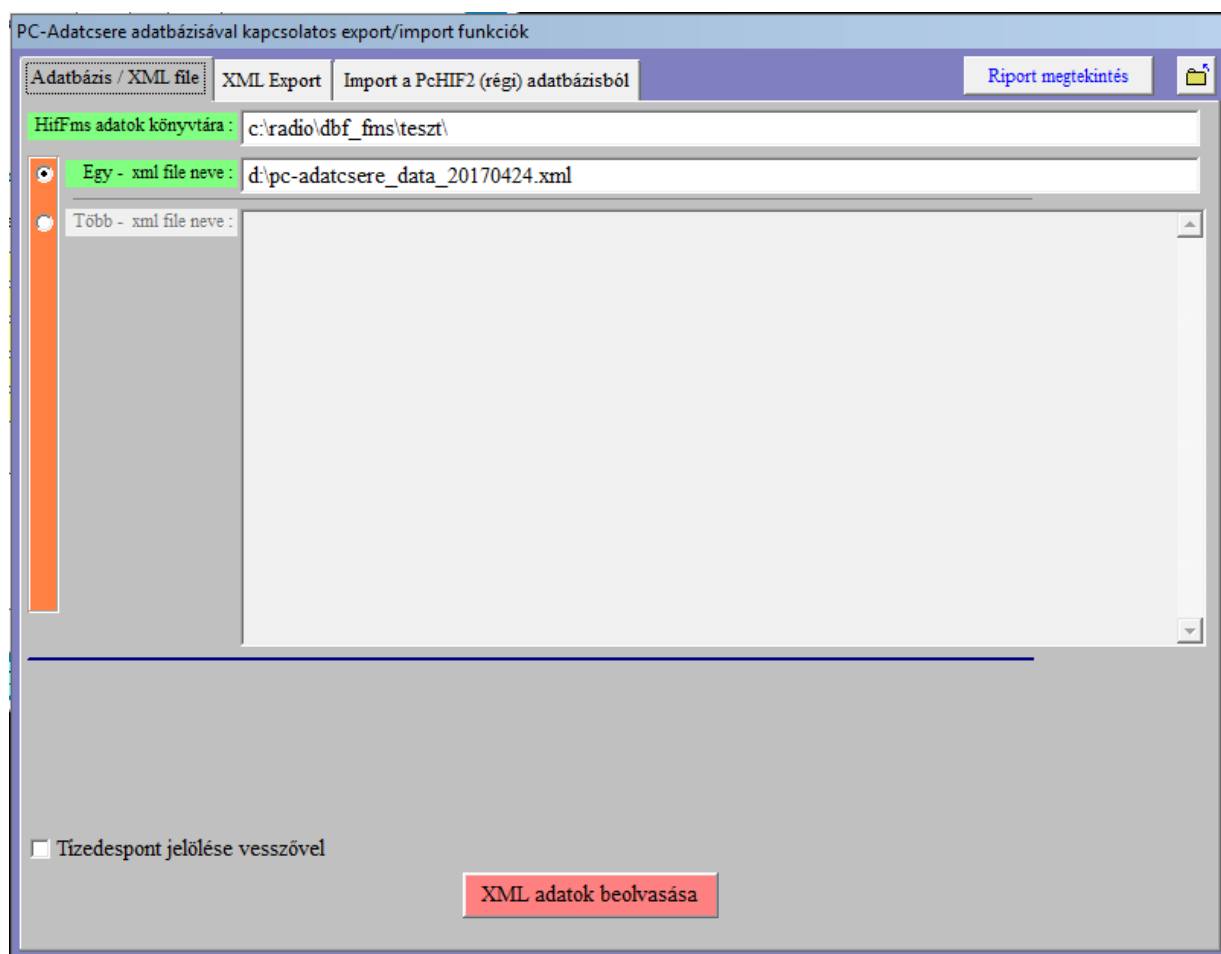
Az NMHH-hoz benyújtandó tervekhez csatolható adatlapok nyomtatást teszi lehetővé ez a dialógusablak. (7.6./1. ábra) A Szűrőfeltételek megadásánál nem szabad elfelejteni, hogy minden adatot meg kell adni, amely egyértelműen meghatározza a nyomtatandó hálózatot vagy állomást. Ebben az ablakban az automatikus vezető nullával való feltöltés mint azt korábban említettem, nem működik. Tehát a partnerkódot 6 karakterig a hálózat és állomáskódot 4 karakterig kell feltölteni vezető nullákkal. Ha egy mezőt üresen hagy akkor azt figyelmen kívül fogja hagyni. Példa: Ha csak az engedélyes kódot adja meg, az engedélyes kódhoz tartozó összes hálózat, állomás vagy cella adatait fogja kinyomtatni annak megfelelően, hogy az ablak jobb oldalán mely négyzeteket pipálta ki.

7.7 FMS rendszerhez kapcsolódó XML adatcsere és fájl konverzió

A PC-Adatcsere program támogatja mind az Ügyfelektől a NMHH felé irányuló, mind a NMHH-tól az Ügyfelek felé irányuló lemezes adatforgalmat.

A főmenüből az „Fms adatok / XML adatcsere” kiválasztásával jutunk el abba a dialógus ablakba, amelyen keresztül a PC-Adatcsere program képes kommunikálni a külső adatbázisokkal. De ugyanoda jutunk akkor is, ha az adatkarbantartó ablak mentési gombjára kattintunk az egerünk jobb gombjával.

7.7./1. ábra

Az ablakban három különböző műveletet lehet elvégezni:

- XML formátumú adatok importja (*a NMHH Frekvenciaengedélyezési osztály által generált adatok betöltése saját adatbázisba*).
- XML formátumú adatok exportja (a felhasználó XML adatokat küld a engedély kiadáshoz, meghosszabbításhoz vagy megszüntetéshez).
- PcHif2 adatbázisból mikro vagy URH hálózatok importja (*régi adatok átmásolása az új adatszerkezetbe*). Kizárólag egyirányú adatforgalom olyan esetben, amikor a Felhasználó a korábban PcHif2-es program által generált formában tárolt adatait kívánja átalakítani a PC-Adatcsere adatbázisának megfelelő formára. **Figyelem! Ez a konverziós lehetőség várhatóan 2019. évtől megszűnik.**

A menüpont aktiválása után megjelenő ablakot az 7.7./1. ábra mutatja, ahol az a.) mód vezérléseit és paramétereit az első kartonlap, a b.) módot pedig a második, míg a c.) módot a harmadik kartonlap tartalmazza.

Megjegyzés: A 4.8.7 verziók előtt az import és export funkciók egy lapon szerepeltek. Azonban az XML adatok generálása már annyi opciót tartalmaz, hogy külön lapon kellett elhelyezni.

7.7.1 XML-adatok beolvasása, importálása

Az ablak felső részében kell megadni a felhasználói (saját) adatbázis elérési útvonalát valamint az XML file elérési útvonalát és nevét. Az első mező értelmezése mindig az adatcsere irányától függ.

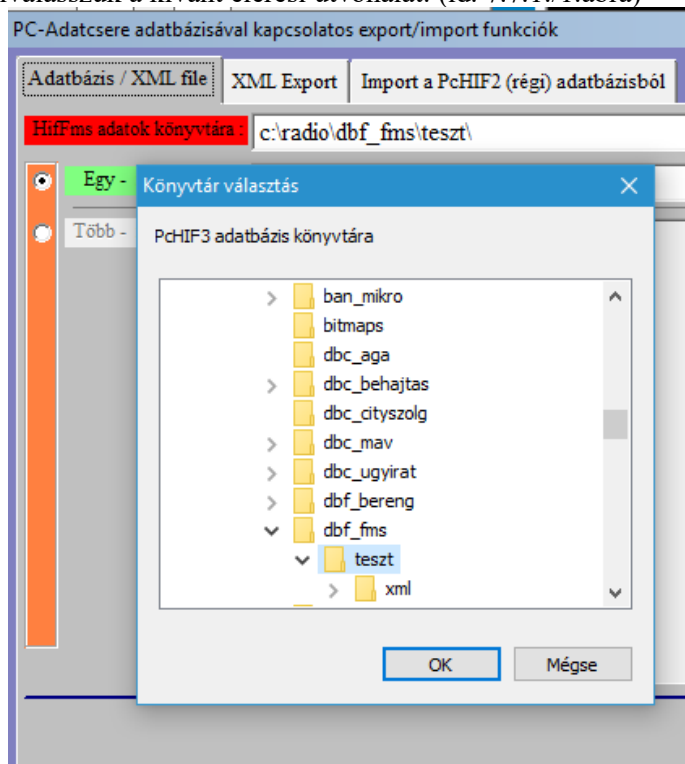
- Amikor adatbeolvasást végzünk, akkor a megfelelő mezőbe egy vagy több XML file neve is megadható az elérési útvonallal együtt.
- Kiírás esetén csak egyetlen file-név adható meg, amely néven generálódik az XML tartalom.

Fontos megjegyezni, hogy a rendszer csak olyan XML adatot képes megfelelően beolvasni, amely az állomás(ok) teljes engedélyezési információját tartalmazza. Nem képes kezelni olyan adatokat, amelyek hálózatok törlésére, módosítására vonatkoznak.

Ha ilyen műveletet kíván elvégezni a felhasználó, azt csak manuálisan tudja végrehajtani.

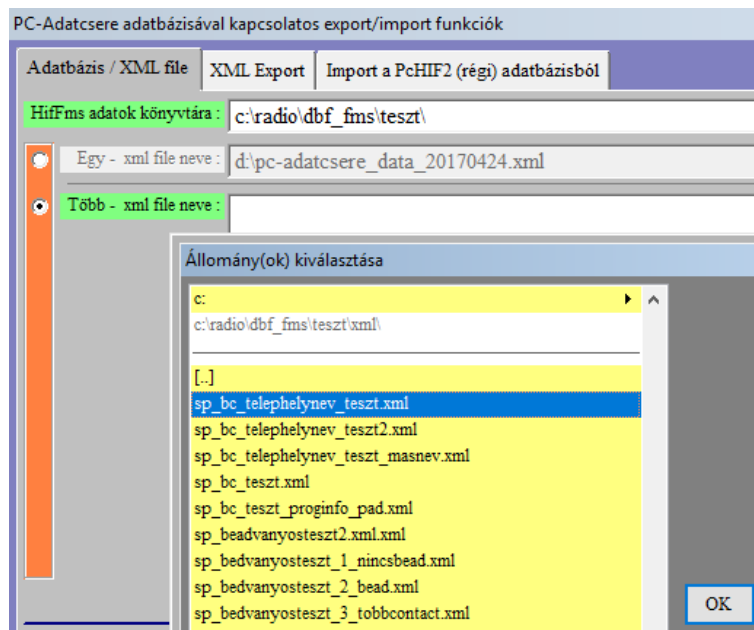
A „**HifFms adatok könyvtára**” feliratú mezőbe azt az útvonalat kell megadni, amelyen Felhasználó által rögzített adatbázis található. Ez mintegy saját adatbázisként fog üzemelni, amelyből törölni lehet rekordokat, módosítani, saját nyilvántartást vezetni stb. Az itt megadott útvonalra DBF formátumú file-okat hoz létre a program. Alapértelmezésben a „Környezeti változók” menüpontban megadott elérési útvonal jelenik meg a mezőben.

Mindkét útvonal megadásakor lehet közvetlenül begépelni az útvonalakat, de a zöld háttérrel rendelkező mezőnévre kattintva egy olyan dialógus ablak jelenik meg, amely lehetővé teszi, hogy a gépen a könyvtár-szerkezetben lépegetve kiválasszuk a kívánt elérési útvonalat. (ld. 7.7.1./1.ábra)

7.7.1./1. ábra

Amennyiben egyszerre több XML file-t is fel szeretnénk olvasatni a programmal, akkor válasszuk ki ezt az opciót, s a szerkeszthető mezőben adjuk meg a file(ok) neveit vagy abba duplát kattintva válasszuk ki azokat.

7.7.1./1.b. ábra

Több állomány kiválasztásához a Windows rendszerben megszokott, kombinált kattintásokat kell alkalmazni (shift+bal egér vagy ctrl+bal egér).

Fontos: „Több-XML file neve” kiválasztásakor csak beolvasási lehetőségünk van, hiszen egyébként félreérthetőek lennének a paraméterek.

Az ablak alsó részén szerepel a „Tizedespont jelölése: vessző” feliratú „checkbox”. Ennek csak az adatimport esetén van jelentősége. (NMHH-tól érkező lemezes adat beolvasása) XML formátum alkalmazása esetén a tizedes jegyek elválasztására elfogadott karakter mind a vessző, mind a pont. A NMHH törekszik arra, hogy az onnan származó file-ban ez a karakter pont legyen. A fent említett „checkbox”-nak akkor van jelentősége, ha a beolvasandó file-ban a tizedes jegyeket vessző választja el. Ilyen esetben kell bekattintani ezt a mezőt. Ha nem így járunk el, hibaüzenetet vagy hibás eredményt fogunk kapni.

Az „XML-adatok beolvasása” gomb megkezdi az XML állományban lévő adatok importálását.

7.7.2 XML- adatok kiírása, exportálása

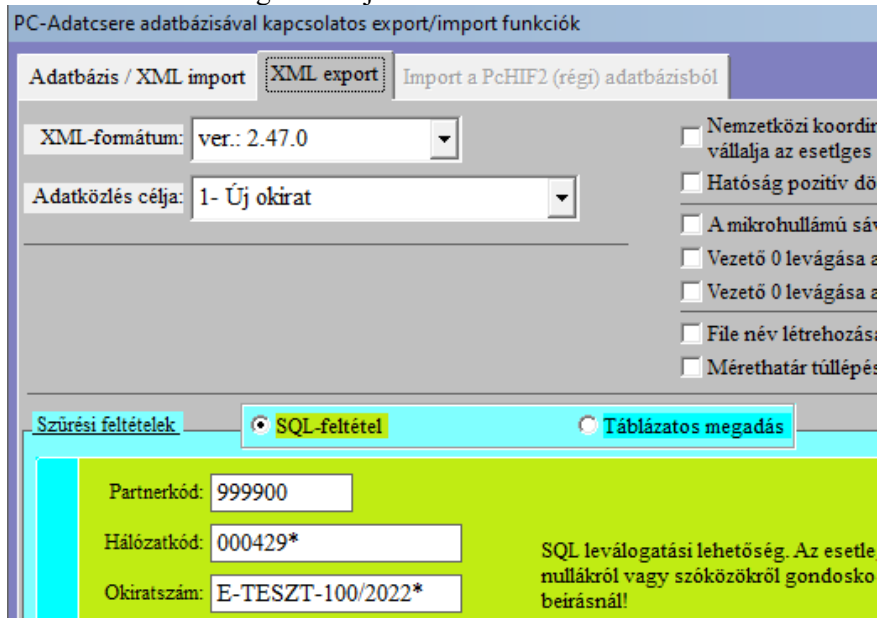
Az adatok kiírásához szervesen kapcsolódnak az előző pontban említett elérési útvonalak és állomány nevek. Itt nem írjuk le ismét.

Az XML adatok generálását a második lapon megadott beállítások szabályozzák.

Azt, hogy milyen hálózatokra készüljön adatszolgáltatás, azt két módon adhatja meg a felhasználó

- hagyományos szintaktikájú SQL leválogatás szerint és
- táblázatos módszer szerint a kívánt hálózatok kijelölésével.

A kívánt módot a felhasználó választó gombbal jelöli ki:

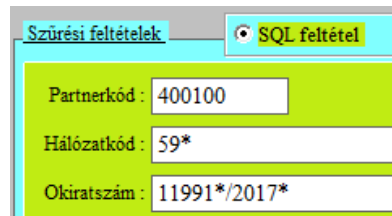

7.7.2./1. ábra

A két szűrés adatait két lapon láthatja a felhasználó, amely megtekintés között a bal oldalon tud váltani. Ez a váltás azonban csak a megtekintésre van hatással. Ez azt jelenti, ha az 7.7.2/1. ábra szerint az SQL feltételeket választottuk, mint szűrési maszk, akkor hiába áll a képernyőnk a táblázaton, akkor is az SQL maszk lesz a meghatározó.

Az SQL maszk módosítása mindig befolyásolja a táblázatos megadásban lévő rekordok kiválasztását. Ezt azért került alkalmazásra, hogy a felhasználó gyorsan ki tudjon választani több rekordot és utána egyszerűbb legyen neki a táblázatban csak néhánynál kivenni a kiválasztó megjelölést. Természetesen, ha nem lép bele a felhasználó az SQL maszkot definiáló mezők egyikébe sem, akkor nem változnak a táblázatban a kijelölések.

3 db mező határozza meg az SQL maszkot. Ezeket a következő ábra mutatja:

7.7.2./2. ábra

Az adatok megadása után az „XML- adatok kiírása” nyomógomb megnyomása egy SQL-t, a 3 fekete mezőben megadott szempontoknak megfelelő rekordok leválogatását fogja elindítani. A partnerkód 6, a hálózat kód 31 karakteres. Az azonosítók megadása során szem előtt kell tartani azt, hogy amely mező nem került kitöltésre, azt az azonosítót nem fogja a program szűrőfeltételként vizsgálni.

Példa: Maradva az előző ábrán látható azonosítóknál, az XML file minden olyan hálózatra elkészül, ahol az engedélyes partnerkódja „400100”, hálózat kódja „59”-cel kezdődik és az okirat száma pedig „11991”-gyel kezdődik és „2017” évre szól.

A hálózatkód és az okirat szám végére „*” karaktert kell írni, ha nem tölti ki a rendelkezésre álló teljes 31 vagy 20 karakteres szűrő feltételt.

Táblázatos megadási mód esetén ki kell jelölni a rekordok sorait, amelyhez a sor első oszlopába lévő négyzetbe kell kattintani. Mivel ezzel a kijelöléssel sokkal „finomabb” maszkot lehet definiálni, mint az SQL maszkja meghatározna, ezért a rekordok kiválasztása nincs hatással az 7.7.2./2. ábra mezőire.

Szűrési feltételek					
SQL feltétel					
Sel	P.kód	Hál.kód	Okiratszám	Áll.kód	Áll
☐	400100	5790	11991-201/2017	0001	Ve
☐	400100	5790	11991-202/2017	0002	Po
☐	400100	592	E5523-2/2013	0001	At
☒	400100	5970	11991-134/2017	0005	De
☐	400100	5970	11991-135/2017	0001	Ny
☐	400100	5970	11991-136/2017	0003	Te
☒	400100	5971	11991-55/2017	0003	Tá
☒	400100	5971	11991-56/2017	0001	Bé
☐	400100	5972	11992-730/2017	0017	Ki
☐	400100	5972	11992-731/2017	0007	Al

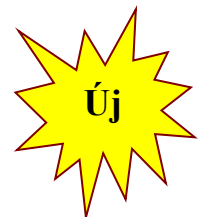
7.7.2./3. ábra

Az ábra azt mutatja, hogy az előző SQL maszknak megfelelő rekordok közül töröltük a „11991-135/2017” és a „11991-136/2017” okiratok kijelölését egerünk segítségével.

A lap további mezői segítségével lehet meghatározni, hogy a szűrési feltételnek megfelelő hálózatokról, rekordokról milyen XML állomány generálódjon.

Az XML verziót is be lehet állítani, amely a visszamenőleges kompatibilitás miatt tartalmazza a korábbi években alkalmazott. Alapértelmezés szerint az aktuálisan használt 2.47.0. verziót hozza fel az ablak. *A lenyíló ablak tartalmazza a 2.57.0 verziót is, amely jelenleg tesztelés alatt áll az NMHH-nál. Az NMHH a közleményéig a 2.47.0 verziót kéri használni!*

7.7.2./4. ábra

Amennyiben a 2.47.0 verziójú XML (vagy magasabb számú) lesz kiválasztva, akkor lehetőség van az adatközlés céljának megadására, amelyet legördülő menüből választhatunk ki.

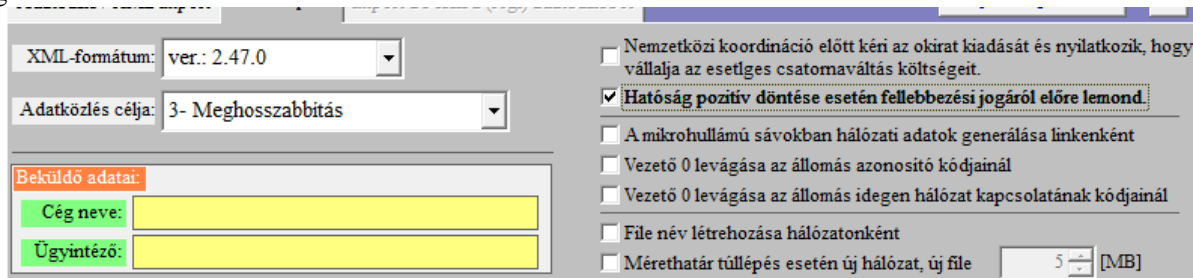
7.7.2./5. ábra

A 3. és 4. esetek kivételével teljes hosszúságú, részletes nyilvántartási adatokat tartalmazó XML generálódik. A 3. és 4. esetben egy rövidebb, speciális azonosítókat tartalmazó XML generálódik, amely az adott művelethez szükséges. A különböző XML struktúrák mezőit és felépítését az NMHH és az LS leírása tartalmazza, amely az NMHH honlapjáról elérhető.

A 3., 4. és 5. esetben lehetőség van a beküldő megadására is. Egyéb esetekben a hálózat adatlapon kell beállítani a cégre való hivatkozást.

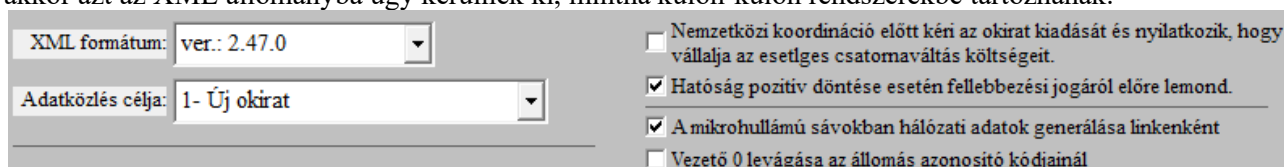
Az XML állomány már tartalmazhat nyilatkozatokat. A beküldő megadhatja, hogy az adott hálózatra kéri-e az engedélyezési eljárás lefolytatását a koordináció előtt, illetve lemondhat fellebbezési jogáról az eljárás megkezdésekor, ha a hatóság ügyében kérelme szerint pozitív döntést hoz.

Vannak olyan típusú kérelmek, amelynél az NMHH megköveteli a fellebbezésről való lemondást, ha XML adatszolgáltatásban nyújtja be az ügyfél a kérelmét. Tipikusan ilyen az okirat változtatás nélküli meghosszabbítása.

7.7.2./6. ábra

Az ügyfeleknél folyamatban lévő adatok zökkenőmentes átállítása miatt a program lehetőséget biztosít arra, hogy ha olyan mikrohullámú hálózat adatait írjuk ki, amelyben több pont-pont közötti összeköttetés is szerepel, akkor azt az XML állományba úgy kerülnek ki, mintha külön-külön rendszerekbe tartoznának.

7.7.2./7. ábra

„A vezető 0 levágása az állomás idegen hálózat kapcsolatának kódjainál” opció kiválasztása előtt célszerű megnézni az érvényes rádióengedély mellékletében, milyen formában van megadva a partner, a hálózat és az állomáskód. Azzal egyező módon javasolt megadni az új állomások kapcsolódó állomás adatait is. (Vezető nullákkal vagy anélkül ld. 7.5. fejezetben.) Ez az opció csak a nem műsorszóró hálózatokra van hatással.

Újabb beállítási lehetőség a „File név létrehozása hálózatonként”. Ezt kiválasztva az XML file, - ha a szűrési feltétel szerint több hálózat is található az adatbázisban – nem egy részletben, hanem hálózatonként fog generálódni. Ekkor az egyes file-ok neve a „Egy - XML file neve” mezőben megadott névhez hozzáfűzött sorfolytonos számozással egészül ki. (filenév1, filenév2, filenév3, stb.)

A negyedik opció: „Mérethatár túllépés esetén új hálózat, új file”. Ha a Felhasználó ezt választja ki, akkor a mellette látható ablakban beállított korlátnál nem nagyobb file-okra fogja a program tördelni az XML file-okat. Ebben az esetben egy-egy file tartalmazhat több hálózathoz tartozó adatokat is. Ilyen esetben a file elnevezése másként képződik. Ilyenkor is a „Egy - XML file neve” mezőben megadott névhez számokat fog hozzáfűzni a program, de nem sorfolytonosan. Ha összesen 6 hálózat adataiból kell XML file-t létrehozni, és a méret határ szerint korlátozva az első három kerül 1 file-ba, akkor a második file neve olyan számmal egészül ki (ebben az esetben 4-el) , ami megmutatja, hogy hányadik hálózattal kezdődik a file.

A „Riport megtekintés” nyomógomb egy olyan funkciót indít el, amely tájékoztatja a Felhasználót az utoljára végrehajtott export vagy import művelet „történetéről”. (hibüzenetek stb.)

Az ablakból kilépni a „Riport megtekintés” nyomógomb mellett található sárga színű „mappát” ábrázoló nyomógombbal lehet.

A 4.8.11 verziótól kezdve a keresés megkönnyítése érdekében kibővült az információs oszlopok száma, valamint a rekordok sorrendje módosítható az oszlop fejlécére kattintva. A rendezés hasonlóan működik, mint a 7.7.5./4. ábrán bemutatott képernyő. Röviden a keresési/rendezési lehetőségekről.

Szűrési feltételek		SQL feltétel		Táblázatos megadás				
P.kód+ Hál.kód+ Okiratszám+ Áll.kód								
	Sel	P.kód	Hál.kód	Okiratszám	Oki.tip.	Érv.idő	Áll.kód	Állomás neve
Táblázat	☐	400100	383	996-56/2016	R	2020.03.31	0007	AJKA kp_0007
	☐	400100	383	996-57/2016	R	2020.03.31	0015	Biatorbágy, Vendel p
	☐	400100	383	996-58/2016	R	2020.03.31	0017	Gyál, Pro Logis_001
	☐	400100	383	996-59/2016	R	2020.03.31	0011	Biatorbágy, Vendel p
	☐	400100	383	996-60/2016	R	2020.03.31	0009	AJKA kp_0009
	☐	400100	383	996-61/2016	R	2020.03.31	0005	AJKA kp_0005
	☐	400100	383	996-62/2016	R	2020.03.31	0021	Gyál, Pro Logis_002
	☐	400100	383	996-63/2016	R	2020.03.31	0013	Biatorbágy, Vendel p
	☐	400100	383	996-64/2016	R	2020.03.31	0003	AJKA kp_0003

9.2./8. ábra

A rekordok sorrendjét meghatározó oszlopok fejléce piros árnyalatú. A rendezés pontosabb meghatározását a táblázat fölött látható sárga mező tartalmazza.

Bármely oszlop fejlécére kattintva az egér bal gombjával törölhető a korábbi sorrend és az adott oszlop tartalma fogja meghatározni a rekordok listázási rendjét.

Ha a Ctrl lenyomása mellett kattint a felhasználó a fejlécre, akkor az adott oszlop hozzáadódik az eddigi rendezési kifejezéshez, ha az még nem szerepelt abban. Ha pedig már befolyásolta a rendezést, akkor kitörlődik abból.

Példa: Ha a 7.7.2./8. ábra szerint állapotban a Ctrl+Bal kattintás történik

a.) az „Oki.tip.” fejlécbe, akkor a sorrend „P.kód+ Hál.kód+ Okiratszám+ Áll.kód+ Oki.tip.” lesz.

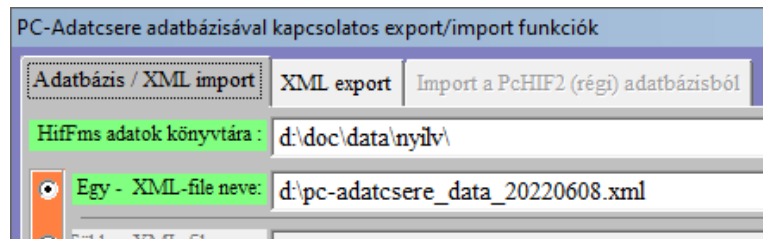
b.) az „Okiratszám” fejlécbe, akkor a sorrend „P.kód+ Hál.kód+ Áll.kód” lesz.

A listázás sorrendjét megfordíthatjuk, ha bármely fejlécre az egér jobb gombjával kattintunk.

7.7.3 PcHif2 adatok átmásolása PC-Adatcsere adatbázisba

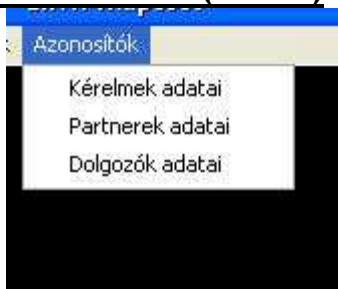
A felhasználó az engedélyezési eljárásához még 2002. év előtt meghatározott dbf formátumú állományát a PC-Adatcsere program képes volt felolvasni és beilleszteni saját adatbázisába. Korábban ezzel biztosította az NMHH, hogy az ügyfelei egyszerű eszközökkel meg tudják oldani az XML formátumú adatszolgáltatást, ha esetleg engedélyezési tervdokumentációik 2002. novembere előtt keletkezett, de csak később adták be az NMHH-hoz.

Ezt a lehetőség az idő múlásával gyakorlatilag már nem támogatható. Ezen import funkciók letiltásra kerültek.

7.7.3./1. ábra

8 Azonosítógazdálkodási adatbázis (AGA)

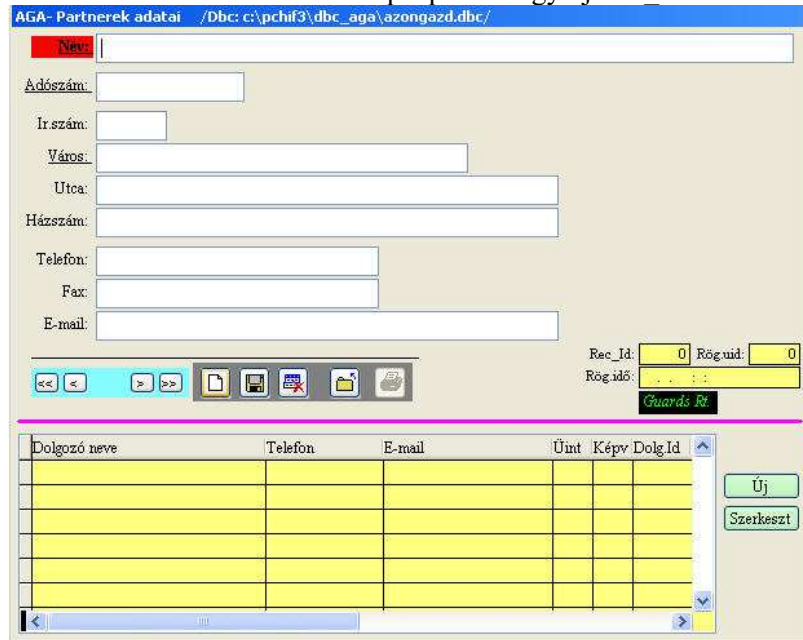
8/1. ábra

Az AGA kérelmek és adatok nyilvántartásakor 3 részadatbázissal kell dolgoznunk. A Partnerek, a Dolgozók és Kérelmek adataival. A 8/1 ábra mutatja a program azonosító gazdálkodási modulját.

Az alábbi leírásban egy példán keresztül mutatjuk be a program használatát. Első felhasználásakor a Partner adatokat célszerű kitölteni. (ld. 8.1. pont) A Partner adatokhoz lehet a dolgozók nevét megadni, akivel az NMHH a kapcsolatot tartja. (ld. 8.2. pont) Amikor ez a két adatlap kitöltésre került, következhet a Kérelem adatlap kitöltése. (ld. 8.3. pont) A Partner és a hozzá kapcsolódó Dolgozó adatokat csak az első alkalommal kell kitölteni. A második vagy azt követő kérelmek adatainak létrehozásához már csak ki kell választani a korábban rögzített Partner adatlapot (Alaphelyzetben új kérelem létrehozásakor automatikusan a legutóbbi használat során kiválasztott Partner adatok jelennek meg az adatlapon).

8.1 Partner nyilvántartás:

Az első lépés: az ikonra kattintunk. Ez létrehoz egy új üres oldalt, ami a 8/2. ábrán látható. (A nyomógombok részletes magyarázatát ld. 5. fejezetben.) Új partnernél kezdetben a Rec_Id mező tartalma mindig „0”. Az adatok kitöltése és elmentése után kap a partner egy új Rec Id-t.

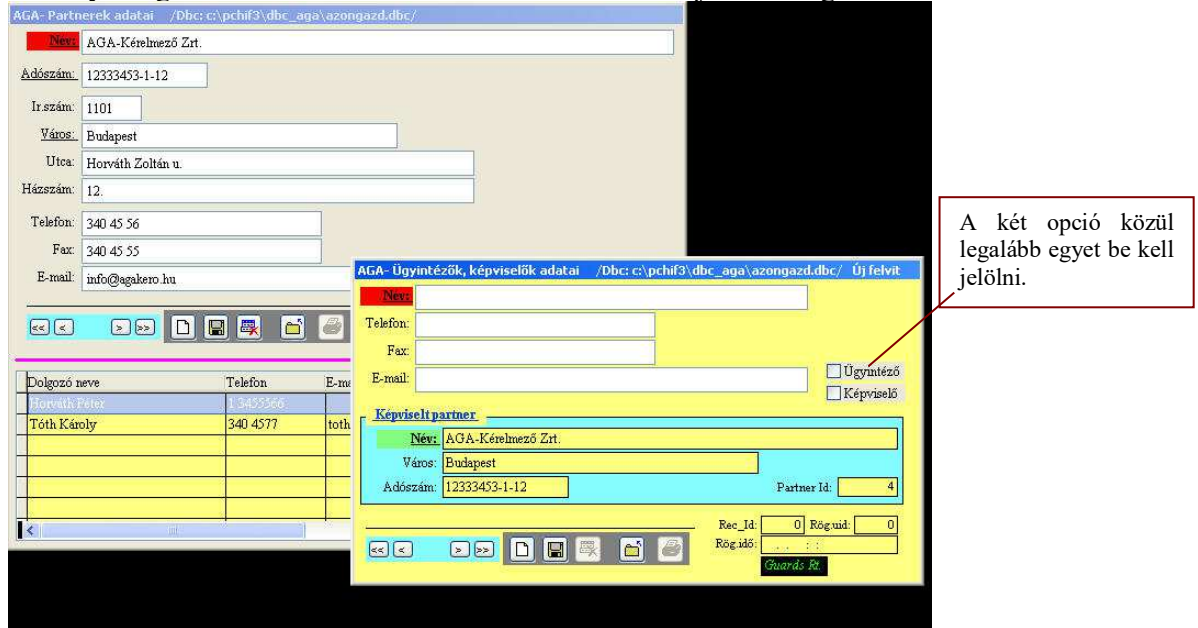
Dolgozó neve	Telefon	E-mail	Üint	Képv	Dolg.Id

8.1./1. ábra

8.2 Dolgozók adatai

A 8.1./1. ábra közepén egy rózsaszín elválasztó vonal látható a Partner és Dolgozó adatai között. A Dolgozók adatait tartalmazó táblázat sorai sárgára vannak színezve. Ez azt jelenti, hogy az adatok egy másik kapcsolódó táblázatból származnak és ebben az állapotban nem szerkeszthetőek, csak megtekinthetőek. Ha a Partner adatainak rögzítését befejeztük, feltétlenül menstük el azt. Ekkor a dolgozók listájától jobbra látható „Új”

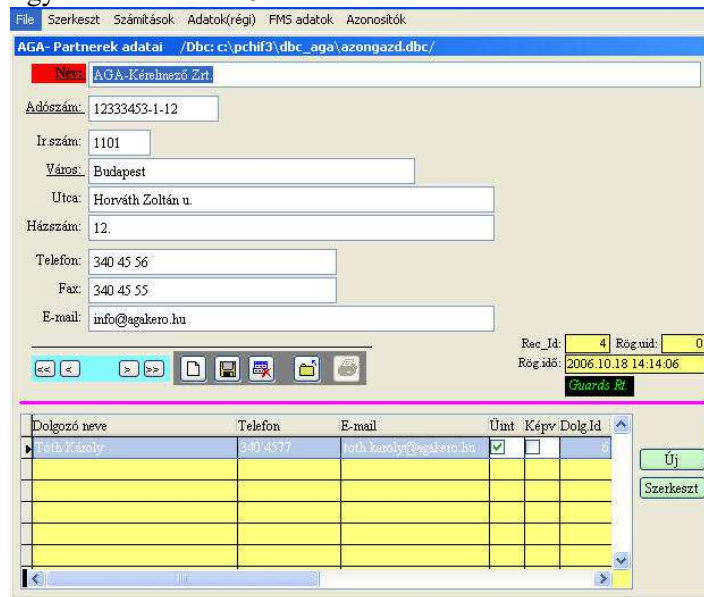
feliratú nyomógombbal új dolgozó adatlapot hozhatunk létre, vagy csatolhatunk a Partner adatlaphoz. (8.2./1. ábra) A „Szerkeszt” nyomógombbal az aktuális rekord adatait módosíthatjuk szükség szerint.

8.2./1. ábra

Ha már korábban rögzített nevet szeretnénk kiválasztani, akkor a piros háttéren látható „Név” felírra kattintva megjelenik egy táblázat, amely tartalmazza az eddig rögzített Dolgozók nevét. Innen kiválasztva a megfelelőt, a Mentés ikont megnyomva, máris beillesztettük a Dolgózót az új Partner adatlaphoz. Egy Partnerhez több dolgozó neve is rögzíthető.

A kész Partner adatlapra egy minta látható a 8.2./2. ábrán.

8.2./2. ábra

8.3 Kérelem adatok

Ha elkészült a Partner adatlap, nekiláthatunk a Kérelem adatok rögzítésének. A menüből a Kérelem adatok almenü kiválasztása után az utoljára rögzített adatlap fog megjelenni. (ld. 8.3./1. ábra)

AGA-Kérelmek adatai /Dbc: c:\pchif3\dbc_aga\azongazd.dbc/

Név: AGA-Kérelmező Zrt.
Adószám: 12333453-1-12 Város: Budapest PartnerId: 4
Ügyművező: Tóth Károly Tel: 340 4577 Üi. Id: 6
Képviseelő: Tel: Képv. Id: 0
Intézkedés: aga-111/2006 Típus: 2- Kijelölési kérelem
Rec. Id: 5 Rög.uid: 0
Rög.idő: 2006.10.18 14:25:45
Export -> Xml

Új

Azonosító típusa	BRS	Start	Stop	Szolgáltatás fajtája	Szolgáltatás leírása	Használat terv.dátuma	Előzmény ügyirat száma	Azon.Id
1- Belföldi szám	1	4600000	4600000	Helyhez kötött telefon szolgáltatás		2006.11.02		9
2- Rövid kód	14235	0	0	Egyéb szolgáltatás	Hangposta	2006.11.02		10
2- Rövid kód	183	0	0	Autóklub segélyhívó		2006.11.02		11

8.3./1. ábra

Következő lépésben az ikonra kattintunk. Ekkor a 8.3./2. ábrán látható képernyő jelenik meg.

AGA-Kérelmek adatai /Dbc: c:\pchif3\dbc_aga\azongazd.dbc/

Név: AGA-Kérelmező Zrt.
Adószám: 12333453-1-12 Város: Budapest PartnerId: 4
Ügyművező: Tóth Károly Tel: 340 4577 Üi. Id: 6
Képviseelő: Tel: Képv. Id: 0
Intézkedés: Típus:
Rec. Id: 0 Rög.uid: 0
Rög.idő: . . . . .
Export -> Xml

Új

Azonosító típusa	BRS	Start	Stop	Szolgáltatás fajtája	Szolgáltatás leírása	Használat terv.dátuma	Előzmény ügyirat száma	Azon.Id
------------------	-----	-------	------	----------------------	----------------------	-----------------------	------------------------	---------

8.3./2. ábra

Ilyenkor a Partner „Név” felirathoz tartozó mezőben mindig az előzőleg kiválasztott Partner adata látható. Szükség szerint ezt ki lehet cserélni úgy, hogy a piros háttérrel rendelkező „Név” felírra kattintunk. Az ekkor

megjelenő 8.3./3. ábra szerinti táblázatból kiválasztjuk a Partnert és az megnyomásával véglegesítjük

választásunkat. Ha mégis változatlanul szeretnénk hagyni az eredeti Partnert, akkor a gombbal egyszerűen becsukjuk az ablakot.

8.3./3. ábra

Új kérelmeknél, ahogy az a 8.3./2. ábrán is látható A Rec_Id: szám értéke „0” marad mindaddig, amíg a Mentés ikonra nem kattintunk.

A „Kérelem adatok” dialógus ablakára is érvényes, hogy a sárga háttérrel rendelkező mezők az aktuális ablakban nem szerkeszthetők. Ezek mindig egy kapcsolódó adattáblázatból származnak, amelyeket mindig az eredeti táblázatban lehet csak szerkeszteni. Részletek a 8.1. fejezetben.

A Partner adatok kiválasztásával egyidőben a képernyő felső részében levő sárga mezők adatai feltöltődnek. A következő adatmező az „**Iratszám**”. Ezt mindig kötelező kitölteni, mert ezen mező tartalma alapján rendezi sorba a program a Kérelmeket. Ez az iratszám a Kérelmező saját levelének a sorszáma lesz. Ha korábban rögzített Kérelmet akarunk a képernyőn megjeleníteni, az „Iratszám” felírra kattintva a 8.3./4. ábrán látható „Választás listából” című táblázat nyílik meg.

Iratszám	Típus	Partner Id	Ügyint. Id	Képx. Id	Rög. időpont	Rög. uid	Kérelem Id
aga-111/2006	2	4	8	0	2006.10.18 14:25:45	0	5
nhh-3/2006	5	3	5	0	2006.10.18 12:52:29	0	4
nhh-control	1	3	5	0	2006.10.17 11:07:45	0	2
nhh-control-2	2	3	5	0	2006.10.17 11:09:34	0	3
pgsm-1016/2006	1	1	3	0	2006.10.16 19:38:28	0	1

8.3./4. ábra

A Kérelem „Típusát” legördülő menüből választhatjuk ki. (ld. 8.3./5. ábra)

Tel: 4577100 U1. Id: 3
 Tel: Képv. Id: 0

Típus: 2- Kijelölési kérelem

- 1- Lekötési kérelem
- 2- Kijelölési kérelem
- 3- Lekötés hosszabbítás
- 4- Lekötés módosítás
- 5- Kijelölés módosítás
- 6- Lekötési kérelem visszavonása
- 7- Kijelölési kérelem visszavonása
- 8- Lekötés visszaadás
- 9- Kijelölés visszaadás

8.3./5. ábra

Ezzel a lépéssel a fejléct kitöltöttük. Most következhet a kérelem „tartalmi” része. A 8.3./2. ábra szerinti dialógus ablakban a rózsaszín vonal alatt üres fehér sorok láthatók kezdetben. Ebbe a táblázat úgy lehet írni, hogy a zöld színű „Új” feliratú gombra kattintunk. Ekkor a program megjeleníti az első kitölthető sort, ahogyan azt a 8.3./6. ábrán láthatjuk. A sárga háttérű mezők ebben a táblázatban sem tölthetők kézzel. A mezőket mindig a hatályos AFNT-nek megfelelően kell kitölteni.

Azonosító típusa	BRS	Start	Stop	Szolgáltatás fajtája	Szolgáltatás leírása	Használat terv dátuma	Előzmény ügyirat száma	Azon.Id
Új	0	0	0			2006.11.09		0

8.3./6. ábra

A táblázat első oszlopa az „Azonosító típusa” . Ide legördülő menüből választhatunk tartalmat. (ld. 8.3./7. ábra) A „BRS” oszlopot értelemszerűen kell kitölteni. A „Start” és „Stop” mezők csak akkor tölthetők, ha az „Azonosító típusa” a táblázat első oszlopában „Belföldi szám” volt. Más esetben nem tölthetők kézzel. A BRS számnak megfelelően a „Szolgáltatás fajtája” mező automatikusan feltöltődik. A „Szolgáltatás leírása” oszlop akkor tölthető ki értelemszerűen, ha a „Szolgáltatás fajtája” oszlopban az „Egyéb szolgáltatás” került kiválasztásra. (ld. 8.3./8. ábra)

Új				
Azonosító típusa	BRS	Start	Stop	Szol
▼				
1- Belföldi szám 2- Rövid kód				

8.3/7. ábra

top	Szolgáltatás fajtája	Szolgáltatás leírása
0	Egyéb szolgáltatás	
0	Elektronikus hírközlési szolgáltató ügyfélszolgálat Emelt díjas megkülönböztetett szolgáltatás Emelt díjas szolgáltatás Helyhez kötött telefon szolgáltatás Helytől független elektronikus hírközlési szolgáltatás Hiba-bejelentő	

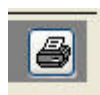
8.3./8. ábra

Ekkor a „Szolgáltatás leírása” mező háttérszíne fehérre vált, és tetszőleges szöveget lehet beleírni. Ha jobb egér gombbal belekattintunk a mezőbe, akkor feljönnek előre elkészített tartalmak, de ettől eltérőt is lehet rögzíteni.

Az előzmény ügyirat számát célszerűen korábban beadott kérelem módosítása esetén kell kitölteni.

8.4 Kérelem adatok nyomtatása

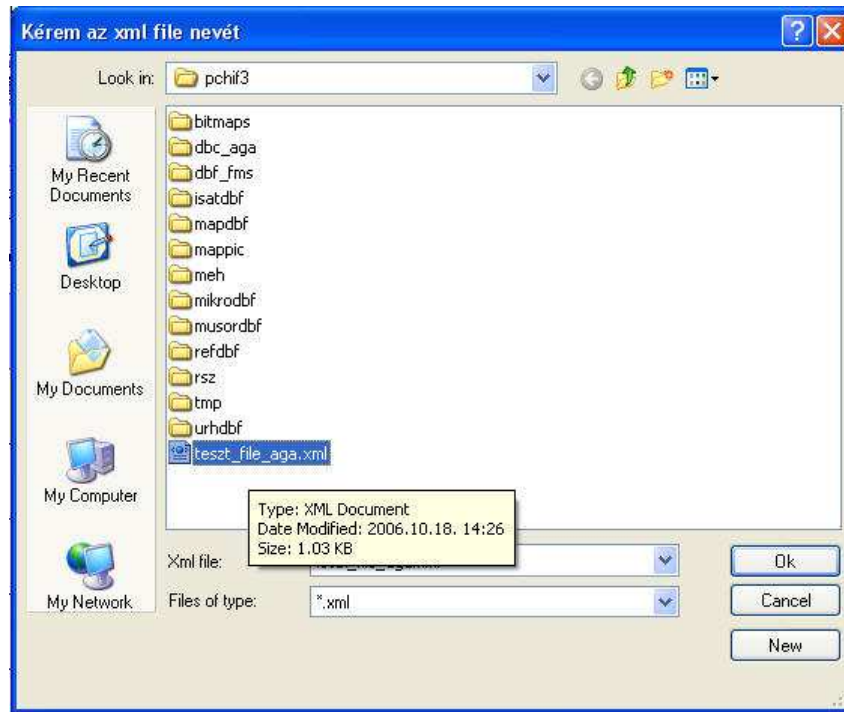
A nyomtatás ikont megnyomva a Kérelem adatlap kinyomtatható úgy, mint egy kérelem, aláírható formában. Formátuma egyezik az NMHH honlapján található formanyomtatvány tartalmával.

8.5 XML- adatok létrehozása

Export -> Xml

Az **Export -> Xml** gomb a képernyőn látható kérelmet menti el XML formátumban. A gomb megnyomása után megjelenik a 9.3/1. ábra, ahol meg kell adni a menteni kívánt file nevét és az útvonalat.

9.4./1. ábra

9 Postai információs rendszer (PIR) kezelése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökének 6/2017. (VI.21.) NMHH rendelete a postai piac szereplőinek adatszolgáltatási kötelezettségéről és a postai szolgáltatók panaszkezelési nyilvántartásának szabályairól meghatározta az adatszolgáltatás módját, formátumát és struktúráját.

A hivatkozott rendelet alapján a postai szolgáltatók által benyújtott hálózati és árinformációs adatok megadásához egy XML állományt kér be az NMHH elektronikus adatszolgáltatás keretében. A szolgáltatók munkáját azzal kívánja megkönnyíteni az NMHH, hogy az adatok rögzítéséhez, karbantartásához a PC-Adatscere programon belül adatrögzítést biztosít partnerei részére. Továbbá az alkalmazás képes a rögzített információkból egy kötött formátumú XML állományt generálni, amely az NMHH informatikai rendszerében feldolgozható.

A postai adatok környezeti változóit, adatbázisok elérési útvonalat 6. pont szerint lehet beállítani.

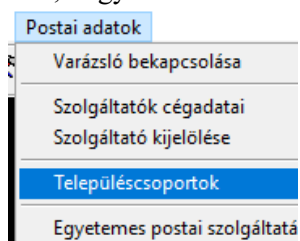
A postai piachoz tartozó adatokhoz és azokhoz kapcsolódó műveletekhez a főmenü „Postai adatok” legördülő menüpontjain keresztül lehet hozzáférni.

Egy adatbázisban egy, vagy több postai szolgáltató adatait rögzíthetjük. Azonban mindig csak egy, a kijelölt szolgáltató adataival lehet dolgozni, csak azokat lehet szerkeszteni. A szolgáltatót kijelölni a menüpontból, vagy a „Varázsló” ablakból lehet.

Az alkalmazás 6.0.3 verziójától kezdve a szolgáltatások hálózati adatainak csak azon menüpontjai aktívak, amelyek az aktívan kijelölt cég szolgáltatásaihoz tartoznak. Ha például a kijelölt cég csak egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatást nyújt, akkor az „Egyetemes postai szolgáltatás” és az „Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás” menüpontok nem érhetők el. Részletesebb információkat a 9.1 pont tartalmaz.

2020. márciusban elkészült verzióban a „Postai adatok” legördülő menü elemeinek sorrendje úgy került beállításra, hogy a felhasználónak jelezze az adatok feltöltésnek sorrendjét.

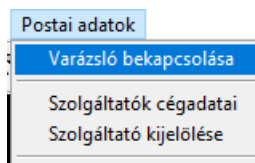

Például, ha a szolgáltatási területét településcsoporttal szeretné megadni a szolgáltató, akkor előbb a településcsoport adatait kell megadni. Ezért ez a menüpont fentebb található a listában.

A felhasználó munkájának további támogatása érdekében egy „Varázsló” ablak is megjeleníthető. Az ablak nyomógombjai segítségével is elindíthatók az adatbeviteli ablakok, valamint számszerű információkat nyújt a felhasználónak az eddig rögzített adatok mennyiségével kapcsolatban.

A kezelési útmutató a menüelemek sorrendjében mutatja be az egyes ablakok működését.

9.1 „Varázsló” ablak és bekapcsolása

9.1./1. ábra

A postai adatok bevitelét egy „Varázsló” segítségével próbálja támogatni az alkalmazás. A funkció két funkcióval segíti a munkát:

- Mutatja az adatkörök javasolt sorrendjét.
- Mutatja, hogy egy-egy adatkörben mennyi rekordot rögzített már a felhasználó.

A „Varázsló” ablak be-, illetve kikapcsolt státuszát megőrzi a PC-Adatsere alkalmazásból történő kilépés. Ismételt indítás után betölti ezt a státuszt.

Ha a „Varázsló” ablak lezárásra került, akkor ismételt megnyitását a 9.1./1. ábra szerinti menüelemre történő kattintással lehet elérni.

A „Varázsló” ablak tartalma dinamikus. A kijelzett tartalom függ attól, hogy

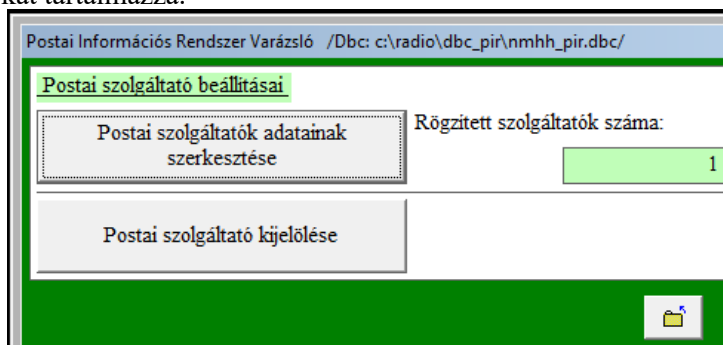
- van-e kijelölt cég ;
- a kijelölt cég milyen szolgáltatási kategóriákkal rendelkezik.

A logikailag egységet képező adathalmazokat egy-egy szekcióba rendezi az ablak, amelyből nyomógombok segítségével indíthatók el a listázó és szerkesztő ablakok. A nyomógombok mellett látható, hogy egy-egy adott elemből (terület, szolgáltatói hálózati elem, termék, stb.) mennyi rekord került már rögzítésre a kiválasztott cég esetén.

Az ablak dinamikus tartalma mellett van egy statikus eleme is, a lezárás gomb (). Ezzel kilépünk a „Varázsló” ablakból, és letöröljük azt a képernyőről.

9.1.1 Varázsló, Postai szolgáltató kijelölése

Ha nem került még a postai szolgáltató kijelölésre, akkor a „Varázsló” ablak a csak a szolgáltatók adataival kapcsolatos információkat tartalmazza.

9.1.1./1. ábra

Jellemzően akkor lehet ilyen szituációval találkozni, ha üres még az adatbázisunk.

A „Varázsló” ezzel azt fejezi ki, hogy előbb a postai szolgáltató adatait kell rögzíteni, majd azt kijelölte kell tenni, hogy bármilyen egyéb szolgáltatással kapcsolatos információ megadható legyen.

A „Postai szolgáltatók adatainak szerkesztése” nyomógombbal lehet belépni a cégadatok listázásába, szerkesztésébe. Annak az ablaknak a működése a 9.2. fejezetben kerül leírásra.

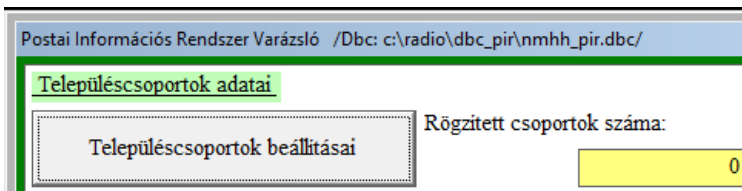
A „Postai szolgáltató kijelölése” nyomógomb hatására egy olyan ablak jelenik meg, amely segítségével a már rögzített postai szolgáltatók közül kijelölhetjük azt, amelynek adataival dolgozni szeretnénk a továbbiakban. A kijelölés folyamata és ablaka a 9.3. fejezetben kerül leírásra.

Ha van kijelölt postai szolgáltató (korábban vagy most kijelölésre került), akkor a „Varázsló” ablak a „Postai szolgáltató beállításai” szekciót nem jeleníti meg. Amennyiben a felhasználó más céget szeretne kijelölni, vagy

a szolgáltatók adatait kívánja módosítani (pld. egy céghez újabb szolgáltatási kategóriát akar felvenni), akkor azt a „Postai adatok” legördülő menüpontjainak segítségével teheti meg.

9.1.2 Varázsló, Településcsoport adatok

Ha kijelölésre került az a postai szolgáltató, amelynek adatait feldolgozza a felhasználó, akkor a „Varázsló” ablak a „Településcsoportok adatai” szekcióban megjeleníti, hogy a cég számára mennyi településcsoport rekord lett már rögzítve.

Postai Információs Rendszer Varázsló /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/	
Településcsoportok adatai	
Településcsoportok beállításai	Rögzített csoportok száma: <input type="text" value="0"/>

9.1.2./1. ábra

A településcsoport a felhasználó által, a hazai településekből képezhető olyan adathalmaz, amely a hálózati információs adatokban a települések egységes kezelését segíti.

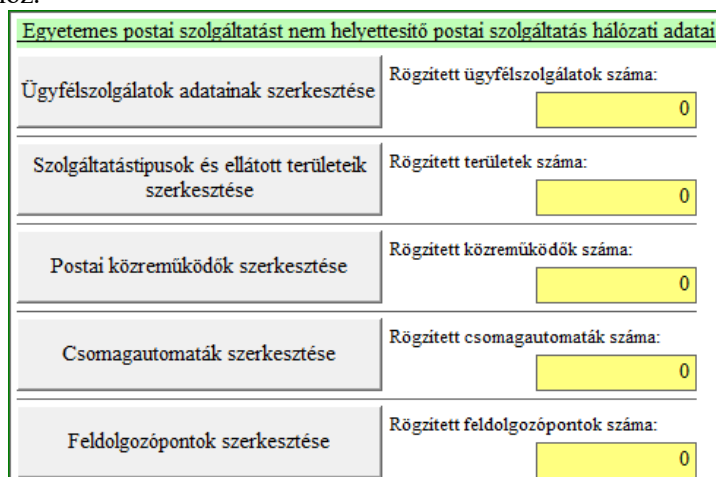
A „Településcsoportok beállításai” nyomógombbal a felhasználó beléphet a csoport listázását, szerkesztését tartalmazó ablakba, amelynek részletes leírása a 9.4. fejezetben található.

Településcsoportok képzése nem kötelező. Az egyes szolgáltatásokat akár településenként is megadhatja a felhasználó.

Fontos, ha a szolgáltatási területeket településcsoport segítségével kívánja megadni a valaki, akkor a csoportot előzetesen definiálni kell. Ezért helyezkedik el a hálózati adatok felett a „Varázsló” ablakban és a menüelemekben.

9.1.3 Varázsló, Hálózati adatok, Egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás hálózati adatai

Ha kijelölésre került az a postai szolgáltató, amelynek adatait feldolgozza a felhasználó, és a kijelölt szolgáltató a cégadatai szerint végez egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatást, akkor a „Varázsló” ablak az „Egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás hálózati adatai” szekcióban megjeleníti, hogy a cég ezen szolgáltatási kategóriájában mennyi rekord lett már rögzítve a különböző adattípusokhoz.

Egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás hálózati adatai	
Ügyfélszolgálatok adatainak szerkesztése	Rögzített ügyfélszolgálatok száma: <input type="text" value="0"/>
Szolgáltatástípusok és ellátott területeik szerkesztése	Rögzített területek száma: <input type="text" value="0"/>
Postai közreműködők szerkesztése	Rögzített közreműködők száma: <input type="text" value="0"/>
Csomagautomaták szerkesztése	Rögzített csomagautomaták száma: <input type="text" value="0"/>
Feldolgozópontok szerkesztése	Rögzített feldolgozópontok száma: <input type="text" value="0"/>

9.1.3./1. ábra

A nem helyettesítő postai szolgáltatásoknak 5 lehetséges hálózati eleme van. Ezek mindegyike akár a „Varázsló” ablak nyomógombjain keresztül, akár a „Postai adatok” legördülő menüből elérhetők.

Az egyes hálózati elemek adatainak megtekintését, szerkesztését segítő ablakok működését a 9.5. fejezet írja le részletesen.

9.1.4 Varázsló, Hálózati adatok, Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás hálózati adatai

Ha kijelölésre került az a postai szolgáltató, amelynek adatait feldolgozza a felhasználó, és a kijelölt szolgáltató a cégadatai szerint végez egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatást, akkor a „Varázsló” ablak az „Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás hálózati adatai” szekcióban megjeleníti, hogy a cég ezen szolgáltatási kategóriájában mennyi rekord lett már rögzítve a különböző adattípusokhoz.

Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás hálózati adatai	
Ügyfélszolgálatok adatainak szerkesztése	Rögzített ügyfélszolgálatok száma: <input type="text" value="1"/>
Állandó postai szolgáltatóhelyek szerkesztése	Rögzített szolgáltatóhelyek száma: <input type="text" value="0"/>
Szolgáltatástípusok és ellátott területeik szerkesztése	Rögzített területek száma: <input type="text" value="0"/>
Levélgyűjtő szekrények szerkesztése	Rögzített levélgyűjtők száma: <input type="text" value="0"/>
Postai közreműködők szerkesztése	Rögzített közreműködők száma: <input type="text" value="0"/>
Csomagautomaták szerkesztése	Rögzített csomagautomaták száma: <input type="text" value="0"/>
Feldolgozópontok szerkesztése	Rögzített feldolgozópontok száma: <input type="text" value="0"/>

9.1.4./1. ábra

A helyettesítő postai szolgáltatásoknak 7 lehetséges hálózati eleme van. Ezek mindegyike akár a „Varázsló” ablak nyomógombjain keresztül, akár a „Postai adatok” legördülő menüből elérhetők.

Az egyes hálózati elemek adatainak megtekintését, szerkesztését segítő ablakok működését a 9.6. fejezet írja le részletesen.

9.1.5 Varázsló, Hálózati adatok, Egyetemes postai szolgáltatás hálózati adatai

Ha kijelölésre került az a postai szolgáltató, amelynek adatait feldolgozza a felhasználó, és a kijelölt szolgáltató a cégadatai szerint végez egyetemes postai szolgáltatást, akkor a „Varázsló” ablak az „Egyetemes postai szolgáltatás hálózati adatai” szekcióban megjeleníti, hogy a cég ezen szolgáltatási kategóriájában mennyi rekord lett már rögzítve a különböző adattípusokhoz.

Egyetemes postai szolgáltatás hálózati adatai	
Ügyfélszolgálatok adatainak szerkesztése	Rögzített ügyfélszolgálatok száma: <input type="text" value="0"/>
Állandó postai szolgáltatóhelyek szerkesztése	Rögzített szolgáltatóhelyek száma: <input type="text" value="0"/>
Támpontok szerkesztése	Rögzített támpontok száma: <input type="text" value="0"/>
Szolgáltatástípusok és ellátott területek szerkesztése	Rögzített területek száma: <input type="text" value="0"/>
Mobil posták szerkesztése	Rögzített mobil posták száma: <input type="text" value="0"/>
Levélgyűjtő szekrények szerkesztése	Rögzített levélgyűjtők száma: <input type="text" value="0"/>
Postai közreműködők szerkesztése	Rögzített közreműködők száma: <input type="text" value="0"/>
Csomagautomaták szerkesztése	Rögzített csomagautomaták száma: <input type="text" value="0"/>
Feldolgozópontok szerkesztése	Rögzített feldolgozópontok száma: <input type="text" value="0"/>
EPKSZ szerinti tájékoztatások szerkesztése	Rögzített tájékoztatások száma: <input type="text" value="0"/>

9.1.5./1. ábra

A helyettesítő postai szolgáltatásoknak 10 lehetséges hálózati eleme van. Ezek mindegyike akár a „Varázsló” ablak nyomógombjain keresztül, akár a „Postai adatok” legördülő menüből elérhetők. Az egyes hálózati elemek adatainak megtekintését, szerkesztését segítő ablakok működését a 9.7. fejezet írja le részletesen.

9.1.6 Varázsló, Termékek, árinformációk

Ha kijelölésre került az a postai szolgáltató, amelynek adatait feldolgozza a felhasználó, akkor a „Varázsló” ablak a „Termékek, árinformációk” szekcióban megjeleníti, hogy a cég számára adatszoportok szerint mennyi rekord lett már rögzítve.

Termékek, árinformációk	
Nemzetközi árzónák szerkesztése	Rögzített nemzetközi árzónák száma: 2
Szolgáltatások és termékek szerkesztése	Rögzített termékek száma: 0

9.1.6./1. ábra

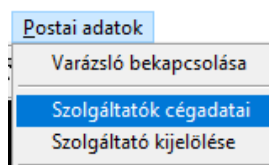
A nemzetközi árzóna az országokból, a felhasználó által képezett olyan adathalmaz, amely az árinformációs adatokban egységes szolgáltatási árat jelez a terméknel.

A „Nemzetközi árzónák szerkesztése” nyomógommbal a felhasználó beléphet az árzónák listázását, szerkesztését tartalmazó ablakba, amelynek részletes leírása a 9.8.1. fejezetben található.

Árzónák képzése nem kötelező. Fontos, ha a szolgáltató a szolgáltatást külföldön is ellátja, és a szolgáltatás díja az országoktól függ, akkor az árzónát/árzónákat előzetesen definiálni kell. Ezért helyezkedik el a termék adatok felett a „Varázsló” ablakban és a menüelemekben.

A „Szolgáltatások és termékek szerkesztése” nyomógommbal lehet belépni a szolgáltatási termékek listázását, szerkesztését tartalmazó ablakba, amelynek részletes leírása a 9.8.2. fejezetben található.

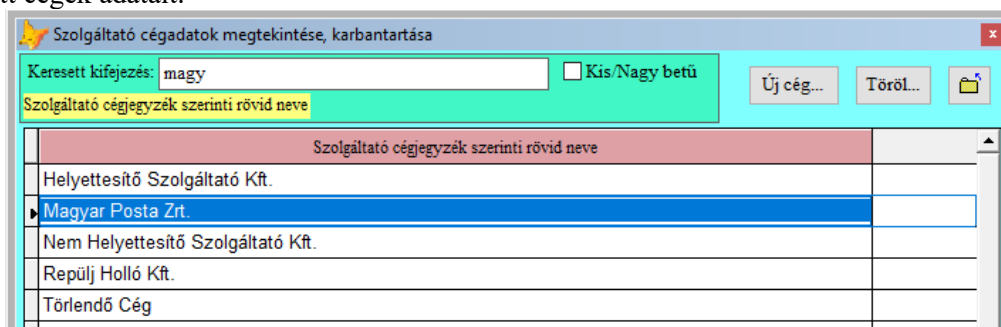
9.2 Szolgáltatók cégadatai

A nyilvántartott adatok között szerepelnek olyan információk, amelyek nem köthetők konkrét szolgáltatáshoz, vagy termékhez, hanem általános érvényűek. Az egyik ilyen halmazt a postai szolgáltatók adatai (cégek, egyéni vállalkozások) képezik.

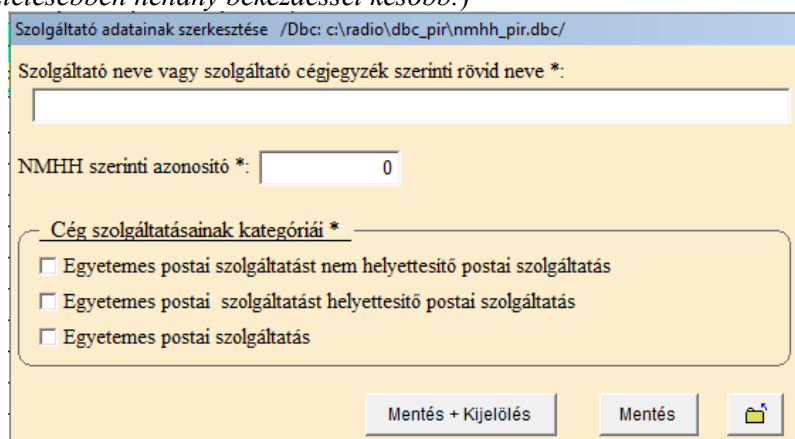
Ebben a táblában a postai szolgáltatók legfontosabb adatait tárolhatjuk.

A képen látható menüpont aktiválása után megjelenő 9.2./1. ábra szerinti ablak tartalmazza az adatbázisban már rögzített cégek adatait.

9.2./1. ábra

Új szolgáltató adatainak megadása érdekében az „Új cég...” gombra kell kattintani az egér bal gombjával. Ekkor a 9.2./2. ábra szerinti szerkesztő ablak jelenik meg üres mezőkkel. (Az adatok kitöltéséről a módosítás keretében írunk részletesebben néhány bekezdéssel később.)

9.2./2. ábra

Amennyi egy postai szolgáltatót törölni kíván a felhasználó, akkor ki kell jelölni a megfelelő szolgáltatót (rá kell állni a törlendő szolgáltató sorára a táblázatban), majd a „Töröl...” gombbal el lehet végezni a műveletet. Lista egy sorának kijelöltségét a sor elején látható kis háromszög mutatja. A 9.2./1. ábra szerint a listában a kijelölt cég a „Magyar Posta Zrt.”. Ha a felhasználó megnyomja a „Töröl...” gombot, akkor egy megerősítés után a céghez tartozó összes adat (hálózati elemek és árinformációk is!!!) törlésre kerül.

Figyelem! A törlési művelet végrehajtása után a törölt adatok nem visszaállíthatók. Ezt a parancsot mindig kellő körültekintéssel kell használni!

Amennyiben egy már rögzített rekord adatait szeretné a felhasználó megtekinteni, módosítani, akkor a listában meg kell keresni azt a sort, amelyben a postai szolgáltató neve szerepel, majd annak tetszőleges elemére (a sor bármely oszlopára) duplán kattintva megjelennek a hozzá tartozó adatok.

Példa: Szeretnénk megtekinteni a „Magyar Posta Zrt.” adatait.

A 9.2./1. ábra szerint kijelöljük a megfelelő sort, jelen esetben a „Magyar Posta Zrt.” céget. A kijelölés tényét a sor elején látható kis háromszög jelzi. Ezután duplát kell kattintani a sor egyik oszlopába, majd megjelenik a 9.2./3. ábra szerinti szerkesztő képernyő.

Szolgáltató adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Szolgáltató neve vagy szolgáltató cégjegyzék szerinti rövid neve *:

Magyar Posta Zrt.

NMHH szerinti azonosító *:

22

Cég szolgáltatásainak kategóriái *

Egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás

Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás

Egyetemes postai szolgáltatás

Mentés + Kijelölés   Mentés

9.2./3. ábra

A postai szolgáltató nevét kötelező megadni. Megfelelő a cégjegyzékben szereplő rövid név.

Az NMHH szerinti azonosító egy cégre utaló szám, amelyet a cég nyilvántartásba vételekor a Hatóság kiosztott számára. Ezt az értéket az NMHH 2017. szeptember hónapban megküldte az akkori már működő postai szolgáltatók részére, illetve az újak részére megadja. Amennyiben ez az azonosító nem ismert a felhasználónak, akkor írjon be az adatrögzítéshez egy tetszőleges számot, de gondoskodjon a későbbiek során a megfelelő adat beírásáról, mert az adatszolgáltatást csak megfelelő azonosítóval tudja feldolgozni az NMHH. A szolgáltatóhoz tartozó értéket az NMHH szakemberei tudják megadni, ha az nem ismert.

A 6.0.3. verziótól kezdve bevezetésre került a cég szolgáltatásainak kategorizálása. Ezzel a felhasználó egyszerűbben kiválaszthatja, hogy milyen adatokat kell kitöltenie, illetve egyszerűbbé vált a feleslegesen bevitt hálózati adatok törlése is, ha valamelyik szolgáltatási kategória megszüntetésre kerül.

Azt, hogy az adott szolgáltató melyik kategóriába tartozó szolgáltatást végez, jelölőnégyzettel (checkbox) kell megadni. Bármelyik négyzet bekapcsolható, de legalább egynek aktívnak kell lennie, hogy a cég adatai rögzíthetők legyenek.

A megfelelő kategória kiválasztásához a következőt kell figyelembe venni:

- Az egyetemes postai szolgáltatót a postai szolgáltatásokról szóló 2012. évi CLIX. törvény (továbbiakban: Postatv.) jelöli ki.
- Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás nyújtásához hatósági engedéllyel szükséges rendelkeznie.
- Amennyiben a cég a Postatv. 8. §-ában meghatározott (pl. *Futárposta-szolgáltatást, Expressz postai szolgáltatást, illetve Egyéb egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő*) postai szolgáltatást nyújt, abban az esetben csak az **Egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás** kategóriát kell kiválasztani.

Az egyes kategória jelölőnégyzete vezérli (engedélyezi vagy tiltja) a megfelelő hálózati menüpont elérhetőségét, ha a cég kijelölésre kerül a 9.3. pont szerint.

Például, ha a cég egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatást végez, akkor csak az első checkboxot kell aktívnak jelölni. Az adatok mentése, és a cég kijelölése után a hálózati adatok közül csak az első pont lesz aktív, és annak kell majd a megfelelő pontjait kitölteni a felhasználónak.

9.2./4. ábra

9.2./5. ábra

A mezők kitöltése után a „Mentés + Kijelölés” vagy a „Mentés” gombbal lehet az adatbázisba rögzíteni az adatokat. A „Mentés + Kijelölés” nyomógomb csak akkor látható, ha nem az aktuálisan kijelölt postai szolgáltató adatait szerkeszti a felhasználó.

Mentés során először megtörténik a képernyőn megadott adatok ellenőrzése. A cég neve nem lehet üres, az NMHH azonosítónak egy pozitív számnak kell lennie.

Ha a szolgáltatás kategóriák közül a második vagy a harmadik jelölő be van kapcsolva, akkor egy figyelem felhívó üzenet jelenik meg, amelyet ha megerősít a felhasználó, akkor folytatódik az ellenőrzési folyamat.

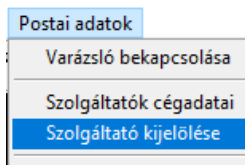
Ha egy jelölő ki van kapcsolva, akkor a program ellenőrzi, hogy korábban történt-e már hálózati adat (pld. ügyfélszolgálati információ) rögzítése az adott kategóriában. Ha igen, akkor a korábbi adatok törlésre kerülnek, ha a felhasználó kétszeresen megerősíti a szándékolt kategória jelölését.

Figyelem! A törlési művelet végrehajtása után a törölt adatok nem visszaállíthatók, ezért kérjük, körültekintően végezze el a szolgáltatási kategóriák beállításait.

Az adatok rögzítése után a szolgáltatási kategóriák beállításai azonnal érvényre kerülnek, ha a szolgáltató épp a kijelölt cég volt korábban. Egyébként pedig csak akkor lépnek érvénybe a szolgáltatóhoz tartozó beállítások, ha a 9.3. fejezet szerint kijelöli a felhasználó a postai szolgáltatót, vagy a mentést a „Mentés + Kijelölés” nyomógombbal végzi el. Az utóbbi esetben a képernyőn lévő szolgáltató lesz a kijelölt cég, annak adataival dolgozik a továbbiak során a nyilvántartó program. A kijelöléssel kapcsolatban további információkat a 9.3. fejezet tartalmaz.

A kilépés gombbal ( ) a szerkesztő ablak a mezőkbe beírt információk további mentése nélkül bezáródik.

9.3 Szolgáltató cég kijelölése

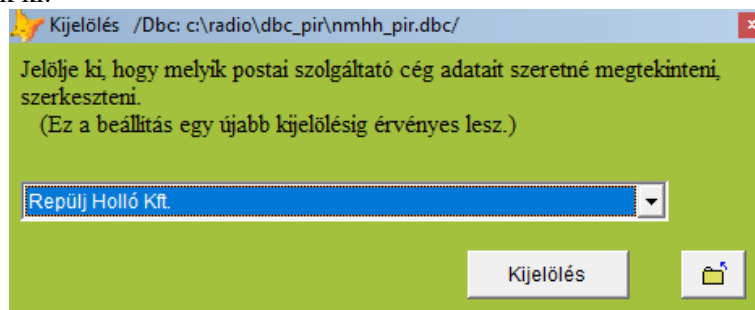
A program képes több postai szolgáltató cég adatát is elkülönítetten kezelni ugyanabban az adatbázisban. (Nem szükséges minden egyes szolgáltatónak külön-külön könyvtárat és adatbázist létesíteni.)

Egy-egy postai szolgáltatóhoz köthető adatok megtekintéséhez, szerkesztéséhez előzetesen ki kell választani a kívánt szolgáltatót.

A kiválasztás mindaddig érvényes lesz, amíg a PC-Adatsere alkalmazás nem kerül bezárásra, vagy nem módosítja a kijelölést a felhasználó.

Ha van kijelölt cég, akkor a „Postai adatok” legördülő menü egyes pontjainak elérhetősége is, és a „Varázsló” ablak tartalma is a kijelölt szolgáltató szolgáltatási kategóriáitól függenek.

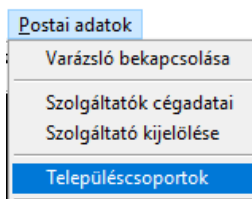
Azt, hogy melyik postai szolgáltató adatait kívánjuk karbantartani, megtekinteni, a következő ablak lenyíló listájából választhatjuk ki.

9.3./1. ábra

A kívánt postai szolgáltató nevét kiválasztva, majd a „Kijelölés” gombra kattintva az ablak becsukódik, és kijelölt cég adatai szerint frissül a „Postai adatok” legördülő menü és a „Varázsló” ablak, ha az nyitott volt.

9.4 Településcsoportok

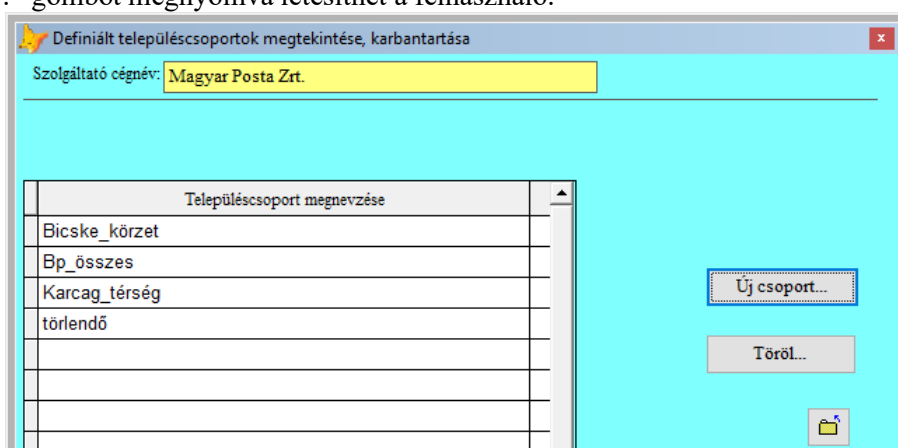

A hálózati információs adatokban a települések egységes kezelését segítő csoportosítási lehetőség. (Pl. a szolgáltatásokhoz tartozó ellátott területek megadásánál településcsoportok képzése segíti a gyors hozzárendelést.)

Az adatok elérése a bal oldalon látható ábra szerint lehetséges.

Az információk szolgáltató céghez kötődnek, így a szolgáltatót ki kell jelölni előzetesen a 9.3. fejezet szerint.

Megnyitás után a felugró ablakban lehetőség van a meglévő adatok szerkesztésére, vagy új adat hozzáadására. Módosításhoz a szerkeszteni kívánt elemre kétszer kattintva szerkeszthetővé válik a csoport, míg új halmazt az „Új csoport...” gombot megnyomva létesíthet a felhasználó.

9.4./1.ábra

Ahhoz, hogy az adott településcsoporthoz új települést adjunk hozzá a megfelelő sorba duplát kell kattintani. Új csoport pedig az „Új csoport...” gombra kattintva képezhet a felhasználó. Mindkét esetben a következő ablak jelenik meg.

9.4./2. ábra

(A példában most a „Bicske_körzet” csoport adatai fogjuk módosítani.)

Fontos, hogy csak olyan település választható ki, amely korábban már definiált, létrehozott a felhasználó az adatbázisban. Új település a kiválasztás során nem létesíthető, azt előzetesen a 9.2. fejezet szerint létre kell hozni.

Egy-egy településcsoporthoz történő rendeléséhez vagy a kapcsolat megszüntetéséhez a következő ablak jelenik meg a „Lista módosítása” nyomógomb hatására:

Aktív	Ir.szám	Település	Település rész	Megye neve	Régió neve
☒	1007	Budapest	0	Budapest	Közép-Magyarország
☐	1007	Budapest	Margitsziget	Budapest	Közép-Magyarország
☐	1011	Budapest	I.	Budapest	Közép-Magyarország
☐	1012	Budapest	I.	Budapest	Közép-Magyarország
☐	1013	Budapest	I.	Budapest	Közép-Magyarország

9.4./3. ábra

A csoporthoz való tartozást (kiválasztás) tényét az első oszlopban látható checkbox mutatja. Ha pipát tartalmaz, akkor a sorban látható település a csoporthoz tartozik.

Az ablak megjelenésakor az „Aktív” és az „Irányítószám” oszlopok szerint rendezett.

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész
☐	9983	Alsószőlőnk	
☐	9983	Szakonyfalu	
☐	9985	Felsőszőlőnk	
☒	2060	Bicske	
☒	2072	Zsámbék	
☒	2091	Etyek	

Ennek megfelelően, ha a csoporthoz egy adott település már hozzá lett rendelve, akkor most a lista végén találjuk meg kezdetbe.

A bicskei példát folytatva így jelennek meg a települések, ha a csúszkával a lista végére ugrunk. Látható, hogy a már összerendelt települések egymás után következnek irányítószám szerint felsorolva.

9.4./4. ábra

Jelöljük ki a csoporthoz tartozónak „Csabdi” és „Mány” településeket.

Aktív	Ir.szám	Település
☐	5609	Csabasabadi
☒	2064	Csabdi
☐	8474	Csabrendek
☐	9375	Csáfordjánosfa
☐	4967	Csaholc

Ha név szerint akarunk keresni, akkor a „Település” fejlécre kell kattintani, majd be kell írni a keresőbe a település nevét.

Elegendő beírni „Csabd” karaktereket és már akkor megfelelő településhez ugrik a mutató. (Kis háromszög a sor elején.)

9.4./5. ábra

Ekkor már könnyen a sor elején lévő üres négyzetbe lehet kattintani a bal gombbal a csoporthoz való tartozás bejelöléshez.

Aktív	Ir.szám	Település
☐	7304	Mánfa
☒	2065	Mány
☐	7733	Maráza
☐	9534	Marcalgergelyi
☐	8700	Marcali

„Mány” esetén hasonlóan kell eljárni. A kereső mezőbe be kell gépelni a keresett nevet, majd be kell kapcsolni a checkbox jelölőt a sor elején.

9.4./6. ábra

Hasonlóan a leírtakhoz, további települések is hozzáadhatók a csoporthoz. Az ablak lezárása előtt még ellenőrizhető, hogy ténylegesen megfelelő-e a csoport.

Ehhez kattintson a felhasználó az „Aktív” fejlécre és a lista végén láthatók a hozzárendelt települések.

Települések kijelölése			
Keresett kifejezés: mány			
Aktív			
Aktív	Ir.szám	Település	Településrész
☐	9983	Szakonyfalu	
☐	9985	Felsőszőlőnk	
☒	2060	Bicske	
☒	2064	Csabdi	
☒	2065	Mány	
☒	2072	Zsámbék	
☒	2091	Etyek	

9.4./7. ábra

Település csoport adatainak szerkesztése		
Csoport neve: Bicske_körzet		
Mentés		
Lista módosítása		
Település	Ir.szám	Megye
Bicske	2060	Fejér
Csabdi	2064	Fejér
Mány	2065	Fejér
Zsámbék	2072	Pest
Etyek	2091	Fejér

A kijelölő ablak bezárása után a kiindulási ablak is frissül, és már tartalmazza a most hozzáadott két települést.

A változások rögzítéséhez a „Mentés” gombra kell kattintani.

9.4./8. ábra

A csoporthoz való rendelésnek van egy másik lehetősége, amely a tömeges hozzáadást segíti. Ez azon alapul, hogy a Windows-ban használható módszer szerint több sort is meg lehet jelölni a „Települések kijelölése” ablak listájában, majd a megjelölt sorokban egy mozdulattal be lehet kapcsolni a checkbox jelölőt. Ezt is egy példán keresztül mutatjuk be.

Településcsoport adatainak szerkesztése		
Csoport neve: Nógrád_megyei_csoport		
Mentés		
Lista módosítása		
Település	Ir.szám	Megye

Legyen a feladat, hogy az összes Nógrád megyei település egy csoporthoz kapcsoljuk.

Ehhez kezdünk el egy új csoportot rögzíteni és adjuk meg a nevét.

9.4./9. ábra

A „Lista módosítása” gomb után lehet megadni a csoport településeit.

Települések kijelölése					
Keresett kifejezés: nó					
Megye neve					
Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	
☐	2948	Kisigmánd		Komárom-Esztergom	Ki
☐	2949	Csém		Komárom-Esztergom	Ki
☒	2175	Kálló		Nógrád	É:
☐	2176	Erdőkürt		Nógrád	É:
☐	2177	Erdőtarcsa		Nógrád	É:
☐	2610	Nőtincs		Nógrád	É:
☐	2610	Nógrád		Nógrád	É:

A megjelenő ablakot rendezzük megye szerint, majd írjuk be a keresőbe „nó” stringet. Ezzel már az első ilyen településre is ugrik a program

9.4./10. ábra

Jelöljük meg a az első települést (most a listában „Kálló”). Ehhez a sor bármelyik oszlopába kattinthatunk az egér bal gombjával, **csak az „Aktív”-ba ne!** (Az „Aktív” oszlopban lévő jelölő négyzet mindig adatbeviteli mező, ezért másként viselkedik a sor többi oszlopához képest.)

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve
☐	2948	Kisigmánd		Komárom-Esztergom
☐	2949	Csém		Komárom-Esztergom
☐	2175	Kálló		Nógrád
☐	2176	Erdőkürt		Nógrád
☐	2177	Erdőtarcsa		Nógrád
☐	2610	Nőtincs		Nógrád

A jelölést a program visszaigazolja úgy, hogy kék hátterű lesz a megjelölt sor.

9.4./11. ábra

Húzzuk le a listát az utolsó nógrádi településig.

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve
☐	3186	Litke		Nógrád
☐	3187	Nógrádszakál		Nógrád
☐	3188	Ludányhalászi		Nógrád
☐	2000	Szentendre		Pest
☐	2009	Pilisszentlászló		Pest

Ez most a példában „Ludányhalászi”. A többszörös kijelölést a Windows rendszerben a Shift+bal gombbal lehet elérni. Ebben a programban is így működik.

9.4./12. ábra

Kattintson a felhasználó „Ludányhalászi” település sorába (kivéve az „Aktív” oszlopot) úgy, hogy előtte megnyomja és nyomva tartja a Shift gombot.

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve
☐	3186	Litke		Nógrád
☐	3187	Nógrádszakál		Nógrád
☒	3188	Ludányhalászi		Nógrád
☐	2000	Szentendre		Pest
☐	2009	Pilisszentlászló		Pest

Látható, hogy kattintás és a fölötti sorok megjelölésre kerültek, hátterük színe megváltozott.

Ezzel az összes nógrádi települést megjelölte a felhasználó.

9.4./12

Az „Aktív” checkbox bekapcsolásához az egér jobb gombjával a megjelölt sorok valamelyikére kell kattintani, ugyanis két művelet áll rendelkezésére a felhasználónak.

A jobb egér gombra a következő helyi menü ugrik fel a kattintás pozíciójában:

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve
☐	3186	Litke		Nógrád
☐	3187	Nógrádszakál		Nógrád
☒	3188	Ludányhalászi		Nógrád
☐	2000	Szentendre		Pest
☐	2009	Pilisszentlászló		Pest
☐	2011	Budakalász		Pest

9.4./13. ábra

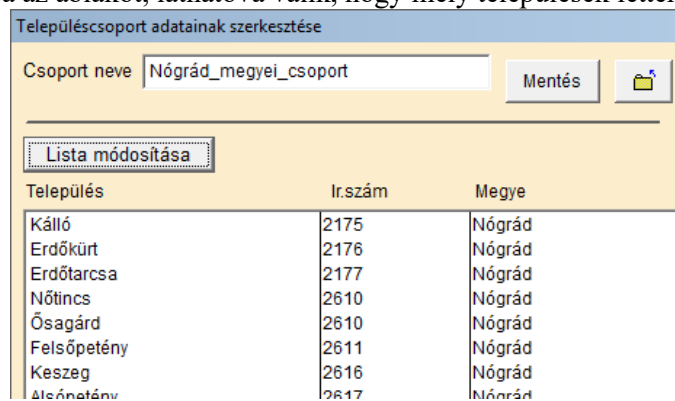
Az első sort választva a mostani kijelölés adatai is be lesznek kapcsolva a korábbi aktív rekordok mellett.

(pl.: Ha korábban bekapcsolta volna a felhasználó az összes békési települést, akkor most hozzáadhatja azokhoz a nógrádi településeket.)

A második opciót választva a korábbi aktív státuszt mindenhol törli a program, és csak azok lesznek aktív státuszúak, amelyek a mostani megjelölésben szerepelnek.

Jelen példában most mindegy mit választ a felhasználó, hiszen üres volt a csoport, egyik sem tartozott hozzá. Most válassza ki az elsőt. A bal gombbal történt választás után az összes nógrádi település aktív státusszal rendelkezik, és a megjelölés eltűnik.

Az „OK” gombbal lezárva az ablakot, láthatóvá válik, hogy mely települések lettek az csoporthoz adva.

9.4./14. ábra

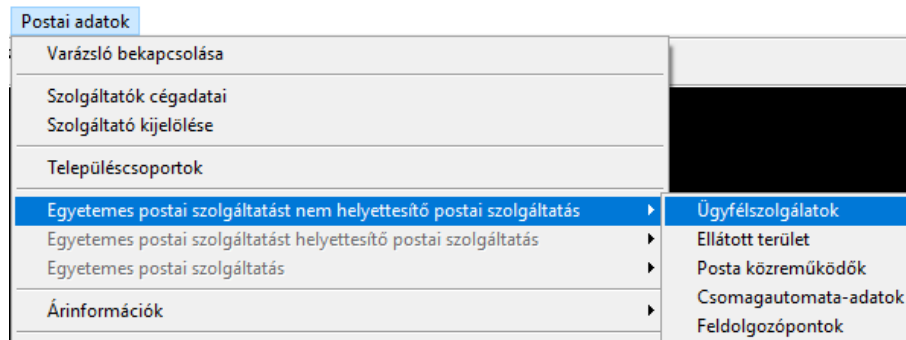
A település sorok megjelölést egyesével el lehet végezni. Ehhez a megfelelő sorra a Ctrl billentyű nyomva tartásával kattintani. Ez teljesen hasonló a Windows egyéb programjainak működéséhez.

9.5 Egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás

9.5.1 Ügyfélszolgálatok

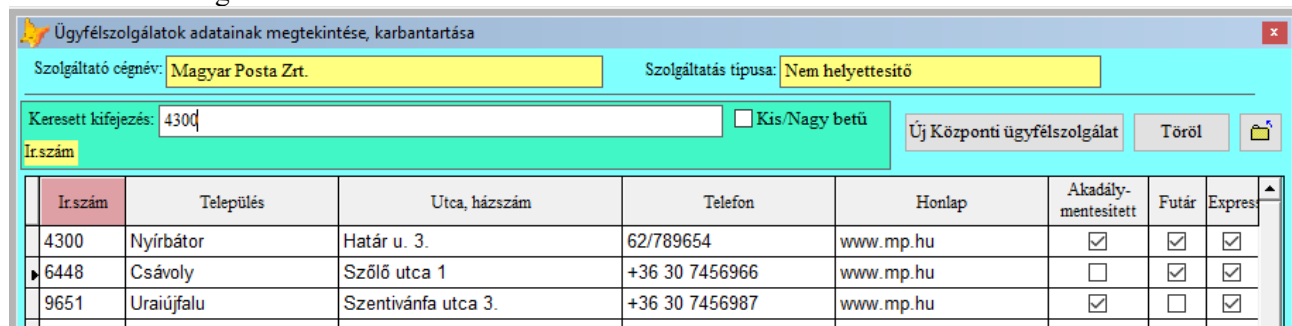
Az ügyfélszolgálatok adatai mindhárom típusú szolgáltatás adatai között szerepelnek. Először bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás ügyfélszolgálati adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.3./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.5.1./1. ábra

A megjelenő lista az eddig rögzített ügyfélszolgálati telephelyek legfontosabb adatait emeli ki az áttekintés és az azonosíthatóság érdekében.

9.5.1./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében, sárga cellákban tartalmazza:

- a postai szolgáltató nevét, amelyet korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz, vagy „Varázsló” szekcióhoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Megjegyzés: Ha az adott céghez korábban még nem lett rögzítve ügyfélszolgálati adat, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő a felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, konkrét ügyfélszolgálati bejegyzések nélkül. (Ekkor „NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és az első ügyfélszolgálat rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott sor szerinti ügyfélszolgálat adatai szerkeszthetők lesznek a megjelenő újabb ablakban.

Ha új ügyfélszolgálati pontot szeretne megadni a felhasználó, akkor a lista fölött látható „Új Központi ügyfélszolgálat” gombot használja az adatbeviteli ablak meghívásához.

Ha egy ügyfélszolgálati pont megszűnik, akkor törölhető az adatok közül. Ehhez ki kell választani a törölni kívánt elemet a listából úgy, hogy egyszer rá kell kattintani a megfelelő ügyfélszolgálati pont adatait tartalmazó sorra. Ekkor a sor elején megjelenik egy kis jelölő háromszög. (A 9.5.1./2. ábra szerint a barcsi ügyfélszolgálatnál látható módon.) A kiválasztás után meg kell nyomni a „Töröl” gombot és a meg kell erősíteni a törlési szándékot.

Fontos! Ha a teljes szolgáltatás elem megszűnik (pl. az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltató megszűnteti az összes ügyfélszolgálatát), akkor a lista minden elemét törölni kell addig, amíg az utolsó kijelölhető üres sor is eltűnik és a listázó ablak automatikusan bezárul.

Az ügyfélszolgálat részletes adatait tartalmazó ablakot a következő ábra mutatja:

9.5.1./3. ábra

A '*' –gal jelzett mezők kitöltése kötelező. Ha ezek közül bármelyik is üres, akkor az adatlap nem menthető el.

A sárga háttérrel jelölt mezők olyan tartalomra utalnak, amelyeknél az információk más, korábban rögzített táblákból érkeznek. Ilyen például az irányítószám, vagy a település neve. A sárga mezőkbe a felhasználó nem tud direkt módon adatot begépelni, hanem kiválasztás útján tudja megadni a szükséges információt.

A település vagy az irányítószám kiválasztáshoz a zöld háttérrel jelölt felírra kell kattintani az egér bal gombjával. Ekkor megjelenő lista kezdeti sorrendje attól függ, hogy a felhasználó melyik felírra kattint.

A baloldalon elhelyezett fehér háttérű mezők adatait direkt módon kell begépelnie a felhasználónak.

Az e-mail cím mező tartalmának meg kell felelnie a címre általános jelleggel bíró formátumnak. (Az e-mail címnek tartalmaznia kell egy „@” karaktert, ezt követően kötelező egy pont, ami után szerepelnie kell még karakter(ek)nek.)

Az „Akadálymentesített megközelíthetőség” felirat előtti négyzet bejelölhető, ha az ügyfélszolgálat ezzel a tulajdonsággal rendelkezik.

Az ablak bal alsó sarokban látható további 4 db jelölőnégyzettel meg lehet adni, hogy az ügyfélszolgálat helyszínén milyen szolgáltatást lehet igénybe venni.

- Futárposta-szolgáltatás
- Expressz postai szolgáltatás
- Nemzetközi EMS-szolgáltatás
- Egyéb egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatás

A nyitvatartási idő szerkesztését két gomb segíti.

Az „Új...” gombbal időszakot, illetve időszakokat lehet felvenni, amelyek nem lehetnek átfedésben egymással. (Két nyitvatartási időszaknak nem lehet közös tartománya.)

A „Töröl” gomb pedig törli a sor elején kis háromszöggel kijelölt időszakot a táblázatból.

Fontos! Az adatok szerkesztése, módosítása csak a memóriában történik meg. A változások a Mentés gomb megnyomásakor érvényesülnek.

A szerkesztő ablak működését egy példán keresztül mutatjuk be. A példában hozzunk létre répcelaki címen működő ügyfélszolgálatot, amely nyitvatartási ideje H-Cs 8:00-18:00 és P 8:00- 16:30.

Az adatok rögzítési sorrendje:

- A 9.5.1./2. ábra szerinti ablakban nyomja meg az „Új Központi ügyfélszolgálat” gombot.
- A megjelenő üres ablakban kattintson a zöld hátterű „Település *” feliratra.
- Kezdje el begépelni a „répc” karakterláncot a kereső mezőbe, amely a listázó ablak megjelenésekor kijelölt. Ahogyan egyre több karakter kerül megadásra, így közelít a kereső „Répcelak” településre. Az első 4 karakter begépelése után a kijelölő kis háromszög a megfelelő sorban áll.
- Nyomja meg a „Kiválaszt” gombot az egér bal gombjával, amelynek hatására a kiválasztott település jellemzői az ügyfélszolgálati ablak mezőibe íródnak.

Ügyfélszolgálat címe:	
Irányítószám *:	9653
Település *:	Répcelak
Utca, házszám *:	

- Ki kell tölteni a cím utca és házszám részét is.
- Opcionálisan kitölthetjük a pozíció koordinátákat, amely megadható EOVS vagy WGS84 rendszerben.

Utca, házszám *:	Széchenyi István utca 1.
Pozíció koordináták	
☐ EOVS	
☒ WGS84	
Szélesség:	47.4174175
Hosszúság:	17.0144967

(Mi most a példában a WGS koordinátát alkalmazzuk, mert az a maps.google.hu oldalon gyorsan leolvasható, ha kitűzünk egy kijelölő pontot.)

- Ki kell tölteni az ügyfélszolgálat további adatait a baloldalon. pl.:

Elérhetőségek:	
Telefon *:	+36 30 7456985
Honlap:	www.peldamutatouszi.hu
E-mail cím *:	info@peldamutatouszi.hu
☒ Akadálymentesített megközelíthetőség	
☒ Futár szolgáltatás	
☐ Expressz szolgáltatás	
☐ EMS-szolgáltatás	
☒ Egyéb szolgáltatás	
Mentés	

- A nyitvatartási idő megadása érdekében nyomja meg az „Új...” gombot. A megjelenő ablakban pipálja ki a hétfő, kedd, szerda és csütörtök napokat, hiszen ezeken a napokon egyforma a nyitvatartási

időszak. Továbbá adja meg a nyitvatartási időt a billentyű vagy az egér használatával.

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjának. Ekkor az ügyfélszolgálatunk nyitva tartása így néz ki:

Nyitvatartási idő *				
Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	18	00
Kedd	08	00	18	00
Szerda	08	00	18	00
Csütörtök	08	00	18	00

A zöld háttér a táblázatban azt fejezi ki, hogy az időszakok még nem kerültek mentésre.

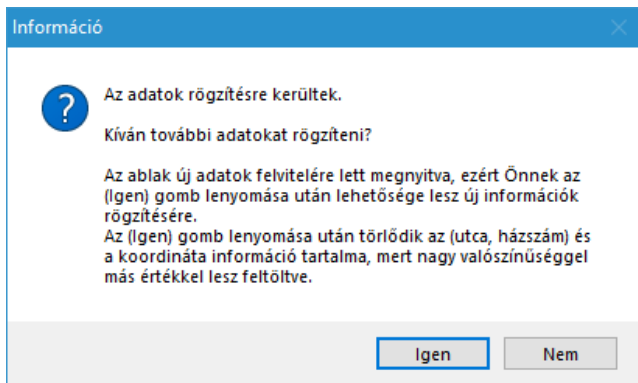
- Nyomja meg ismét az „Új...” gombot, hiszen a pénteki nyitva tartást is még meg kell adni. Jelölje ki a pénteket és adja meg a 8-16³⁰ időszakot az ablakban.

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjának. Ekkor az ügyfélszolgálatunk nyitva tartása így néz ki:

Nyitvatartási idő *				
Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	18	00
Kedd	08	00	18	00
Szerda	08	00	18	00
Csütörtök	08	00	18	00
Péntek	08	00	16	30

- Gyakorlatilag el is készült, csak az adatok lemezre mentése van hátra. Ehhez nyomja meg a „Mentés” gombot.

Ha a bevitt adatokkal kapcsolatban problémát talál a program, akkor hibaüzenet jelenik meg. Ha minden rendben volt, akkor az adatok mentése után a felhasználónak lehetősége van további új ügyfélszolgálat bevitelére, vagy az ablak bezárására. Erről egy információ jelenik meg a mentés után:

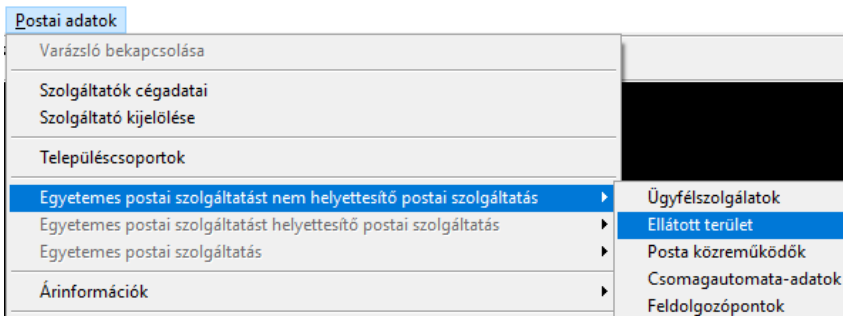

Ha „Nem” kerül kiválasztásra, akkor visszatér a program a 9.5.1./2. ábra szerinti listához, amelynek tartalma ekkor frissül és megjelenik az imént példaként rögzített répcelaki cím.

Ügyfélszolgálatok adatainak megtekintése, karbantartása				
Szolgáltató cégnev: Nem Helyettesítő Szolgáltató Kft.		Szolgáltatás típusa: Nem helyettesítő		
Keresett kifejezés: 7570		☐ Kis/Nagy betű		Új ügyfélszolgálat
Irszám				
Irszám	Település	Utca, házszám	Telefon	Honlap
7570	Barcs	Bajcsy-Zs. u. 2.	06307894545 ; +3620412	
8614	Bálványos	Farönk utca 2.	06307894563	
9653	Répcelak	Széchenyi István utca 1.	+36 30 7456985	www.peldamutatouszi.hu

9.5.2 Ellátott területek

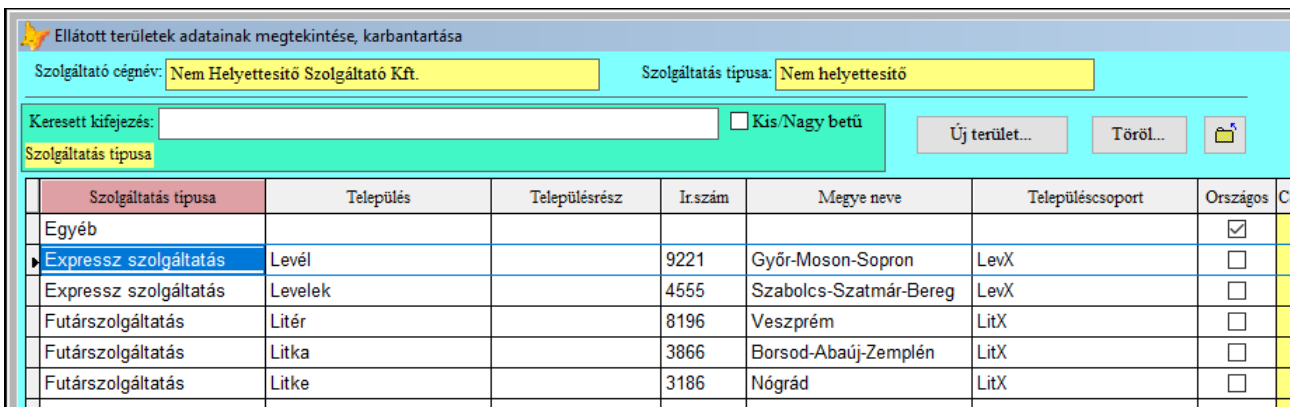
A szolgáltatásba bevont területek adatai mindhárom típusú szolgáltatásnál szerepel. Először bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó ellátott területek adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.3./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.5.2./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontok egyikét aktiválja a felhasználó, akkor egy listát kap a szolgáltató cég korábban már rögzített szolgáltatói hálózatáról.

9.5.2./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében sárga cellákban tartalmazza:

- a szolgáltató nevét, akit korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

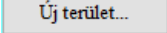
Fontos! Ha az adott cég a rögzíteni kívánt szolgáltatás típusal még nem rendelkezik, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt, egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő volt felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, település bejegyzések nélkül. (Ekkor „.NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és egy ellátott terület rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

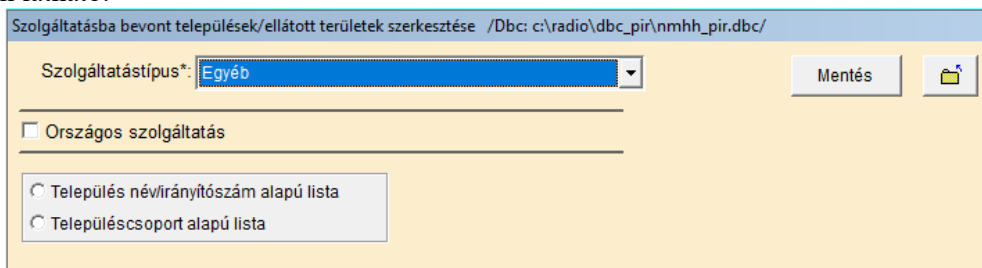
Ha az adott szolgáltatói hálózathoz tartozó új szolgáltatási területet akar a felhasználó megadni, akkor a lista fölött látható „Új terület...” gombot használja.

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott szolgáltatási terület adatai szerkeszthetők lesznek.

A felhasználó által rögzített logikai csoportok egyedi azonosítója a lista utolsó oszlopában látható, az u.n. „Csoport azonosító”. Ezt a sorszámot az adatbázis automatikusan adja. A csoportból a felhasználó a szerkesztő ablakban tud tagokat hozzáadni, illetve eltávolítani.

A listázó mindig település szintig bontja ki a szolgáltatási területet. Ez azt jelenti, hogy ha településcsoporttal ad meg a felhasználó egy szolgáltatási területet, akkor lista legalább annyi sort fog tartalmazni, ahány település tartozik a csoportba. Ez alól csak az „Országos” szolgáltatási terület a kivétel, ez természetesen nem kerül kibontásra.

Az adatok szerkesztő ablakát a következő ábra mutatja, amely az nyomógombra történő kattintás után látható:

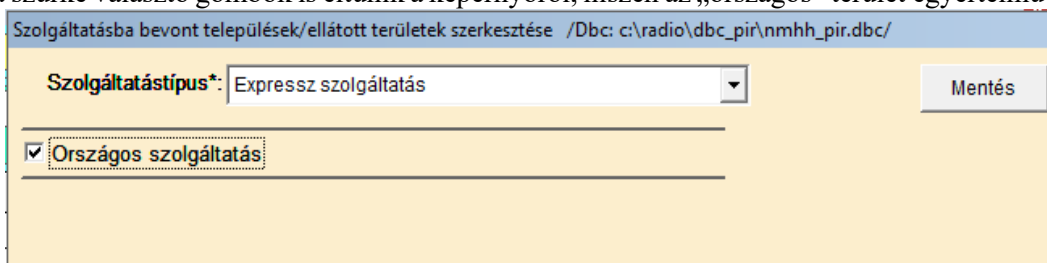

9.5.2./3. ábra

Elsőre ez egy egyszerű ablaknak tűnik, de a gyakorlatban a tartalma dinamikus.

Először ki kell választani, hogy melyik típusú szolgáltatás területét kívánja megadni a felhasználó. Ezt a legördülő lista egy elemének kiválasztásával kell kijelölni. A példában most az „Expressz szolgáltatás” kerül kijelölésre.

Ha országos szolgáltatásról van szó, akkor az ennek megfelelő jelölőnégyzetet kell bekapcsolni. Ennek hatására a szürke választó gombok is eltűnik a képernyőről, hiszen az „országos” terület egyértelmű tartomány.

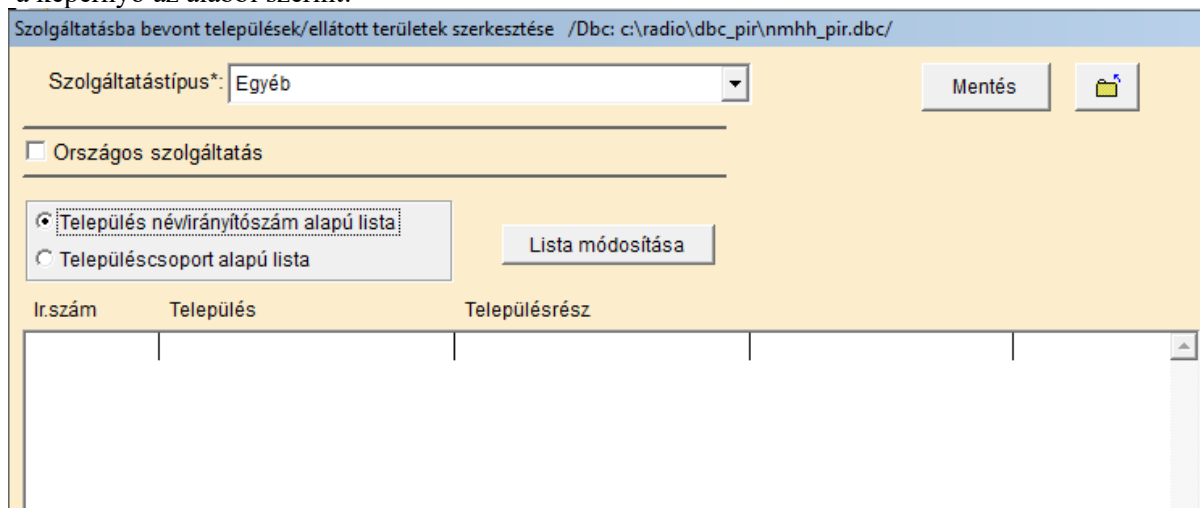

9.5.2./4. ábra

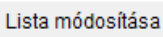
Ezután csak el kell menteni a bevitt adatot és kész is van ez a szolgáltatás típus.

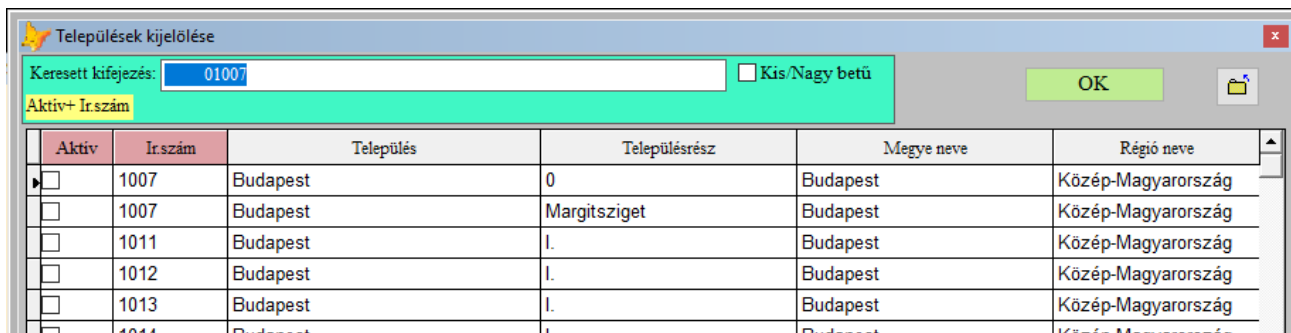
Ha nem országos a szolgáltatás, akkor ki kell választani, hogy milyen alapú lista szerint lesz meghatározva a terület.

a.) Ha település szerint kerül megadásra a terület, akkor ennek megfelelő opció kiválasztása után megváltozik a képernyő az alábbi szerint:

9.5.2./5. ábra

A területhez tartozó konkrét települések listáját külön ablakban szerkesztheti a felhasználó. Ehhez meg kell nyomni a nyomógombot. Az esemény hatására megjelenik a hazai településeket tartalmazó lista, amelyben a kijelöléseket el lehet végezni.

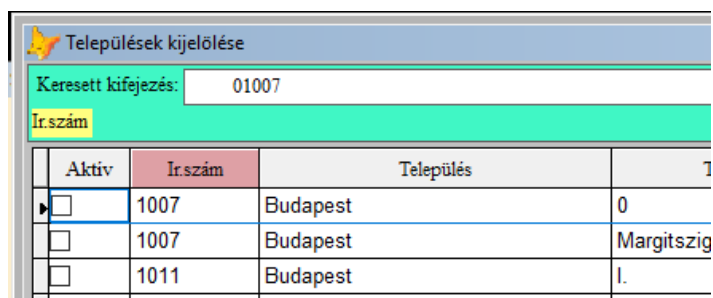
9.5.2./6. ábra

Az ablak felépítése megegyezik a 9.4./3. ábrán látható képpel, és a működése, a települések kijelölése (egyszeri vagy többszörös) megegyezik a 9.4. fejezetben leírttal.

Gyors példaként: Jelöljük ki a 9700 és a 9720-9729 irányítószámú településeket.

Megoldás:

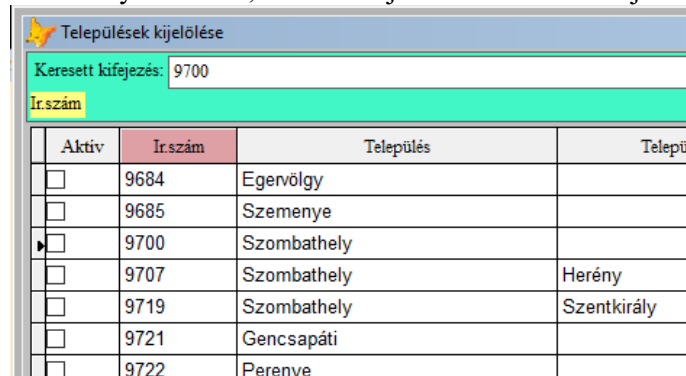
- Rendezzük a listát az irányítószám alapján. Ehhez kattintsunk az „Ir.szám” oszlop fejlécére a bal gombbal.

9.5.2./7. ábra

A rendszer a művelet elvégzése után visszajelzi sárga háttérben a rendezettséget.

- Keressük meg a „9700”-as irányítószámot, és ehhez írjuk be a keresett kifejezést.

9.5.2./8. ábra

- Kapcsoljuk be a 9700-as irányítószám jelölőnégyzetét, hogy az aktív legyen. Ehhez a kívánt sorban lévő kis négyzetbe kell kattintani a bal gombbal.

9.5.2./9. ábra

- A [9720-9729] irányítószám tartományt vagy egyesével jelölgetjük ki az előző pont szerint, vagy többszörös kijelölést alkalmazunk. A példa érdekében most az utóbbi mutatjuk be. Mivel 9720-as irányítószám nincs, így kattintsunk bele a 9721-as irányítószám mezőbe, mint a tartomány első elemére.

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész
☐	9684	Egervölgy	
☐	9685	Szemenye	
☒	9700	Szombathely	
☐	9707	Szombathely	Herény
☐	9719	Szombathely	Szentkirály
☐	9721	Gencsapáti	
☐	9722	Perenye	

9.5.2./10. ábra

A kattintás után a sor világoskék lesz, amely azt mutatja, hogy a rekord kijelölt státuszú.

- Keressük meg a tartomány utolsó elemét. Ez most a 9727, Bozsok település lesz, mert 9728 és 9729 irányítószám nincs. A tartomány utolsó elemének irányítószám mezőjébe kattintsunk a Shift+Egér bal gomb kombinációval. (Ez a szokásos Windows billentyűzet kombináció több elem kijelölésére.)

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész
☐	9684	Egervölgy	
☐	9685	Szemenye	
☒	9700	Szombathely	
☐	9707	Szombathely	Herény
☐	9719	Szombathely	Szentkirály
☐	9721	Gencsapáti	
☐	9722	Perenye	
☐	9723	Gyöngyösfalu	
☐	9724	Lukácsháza	
☐	9725	Kőszegszerdahely	
☐	9725	Cák	
☐	9725	Kőszegdoroszló	
☐	9726	Velem	
☐	9727	Bozsok	
☐	9730	Kőszeg	
☐	9733	Horvátzsidány	

9.5.2./11. ábra

A Shift+kattintás után a [9721...9727] tartományba eső irányítószámok kijelölt státuszúvá válnak, s kék lesz a háttérük.

- Kattintsunk a jobb egérgombbal a kijelölt tartomány egyik elemének irányítószám mezőjébe. (Infó: Az „Aktív” oszlop kivételével bármely oszlopba kattinthatunk.)

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész
☐	9725	Cák	
☐	9725	Kőszegdoroszló	
☐	9726		
☐	9727		
☐	9730	Kőszeg	
☐	9733	Horvátzsidány	

9.5.2./12. ábra

A megjelenő helyi menü alapján el kell dönteni, hogy melyik műveletet szeretnénk végrehajtani a kijelölt sorokkal.

Számunkra most csak az első a megfelelő, hiszen korábban már aktívnak jelöltük a 9700 irányítószámot, s annak az értéknek meg szeretnénk tartani.

- Kattintsunk a helyi menü első sorára a bal egérgombbal.

Irszám			
Aktív	Irszám	Település	
☐	9685	Szemenye	
☒	9700	Szombathely	
☐	9707	Szombathely	Herény
☐	9719	Szombathely	Szentkir
☒	9721	Gencsapáti	
☒	9722	Perenye	
☒	9723	Gyöngyösfalu	
☒	9724	Lukácsháza	
☒	9725	Kőszegszerdahely	
☒	9725	Cák	
☒	9725	Kőszegdoroszló	
☒	9726	Velem	
☒	9727	Bozsok	
☐	9730	Kőszeg	
☐	9733	Horvátzsidány	

9.5.2./13. ábra

A tartomány elemeinek „Aktív” oszlopában látható jelölőnégyzet bekapcsolódik, és a rekordok kijelölése megszűnik (normál háttérű lesz).

Ezzel a példa szerinti jelöléseket elvégeztük

Ha a kívánt kijelöléseket elvégezte a felhasználó, majd a települések listájának ablakát lezárja az „OK” gombbal, akkor az „Aktív” jelöléssel szereplő települések beíródnak az ellátási terület listájába.

Irszám	Település	Településrész	
9700	Szombathely		Vas
9721	Gencsapáti		Vas
9722	Perenye		Vas
9723	Gyöngyösfalu		Vas
9724	Lukácsháza		Vas
9725	Kőszegszerdahely		Vas
9725	Cák		Vas
9725	Kőszegdoroszló		Vas
9726	Velem		Vas
9727	Bozsok		Vas

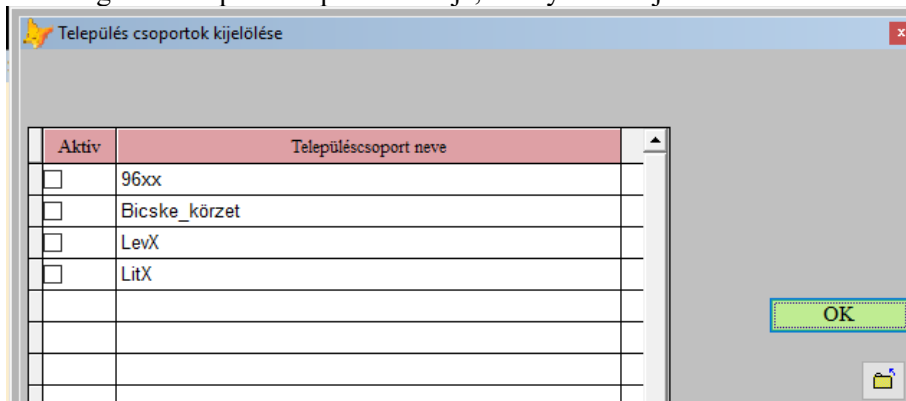
9.5.2./14. ábra

Ezután csak el kell menteni a bevitt adatot és kész is van ez a szolgáltatás típus.

b.) Ha településcsoport alapján kerül megadásra a terület, akkor ennek megfelelő opció kiválasztása után megváltozik a képernyő az alábbi szerint:

9.5.2./15. ábra

A területhez definiálásához tartozó konkrét településcsoportok listáját külön ablakban jelölheti ki a felhasználó. Ehhez meg kell nyomni a **Lista módosítása** nyomógombot. Az esemény hatására megjelenik a felhasználó által már rögzített településcsoportok listája, amelyben a kijelöléseket el lehet végezni.

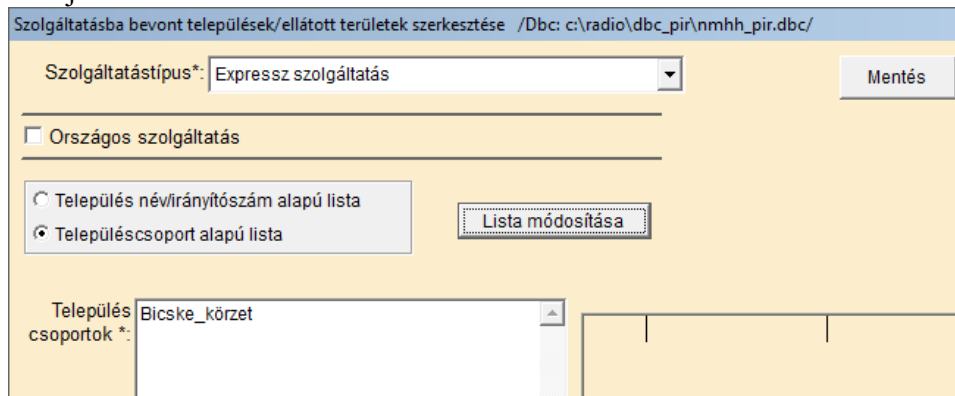

9.5.2./16. ábra

A településcsoportok kijelölése történhet egyesével, vagy többszörös módszerrel, ahogyan az előző példában leírásra került a település lista használata kapcsán.

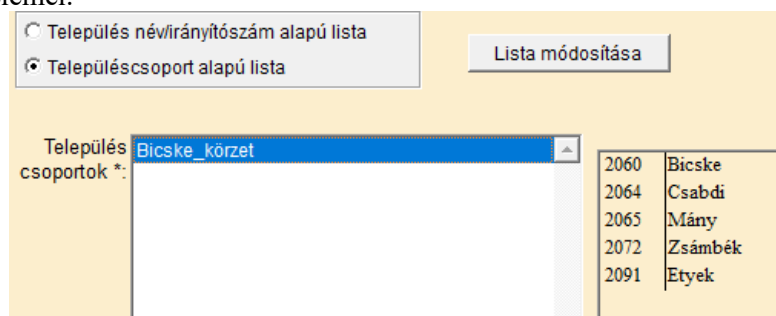
Jelen leírásban a Bicske körzetet jelöltük ki, majd az **OK** gombbal zártuk le a kijelöléseket.

Amikor visszatér a vezérlés a terület szerkesztő ablakhoz, akkor a kijelölt csoport bekerül a listába, ahogyan a következő bemutatja:

9.5.2./17. ábra

Ha rákattint a felhasználó egy településcsoportra, akkor a jobb oldali listában kibontásra kerül a csoport, láthatók lesznek az elemei.

9.5.2./18. ábra

Ezután csak el kell menteni a bevitt adatot és kész is van ez a szolgáltatás típus.

Az adatok mentése után a 9.5.2./2. ábra szerinti képernyő frissül a bevitt adatokkal.

A leírás szerinti utolsó példát ha elmenti a felhasználó, akkor a Bicske körzetű szolgáltatási terület hozzáadódik az expressz szolgáltatásokhoz.

Ellátott területek adatainak megtekintése, karbantartása

Szolgáltató cégnev: Szolgáltatás típusa:

Keresett kifejezés: Kis/Nagy betű

Településcsoport

Szolgáltatás típusa	Település	Településrész	Ir.szám	Megye neve	Településcsoport	Ország
Egyéb						☒
Expressz szolgáltatás	Bicske		2060	Fejér	Bicske_körzet	☐
Expressz szolgáltatás	Csabdi		2064	Fejér	Bicske_körzet	☐
Expressz szolgáltatás	Etyek		2091	Fejér	Bicske_körzet	☐
Expressz szolgáltatás	Mány		2065	Fejér	Bicske_körzet	☐
Expressz szolgáltatás	Zsámbék		2072	Pest	Bicske_körzet	☐
Expressz szolgáltatás	Levél		9221	Győr-Moson-Sopron	LevX	☐
Expressz szolgáltatás	Levelek		1555	Szabolcs-Szatmár-Bereg	LevX	☐

9.5.2./19. ábra

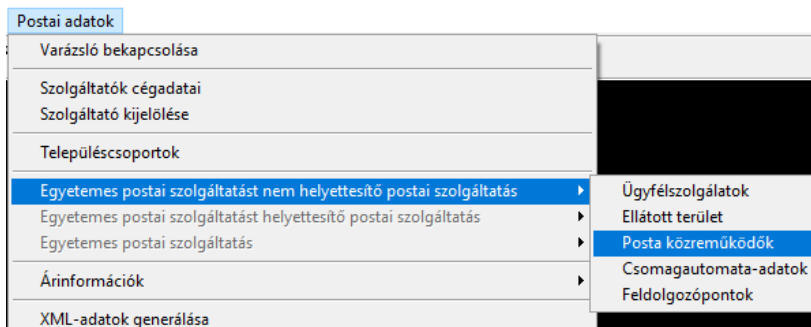
Fontos:

- Egy szolgáltatás típust csak azonos módon lehet megadni.
Például, ha az expressz szolgáltatást elkezdri rögzíteni a felhasználó településcsoportokkal, akkor nem rögzíthet hozzá önálló irányítószámként új települést.
- Egy szolgáltatás típushoz egy település csak egyszer tartozhat.

Ha a mentés megkezdése előtt a program hibát talál a bevitt adatokban, akkor tájékoztatja a felhasználót képernyő üzenet formájában.

9.5.3 Postai közreműködések

A szolgáltatásba bevont közreműködők adatait mindhárom típusú szolgáltatásnál szerepelnek. Először bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó közreműködők adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.3./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.5.3./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontra kattint a felhasználó, akkor egy listát kap a szolgáltató cég korábban már rögzített közreműködőiről.

The screenshot shows a window titled 'Postai közreműködések megtekintése, karbantartása'. It has search filters: 'Szolgáltató cégneve: Magyar Posta Zrt.' and 'Szolgáltatás típusa: Nem helyettesítő'. Below is a search field 'Keresett kifejezés: 3336' with a 'Kis/Nagy betű' checkbox. There are buttons for 'Új közreműködő', 'Töröl', and a home icon. Below is a table with the following data:

Irszám	Település	Településrész	Utca, házszám	Közreműködő cég neve	Felvétel	Kézbe-sítés	Szállítás	Gyűjtés	Feldol-gozás
3336	Bátor	Központ	Hunyadi János út 3	Bátori Bátorok Egyesület	☒	☐	☒	☒	☐
5130	Jászapáti	Keleti régió	Alkotmány u. 13.	Bélyegző Bt.	☒	☒	☒	☒	☒
8971	Zalabaksa	Alsó	Pince u. 11.	Zalai Postagalamb Bt.	☒	☒	☐	☒	☐

9.5.3./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében sárga cellákban tartalmazza:

- a szolgáltató nevét, akit korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Fontos! Ha az adott cég a rögzíteni kívánt szolgáltatás típusal még nem rendelkezik, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt, egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő volt felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, közreműködők bejegyzése nélkül. (Ekkor „NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és az első közreműködő rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

Ha az adott szolgáltatói hálózathoz új közreműködőt akar a felhasználó megadni, akkor a lista fölött látható „Új közreműködő hely” gombot használja.

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott közreműködő adatai szerkeszthetők lesznek. Például, ha a 2. ábra szerinti listában a Bélyegző Bt. közreműködő sorába kattint a felhasználó, akkor a következő ábra jelenik meg:

Postai közreműködő adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Közreműködő cég:

Cég neve *: Bélyegző Bt.

Adószám *: 55554444-1-12

Cégjegyzék/nyilvántartási szám *: 02-2-222333

Irányítószám *: 5130

Település *: Jászapáti

Településrész: Keleti régió

Utca, házszám *: Alkotmány u. 13.

Pozíció koordináták

EOVS   X: 260000.0000   Y: 753000.0000

WGS84

Telefon: 28/963258

Felvétel

Gyűjtés

Szállítás

Feldolgozás

Kézbesítés

Szolgáltatástípusok *:

Aktív	Szolgáltatástípus megnevezése
☒	Egyéb egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő
☒	Expressz postai szolgáltatás
☒	Futárposta-szolgáltatás
☐	Nemzetközi EMS-szolgáltatás

Mentés

9.5.3./3. ábra

A szerkesztő ablak működése egy új közreműködő bevitelével kerül bemutatásra.

A 2. ábra szerinti képernyőn nyomjuk meg az Új közreműködő hely... nyomógombot az új közreműködő bevitelének megkezdéséhez.

Postai közreműködő adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Közreműködő cég:

Cég neve *:

Adószám *: --

Cégjegyzék/nyilvántartási szám *:

A megjelenő képernyőn először meg kell adni a közreműködő szolgáltató nevét, adószámát, nyilvántartási számát. Ha egy cég több szolgáltatási helyszínen is szolgáltatást nyújt, akkor többször kell beírni a cég nevét, adatait. Nem lehet listából választani.

9.5.3./4. ábra

Postai közreműködő adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Közreműködő cég:

Cég neve *: Postagalamb Bt.

Adószám *: 12345678-1-12

Cégjegyzék/nyilvántartási szám *: 01-1-123456

Irányítószám *:

Település *:

Településrész:

A szolgáltatás települését egy listából lehet kiválasztani, amelyben a magyar települések kerülnek felsorolásra.

A lista rendezettsége attól függ, hogy az Irányítószám * vagy a Település * felírra kattint a felhasználó az egér bal gombjával.

9.5.3./5. ábra

A települések neve szerinti lista kezdő képernyőjét mutatja a következő ábra:

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve	Or
8127	Aba		Fejér	Közép-Dunántúl	M
5241	Abádszalók		Jász-Nagykun-Szolnok	Észak-Alföld	M
7678	Abaliget		Baranya	Dél-Dunántúl	M
3261	Abasár		Heves	Észak-Magyarország	M
3882	Abaújalpár		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M
3882	Abaújkér		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M
3815	Abaújlak		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M

9.5.3./5. ábra

A példa kedvéért legyen a település Somogyvár.

A listát vagy lefelé gördíti a felhasználó, vagy a keresett kifejezésbe beírja a „somogyvár” nevet. Ezt mutatja a következő ábra.

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve
8705	Somogyszentpál		Somogy	Dél-Dunántúl
7276	Somogyszil		Somogy	Dél-Dunántúl
7563	Somogyszob		Somogy	Dél-Dunántúl
8683	Somogytúr		Somogy	Dél-Dunántúl
7515	Somogyudvarhely		Somogy	Dél-Dunántúl
8699	Somogyvamos		Somogy	Dél-Dunántúl
8698	Somogyvár		Somogy	Dél-Dunántúl
7924	Somogyviszló		Baranya	Dél-Dunántúl

9.5.3./6. ábra

Ha a rekord jelölő kis háromszög a sor elején a kívánt településen és irányítószámon áll, akkor a „Kiválaszt” gomb lenyomása után a lista lezárul és a település a szerkesztő ablak mezőibe beíródik.

Irányítószám *: 8698
 Település *: Somogyvár

9.5.3./7. ábra

A településrész megadása opcionális, az „Utca, házszám” mező kitöltése viszont kötelező.

Településrész: Opcionális
 Utca, házszám *: Kossuth tér 2.
 Pozíció koordináták
 EOVS
 WGS84 Szélesség: 46.5800267 Hosszúság: 17.6488156
 Telefon: 30/7412369

9.5.3./8. ábra

A címhez tartozó koordináta megadása szintén opcionális. Ha megadásra kerül, akkor először ki kell választani, hogy EOVS vagy WGS84 koordináta lesz megadva, majd a megjelenő mezőkbe be kell gépelni az értékeket. A példában a WGS koordináta került megadásra, amely a maps.google.hu oldalon gyorsan leolvasható, ha a felhasználó kitéz egy kijelölő pontot.

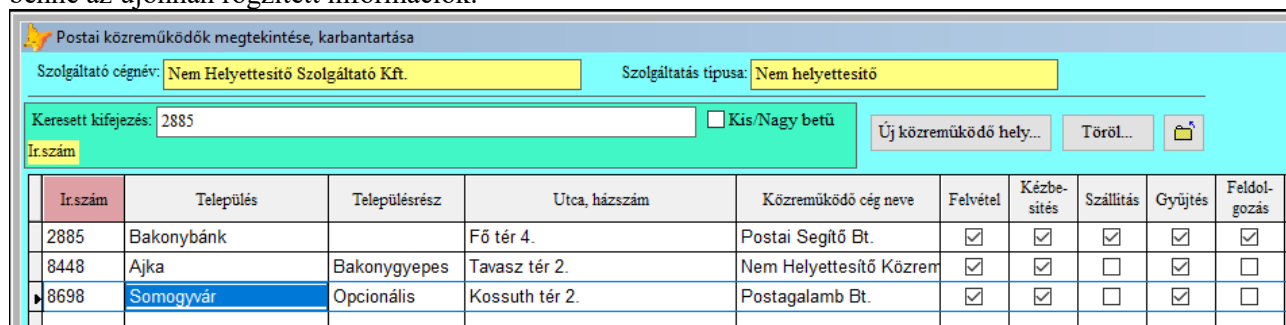
Lehetőség van a telefonszám megadására is, de nem kötelező adat. Az adat formátuma sem kötött, de elvárás, hogy egyértelmű legyen a megadás.

Az ablak alsó területén bal oldalon a jelekkel kell megadni, hogy a közreműködő milyen szolgáltatásokat lát el a telephelyen. A jobb oldalon pedig azt kell megadni, hogy milyen szolgáltatás típusok elérhetők a közreműködő által.

A bevitt adatokat a „Mentés” nyomgombra történő kattintással lehet az adatbázisban rögzíteni.

A gombbal az ablak lezárható.

Amikor a szerkesztő ablak lezárásra kerül, akkor listázó képernyő tartalma frissítésre kerül, és megjelennek benne az újonnan rögzített információk.

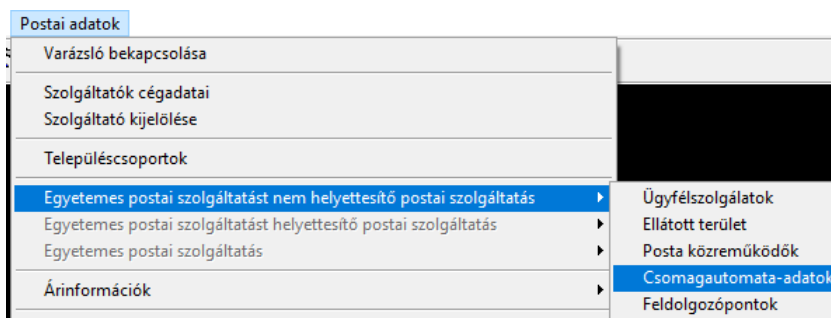
Irászám	Település	Településrész	Utca, házszám	Közreműködő cég neve	Felvétel	Kézbesítés	Szállítás	Gyűjtés	Feldolgozás
2885	Bakonybánk		Fő tér 4.	Postai Segítő Bt.	☒	☒	☒	☒	☒
8448	Ajka	Bakonygyepes	Tavaszi tér 2.	Nem Helyettesítő Közrem	☒	☒	☐	☒	☐
8698	Somogyvár	Opcionális	Kossuth tér 2.	Postagalamb Bt.	☒	☒	☐	☒	☐

9.5.3./9. ábra

9.5.4 Csomagautomata-adatok

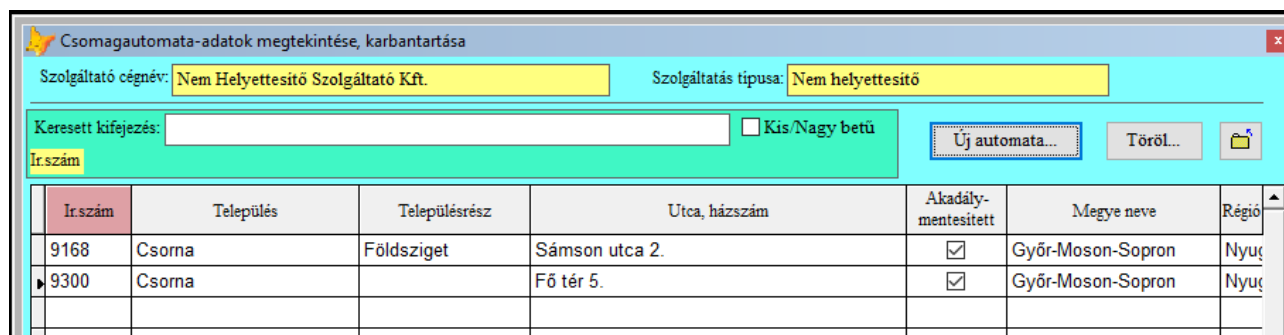
Csomagautomata-adatok mindhárom típusú szolgáltatásnál szerepelhet. Először bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó csomagautomaták adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.3./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.5.4./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontot aktiválja a felhasználó, akkor egy lista jelenik meg a szolgáltató céghez korábban már rögzített csomagautomata-adatokról.

9.5.4./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében sárga cellákban tartalmazza:

- a szolgáltató nevét, akit korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Fontos! Ha az adott cég a rögzíteni kívánt szolgáltatás típussal még nem rendelkezik, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt, egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő volt felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, csomagautomata bejegyzések nélkül. (Ekkor „NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és egy automata rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

Ha az adott szolgáltatói hálózathoz tartozó új csomagautomatát szeretne a felhasználó megadni, akkor a lista fölött látható „Új automata...” gombot használja.

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott csomagautomata adatai szerkeszthetők lesznek. Például, ha a 2. ábra szerinti listában a Csorna, Fő téren található csomagautomata sorába kattint a felhasználó, akkor a következő ábra jelenik meg:

Csomagautomata adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pi\nmhh_pi

Irányítószám *: 9300

Település *: Csorna

Településrész: |

Utca, házszám *: Fő tér 5.

Pozíció koordináták

EOVS

WGS84

Akadálymentesített megközelíthetőség

Nyitvatartási idő *

Új... Töröl

Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	20	00
Kedd	08	00	20	00
Szerda	08	00	20	00
Csütörtök	08	00	20	00
Péntek	08	00	20	00
Szombat	08	00	20	00
Vasárnap	08	00	20	00

Mentés

9.5.4./3. ábra

A szerkesztő ablak működése egy új csomagautomata bevitelével kerül bemutatásra.

A 2. ábra szerinti képernyőn nyomjuk meg az **Új automata...** nyomógombot az új szolgáltatási pont bevitelének megkezdéséhez.

Csomagautomata adatainak szerkesztés

Irányítószám *: |

Település *: |

A megjelenő képernyőn először meg kell adni a csomagautomata telepítési helyszínét.
A szolgáltatás települését egy listából lehet kiválasztani, amelyben a magyar települések kerülnek felsorolásra.

9.5.4./4. ábra

A lista rendezettsége attól függ, hogy az **Irányítószám *** vagy a **Település *** felíratra kattint a felhasználó az egér bal gombjával.

A települések neve szerinti lista kezdő képernyőjét mutatja a következő ábra:

Irányítószám kiválasztása

Keresett kifejezés: **Aba** Kis/Nagy betű **Kiválaszt**

Település

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve	Or
8127	Aba		Fejér	Közép-Dunántúl	M
5241	Abádszalók		Jász-Nagykun-Szolnok	Észak-Alföld	M
7678	Abaliget		Baranya	Dél-Dunántúl	M
3261	Abasár		Heves	Észak-Magyarország	M
3882	Abaújalpár		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M
3882	Abaújkér		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M
3815	Abaújlak		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M

9.5.4./5. ábra

A példa kedvéért legyen a település Sárvár, Lánkapusztá.

A listát vagy lefelé gördíti a felhasználó, vagy a keresett kifejezésbe beírja a „sárvár” nevet. Ezt mutatja a következő ábra.

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve
3386	Sarud		Heves	Észak-Magyarország
9600	Sárvár		Vas	Nyugat-Dunántúl
9608	Sárvár	Rábasömjén	Vas	Nyugat-Dunántúl
9609	Sárvár	Lánkapusztá	Vas	Nyugat-Dunántúl
7370	Sásd		Baranya	Dél-Dunántúl

9.5.4./6. ábra

Amikor elér a gépelés a „sárvár” értékig, akkor a képernyőn megjelennek már a Sárvár térségi irányítószámok. 3 darab ilyen irányítószám van, amelyből a példa alapján számunkra az utolsó a megfelelő.

Az egérrel kattintsunk bele a „Lánkapusztá” településrészt mutató sorba. Ennek hatására a rekord jelölő kis háromszög a sor elején a kívánt településen és irányítószámra áll.

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve
3386	Sarud		Heves	Észak-Magyarország
9600	Sárvár		Vas	Nyugat-Dunántúl
9608	Sárvár	Rábasömjén	Vas	Nyugat-Dunántúl
9609	Sárvár	Lánkapusztá	Vas	Nyugat-Dunántúl
7370	Sásd		Baranya	Dél-Dunántúl

9.5.4./7. ábra

Ekkor vagy megnyomjuk a **Kiválaszt** nyomógombot, vagy duplát kattintunk a kívánt települést tartalmazó sorba. Ennek hatására a lista ablaka bezáródik, és a kiválasztott település a szerkesztő ablak mezőibe beíródik.

Csomagautomata adatainak szerkesztése /Db

Irányítószám *: 9609

Település *: Sárvár

Településrész: Lánkapusztá

Utca, házszám *:

9.5.4./8. ábra

A településrész megadása opcionális, az „Utca, házszám” mező kitöltése viszont kötelező.

A címhez tartozó koordináta megadása szintén opcionális. Ha megadásra kerül, akkor először ki kell választani, hogy EOVS vagy WGS84 koordináta lesz megadva, majd a megjelenő mezőkbe be kell gépelni az értékeket. A példában a WGS84 koordináta került megadásra, amely a maps.google.hu oldalon gyorsan leolvasható, ha a felhasználó kitűz egy kijelölő pontot.

Településrész: Lánkapusztá

Utca, házszám *: Balogh Ádám u. 47.

Pozíció koordináták

EOVS

WGS84 Szélesség: 47.2842079 Hosszúság: 17.0178105

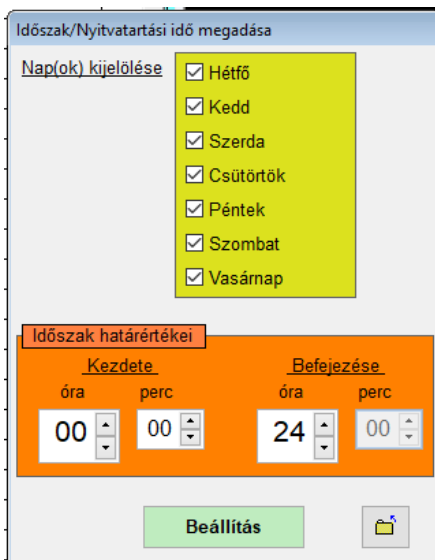
Akadálymentesített megközelíthetőség

9.5.4./9. ábra

A pozíció alatt egy jelölőnégyzet bekattintásával jelezhető, hogy a csomagautomata akadálymentesített megközelíthetőségű.

A csomagautomatához tartozó nyitvatartási idő táblázat most még üres, új telephelyet adunk meg a példa szerint. A példákban az automata 7/24 elérhetőségű lesz.

A nyitvatartási időszakok szerkesztéséhez kattintsunk az nyomógombra.

Időszak/Nyitvatartási idő megadása

Nap(ok) kijelölése

- Hétfő
- Kedd
- Szerda
- Csütörtök
- Péntek
- Szombat
- Vasárnap

Időszak határértékei

Kezdet		Befejezés	
óra	perc	óra	perc
00	00	24	00

Beállítás

A megjelenő ablak pontosan úgy működik, ahogyan azt a ügyfélszolgálatoknál korábban már leírásra került.

Jelöljük be az összes napot, majd állítsuk be a kezdő és záró időpontokat.

Miután beállításra kerültek a paraméterek, a „Beállítás” nyomógombbal kell nyugtázni az adatokat.

9.5.4./10. ábra

WGS84 Szélesség: 47.2842079 Hosszúság: 17.017

Akadálymentesített megközelíthetőség

Nyitvatartási idő *

Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	00	00	24	00
Kedd	00	00	24	00
Szerda	00	00	24	00
Csütörtök	00	00	24	00
Péntek	00	00	24	00
Szombat	00	00	24	00
Vasárnap	00	00	24	00

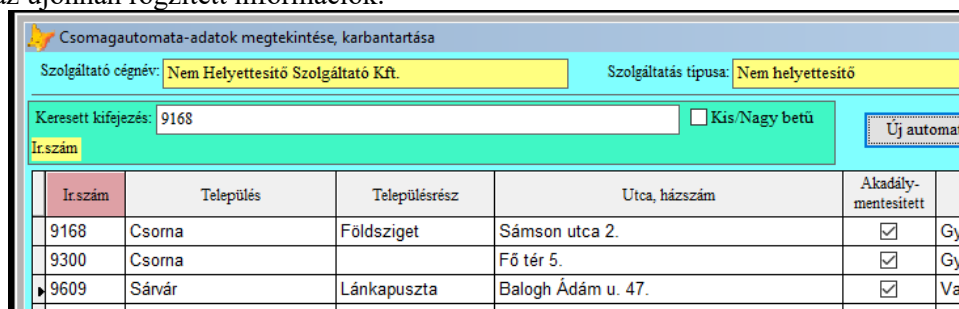
A frissen megadott időszakok bekerülnek az új csomagautomata adataihoz.

9.5.4./11. ábra

A bevitt adatokat a „Mentés” nyomógombra történő kattintással lehet az adatbázisba rögzíteni.

A gombbal az ablak lezárható.

Amikor a szerkesztő ablak lezárásra kerül, akkor listázó képernyő tartalma frissítésre kerül, és megjelennek abban az újonnan rögzített információk.

Csomagautomata-adatok megtekintése, karbantartása

Szolgáltató cégnev: Nem Helyettesítő Szolgáltató Kft. Szolgáltatás típusa: Nem helyettesítő

Keresett kifejezés: 9168 Kis/Nagy betű

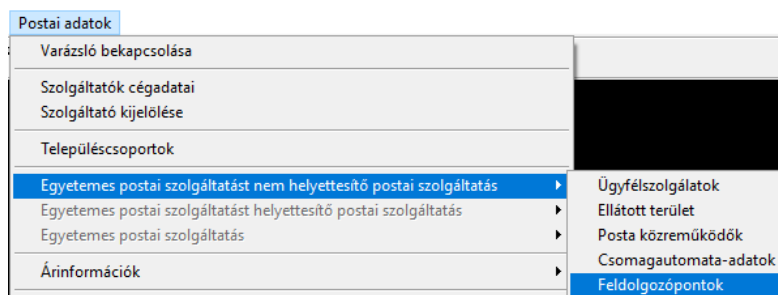
Ír.szám

Ír.szám	Település	Településrész	Utca, házszám	Akadálymentesített	
9168	Csorna	Földsziget	Sámson utca 2.	☒	Gy
9300	Csorna		Fő tér 5.	☒	Gy
9609	Sárvár	Lánkapuszta	Balogh Ádám u. 47.	☒	Va

9.5.4./12. ábra

9.5.5 Feldolgozópontok

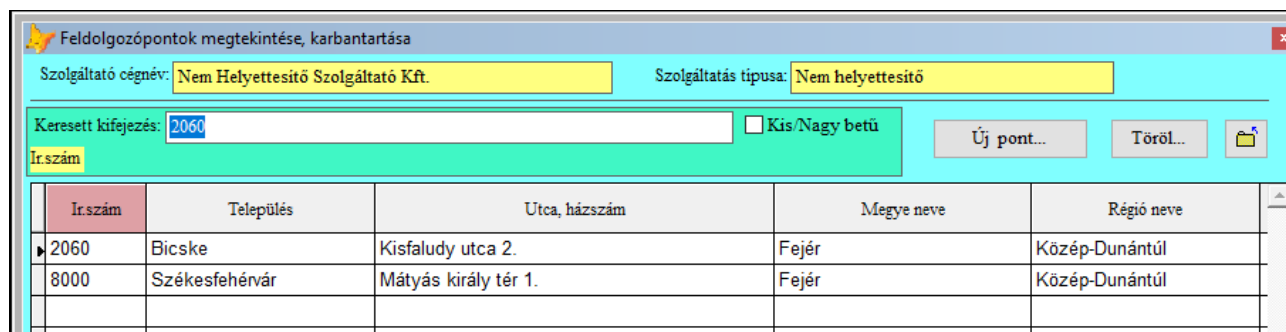
Feldolgozópont mindhárom típusú szolgáltatásnál szerepelhet. Ebben a fejezetben bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó feldolgozópontok adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.3./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.5.5./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontot aktiválja a felhasználó, akkor egy lista jelenik meg a szolgáltató céghez korábban már rögzített feldolgozópontokról.

9.5.5./2. ábra

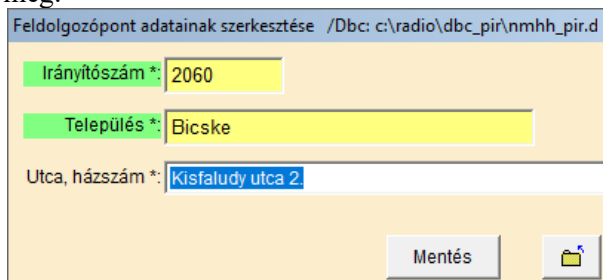
A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében sárga cellákban tartalmazza:

- a szolgáltató nevét, akit korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Fontos! Ha az adott cég a rögzíteni kívánt szolgáltatás típusal még nem rendelkezik, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt, egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő volt felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, feldolgozópontok bejegyzése nélkül. (Ekkor „NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és az első feldolgozópont rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

Ha az adott szolgáltatói hálózathoz tartozó új feldolgozópontot szeretne a felhasználó megadni, akkor a lista fölött látható gombot használja.

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott feldolgozópont adatai szerkeszthetők lesznek. Például, ha a 2. ábra szerinti listában a bicskei feldolgozópont sorába kattint a felhasználó, akkor a következő ábra jelenik meg:

9.5.5./3. ábra

A szerkesztő ablak működése egy új feldolgozópont bevitelével kerül bemutatásra.

A 2. ábra szerinti képernyőn nyomjuk meg az nyomógombot az új feldolgozópont bevitelének megkezdéséhez.

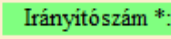
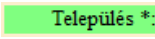
Feldolgozópont adatainak szerkesztése

Irányítószám *:

Település *:

A megjelenő képernyőn először meg kell adni a feldolgozópont települését. A település egy listából lehet kiválasztani, amelyben a magyar települések kerülnek felsorolásra.

9.5.5./4. ábra

A lista rendezettsége attól függ, hogy az vagy a feliratra kattint a felhasználó az egér bal gombjával.

A települések neve szerinti lista kezdő képernyőjét mutatja a következő ábra:

Irányítószám kiválasztása

Keresett kifejezés: Kis/Nagy betű

Település

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve	Or
8127	Aba		Fejér	Közép-Dunántúl	M
5241	Abádszalók		Jász-Nagykun-Szolnok	Észak-Alföld	M
7678	Abaliget		Baranya	Dél-Dunántúl	M
3261	Abasár		Heves	Észak-Magyarország	M
3882	Abaújalpár		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M
3882	Abaújkér		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M
3815	Abaújlak		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország	M

9.5.5./5. ábra

A példa kedvéért legyen a település 6722 Szeged.

A listát vagy lefelé gördíti a felhasználó, vagy a keresett kifejezésbe beírja a „szeged” nevet. Ezt mutatja a következő ábra.

Irányítószám kiválasztása

Keresett kifejezés: Kis/Nagy betű

Település

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve
7056	Szedres		Tolna	Dél-Dunántúl
6700	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6710	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6720	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6721	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6722	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6723	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6724	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6725	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6726	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6727	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6728	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6729	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6753	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6757	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6771	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6791	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
8732	Szegeerdő		Somogy	Dél-Dunántúl
5520	Szeghalom		Békés	Dél-Alföld

9.5.5./6. ábra

Amikor a gépelés a „szeg” értékig, akkor a képernyőn megjelennek már a szegedi irányítószámok. A rekord jelölő kis háromszög a sor elején még nem a kívánt irányítószámra mutat, hanem a „6700” értékre. További értéket hiába írunk be a kifejezés keresőbe, mindig a legelső azonos nevű településre áll rá a rekordmutató.

Ezért az egér bal gombját használva bele kell kattintani a megfelelő irányítószámot tartalmazó sorba. Ennek hatására a rekordmutató kis háromszög arra a sorra ugrik, amelybe kattintás történt.

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve
7056	Szedres		Tolna	Dél-Dunántúl
6700	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6710	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6720	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6721	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6722	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6723	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld
6724	Szeged		Csongrád	Dél-Alföld

9.5.5./7. ábra

Ekkor vagy megnyomjuk a **Kiválaszt** nyomógombot, vagy duplát kattintunk a kívánt irányítószámot/települést tartalmazó sorba. Ennek hatására a lista ablaka bezáródik, és a kiválasztott település a szerkesztő ablak mezőibe beíródik.

9.5.5./8. ábra

Az „Utca, házszám” mező kitöltése szintén kötelező.

9.5.5./9. ábra

A bevitt adatokat a „Mentés” nyomógombra történő kattintással lehet az adatbázisba rögzíteni.

A gombbal az ablak lezárható.

Amikor a szerkesztő ablak lezárásra kerül, akkor listázó képernyő tartalma frissítésre kerül, és megjelennek abban az újonnan rögzített információk.

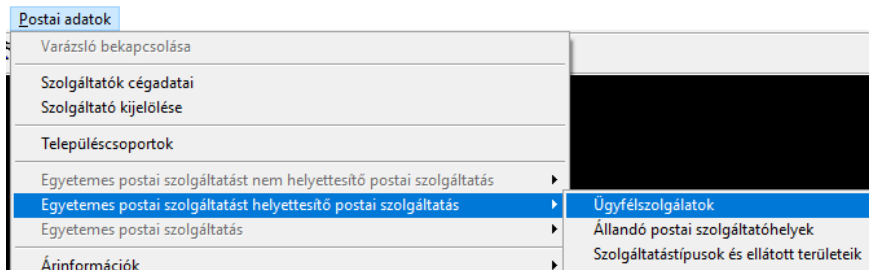
Ir.szám	Település	Utca, házszám	Megye
2060	Bicske	Kisfaludy utca 2.	Fejér
6722	Szeged	Terehalmi út 15.	Csongrád
8000	Székesfehérvár	Mátyás király tér 1.	Fejér

9.5.5./10. ábra

9.6 Egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás

9.6.1 Ügyfélszolgálatok

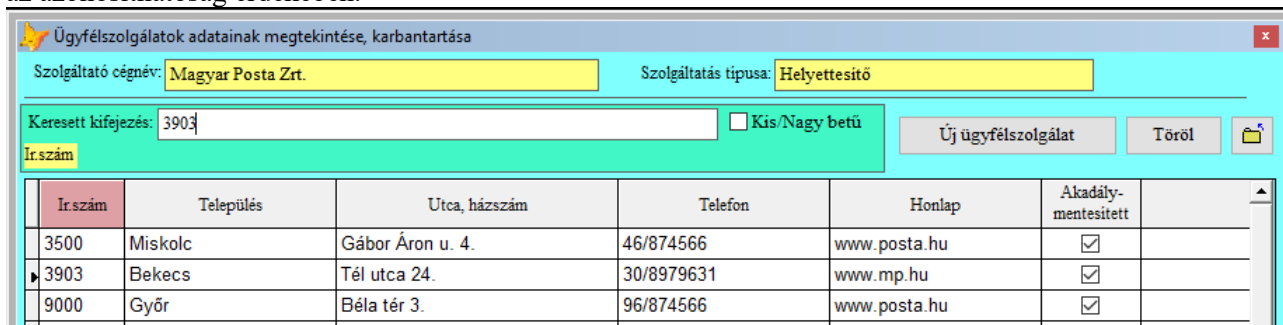
Az ügyfélszolgálatok adatai mindhárom típusú szolgáltatás adatai között szerepelnek. Ebben a fejezetben bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás ügyfélszolgálati adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.4./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.6.1./1. ábra

A megjelenő lista az eddig rögzített ügyfélszolgálati telephelyek legfontosabb adatait emeli ki az áttekintés és az azonosíthatóság érdekében.

9.6.1./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében, sárga cellákban tartalmazza:

- a postai szolgáltató nevét, amelyet korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz, vagy „Varázsló” szekcióhoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Megjegyzés: Ha az adott céghez korábban még nem lett rögzítve ügyfélszolgálati adat, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő a felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, konkrét ügyfélszolgálati bejegyzések nélkül. (Ekkor „NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és az első ügyfélszolgálat rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott sor szerinti ügyfélszolgálat adatai szerkeszthetők lesznek a megjelenő újabb ablakban.

Ha új ügyfélszolgálati pontot szeretne megadni a felhasználó, akkor a lista fölött látható „Új ügyfélszolgálat...” gombot használja az adatbeviteli ablak meghívásához.

Ha egy ügyfélszolgálati pont megszűnik, akkor törölhető az adatok közül. Ehhez ki kell választani a törölni kívánt elemet a listából úgy, hogy egyszer rá kell kattintani a megfelelő ügyfélszolgálati pont adatait tartalmazó sorra. Ekkor a sor elején megjelenik egy kis jelölő háromszög. (A 9.6.1./2. ábra szerint az ági ügyfélszolgálatnál látható módon.) A kiválasztás után meg kell nyomni a „Töröl...” gombot és a meg kell erősíteni a törlési szándékot.

Fontos! Ha a teljes szolgáltatás elem megszűnik (pl. az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltató megszűnteti az összes ügyfélszolgálatát), akkor a lista minden elemét törölni kell addig, amíg az utolsó kijelölhető üres sor is eltűnik és a listázó ablak automatikusan bezárul.

Az ügyfélszolgálat részletes adatait tartalmazó ablakot a következő ábra mutatja:

9.6.1./3. ábra

A '*' –gal jelzett mezők kitöltése kötelező. Ha ezek közül bármelyik is üres, akkor az adatlap nem menthető el.

A sárga háttérrel jelölt mezők olyan tartalomra utalnak, amelyeknél az információk más, korábban rögzített táblákból érkeznek. Ilyen például az irányítószám, vagy a település neve. A sárga mezőkbe a felhasználó nem tud direkt módon adatot begépelni, hanem kiválasztás útján tudja megadni a szükséges információt.

A település vagy az irányítószám kiválasztáshoz a zöld háttérrel jelölt felírra kell kattintani az egér bal gombjával. Ekkor megjelenő lista kezdeti sorrendje attól függ, hogy a felhasználó melyik felírra kattint.

A baloldalon elhelyezett fehér háttérű mezők adatait direkt módon kell begépelnie a felhasználónak.

Az e-mail cím mező tartalmának meg kell felelnie a címre általános jelleggel bíró formátumnak. (Az e-mail címnek tartalmaznia kell egy „@” karaktert, ezt követően kötelező egy pont, ami után szerepelnie kell még karakter(ek)nek.)

Az „Akadálymentesített megközelíthetőség” felirat előtti négyzet bejelölhető, ha az ügyfélszolgálat ezzel a tulajdonsággal rendelkezik.

A nyitvatartási idő szerkesztését két gomb segíti.

Az **Új...** gombbal új időszakot, illetve időszakokat lehet felvenni, amelyek nem lehetnek átfedésben egymással. (Két nyitvatartási időszaknak nem lehet közös tartománya.)

A **Töröl** gomb pedig törli a sor elején kis háromszöggel kijelölt időszakot a táblázatból.

Fontos! Az adatok szerkesztése, módosítása csak a memóriában történik meg. A változások a Mentés gomb megnyomásakor érvényesülnek.

A szerkesztő ablak működését egy példán keresztül mutatjuk be. A példában hozzunk létre salgótarjáni címen működő ügyfélszolgálatot, amely nyitvatartási ideje H-Cs 8:00-12:00, 13:00-16:30 és P 8:00- 14:00.

Az adatok rögzítési sorrendje:

- A 2. ábra szerinti ablakban nyomja meg az „Új ügyfélszolgálat...” gombot.
- A megjelenő üres ablakban kattintson a **Település *** felírra.
- Kezdje el begépelni a „salgót” karakterláncot a kereső mezőbe, amely a listázó ablak megjelenésekor kijelölt. Ahogyan egyre több karakter kerül megadásra, így közelít a kereső „Salgótarján” településre. Az első 5 karakter begépelése után a kijelölő kis háromszög a megfelelő „3100” -as irányítószámú sorban áll.
- Kattintson duplrát az egér bal gombjával az „3100”-as irányítószám cellájába, amelynek hatására a kiválasztott település jellemzői az ügyfélszolgálati ablak mezőibe íródnak.

Irányítószám *	3100
Település *	Salgótarján
Utca, házszám *	

- Ki kell tölteni a cím utca és házszám részét is.
- Opcionálisan kitölthetjük a pozíció koordinátákat, amely megadható EOV vagy WGS84 rendszerben.

Utca, házszám *	Rákóczi út 51.
Pozíció koordináták	
☐ EOV	
☒ WGS84	Szélesség: 48.095526 Hosszúság: 19.8015915

(Mi most a példában a WGS koordinátát alkalmazzuk, mert az a maps.google.hu oldalon gyorsan leolvasható, ha kitűzünk egy kijelölő pontot.)

- Ki kell tölteni az ügyfélszolgálat további adatait a baloldalon. pl.:

Elérhetőségek:	
Telefon *	30/8979631
Honlap *	www.mp.hu
E-mail cím *	info@mpl.hu
☒ Akadálymentesített megközelíthetőség	

- A nyitvatartási idő megadása érdekében nyomja meg az **Új...** gombot. A megjelenő ablakban pipálja ki a hétfő, kedd, szerda és csütörtök napokat, hiszen ezeken a napokon egyforma a nyitvatartási időszak. Továbbá adja meg a nyitvatartási időt a billentyű vagy az egér használatával.

Időszak/Nyitvatartási idő megadása			
Nap(ok) kijelölése			
☒	Hétfő	☒	Kedd
☒	Szerda	☒	Csütörtök
☐	Péntek	☐	Szombat
☐	Vasárnap		
Időszak határértékei			
Kezdete		Befejezése	
óra	perc	óra	perc
08	00	12	00
Beállítás			

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjanak. Ekkor az ügyfélszolgálatunk nyitva tartása így néz ki:

Nyitvatartási idő *: Új... Töröl				
Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	12	00
Kedd	08	00	12	00
Szerda	08	00	12	00
▶ Csütörtök	08	00	12	00

A zöld háttér a táblázatban azt fejezi ki, hogy az időszakok még nem kerültek mentésre.

- Nyomja meg ismét az Új... gombot a további időszakok megadása érdekében, majd jelölje ki ismét a H-Cs napokat és adja meg a 13-16³⁰ időszakot az ablakban.

Időszak/Nyitvatartási idő megadása

Nap(ok) kijelölése

- Hétfő
- Kedd
- Szerda
- Csütörtök
- Péntek
- Szombat
- Vasárnap

Időszak határértékei

Kezdete		Befejezése	
óra	perc	óra	perc
13	00	16	30

Beállítás 🏠

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjanak. Ekkor az ügyfélszolgálatunk nyitva tartása már így néz ki:

Nyitvatartási idő *: Új... Töröl				
Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	12	00
Hétfő	13	00	16	30
Kedd	08	00	12	00
Kedd	13	00	16	30
Szerda	08	00	12	00
Szerda	13	00	16	30
Csütörtök	08	00	12	00
▶ Csütörtök	13	00	16	30

- Nyomja meg ismét az Új... gombot, hiszen a pénteki nyitva tartást is még meg kell adni. Jelölje ki a pénteket és adja meg a 8-14 időszakot az ablakban.

Időszak/Nyitvatartási idő megadása

Nap(ok) kijelölése

Hétfő
 Kedd
 Szerda
 Csütörtök
 Péntek
 Szombat
 Vasárnap

Időszak határértékei

Kezdeti   Befejezése

óra   perc   óra   perc

08   00   14   00

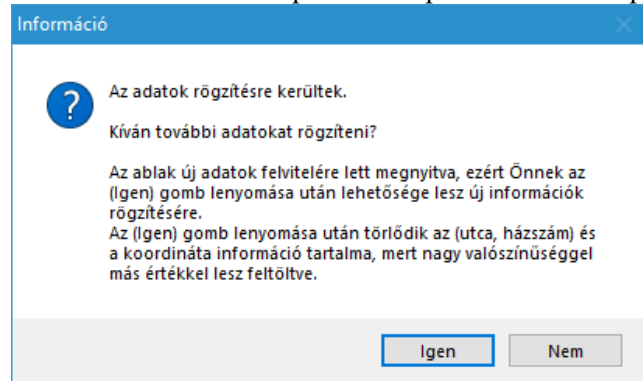
Beállítás

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjának. Ekkor az ügyfélszolgálatunk nyitva tartása így néz ki:

Nyitvatartási idő *				
Új...	Töröl			
Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	12	00
Hétfő	13	00	16	30
Kedd	08	00	12	00
Kedd	13	00	16	30
Szerda	08	00	12	00
Szerda	13	00	16	30
Csütörtök	08	00	12	00
Csütörtök	13	00	16	30
Péntek	08	00	14	00

- Gyakorlatilag el is készült, csak az adatok lemezre mentése van hátra. Ehhez nyomja meg a „Mentés” gombot.

Ha a bevitt adatokkal kapcsolatban problémát talál a program, akkor hibaüzenet jelenik meg.

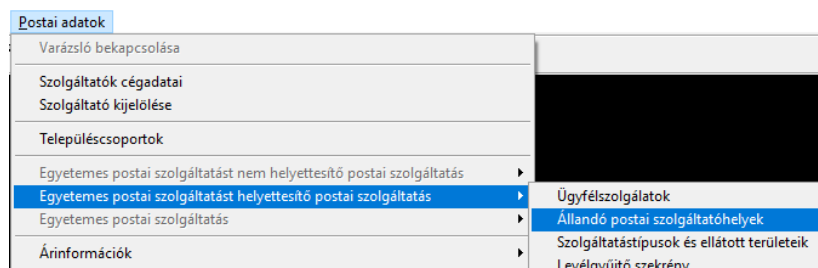
Ha minden rendben volt, akkor az adatok mentése után a felhasználónak lehetősége van további új ügyfélszolgálat bevitelére, vagy az ablak bezárására. Erről egy információ jelenik meg a mentés után:

Ha „Nem” kerül kiválasztásra, akkor visszatér a program a 9.6.1./2. ábra szerinti listához, amelynek tartalma ekkor frissül és megjelenik az imént példaként rögzített salgótarjáni cím.

Ír.szám					
Ír.szám	Település	Utca, házsám	Telefon	Honlap	Akadály-mentesített
3100	Salgótarján	Rákóczi út 51.	30/8979631	www.mp.hu	☒
3500	Miskolc	Gábor Áron u. 4.	46/874566	www.posta.hu	☒

9.6.2 Állandó postai szolgáltatóhelyek

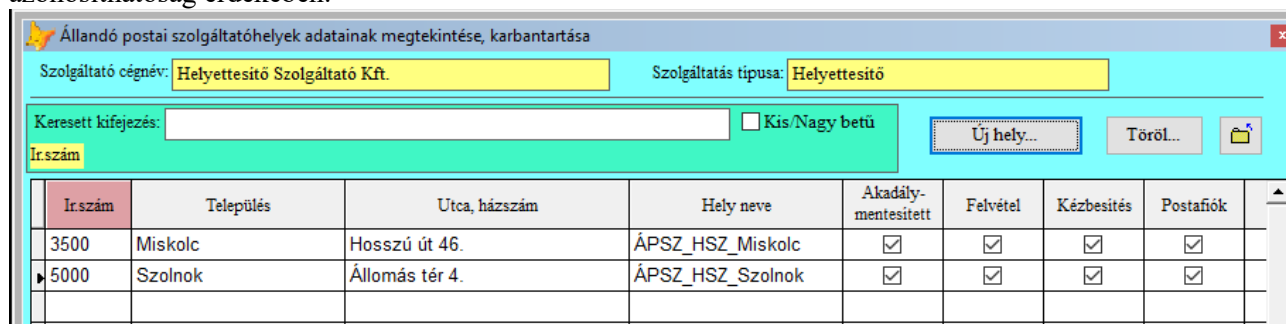
Ebben a fejezetben bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatás állandó postai szolgáltatóhelyek adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.4./1. ábrán látható nyomógombot.

9.6.2./1. ábra

A megjelenő lista az eddig rögzített telephelyek legfontosabb adatait emeli ki az áttekintés és az azonosíthatóság érdekében.

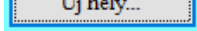
9.6.2./2. ábra

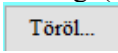
A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében, sárga cellákban tartalmazza:

- a postai szolgáltató nevét, amelyet korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz, vagy „Varázsló” szekcióhoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Megjegyzés: Ha az adott céghez korábban még nem lett rögzítve állandó postai szolgáltatóhely, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő a felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, konkrét szolgáltatóhely bejegyzése nélkül. (Ekkor „.NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és az első szolgáltatóhely rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott sor szerinti szolgáltatóhely adatai szerkeszthetők lesznek a megjelenő újabb ablakban.

Ha új szolgáltatóhelyet szeretne megadni a felhasználó, akkor a lista fölött látható gombot használja az adatbeviteli ablak meghívásához.

Ha egy állandó postai szolgáltatóhely megszűnik, akkor törölhető az adatok közül. Ehhez ki kell választani a törölendő elemet a listából úgy, hogy egyszer rá kell kattintani a megfelelő szolgáltatóhely adatait tartalmazó sorra. Ekkor a sor elején megjelenik egy kis jelölő háromszög. (A 9.6.2./2. ábra szerint a szolnoki telephelynél látható módon.) A kiválasztás után meg kell nyomni a gombot és a meg kell erősíteni a törlési szándékot.

Fontos! Ha a teljes szolgáltatás elem megszűnik (pl. az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltató megszűnteti az összes állandó postai szolgáltatóhelyét), akkor a lista minden elemét törölni kell addig, amíg az utolsó kijelölhető üres sor is eltűnik és a listázó ablak automatikusan bezárul.

Az állandó postai szolgáltatóhely részletes adatait tartalmazó ablakot a következő ábra mutatja:

Állandó postai szolgáltatóhely adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Neve *: Dusnok_01

Irányítószám*: 6353

Település *: Dusnok

Utca, házszám *: Hunyadi u. 2.

Pozíció koordináták

EOVS WGS84 Szélesség: 46.3892340 Hosszúság: 18.9572200

Telefon *: +36 78 456321

Honlap *: www.dusnokposta.hu

E-mail cím *: marika@dusnokposta.hu

Akadálymentesített megközelíthetőség

Felvétel

Kézbesítés

Postafiók

Mentés

Szolgáltatások *:

Aktív	Szolgáltatás megnevezése
☒	Egyéb egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő
☒	Értesített küldemények átvétele
☒	Expressz postai szolgáltatás
☐	Futárposta-szolgáltatás
☒	Levélfelvétel
☒	Postacsomag felvétel

Nyitvatartási idő *

Új... Töröl

Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	15	00
Kedd	08	00	15	00
Szerda	08	00	15	00
Csütörtök	11	00	19	00
Péntek	08	00	15	00

9.6.2./3. ábra

A '*' –gal jelzett mezők kitöltése kötelező. Ha ezek közül bármelyik is üres, akkor az adatlap nem menthető el.

A sárga háttérrel jelölt mezők olyan tartalomra utalnak, amelyeknél az információk más, korábban rögzített táblákból érkeznek. Ilyen például az irányítószám, vagy a település neve. A sárga mezőkbe a felhasználó nem tud direkt módon adatot begépelni, hanem kiválasztás útján tudja megadni a szükséges információt.

A település vagy az irányítószám kiválasztáshoz a zöld háttérrel jelölt felírra kell kattintani az egér bal gombjával. Ekkor megjelenő lista kezdeti sorrendje attól függ, hogy a felhasználó melyik felírra kattint.

A baloldalon elhelyezett fehér háttérű mezők adatait direkt módon kell begépelnie a felhasználónak.

Az e-mail cím mező tartalmának meg kell felelnie a címre általános jelleggel bíró formátumnak. (Az e-mail címnek tartalmaznia kell egy „@” karaktert, ezt követően kötelező egy pont, ami után szerepelnie kell még karakter(ek)nek.)

Az „Akadálymentesített megközelíthetőség” felirat előtti négyzet bejelölhető, ha az ügyfélszolgálat ezzel a tulajdonsággal rendelkezik.

A nyitvatartási idő szerkesztését két gomb segíti.

Az Új... gombbal új időszakot, illetve időszakokat lehet felvenni, amelyek nem lehetnek átfedésben egymással. (Két nyitvatartási időszaknak nem lehet közös tartománya.)

A Töröl gomb pedig törli a sor elején kis háromszöggel kijelölt időszakot a táblázatból.

Fontos! Az adatok szerkesztése, módosítása csak a memóriában történik meg. A változások a Mentés gomb megnyomásakor érvényesülnek.

A szerkesztő ablak működését egy példán keresztül mutatjuk be. A példában hozzunk létre salgótarjáni címen működő ügyfélszolgálatot, amely nyitvatartási ideje H-P 8:00-16:00.

Az adatok rögzítési sorrendje:

- A 2. ábra szerinti ablakban nyomja meg az Új hely... gombot.

- A megjelenő üres ablakban adjuk meg a szolgáltatóhely egyedi nevét. Ez a név csak egyszer szerepelhet az adatbázisban, s ezzel azonosítható a szolgáltatóhely. A név formátumára nincs megkötése az NMHH. Javasolt, hogy olyat válasszon a felhasználó, amely „beszédessé” számára, utal a telephelyre.

- A település kiválasztása érdekében kattintson a **Település *** felírra.
- Kezdje el begépelni a „salgót” karakterláncot a kereső mezőbe, amely a listázó ablak megjelenésekor kijelölt. Ahogyan egyre több karakter kerül megadásra, így közelít a kereső „Salgótarján” településre. Az első 5 karakter begépelése után a kijelölő kis háromszög a megfelelő „3100” -as irányítószámú sorban áll.
- Kattintson duplrát az egér bal gombjával az „3100”-as irányítószám cellájába, amelynek hatására a kiválasztott település jellemzői az állandó postai szolgáltatóhely ablak mezőibe íródnak.

- Ki kell tölteni a cím utca és házszám részét is.
- Opcionálisan kitölthetjük a pozíció koordinátákat, amely megadható EOVS vagy WGS84 rendszerben.

(Mi most a példában a WGS koordinátát alkalmazzuk, mert az a maps.google.hu oldalon gyorsan leolvasható, ha kitűzünk egy kijelölő pontot.)

- Ki kell tölteni az ügyfélszolgálat további adatait a baloldalon. pl.:

- Meg kell adni a jelölőnégyzetek segítségével, hogy a küldeményekkel kapcsolatban milyen lehetőségek biztosít a szolgáltató a telephelyen.

- Az ablak jobb felső részében látható táblázatban meg kell adni a jelölőnégyzetek segítségével, hogy milyen szolgáltatások érhetőek el a telephelyen.

Szolgáltatások *:

Aktív	Szolgáltatás megnevezése
☒	Egyéb egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesít
☒	Értesített küldemények átvétele
☒	Expressz postai szolgáltatás
☒	Futárposta-szolgáltatás
☒	Levélfelvétel
☒	Postacsomag felvétel

- A nyitvatartási idő megadása érdekében nyomja meg az **Új...** gombot. A megjelenő ablakban pipálja ki a munkanapokat, hiszen ezeken a napokon egyforma a nyitvatartási időszak a példa szerint. Továbbá adja meg a nyitvatartási időt a billentyű vagy az egér használatával.

Időszak/Nyitvatartási idő megadása

Nap(ok) kijelölése

- Hétfő
- Kedd
- Szerda
- Csütörtök
- Péntek
- Szombat
- Vasárnap

Időszak határértékei

Kezdete		Befejezése	
óra	perc	óra	perc
08	00	16	00

Beállítás

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjának. Ekkor a telephely nyitvatartási időpontjai így néznek ki:

Nyitvatartási idő *

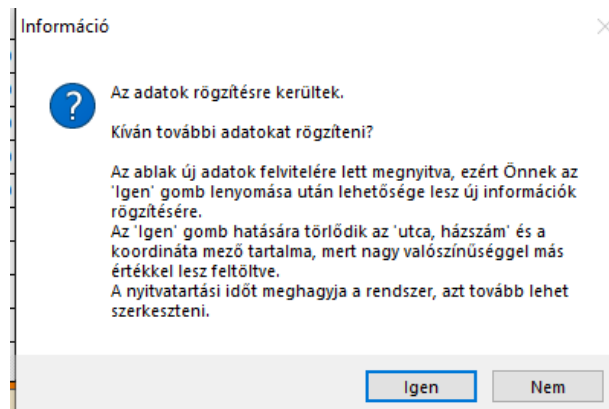
Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	16	00
Kedd	08	00	16	00
Szerda	08	00	16	00
Csütörtök	08	00	16	00
Péntek	08	00	16	00

A zöld háttér a táblázatban azt fejezi ki, hogy az időszakok még nem kerültek mentésre.

- Gyakorlatilag el is készült, csak az adatok lemezre mentése van hátra. Ehhez nyomja meg a „Mentés” gombot.
Ha a bevitt adatokkal kapcsolatban problémát talál a program, akkor hibaüzenet jelenik meg.

- Ha minden rendben volt, akkor az adatok mentése után a felhasználónak lehetősége van további új telephely bevitelére, vagy az ablak bezárására. Erről egy információ jelenik meg a mentés után:

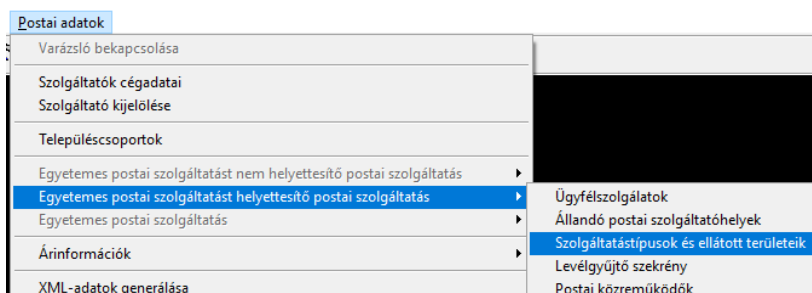

Ha „Nem” gombra kattint a felhasználó, akkor visszatér a program a 9.6.2./2. ábra szerinti listához, amelynek tartalma ekkor frissül és megjelenik az imént példaként rögzített salgótarjáni cím.

Állandó postai szolgáltatóhelyek adatainak megtekintése, karbantartása								
Szolgáltató cégnev: Helyettesítő Szolgáltató Kft.		Szolgáltatás típusa: Helyettesítő						
Keresett kifejezés: <input type="text"/>		☐ Kis/Nagy betű		Új hely..		Töröl...		
Ir.szám								
Ir.szám	Település	Utca, házzszám	Hely neve	Akadály-mentesített	Felvétel	Kézbesítés	Postafiók	
▶ 3100	Salgótarján	Rákóczi út 51.	ÁPSZ_Salgótarján_Rákóc	☐	☒	☒	☒	
3500	Miskolc	Hosszú út 46.	ÁPSZ_HSZ_Miskolc	☒	☒	☒	☒	
5000	Szolnok	Állomás tér 4.	ÁPSZ_HSZ_Szolnok	☒	☒	☒	☒	

9.6.3 Szolgáltatástípusok és ellátott területeik

A szolgáltatásba bevont területek adatai mindhárom típusú szolgáltatás kategóriánál szerepel. Ebben a fejezetben bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó szolgáltatástípusok és ellátott területek adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.4./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.6.3./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontok egyikét aktiválja a felhasználó, akkor egy listát kap a szolgáltató cég korábban már rögzített szolgáltatói hálózataról.

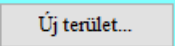
Szolgáltatás típusa	Település	Településrész	Ir.szám	Megye neve	Településcsoport	Csop.Azon.
Levélküldemények	Alsópetény		2617	Nógrád		13607
Levélküldemények	Alsótold		3069	Nógrád		13607
Levélküldemények	Balassagyarmat		2660	Nógrád		13607
Levélküldemények	Bánk		2653	Nógrád		13607
Levélküldemények	Bárna		3126	Nógrád		13607
Levélküldemények	Bátontyerenye		3070	Nógrád		13607
Levélküldemények	Bátontyerenye	Naqvbátov	3071	Nógrád		13607

9.6.3./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében sárga cellákban tartalmazza:

- a szolgáltató nevét, akit korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Fontos! Ha az adott cég a rögzíteni kívánt hálózati elemmel még nem rendelkezik, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt, egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő volt felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, terület bejegyzések nélkül. (Ekkor „NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és az első ellátott terület rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

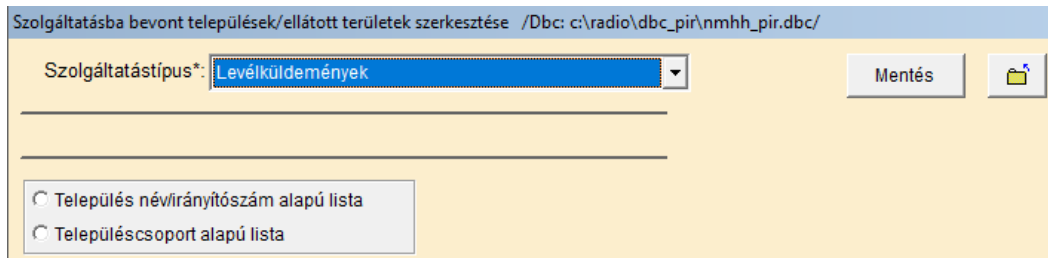
Ha az adott szolgáltatói hálózathoz tartozó új szolgáltatási területet akar a felhasználó megadni, akkor a lista fölött látható nyomógombot használja.

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott szolgáltatási terület adatai szerkeszthetők lesznek.

A felhasználó által rögzített logikai csoportok egyedi azonosítója a lista utolsó oszlopában látható, az u.n. „Csoport azonosító”. Ezt a sorszámot az adatbázis automatikusan adja. A csoportból a felhasználó a szerkesztő ablakban tud tagokat hozzáadni, illetve eltávolítani.

A listázó mindig település szintig bontja ki a szolgáltatási területet. Ez azt jelenti, hogy ha településcsoporttal ad meg a felhasználó egy szolgáltatási területet, akkor lista legalább annyi sort fog tartalmazni, ahány település tartozik a csoportba.

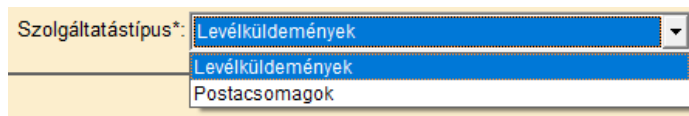
Az adatok szerkesztő ablakát a következő ábra mutatja, amely az **Új terület...** nyomógombra történő kattintás után látható:

9.6.3./3. ábra

Az ablak tartalma dinamikus.

Először ki kell választani, hogy melyik típusú szolgáltatás területét kívánja megadni a felhasználó. Ezt a legördülő lista egy elemének kiválasztásával kell kijelölni. Ebben a szolgáltatás kategóriában két eleme van a listának:

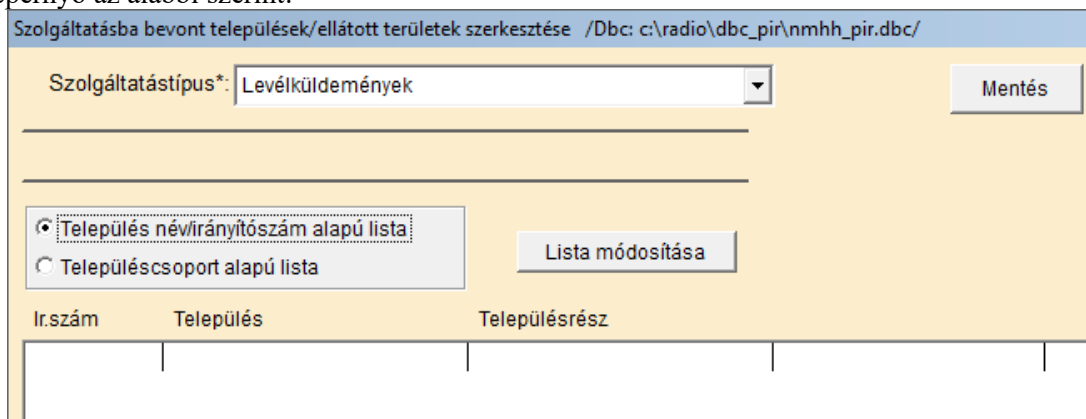

9.6.3./4. ábra

A példában most a „Levélküldemények” kerül kijelölésre.

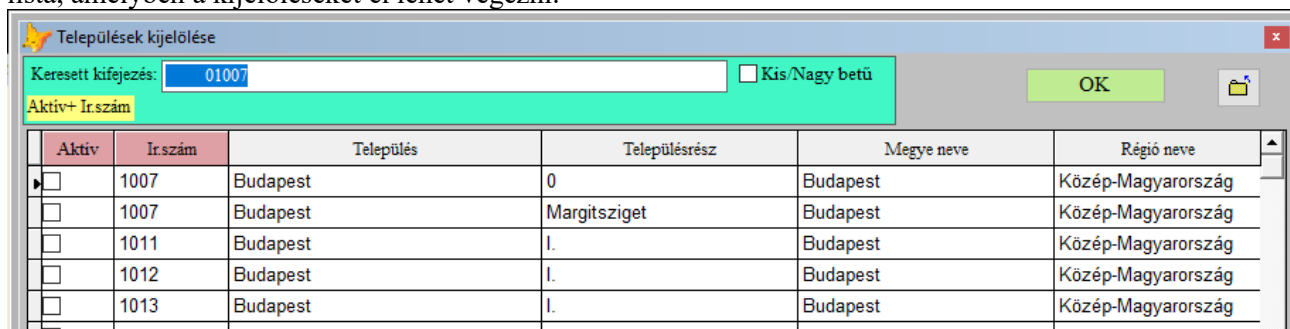
A következő lépésben ki kell választani, hogy milyen alapú lista szerint lesz meghatározva a terület.

a.) Ha település szerint kerül megadásra a terület, akkor ennek megfelelő opció kiválasztása után megváltozik a képernyő az alábbi szerint:

9.6.3./5. ábra

A területhez tartozó konkrét települések listáját külön ablakban szerkesztheti a felhasználó. Ehhez meg kell nyomni a **Lista módosítása** nyomógombot. Az esemény hatására megjelenik a hazai településeket tartalmazó lista, amelyben a kijelöléseket el lehet végezni.

9.5.2./6. ábra

Az ablak felépítése megegyezik a 9.4./3. ábrán látható képpel, és a működése, a települések kijelölése (egyszeri vagy többszörös) megegyezik a 9.4. fejezetben leírttal.

Gyors példaként: Jelöljük ki az összes Hajdú-Bihar megyei települést.

Megoldás:

- Rendezzük a listát megye alapján. Ehhez kattintsunk a „Megye neve” oszlop fejlécére a bal gombbal.

9.6.3./7. ábra

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	
☐	1007	Budapest	0	Budapest	Közé
☐	1007	Budapest	Margitsziget	Budapest	Közé
☐	1011	Budapest		Budapest	Közé

A rendszer a művelet elvégzése után visszajelzi sárga háttérben a rendezettséget.

- Keressük meg az első „hajdú” megyei irányítószámot/települést, és ehhez írjuk be a keresett kifejezést.

9.6.3./8. ábra

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	
☐	9494	Sopron	Balf	Győr-Moson-Sopron	
☐	9495	Kópháza		Győr-Moson-Sopron	
☒	4000	Debrecen		Hajdú-Bihar	
☐	4002	Debrecen		Hajdú-Bihar	
☐	4024	Debrecen		Hajdú-Bihar	

- A megye összes települését vagy egyesével jelölgetjük ki a jelölőnégyzet bekapcsolásával, vagy többszörös kijelölést alkalmazunk. A példa érdekében most az utóbbi mutatjuk be. Kattintsunk bele a megye első településének irányítószám mezőjébe, mint a tartomány első elemére.

9.6.3./9. ábra

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	
☐	9494	Sopron	Balf	Győr-Moson-Sopron	Nyug
☐	9495	Kópháza		Győr-Moson-Sopron	Nyug
☒	4000	Debrecen		Hajdú-Bihar	Észal
☐	4002	Debrecen		Hajdú-Bihar	Észal
☐	4024	Debrecen		Hajdú-Bihar	Észal

A kattintás után a sor világoskék lesz, amely azt mutatja, hogy a rekord kijelölt státuszú.

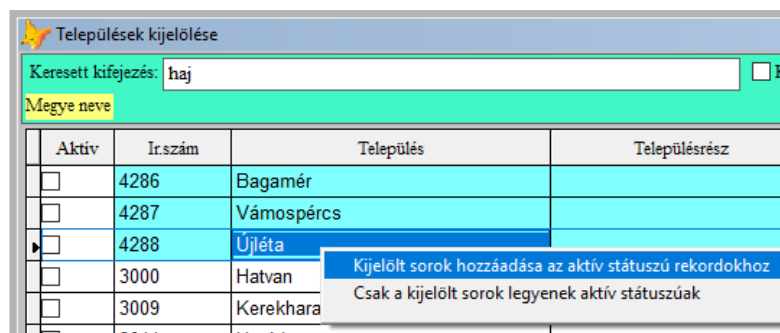
- Keressük meg a tartomány utolsó elemét. Ez most a 4288, Újléta település lesz. A tartomány utolsó elemének irányítószám mezőjébe kattintsunk a Shift+Egér bal gomb kombinációval. (Ez a szokásos Windows billentyűzet kombináció több elem kijelölésére.)

9.6.3./10. ábra

Aktív	Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	
☐	4286	Bagamér		Hajdú-Bihar	Észak
☐	4287	Vámospercs		Hajdú-Bihar	Észak
☒	4288	Újléta		Hajdú-Bihar	Észak
☐	3000	Hatvan		Heves	Észak
☐	3009	Kerekeharaszt		Heves	Észak

A Shift+kattintás után a megye összes települése kijelölt státuszúvá válik, s kék lesz a háttérük.

- Kattintsunk a jobb egérgombbal a kijelölt tartomány egyik elemének irányítószám mezőjébe. (Infó: Az „Aktív” oszlop kivételével bármely oszlopba kattinthatunk.)

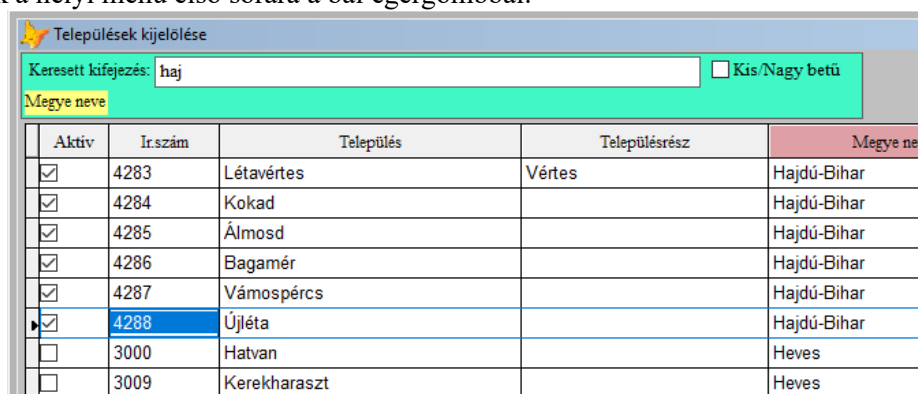

9.6.3./11. ábra

A megjelenő helyi menü alapján el kell dönteni, hogy melyik műveletet szeretnénk végrehajtani a kijelölt sorokkal.

Számunkra most bármelyik megfelelő, hiszen korábban nem volt még aktívnek jelölt irányítószámunk.

- Kattintsunk a helyi menü első sorára a bal egérgombbal.

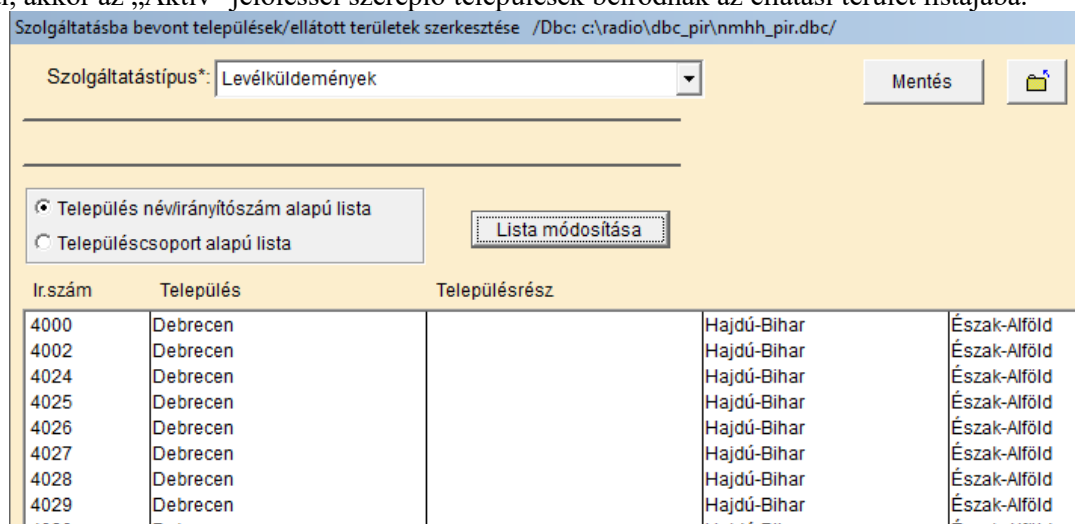

9.6.3./12. ábra

A tartomány elemeinek „Aktív” oszlopában látható jelölőnégyzet bekapcsolódik, és a rekordok kijelölése megszűnik (normál háttérű lesz).

Ezzel a példa szerinti jelöléseket elvégeztük

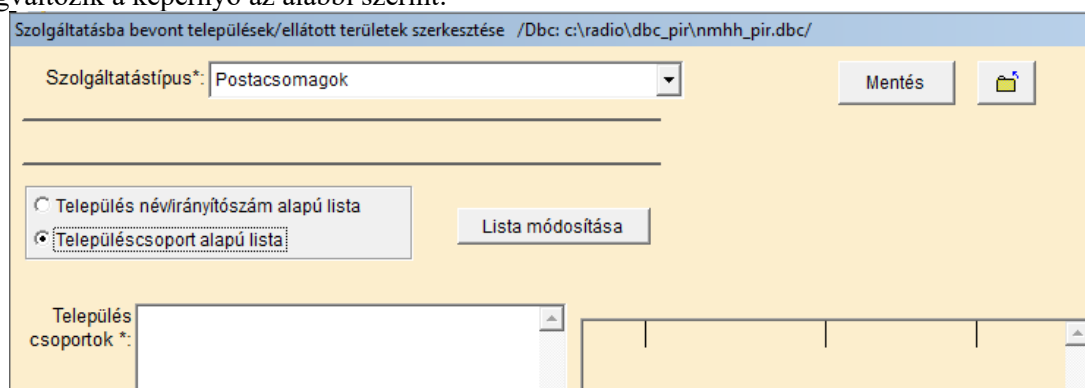
Ha a kívánt kijelöléseket elvégezte a felhasználó, majd a települések listájának ablakát lezárja az „OK” gombbal, akkor az „Aktív” jelöléssel szereplő települések beíródnak az ellátási terület listájába.

9.6.3./13. ábra

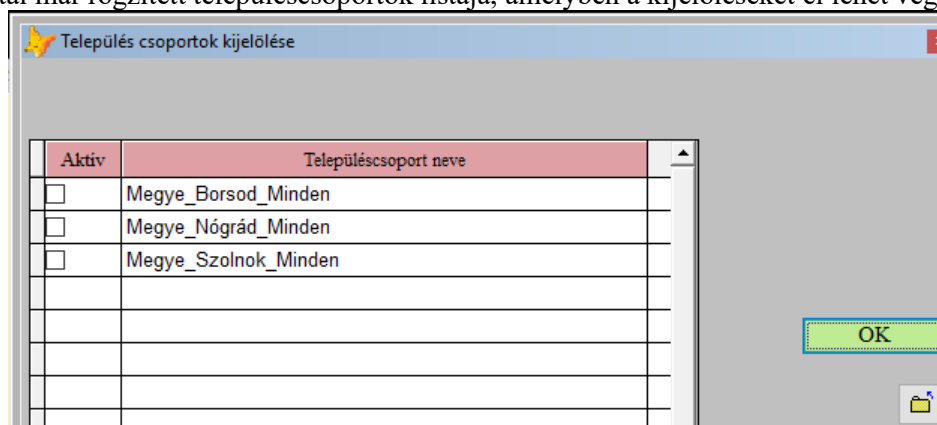
Ezután csak el kell menteni a bevitt adatot és kész is van ez a szolgáltatás típus.

b.) Ha településcsoport alapján kerül megadásra a terület, akkor ennek megfelelő opció kiválasztása után megváltozik a képernyő az alábbi szerint:

9.6.3./14. ábra

A területhez definiálásához tartozó konkrét településcsoportok listáját külön ablakban jelölheti ki a felhasználó. Ehhez meg kell nyomni a **Lista módosítása** nyomógombot. Az esemény hatására megjelenik a felhasználó által már rögzített településcsoportok listája, amelyben a kijelöléseket el lehet végezni.

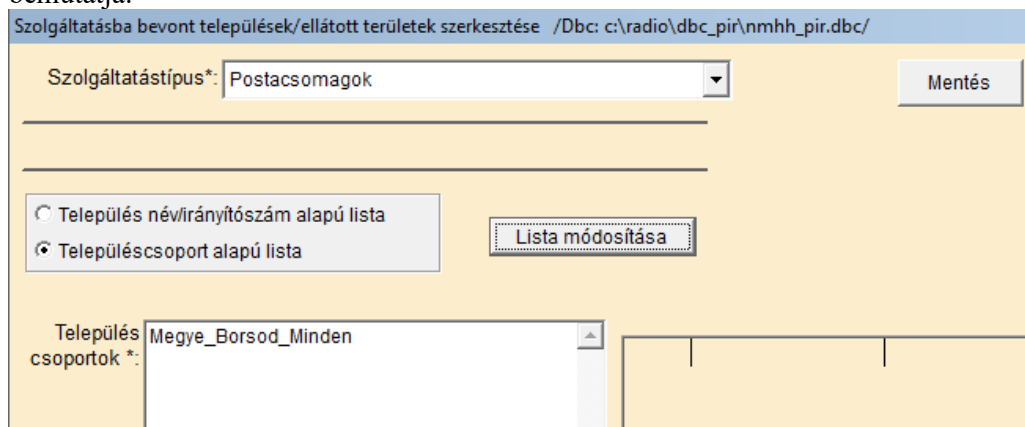

9.6.3./15. ábra

A településcsoportok kijelölése történhet egyesével, vagy többszörös módszerrel, ahogyan az előző példában leírásra került a település lista használata kapcsán.

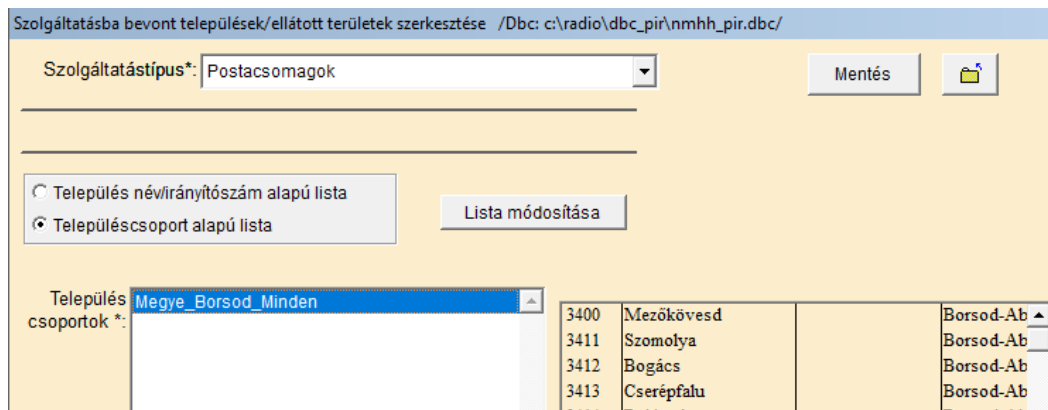
Jelen leírásban a „Megye_Borsod_Minden” körzetet jelöltük ki, majd az **OK** gombbal zártuk le a kijelöléseket.

Amikor visszatér a vezérlés a terület szerkesztő ablakhoz, akkor a kijelölt csoport bekerül a listába, ahogyan a következő bemutatja:

9.6.3./16. ábra

Ha rákattint a felhasználó egy településcsoportra, akkor a jobb oldali listában kibontásra kerül a csoport, láthatók lesznek az elemei.

9.6.3./17. ábra

Ezután csak el kell menteni a bevitt adatot és kész is van ez a szolgáltatás típus.

Az adatok mentése után a 2. ábra szerinti képernyő frissül a bevitt adatokkal.

Ha elmenti a felhasználó a leírás szerinti utolsó példát, akkor a „Megye_Borsod_Minden” csoport települései hozzáadódnak a postacsomagok szolgáltatásokhoz.

Szolgáltatás típusa	Település	Településrész	Ir.szám	Megye neve	Településcsoport	Csop.Azon.
Levélküldemények	Vizslás		3128	Nógrád		13607
Levélküldemények	Zabar		3124	Nógrád		13607
Levélküldemények	Zsáka		4142	Hajdú-Bihar		13893
Postacsomagok	Abaújpár		3882	Borsod-Abaúj-Zemplén	Megye_Borsod_Minden	14001
Postacsomagok	Abaújkér		3882	Borsod-Abaúj-Zemplén	Megye_Borsod_Minden	14001
Postacsomagok	Abaújlak		3815	Borsod-Abaúj-Zemplén	Megye_Borsod_Minden	14001
Postacsomagok	Abaújszántó		3881	Borsod-Abaúj-Zemplén	Megye_Borsod_Minden	14001
Postacsomagok	Abaújszolnok		3809	Borsod-Abaúj-Zemplén	Megye_Borsod_Minden	14001
Postacsomagok	Abaújvár		3898	Borsod-Abaúj-Zemplén	Megye_Borsod_Minden	14001
Postacsomagok	Abod		3753	Borsod-Abaúj-Zemplén	Megye_Borsod_Minden	14001
Postacsomagok	Aggtelek		3759	Borsod-Abaúj-Zemplén	Megye_Borsod_Minden	14001

9.6.3./18. ábra

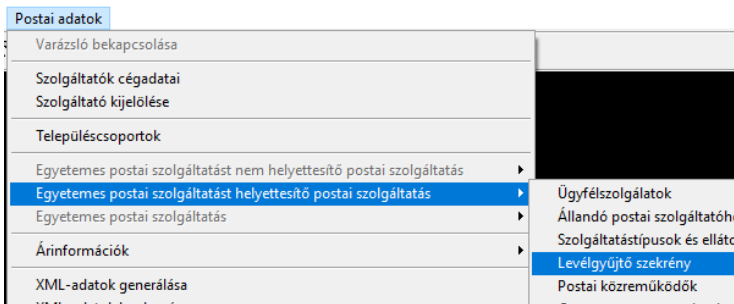
Fontos:

- Egy szolgáltatás típus ellátási területét csak azonos módon lehet megadni. Például, ha az postacsomag szolgáltatást elkezdli rögzíteni a felhasználó településcsoportokkal, akkor nem rögzíthet hozzá önálló irányítószámként új települést.
- Egy szolgáltatás típushoz egy település csak egyszer tartozhat.

Ha a mentés megkezdése előtt a program hibát talál a bevitt adatokban, akkor tájékoztatja a felhasználót képernyő üzenet formájában.

9.6.4 Levélgyűjtő szekrények

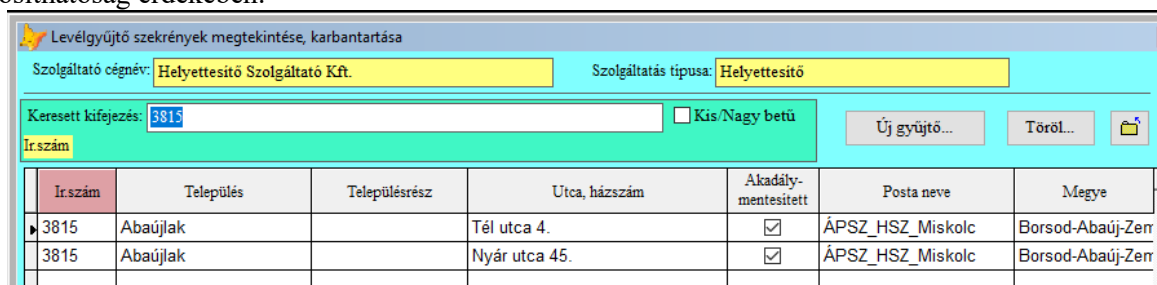
Ebben a fejezetben bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó levélgyűjtő szekrények adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.4./1. ábrán látható nyomógombot.

9.6.4./1. ábra

A megjelenő lista az eddig rögzített levélgyűjtő szekrények legfontosabb adatait emeli ki az áttekintés és az azonosíthatóság érdekében.

9.6.4./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében, sárga cellákban tartalmazza:

- a postai szolgáltató nevét, amelyet korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz, vagy „Varázsló” szekcióhoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Megjegyzés: Ha az adott céghez korábban még nem lett rögzítve levélgyűjtő szekrény, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő a felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, konkrét levélgyűjtő bejegyzése nélkül. (Ekkor „NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és az első levélgyűjtő szekrény rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott sor szerinti levélgyűjtő adatai szerkeszthetők lesznek a megjelenő újabb ablakban.

Ha új levélgyűjtő szekrényt szeretne megadni a felhasználó, akkor a lista fölött látható

Új gyűjtő...

Ha egy levélgyűjtő megszűnik, akkor törölhető az adatok közül. Ehhez ki kell választani a törlendő elemet a listából úgy, hogy egyszer rá kell kattintani a megfelelő levélgyűjtő adatait tartalmazó sorra. Ekkor a sor elején megjelenik egy kis jelölő háromszög. (A 2. ábra szerint a Tél utcai levélgyűjtőnél látható módon.) A kiválasztás után meg kell nyomni a „Töröl...” gombot és a meg kell erősíteni a törlési szándékot.

Fontos! Ha a teljes szolgáltatás elem megszűnik (pl. az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltató megszünteti az összes levélgyűjtő szekrényét), akkor a lista minden elemét törölni kell addig, amíg az utolsó kijelölhető üres sor is eltűnik és a listázó ablak automatikusan bezárul.

A levélgyűjtő szekrény részletes adatait tartalmazó ablakot a következő ábra mutatja:

Levélgyűjtő szekrény adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Ürítést végző postai szolgáltatóhely :

Neve *: ÁPSZ_HSZ_Miskolc

Levélgyűjtő telepítési címe :

Irányítószám *: 3815

Település *: Abaujjlak

Település rész:

Utca, házzszám *: Tél utca 4.

Pozíció koordináták

EOVS

WGS84

Akadálymentesített megközelíthetőség

Ürítési idő *		Új...	Töröl	
Nap	Kezdete óra	Kezdete perc	Vége óra	Vége perc
▶ Kedd	15	00	17	00
Péntek	15	00	17	00

Mentés

9.6.4./3. ábra

A '*' –gal jelzett mezők kitöltése kötelező. Ha ezek közül bármelyik is üres, akkor az adatlap nem menthető el.

A sárga háttérrel jelölt mezők olyan tartalomra utalnak, amelyeknél az információk más, korábban rögzített táblákból érkeznek. Ilyen például az ürítést végző postai szolgáltatóhely neve, az irányítószám, vagy a település neve. A sárga mezőkbe a felhasználó nem tud direkt módon adatot begépelni, hanem kiválasztás útján tudja megadni a szükséges információt.

A település vagy az irányítószám kiválasztáshoz a zöld háttérrel jelölt felírra kell kattintani az egér bal gombjával. Ekkor megjelenő lista kezdeti sorrendje attól függ, hogy a felhasználó melyik felírra kattint.

Az „Akadálymentesített megközelíthetőség” felirat előtti négyzet bejelölhető, ha a levélgyűjtő szekrény ezzel a tulajdonsággal rendelkezik.

A szekrény ürítési időszakának szerkesztését két gomb segíti.

Az **Új...** gombbal új időszakot, illetve időszakokat lehet felvenni, amelyek nem lehetnek átfedésben egymással. (Két ürítési időszaknak nem lehet közös tartománya.)

A **Töröl** gomb pedig törli a sor elején kis háromszöggel kijelölt időszakot a táblázatból.

Fontos! Az adatok szerkesztése, módosítása csak a memóriában történik meg. A változások a Mentés gomb megnyomásakor érvényesülnek.

A szerkesztő ablak működését egy példán keresztül mutatjuk be. A példában hozzunk létre miskolci címen telepített levélgyűjtő szekrényt, amely ürítési ideje H és P 15:00-17:00.

Az adatok rögzítési sorrendje:

- A 2. ábra szerinti ablakban nyomja meg az **Új gyűjtő...** gombot.
- Adjuk meg először, hogy melyik állandó postai szolgáltatóhely végzi a szekrény ürítését. A megjelenő üres ablakban kattintson a **Neve *** felírra.
- A megjelenő ablakban listázásra kerülnek a korábban már rögzített állandó postai szolgáltatóhelyek, amelyek közül ki kell választani a megfelelő helyet.

Állandó telephely kiválasztása

Szolgáltató cégneve: Szolgáltatás típusa:

Keresett kifejezés: Kis/Nagy betű

Irszám

Irszám	Település	Utca, házszám	Hely neve	Akadálymentesített	Felvétel	Kézbesítés	Postafiók
▶ 3100	Salgótarján	Rákóczi út 51.	ÁPSZ_Salgótarján_Rákóc	☐	☒	☒	☒
3500	Miskolc	Hosszú út 46.	ÁPSZ_HSZ_Miskolc	☒	☒	☒	☒
5000	Szolnok	Állomás tér 4.	ÁPSZ_HSZ_Szolnok	☒	☒	☒	☒

A példa szerint válasszuk ki a miskolci telephelyet, s ezért kattintsunk duplán a miskolci sor valamelyik mezőjébe.

Az ablak bezárul, a hely egyedi neve bekerül a levélgyűjtő szekrény ablakába.

Ünítést végző postai szolgáltatóhely :

Neve *:

Levélgyűjtő telepítési címe :

Irányítószám *:

Település *:

Település rész:

- A telepítési cím megadása érdekében kattintson a **Település *** felírra.
- Kezdje el begépelni a „misko” karakterláncot a kereső mezőbe, amely a listázó ablak megjelenésekor kijelölt. Ahogyan egyre több karakter kerül megadásra, így közelít a kereső „Miskolc” településre. Az első 5 karakter begépelése után a kijelölő kis háromszög a megfelelő „3500” -as irányítószámú sorban áll.
- Kattintson duplát az egér bal gombjával az „3500”-as irányítószám cellájába, amelynek hatására a kiválasztott település jellemzői a levélgyűjtő szekrény ablak mezőibe íródnak.

Levélgyűjtő telepítési címe :

Irányítószám *:

Település *:

Település rész:

Utca, házszám *:

- A település rész megadása opcionális.
- Ki kell tölteni a cím utca és házszám részét is.
- A koordináta megadása szintén opcionális. A megadási módja megegyezik a leírásban már korábban megadott eljárással.

- Az akadálymentes megközelíthetőséget a jelölőnégyzet bekapcsolásával lehet megadni.

Levélgyűjtő telepítési címe :

Irányítószám *: 3500

Település *: Miskolc

Település rész:

Utca, házszám *: Petőfi tér 4.

Pozíció koordináták

EOV

WGS84

Akadálymentesített megközelíthetőség

- Az üritési idő megadása érdekében nyomja meg az **Új...** gombot. A megjelenő ablakban pipálja ki a példa szerint napokat, hiszen ezeken a napokon egyforma az üritési időszak a példában. Továbbá adja meg az üritési időszakot a billentyű vagy az egér használatával.

Időszak/Nyitvatartási idő megadása

Nap(ok) kijelölése

Hétfő

Kedd

Szerda

Csütörtök

Péntek

Szombat

Vasárnap

Időszak határértékei

Kezdete		Befejezése	
óra	perc	óra	perc
15	00	17	00

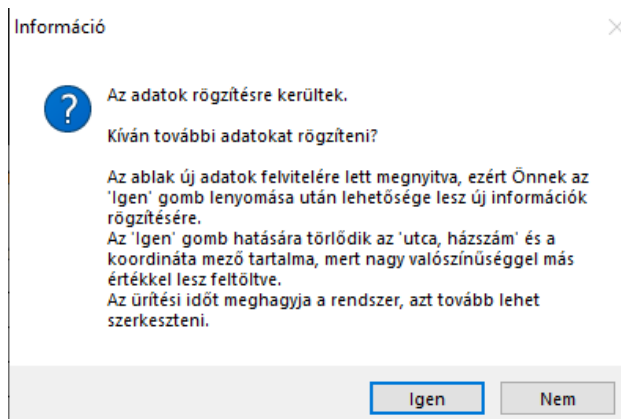
Beállítás

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjának. Ekkor a szekrény üritési időpontjai így néznek ki:

Üritési idő *	Új...	Töröl		
Nap	Kezdete óra	Kezdete perc	Vége óra	Vége perc
Hétfő	15	00	17	00
Péntek	15	00	17	00

A zöld háttér a táblázatban azt fejezi ki, hogy az időszakok még nem kerültek mentésre.

- El is készült az adatbevitel, csak az adatok lemezre mentése van hátra. Ehhez nyomja meg a „Mentés” gombot.
Ha a bevitt adatokkal kapcsolatban problémát talál a program, akkor hibaüzenet jelenik meg.
- Ha minden rendben volt, akkor az adatok mentése után a felhasználónak lehetősége van további új telephely bevitelére, vagy az ablak bezárására. Erről egy információ jelenik meg a mentés után:

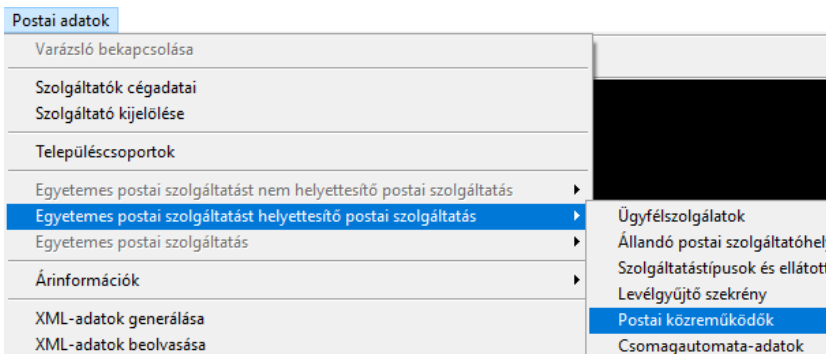

Ha „Nem” gombra kattint a felhasználó, akkor visszatér a program a 2. ábra szerinti listához, amelynek tartalma ekkor frissül és megjelenik az imént példaként rögzített miskolci cím.

Levélgyűjtő szekrények megtekintése, karbantartása						
Szolgáltató cégnev: Helyettesítő Szolgáltató Kft.			Szolgáltatás típusa: Helyettesítő			
Keresett kifejezés: 3815		☐ Kis/Nagy betű		Új gyűjtő...		Töröl
Irszám	Település	Településrész	Utca, házszám	Akadálymentesített	Posta neve	
▶ 3500	Miskolc		Petőfi tér 4.	☒	ÁPSZ_HSZ_Miskolc	Borsoc
3815	Abaújlak		Tél utca 4.	☒	ÁPSZ_HSZ_Miskolc	Borsoc
3815	Abaújlak		Nyár utca 45.	☒	ÁPSZ_HSZ_Miskolc	Borsoc

9.6.5 Postai közreműködések

A szolgáltatásba bevont közreműködések adatait mindhárom típusú szolgáltatásnál szerepelnek. Ebben a fejezetben röviden bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó közreműködések adatainak kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.4./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.6.5./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontra kattint a felhasználó, akkor egy listát kap a szolgáltató cég korábban már rögzített közreműködőiről.

Postai közreműködések megtekintése, karbantartása											
Szolgáltató cégneve: Helyettesítő Szolgáltató Kft.		Szolgáltatás típusa: Helyettesítő									
Keresett kifejezés: <input type="text"/>		☐ Kis/Nagy betű		<input type="button" value="Új közreműködő hely..."/>							<input type="button" value="Töröl..."/>
Ir.szám											
Ir.szám	Település	Településrész	Utca, házsám	Közreműködő cég neve	Felvétel	Kézbesítés	Szállítás	Gyűjtés	Feldolgozás		
3711	Szirmabesenyő		Nádas utca 4.	Gyors Futár Bt.	☐	☒	☒	☐	☐		

9.6.5./2. ábra

Postai közreműködő adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Közreműködő cég:

Cég neve *: Gyors Futár Bt.

Adószám *: 45632145-1-12

Cégjegyzék/nyilvántartási szám *: 08-4-253698

Irányítószám *: 3711

Település *: Szirmabesenyő

Településrész:

Utca, házsám *: Nádas utca 4.

Pozíció koordináták

EOVS

WGS84

Telefon:

Felvétel

Gyűjtés

Szállítás

Feldolgozás

Kézbesítés

Szolgáltatástípusok *:

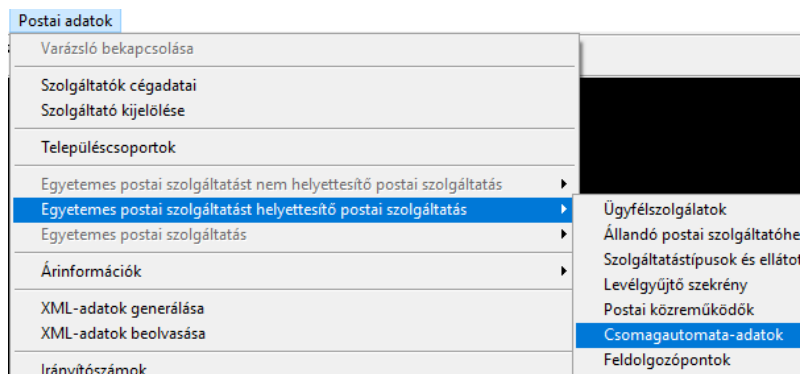
Aktív	Szolgáltatástípus megnevezése
☒	Levélküldemények
☒	Postacsomagok
☐	
☐	
☐	

Az adatok listázáshoz és szerkesztéséhez használt ablakok felépítése és működése a 9.5.3-es fejezetben leírtakkal megegyezik. A különbség csupán annyi, hogy a megadható „Szolgáltatástípusok” száma kisebb halmaz.

Kérjük olvassa át a hivatkozott pont szerinti leírást!

9.6.6 Csomagautomata-adatok

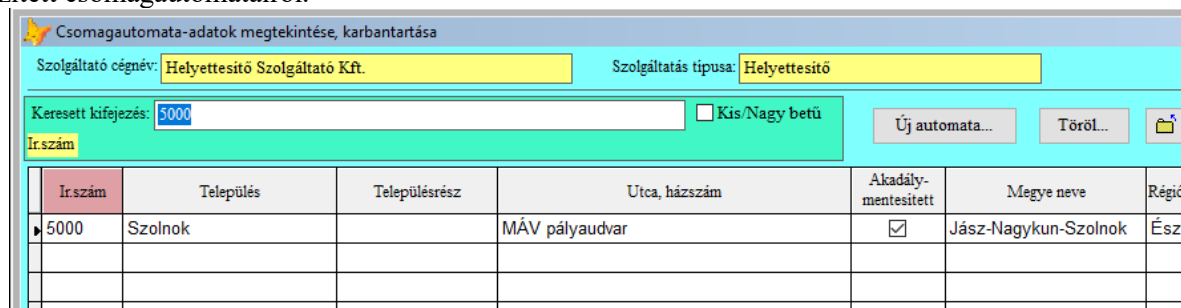
Csomagautomata-adatok mindhárom típusú szolgáltatásnál szerepelnek. Ebben a fejezetben röviden bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó csomagautomata-adatok kezelését.

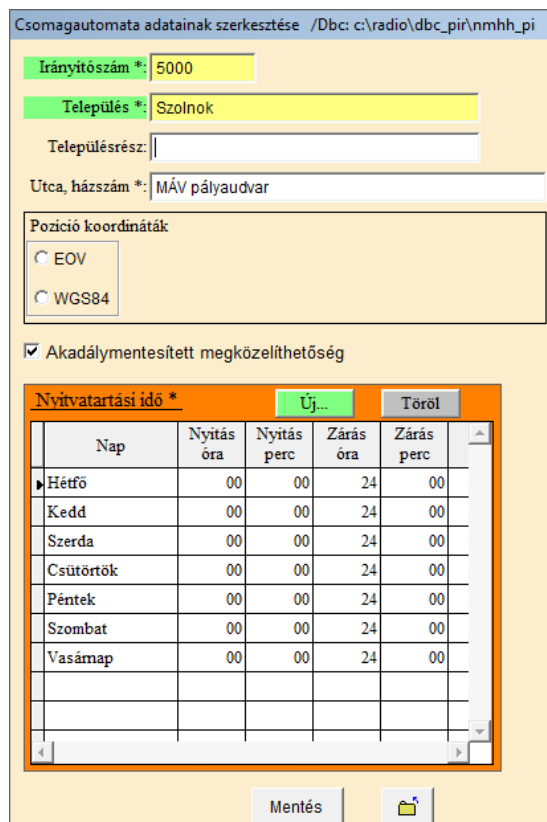
Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.4./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.6.6./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontra kattint a felhasználó, akkor egy listát kap a szolgáltató cég korábban már rögzített csomagautomatáiról.

9.6.6./2. ábra

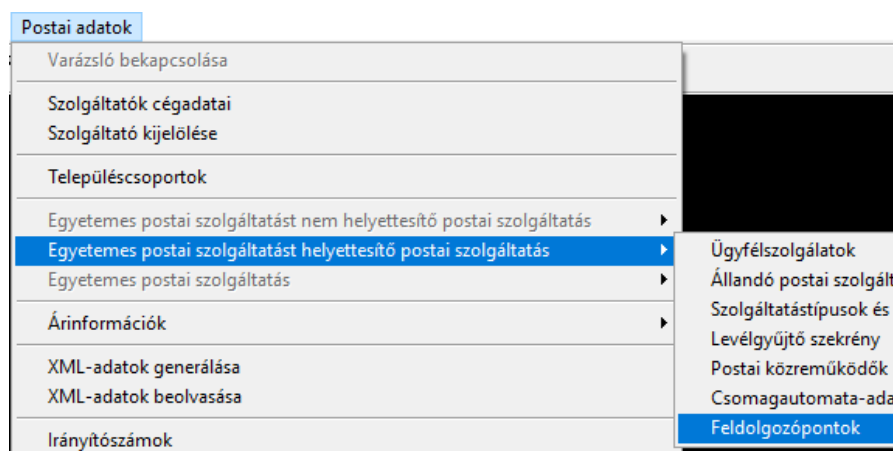

Az adatok listázáshoz és szerkesztéséhez használt ablakok felépítése és működése a 9.5.4-es fejezetben leírtakkal megegyezik.

Kérjük olvassa át a hivatkozott pont szerinti leírást!

9.6.7 Feldolgozópontok

Feldolgozópontok mindhárom típusú szolgáltatásnál szerepelnek. Ebben a fejezetben röviden bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő postai szolgáltatáshoz tartozó feldolgozópontok kezelését.

Az ilyen típusú adatok eléréséhez vagy a bal oldalon látható menüpont kell használni, vagy a „Varázsló” ablak 9.1.4./1. ábrán mutatott nyomógombot.

9.6.7./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontra kattint a felhasználó, akkor egy listát kap a szolgáltató cég korábban már rögzített feldolgozópontokról.

The screenshot shows a window titled 'Feldolgozópontok megtekintése, karbantartása'. It displays search filters for 'Szolgáltató cégneve: Helyettesítő Szolgáltató Kft.' and 'Szolgáltatás típusa: Helyettesítő'. Below the filters is a table with columns: Ir.szám, Település, Utca, házszám, Megye neve, and Régió neve. The table contains two rows of data.

Ir.szám	Település	Utca, házszám	Megye neve	Régió neve
3109	Salgótarján	Fő tér 2.	Nógrád	Észak-Magyarország
3500	Miskolc	Ipari park, D. épület	Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország

9.6.7./2. ábra

The screenshot shows a window titled 'Feldolgozópont adatainak szerkesztése'. It contains three input fields: 'Irányítószám *' with the value '3109', 'Település *' with the value 'Salgótarján', and 'Utca, házszám *' with the value 'Fő tér 2.'. There is a 'Mentés' button and a lock icon at the bottom right.

Az adatok listázáshoz és szerkesztéséhez használt ablakok felépítése és működése a 9.5.5-es fejezetben leírtakkal megegyezik.

Kérjük olvassa át a hivatkozott pont szerinti leírást!

9.7 Egyetemes postai szolgáltatás

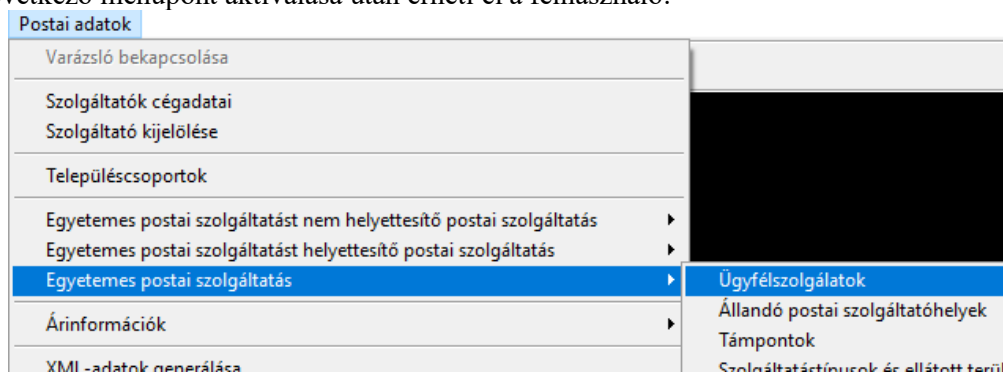
A hálózati adatok struktúrája a Postatv. alapján épül fel, a postai szolgáltatásokat egyetemes, egyetemes postai szolgáltatást helyettesítő és egyetemes postai szolgáltatást nem helyettesítő szolgáltatásokra osztva. A postai szolgáltatóknak kizárólag a szolgáltatási típusuknak megfelelő szekciót, illetve szekciókat kell kitölteniük.

Ez a szakasz az egyetemes postai szolgáltatáshoz tartozó hálózati adatok rögzítését mutatja be, de javasoljuk a fejezet átolvasását mindenkinek az ablakok kezelésének általános leírásai miatt.

9.7.1 Ügyfélszolgálatok

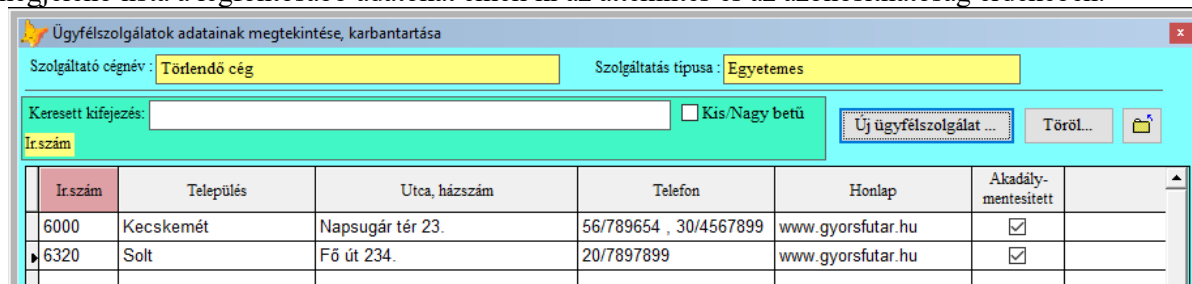
Az ügyfélszolgálatok adatai mindhárom típusú szolgáltatás adatai között szerepelnek. Ebben a fejezetben bemutatjuk az egyetemes postai szolgáltató ügyfélszolgálati adatainak kezelését.

A korábban kiválasztott egyetemes szolgáltatóhoz korábban már rögzített ügyfélszolgálati információk listáját a következő menüpont aktiválása után érheti el a felhasználó:

9.7.1./1. ábra

A megjelenő lista a legfontosabb adatokat emeli ki az áttekintés és az azonosíthatóság érdekében.

9.7.1./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében, sárga cellákban tartalmazza:

- a szolgáltató nevét, akit korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Megjegyzés: Ha az adott céghez korábban még nem lett rögzítve ügyfélszolgálati adat, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő volt felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, ügyfélszolgálati bejegyzések nélkül. (Ekkor „NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és az első ügyfélszolgálat rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott ügyfélszolgálat adatai szerkeszthetők lesznek.

Az „Új...” gombbal időszakot, illetve időszakokat lehet felvenni, amelyek nem lehetnek átfedésben egymással. (Két nyitvatartási időszaknak nem lehet közös tartománya.)

A „Töröl” gomb pedig törli a sor elején kis háromszöggel kijelölt időszakot a táblázatból.

Fontos! Az adatok szerkesztése, módosítása csak a memóriában történik meg. A változások a Mentés gomb megnyomásakor érvényesülnek.

A szerkesztő ablak működését egy példán keresztül mutatjuk be. A példában hozzunk létre gödöllői címen működő ügyfélszolgálatot, amely nyitvatartási ideje H-Cs 8:00-18:00 és P 8:00- 16:30.

- A 9.7.1./2. ábra szerinti ablakban nyomja meg az „Új ügyfélszolgálat...” gombot.
- A megjelenő üres ablakban kattintson a zöld háttérű „Település *:” feliratra.
- Kezdje el begépelni a „gödö” karakterláncot a kereső mezőbe, amely a listázó ablak megjelenésekor kijelölt. Ahogyan egyre több karakter kerül megadásra, így közelít a kereső „Gödöllő” településre. Az első 4 karakter begépelése után a kijelölő kis háromszög a megfelelő sorban áll.
- Nyomja meg a „Kiválaszt” gombot az egér bal gombjával, amelynek hatására a kiválasztott település jellemzői az ügyfélszolgálati ablak mezőibe íródnak.

- Opcionálisan kitölthetjük a pozíció koordinátákat, amely megadható EOV vagy WGS84 rendszerben.

- Töltse ki az ügyfélszolgálat további adatit a baloldalon. pl.:

- A nyitva tartás megadása érdekében nyomja meg az „Új...” gombot. A megjelenő ablakban pipálja ki a hétfő, kedd, szerda és csütörtök napokat, hiszen ezeken a napokon egyformán az a nyitva tartás. Továbbá adja meg a nyitvatartási időt a billentyű vagy az egér használatával.

Időszak/Nyitvatartási idő megadása

Nap(ok) kijelölése

- Hétfő
- Kedd
- Szerda
- Csütörtök
- Péntek
- Szombat
- Vasárnap

Időszak határértékei

Kezdete		Befejezése	
óra	perc	óra	perc
08	00	18	00

Beállítás

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjának. Ekkor az ügyfélszolgálatunk nyitva tartása így néz ki:

Nyitvatartási idő *

Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	18	00
Kedd	08	00	18	00
Szerda	08	00	18	00
Csütörtök	08	00	18	00

A zöld háttér a táblázatban azt fejezi ki, hogy az időszakok még nem kerültek mentésre.

- Nyomja meg ismét az „Új...” gombot, hiszen a pénteki nyitva tartást is még meg kell adni. Jelölje ki a pénteket és adja meg a 8-16³⁰ időszakot az ablakban.

Időszak/Nyitvatartási idő megadása

Nap(ok) kijelölése

- Hétfő
- Kedd
- Szerda
- Csütörtök
- Péntek
- Szombat
- Vasárnap

Időszak határértékei

Kezdete		Befejezése	
óra	perc	óra	perc
08	00	16	30

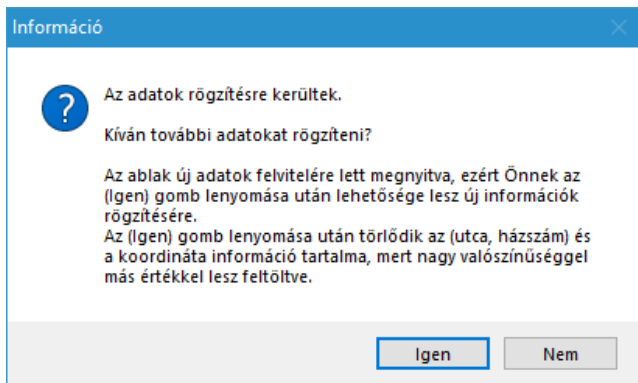
Beállítás

- Nyomja meg a „Beállítás” gombot, hogy az adatok az átmeneti táblázatba beíródjának. Ekkor az ügyfélszolgálatunk nyitva tartása így néz ki:

Nyitvatartási idő *				
Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	08	00	18	00
Kedd	08	00	18	00
Szerda	08	00	18	00
Csütörtök	08	00	18	00
Péntek	08	00	16	30

- Gyakorlatilag el is készült, csak az adatok lemeze mentése van hátra. Ehhez nyomja meg a „Mentés” gombot.

Ha a bevitt adatokkal kapcsolatban problémát talál a program, akkor hibaüzenet jelenik meg. Ha minden rendben volt, akkor az adatok mentése után a felhasználónak lehetősége van további új ügyfélszolgálat bevitelére, vagy az ablak bezárására. Erről egy információ jelenik meg a mentés után:

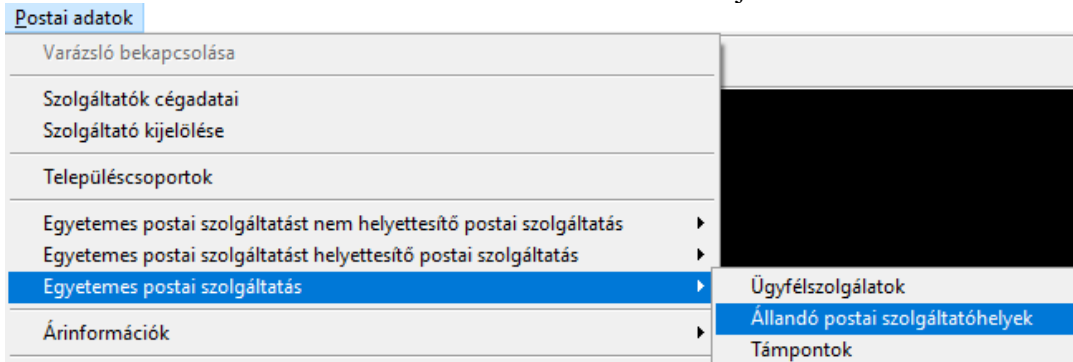

Ha „Nem” kerül kiválasztásra, akkor visszatér a program a 9.7.1./2. ábra szerinti listához, amelynek tartalma ekkor frissül és megjelenik az imént példaként rögzített gödöllői cím.

Ügyfélszolgálatok adatainak megtekintése, karbantartása						
Szolgáltató cégnev: Törlendő cég		Szolgáltatás típusa: Egyetemes				
Keresett kifejezés:		☐ Kis/Nagy betű		Új ügyfélszolgálat ...		
Irszám						
Irszám	Település	Utca, házszám	Telefón	Honlap	Akadály-mentesített	
2100	Gödöllő	Központi tér 4.	+36 20 4568789	www.dronposta.hu	☒	
6000	Kecskemét	Napsugár tér 23.	56/789654 , 30/4567899	www.gyorsfutar.hu	☒	
6320	Solt	Fő út 234.	20/7897899	www.gyorsfutar.hu	☒	

9.7.2 Állandó postai szolgáltatóhelyek

Az állandó postai szolgáltatóhelyhez rendelt adatok megtekintését és szerkesztését támogató modul két menüpontból indítható el. A lenti ábra a menüből történő indítást mutatja.

A másik indítási lehetőség a „Varázsló” ablakból lehetséges, amely nyomógombot a 9.1.5./1. ábra mutat.

A szolgáltatónak megfelelő menüpontot kiválasztva itt is egy listát kap a felhasználó a kategóriához eddig rögzített telephelyekről.

The screenshot shows a window titled 'Állandó postai szolgáltatóhelyek adatainak megtekintése, karbantartása'. At the top, there are fields for 'Szolgáltató cégnev: Magyar Posta Zrt.' and 'Szolgáltatás típusa: Egyetemes'. Below these are search filters: 'Keresett kifejezés: 4765' and 'Kis/Nagy betű'. There are buttons for 'Új hely ...' and 'Töröl...'. The main part of the window is a table with the following data:

Ir.szám	Település	Utca, házszám	Hely neve	Akadálymentesített	Felvétel	Kézbesítés	Postafiók
2060	Bicske	Tesco	Bicske_Tesco	☒	☒	☒	☒
4765	Csenger	Sima 45	Csenger_Ph1	☒	☒	☒	☒
4842	Gulács	Petőfi u. 24.	Gulács_Ph1	☒	☒	☒	☐

9.7.2/1. ábra

A lista az előzőekben (lásd: 9.7.1. pont) leírtakkal megegyezően működik.

A megtekinteni, vagy szerkeszteni kívánt telephely adatainak eléréséhez duplrát kell kattintani az adatsor valamelyik oszlopába. A szerkesztő ablakot a 9.7.2/2. ábra mutatja.

The screenshot shows a window titled 'Állandó postai szolgáltatóhely adatainak szerkesztése'. The main form contains the following fields: 'Neve *' (Bicske_Tesco), 'Irányítószám *' (2060), 'Település *' (Bicske), 'Utca, házszám *' (Tesco), 'Pozíció koordináták' (EOV selected, WGS84 selected, Szélesség: 47.4215704, Hosszúság: 18.4570767), and 'Telefon *' (30/8978388). There are checkboxes for 'Akadálymentesített megközelíthetőség', 'Felvétel', 'Kézbesítés', and 'Postafiók'. On the right, there is a 'Szolgáltatások *' table with columns 'Aktív' and 'Szolgáltatás megnevezése'. The table contains: EMS felvétel, Értesített küldemények átvétele, Levélfelvétel, MPL csomag küldemények, and Postacsomag felvétel. Below this is a 'Nyitvatartási idő *' table with columns 'Nap', 'Nyitás óra', 'Nyitás perc', 'Zárás óra', and 'Zárás perc'. The table shows hours from 08:00 to 17:00 for all days of the week. There are 'Mentés' and 'Új...' buttons at the bottom.

9.7.2./2. ábra

A mezők kitöltésével kapcsolatban néhány ismertető:

A telephely neve, vagy megnevezése (kötelezően kitöltendő mező) maximum 50 karakter lehet. Az adatszolgáltató kellő részletességgel megadhatja a telephely nevét, amely utána kereshető a listázó 9.7.2/1. ábra szerinti ablakban.

Az irányítószám és a település megadása szintén kötelező. Megadásuk listából történő választás útján lehetséges. A rögzített település adatok listázáshoz az „Irányítószám*:" vagy a „Település*:" zöld hátterű felírra kell kattintani a bal egér gombbal. Ezek a mezők azért sárgák, mert tartalmuk más táblákból érkezik, az értékek ebből az ablakból nem is szerkeszthetők.

Az „Utca, házszám” mezőbe kell beírni az állandó telephely cím további tartalmát. Ezt sem lehet üresen hagyni.

A telephely koordináta adatok megadása opcionális, de fontos a későbbi feldolgozási, térképes megjelenítési lehetőségek miatt.

A telefonszám megadása kötelező. A szám beviteléhez nem tartozik kötött formátum. Ha több telefonszám is tartozik a telephelyhez, akkor azok vesszővel elválasztva egymás után is megadhatók.

A bal alsó sarokban lévő opciós mezők azonosak mind az egyetemes, mind az egyetemes szolgáltatást helyettesítő szolgáltatók esetén. Amennyiben a képernyőn lévő telephelyen valamely szolgáltatás elérhető, úgy a négyzetet be kell jelölni.

A jobb felső sarokban lévő szolgáltatási lehetőségek listája már függ attól, hogy milyen szolgáltatóról van szó. (A 9.7.2/2. ábra az egyetemes szolgáltató hálózatához tartozik.) A lehetséges elemeket az NMHH definíciója tartalmazza.

Az állandó telephely nyitvatartási idejét egy külön táblázat foglalja magában, amely a 9.7.2/2. képernyő a jobb alsó részében látható. A táblázat cellái közvetlen módon nem írhatóak, az értékeket a billentyűzetről nem lehet módosítani.

Módosításhoz a táblázat fölött látható két gombot („Új,” és „Töröl”) lehet használni.

Nyitvatartás		Új...	Töröl		
Nap	Nyit.óó	Nyit.pp	Zár.óó	Zár.pp	
▶ Hétfő	8	0	12	30	
Hétfő	13	30	17	0	
Kedd	8	0	12	30	
Kedd	13	30	17	0	

Fontos! Előzetesen is ki szeretnénk hangsúlyozni, hogy a két gomb csak jelöléseket, előjegyzéseket tesz a táblázatba. A végleges mentést a „Mentés” gomb végzi el a szokott módon. Ha úgy érzi a felhasználó, hogy valami „elcsúszott” a módosítás szerkesztése során, akkor le tudja zárni az ablakot mentés nélkül, majd ismételt megnyitás után előlről kezdheti az adatok feltöltését.

Egy-egy időszak törlési szándékát a „Töröl” gombbal lehet bejelölni. Az előjegyzés elvégzését az mutatja, hogy a szándékot megerősítő kérdés után a kiválasztott sor szürke háttérrel bír, ha az korábban már lemezzre mentett volt. A törlés visszavonása ugyanezzel a műveletssorral lehetséges.

A szerkesztés/módosítás menetét egy példán keresztül mutatja be a dokumentáció.

A módosítás célja, hogy hétfő délután a telephely 13³⁰ – 18¹⁵ között legyen nyitva.

Nyitvatartás		Új...	Töröl		
Nap	Nyit.óó	Nyit.pp	Zár.óó	Zár.pp	
Hétfő	8	0	12	30	
▶ Hétfő	13	30	17	0	
Kedd	8	0	12	30	
Kedd	13	30	17	0	

Első lépésként rá kell állni a hétfő délutáni sorra. Ennek kijelölését az mutatja, ha sor elején a kis háromszög megjelenik.

Nyitvatartás					
Nap	Nyit.óó	Nyit.pp	Zár.óó	Zár.pp	
Hétfő	8	0	12	30	
Hétfő	13	30	17	0	
Kedd	8	0	12	30	

Meg kell nyomni a „Töröl” gombot, és a megerősítés után az előjegyzés a memóriában tárolásra kerül. Látható, hogy a hétfő délután így már „szabad” lett 12³⁰-tól kezdve.

Időszak/Nyitvatartás definiálás

Nap(ok) kijelölése

- Hétfő
- Kedd
- Szerda
- Csütörtök
- Péntek
- Szombat
- Vasárnap

Időszak határértékei

Kezdete		Befejezése	
óó	pp	óó	pp
13	30	18	15

Beállítás

Az „Új...” gombbal lehet új időszakot megadni egy külön ablakban, amelyet itt a szöveg mellett mutat a dokumentáció.

Az ablakban be kell jelölni a „Hétfő”-t és meg kell adni a kívánt időszak kezdő és záró időpontját.

A „Beállítás” megnyomása után az időszak a táblázatba kerül előzetes bejegyzésként.

Az ablak nem záródik be, csak a kilép () gomb megnyomása után. Így a felhasználó további időszakokat tud definiálni.

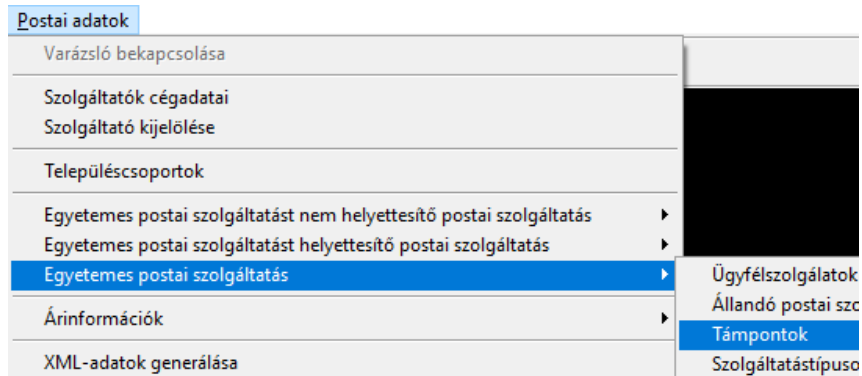
Ha olyan időszakot próbálnak megadni, amely ütközik a táblázatban már szereplő, de törlésre még nem előjegyzett tartománnyal, akkor a program figyelmeztető üzenetet jelenít meg.

Nyitvatartás					
Nap	Nyit.óó	Nyit.pp	Zár.óó	Zár.pp	
Hétfő	8	0	12	30	
Hétfő	13	30	17	0	
Hétfő	13	30	18	15	
Kedd	8	0	12	30	
Kedd	13	30	17	0	

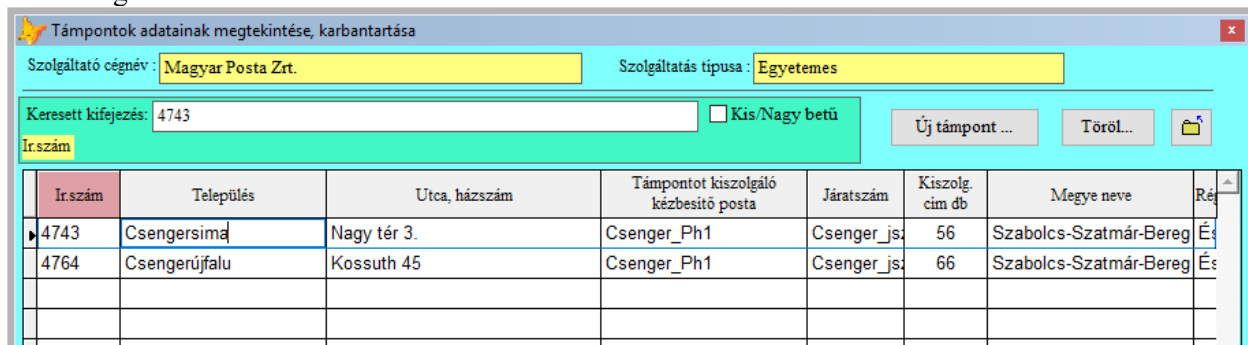
Az új, de még tervezett és nem mentett időszak a táblázatban zöld háttérrel kerül megjelenítésre. A színjelzések eltűnnek az adatlap mentése után.

9.7.3 Támpontok

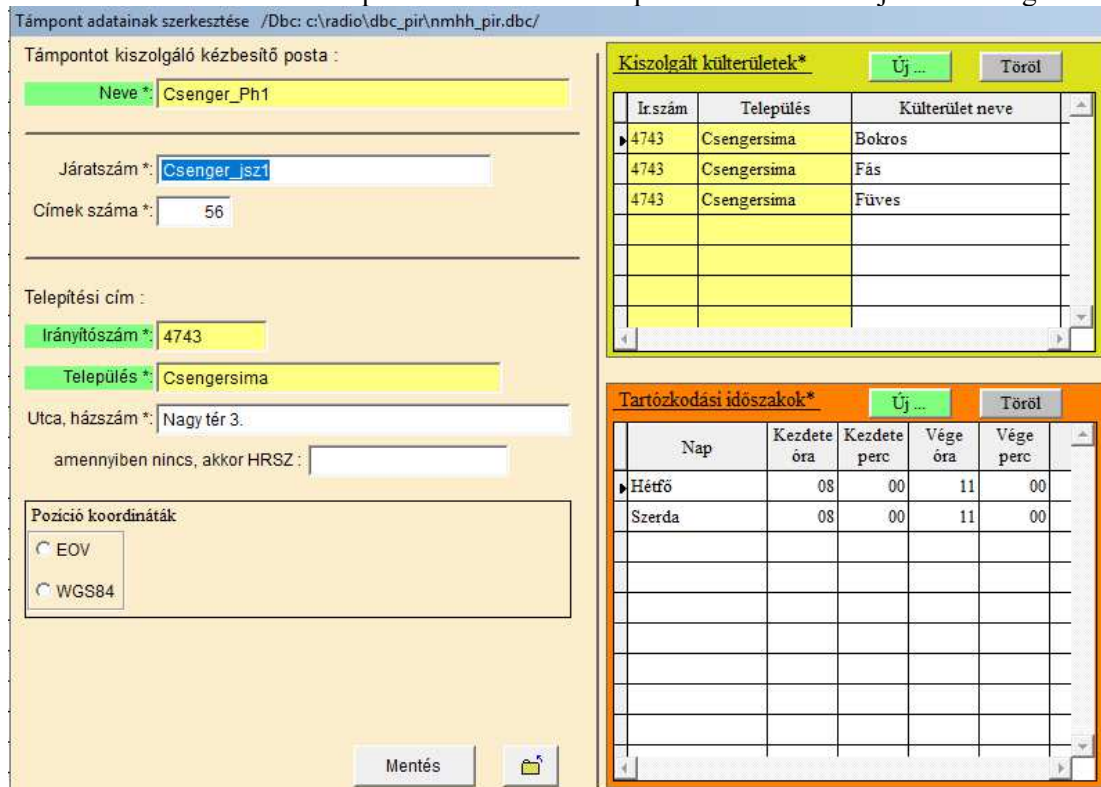
A mentesített területeken lévő címhelyeket kiszolgáló kézbesítési pontok adatait az alábbi menüpontból érheti el a felhasználó:

Az eddig rögzített támpont adatokkal megjelenik egy lista, amelyben a felhasználó megkeresheti a szerkesztendő adatsort. A lista felett található gombokkal új támpont adható meg, vagy a kiválasztott sor a „Töröl...” gombbal törölhető.

A szerkeszteni kívánt sorra történő dupla kattintás után a támpont részletes adatai jelennek meg:

Fontos! A támpont adatainak szerkesztését csak akkor lehet elkezdni, ha a támpontot kiszolgáló kézbesítő posta telephelye korábban már rögzítésre került.

A kiszolgáló kézbesítő posta egyedi neve látható ebben az ablakban, amelyet a felhasználó a 9.7.2. pont szerint korábban rögzített már. Ezt egy listából lehet kiválasztani, amelynek eléréséhez a mező előtt álló zöld háttérrel jelölt „Neve*” felíratra kell kattintani a bal egér gombbal.

A szerkesztő ablak bal oldalán lévő mezők használata, kitöltése hasonló a korábban leírtakhoz. Annnyival azonban kiegészül, hogy az „Utca, házszám*” és a „HRSZ:” megadása vagylagos. Az egyiket mindenképpen meg kell adni, de csak az egyiket. Ha mindkettőt kitölti a felhasználó, akkor az adatok mentése során hibajelzés generálódik.

A támpont által kiszolgált települések és külterületek is egy listában láthatók. A lista kezelése és működési logikája hasonlít a „Tartózkodási időszakok” listához. A táblázat sorait a fölötte található két nyomógombbal lehet változtatni. A törlés itt is egy előjegyzést valósít meg, melyet a sor sötét háttérrel jelez. Új sor bejegyzését pedig zöld háttérrel jelzi a program.

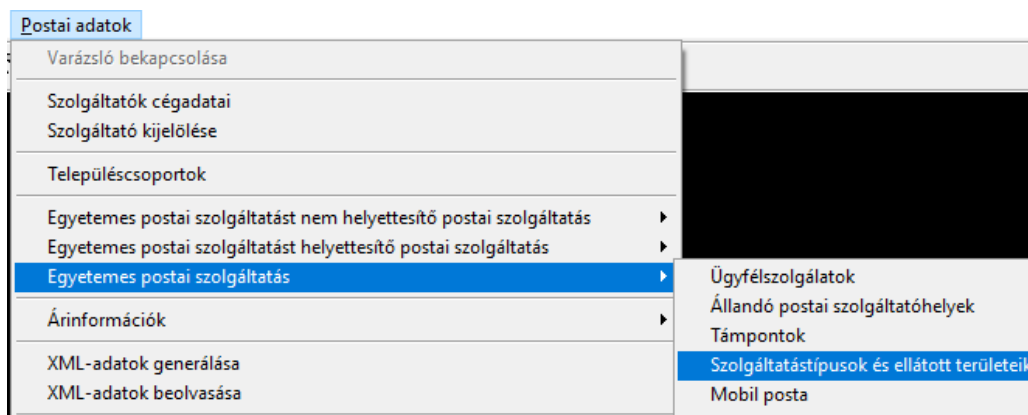

Irszám	Település	Külterület neve
2086	Tinnye	Major
2086	Tinnye	Üdülő

A személyzet támponton való tartózkodási idejét a jobb alsó részben látható lista tartalmazza. Ennek kezelése teljesen megegyezik az előző pontban a „Nyitva tartás”-nál látható listával.

9.7.4 Szolgáltatástípusok és ellátott területeik

A különböző szolgáltatástípus és az ahhoz tartozó szolgáltatási terület megadását lehet itt elvégezni.

9.7.4./1. ábra

Miután a fent bemutatott menüpontok egyikét aktiválja a felhasználó, akkor egy listát kap a szolgáltató cég korábban már rögzített szolgáltatói hálózatáról.

9.7.4./2. ábra

A listázási képernyő az egyszerű azonosíthatóság érdekében az ablak felső részében sárga cellákban tartalmazza:

- a szolgáltató nevét, akit korábban kijelölt a felhasználó,
- a szolgáltatás típusát, amely menüponthoz tartozóan el lett indítva a képernyő.

Fontos! Ha az adott cég a rögzíteni kívánt szolgáltatás típusal még nem rendelkezik, akkor a listázó ablak megjelenítése előtt, egy megerősítő kérdést tesz fel a program. Ha igenlő volt felhasználó válasza, akkor létrejön a hálózati elem, település bejegyzések nélkül. (Ekkor „.NULL.” értékek látszódnak a táblában, ami nem jelent hibát, és egy település rögzítése után meg is szűnik ez a jelenség.)

Ha az adott szolgáltatói hálózathoz tartozó új szolgáltatási területet akar a felhasználó megadni, akkor a lista fölött látható „Új terület...” gombot használja.

A lista egy feltöltött sorába történő dupla kattintás után a kiválasztott szolgáltatási terület adatai szerkeszthetők lesznek. A felhasználó által rögzített logikai csoportok egyedi azonosítója a lista utolsó oszlopában látható, az u.n. „Csoport azonosító”. Ezt a sorszámot az adatbázis automatikusan adja. A csoportból a felhasználó a szerkesztő ablakban tud tagokat hozzáadni, illetve eltávolítani.

A listázó mindig település szintig bontja ki a szolgáltatási területe. Ez azt jelenti, hogy ha településcsoporttal ad meg a felhasználó egy szolgáltatási területet, akkor lista legalább annyi sort fog tartalmazni, ahány település tartozik a csoportba.

Ir.szám	Település	Településrész	Megye	Régió
4765	Csenger		Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld
4743	Csengersima		Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld
4764	Csengerújfalú		Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld

Támpontok:	Posta neve	Járat	Település
	Csenger_Ph1	Csenger_jsz1	Csengersima
	Csenger_Ph1	Csenger_jsz2	Csengerújfalú

9.7.4./3. ábra

A fenti ábra mutatja szolgáltatási terület egyik megadási lehetőségét, amely a bevont település egyenkénti megadásán alapul.

A rendszer két lehetőséget ad a terület definiálásához, amelyek között a szürke mezőben lévő választó gombokkal lehet váltani.

Az egyik lehetőség a település neve vagy irányítószáma alapján történő megadás (9.7.4./3. ábra), a másik pedig a csoport alapú lista (9.7.4./4. ábra).

Település csoportok *	Település	Ir.szám	Megye	Régió
Bicske körzet	Bicske	2060	Fejér	Fejér
Karcag térség	Csabdi	2064	Fejér	Fejér
	Mány	2065	Fejér	Fejér
	Zsámbék	2072	Pest	Pest
	Etyek	2091	Fejér	Fejér

9.7.4./4. ábra

A „Lista módosítása” gombbal tudja a felhasználó a területhez tartozó elemeket kiválasztani, legyen szó akár a településekről, akár a településcsoportokról. Fontos, hogy csak olyan elem választható ki, amelyek korábban már definiáltak, létrehozott a felhasználó az adatbázisban. Új elem a kiválasztás során nem létesíthető. (pl. Nem lehet új településcsoportot létrehozni.)

A településenkénti megadás esetén a következő ablak jelenik meg:

Aktív	Ir.szám	Település	Település rész	Megye neve	Régió neve
☐	9946	Velemér		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9951	Rátót		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9952	Gasztony		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9953	Nemesmedves		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9953	Vasszentmihály		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9954	Rónók		Szabolcs-Szatmár-Bereg	Észak-Alföld
☐	9955	Szentgotthárd		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9961	Rábagyarmat		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9962	Csörötnek		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9962	Magyarlak		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9970	Szentgotthárd		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9981	Szentgotthárd		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9982	Apátistvánfalva		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9982	Kétvölgy		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9982	Orfalu		Komárom-Esztergom	Közép-Dunántúl
☐	9983	Alsószőlőnk		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9983	Szakonyfalu		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9985	Felsőszőlőnk		Vas	Nyugat-Dunántúl
☒	3176	Hollókő		Veszprém	Közép-Dunántúl
☒	3999	Hollóháza		Nógrád	Észak-Magyarország
☒	8153	Polgárdi		Fejér	Közép-Dunántúl
☒	8731	Hollád		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország

9.7.4./5. ábra

A listázó (amennyiben már van település kijelölve) az „Aktív” oszlopban kiválasztott településeket a lista legaljára rendezi. Amennyiben szeretne települést hozzáadni a listához abban az esetben az „Aktív” mezőben lévő pipát kell bejelölnie. A kijelölés történhet egyenként kattintással, valamint csoportos kijelölésre is van lehetőség, amely a Windowsban már ismert módon lehetséges.

A csoportos megadás lehetséges mozzanatai:

- Ctrl+bal egérgomb segítségével darabonként lehet megjelölni a sorokat, úgy, hogy a CTRL lenyomva tartásával a kijelölni kívánt település bármelyik (kivéve az „Aktív” oszlop részen) oszlopába kattintva. A megjelölt sorok háttere kék színű lesz.
- Shift+bal egérgomb segítségével a két megjelölés közötti összes településeket jelöli meg. Ezt a következő példa mutatja be:

1. A hozzáadni kívánt települések közül kell kiválasztania a legelsőt, amely így más színű lesz. példában: Hernádkak

☐	3556	Kisgyőr		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3557	Bükkszentkereszt		Heves	Észak-Magyarország
☐	3559	Répáshuta		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3561	Felsőszolca		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3562	Onga		Somogy	Dél-Dunántúl
☒	3563	Hernádkak		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3564	Hernádnémeti		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3565	Tiszalúc		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3571	Alsószolca		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3572	Sajólád		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3573	Sajópetri		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3574	Böcs		Zala	Nyugat-Dunántúl
☐	3575	Berzék		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország

2. Majd megkeresve az utolsó települést a listában, amelyet hozzá szeretnénk adni, ezután a SHIFT gombot tartva nyomva, és kattintson a bal egér gombbal a hozzáadni kívánt település sorába (kivéve az „Aktív” oszlopba).

☐	3559	Répáshuta		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3561	Felsőzsolca		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3562	Onga		Somogy	Dél-Dunántúl
☐	3563	Hernádkak		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3564	Hernádnémeti		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3565	Tiszalúc		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3571	Alsózsolca		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3572	Sajólad		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3573	Sajópetri		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország
☐	3574	Böcs	A szerkeszténi kívánt sorra duplát kell kattintani.		Nyugat-Dunántúl
☐	3575	Berzék		Borsod-Abaúj-Zemplén	Észak-Magyarország

Az így megjelölt települések szolgáltatási területéhez való hozzáadására két lehetőség van, amelyhez egy helyi menü nyújt segítséget.

- **„Kijelölt sorok hozzáadása az aktív státuszú rekordokhoz”**: E funkció, azt teszi lehetővé, hogy a már Aktív (tehát a listához adott) települések mellé rendelje azokat, amelyeket a felhasználó jelenleg megjelölt kék háttérrel.
- **„Csak a kijelölt sorok legyenek aktív státuszúak”**: Ekkor a rendszer csak azokat a településeket fogja aktív státuszúként kezelni, amelyeket a felhasználó most megjelölt. (Másképpen írva: a korábban kijelöltek azok elveszítik aktív státuszukat.)

Ahhoz, hogy a helyi menü megjelenjen, a jobb egérgombbal valamely megjelölt sorra kell kattintani (kivéve az „Aktív” oszlop részen):

☐	9953	Nemesmedves		Vas	Nyugat-Dunántúl
☒	9953	Vasszentmihály		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9954	Rönök			Észak-Alföld
☐	9955	Szentgotthárd			Nyugat-Dunántúl
☐	9961	Rábagyarmat		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9962	Csörötnek		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9962	Magyarlak		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9970	Szentgotthárd		Vas	Nyugat-Dunántúl
☐	9981	Szentgotthárd		Vas	Nyugat-Dunántúl

Kijelölt sorok hozzáadása az aktív státuszú rekordokhoz
Csak a kijelölt sorok legyenek aktív státuszúak

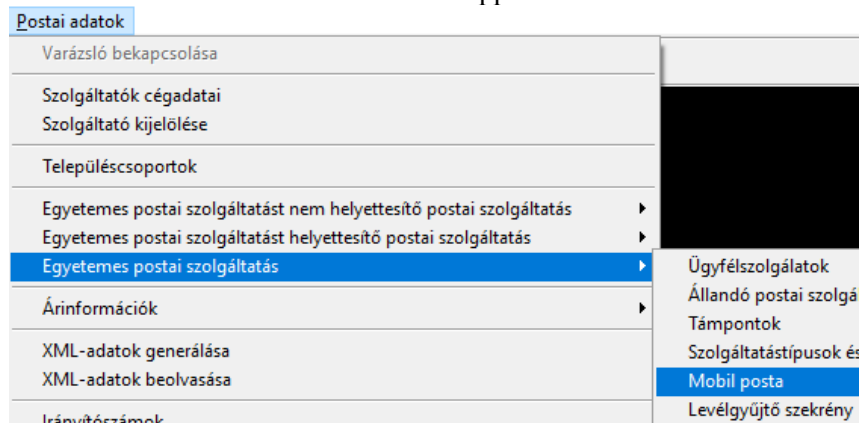
Településcsoport alapú terület definiálás esetén (9.7.4./4. ábra szerint állapotból kiindulva) a már rögzített csoportok közül lehet választani (illetve a kiválasztást meg lehet szüntetni) az alább mutatott ablak szerint:

Aktív	Település csoport neve
☐	Bicske_körzet
☐	Karcag_térség
☐	Piliscsaba_körzet
☐	Poroszló_térsége
☐	Szabadbattyán_körzet
☐	Szfvár_térsége
☐	Tiszafüred_térsége

OK

9.7.5 Mobil posták

Az állandó postai szolgáltató hellyel nem rendelkező településeket kiszolgáló mozgó járművek járatszámait, szolgáltatásait és tartózkodási időszakaszait a következőképpen érheti el:

Az így megnyíló ablakban olvashatja a mobil posták korábban rögzített adatait.

The screenshot shows a window titled 'Mobil posták adatainak megtekintése, karbantartása'. At the top, there are fields for 'Szolgáltató cégnev: Magyar Posta Zrt.' and 'Szolgáltatás típusa: Egyetemes'. Below that is a search field 'Keresett kifejezés: 2045' with a 'Kis/Nagy betű' checkbox. There are buttons for 'Új járat ...', 'Töröl...', and a folder icon. Below the search is a table with the following data:

Ir.szám	Település	Posta elnevezése	Járatszám	Tartózkodási cím	Megye neve	Régió neve
2045	Törökbálint	Bicske_Tesco	69	Rétes u. 34.	Pest	Közép-Magyarország
2072	Zsámbék	Bicske_Tesco	69		Pest	Közép-Magyarország
2089	Telki	Bp_Budafok 1.	1222		Pest	Közép-Magyarország
8142	Úrhida	Szabadbattyán_po	MZ/X-1968	Tulipán u.	Fejér	Közép-Dunántúl
8144	Sárkeszi	Szabadbattyán_po	MZ/X-1968	Dózsa György utca 34.	Fejér	Közép-Dunántúl
8152	Kőszárhegy	Szabadbattyán_po	789	Ady u. 34.	Fejér	Közép-Dunántúl
8936	Zalaszentmihály	Zalaegerszeg_Po_001	zpo-001	Kossuth Lajos u.	Zala	Nyugat-Dunántúl
8989	Dobronhegy	Zalaegerszeg_Po_001	zpo-001	Petőfi utca	Zala	Nyugat-Dunántúl
8991	Böde	Zalaegerszeg_Po_001	zpo-001		Zala	Nyugat-Dunántúl
8991	Hottó	Zalaegerszeg_Po_001	zpo-001	Fő út 12.	Zala	Nyugat-Dunántúl
9151	Abda	Piliscsaba_1	357	Mézes tér 2.	Győr-Moson-Sopron	Nyugat-Dunántúl

A lista egy áttekintést ad az eddig rögzített adatokról, amelyben egyszerűen átnézhető az adott járhoz eddig hány település lett rögzítve, illetve, hogy mely településhez nem tartozik tartózkodási cím. A fenti példában látható például a „69”-es járhoz 2 darab település tartozik, Zsámbékon nincs fix tartózkodási címe a mobil postának.

Új mobil posta járat listához történő hozzáadása az „Új járat...” gombra kattintva indítható el.

Mobil posta járat adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Mobil járatot fenntartó posta :

Név*: Bp_Budafok 1.

Járatszám*: 1222

Települések* és tartózkodási címek

Irszám	Település	Tartózkodási cím	Felvétel
2089	Telki		☒

Települési időszak *

Nap	Kezdete óra	Kezdete perc	Vége óra	Vége perc
Kedd	08	00	17	00

Tartózkodási időszak

Nap	Kezdete óra	Kezdete perc	Vége óra	Vége perc
-----	-------------	--------------	----------	-----------

Mentés

Az itt megnyíló ablakban a felhasználónak lehetősége van a „Név” felírra kattintva kiválasztani a mobil járatot fenntartó állandó szolgáltatóhelyt.

Települések és tartózkodási címeknél megadható a járat útja. Ennek kitöltéséhez kattintson az „Új...” gombra a „Települések* és tartózkodási címek” szekcióban. Az ekkor felugró ablakban lehetősége van a mobil posta egy települési adatának kitöltésére.

Mobilposta település/tartózkodási cím adatainak szerkesztése

Irányítószám*: [ ]

Település*: [ ]

Utca, házszám*: [ ]

Kézbesítés közben végez-e felvételt?

OK

Az „Irányítószám*.” vagy a „Település*.” felírra történő kattintás után listából lehet kiválasztani a települést, ahol a mobil posta szolgáltatás működik.

Ha a mobilnak van egy fix tartózkodási címe és azon a címen tartózkodási időszaka, akkor töltsse ki az „Utca, házszám” sort is.

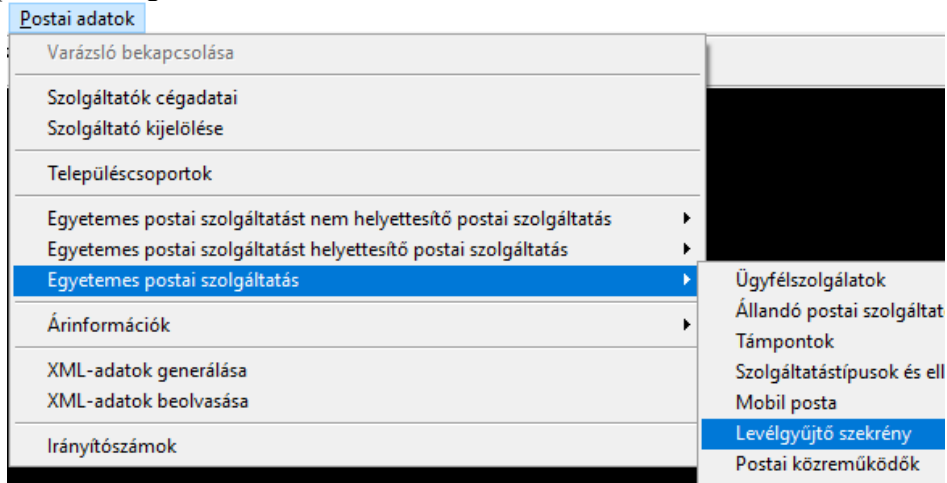
Fontos, ha az utca, házszám mező kitöltésre kerül, akkor később meg kell adni a címen való tartózkodási időszakot is!

A „Települési időszak” részben megadható a mobil posta tartózkodási ideje az adott településen.

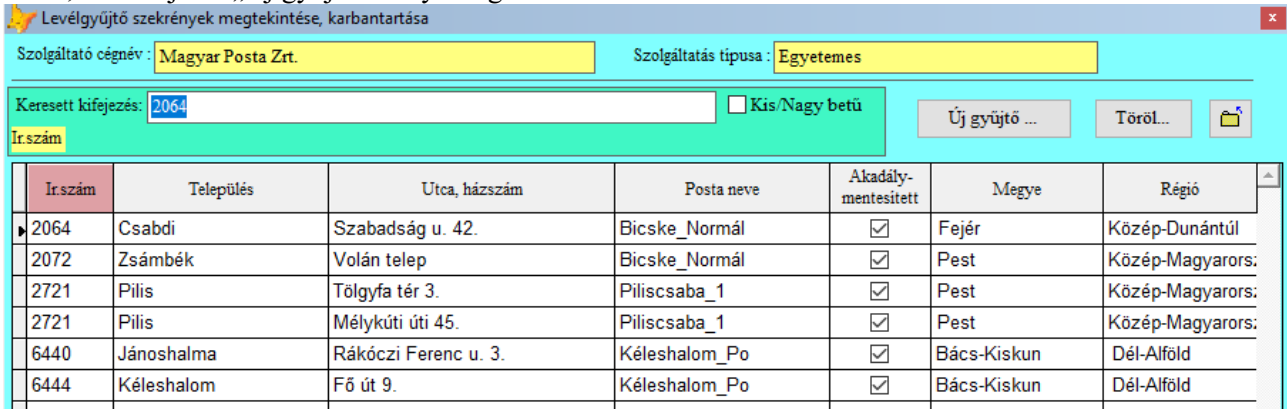
A „Tartózkodási időszak” részt akkor kell kitölteni, ha van fix cím, ahol a mobil posta egység ott tartózkodik. **Fontos**, hogy ebben az esetben a kezdő- és a befejező időt úgy kell megadni, hogy a tartózkodási idő beleessen a településen töltött tartózkodási idő (Települési időszak) zárt intervallumába.

9.7.6 Levélgyűjtő szekrény

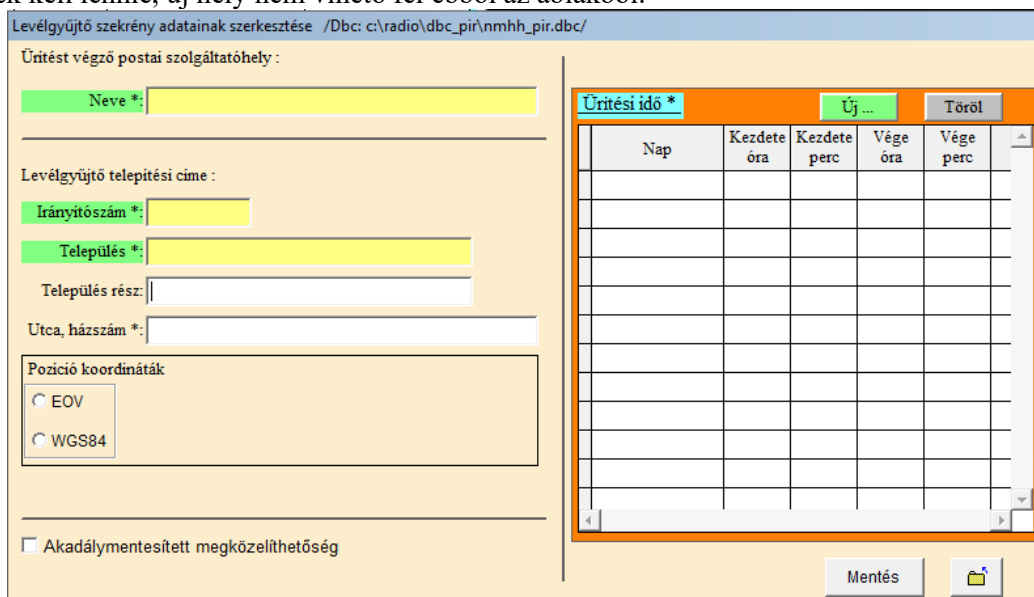
A levélgyűjtő szekrényekhez kapcsolódó új adatok bevitelét, illetve a korábbi adatok módosítását a következőképpen lehet megtenni:

Az így megnyíló ablakban listázva láthatók a már bevitt adatok. Ahhoz, hogy új levélgyűjtő szekrényt adjon hozzá, használja az „Új gyűjtő...” nyomógombot.

A megjelenő ablakban meg kell adni az ürtést végző postai szolgáltatóhelyt. Ezt listából lehet kiválasztani, amelyhez a zöld háttérű „Neve*:" felírra kell kattintani. A kiválasztani kívánt szolgáltatóhelynek már rögzítettnek kell lennie, új hely nem vihető fel ebből az ablakból.

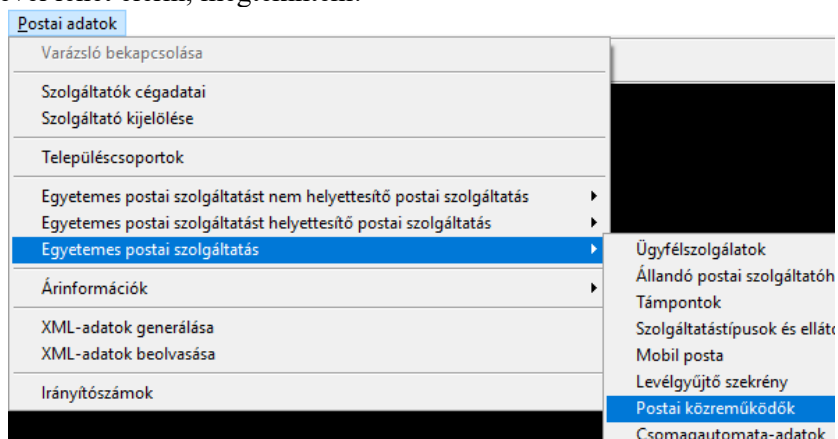

9.7.7 Postai közreműködők

A postai szolgáltatásban résztvevő közreműködők adatai és a szolgáltatásuk jellemző paramétereit a következő menüpont segítségével lehet elérni, megtekinteni:

A megjelenő listázó ablakban szerkezete a korábbi fejezetekhez hasonlóan épül fel. A felhasználónak lehetősége van új közreműködő helyet bevinni, a korábban rögzített adatok módosítását vagy törlését kezdeményezni

The screenshot shows a window titled 'Postai közreműködők megtekintése, karbantartása'. At the top, there are search filters: 'Szolgáltató cégnev: Magyar Posta Zrt.' and 'Szolgáltatás típusa: Egyetemes'. Below these is a search bar with 'Keresett kifejezés: 2064' and a checkbox for 'Kis/Nagy betű'. There are buttons for 'Új közreműködő hely ...', 'Töröl...', and a lock icon. Below the search area is a table with the following data:

Ir.szám	Település	Utca, házszám	Közreműködés típusa	Közreműködő cég neve	Gyűjtés	Felvétel	Kézbesítés	Szállítás
2064	Csabdi	Szabadság u. 44.	PostaPartner	Csabdi Postapartner	☒	☒	☒	☐
2831	Tarján	Vadász út 4.	Egyéb postai köz	Tarján Posta Kft.	☒	☒	☒	☒
3780	Edelény	Városhz tér 2.	COOP PostaPor	Real Coop	☒	☒	☒	☒
7276	Somogyiszil	Géza tér	PostaPartner	Marika Bt.	☒	☒	☒	☐
7563	Somogyiszob	Rétes utca 56.	PostaPartner	Marika Bt.	☒	☒	☒	☐

Új adatsor beviteléhez az „Új közreműködő hely...” gombra kell kattintani.

Az így felugró ablakban lehetősége van új közreműködőt bevinni, és adatait megadva azt kitölteni.

Postai közreműködő adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Közreműködő cég :

Cég neve *: Tarján Posta Kft.

Adószám *: 11244455-1-22

Céggjegyzék/nyilvántartási szám *: cgj 01235/2017

típusa *: Egyéb postai közreműködők

Irányítószám *: 2831

Település *: Tarján

Település rész: Centrum

Utca, házszám *: Vadász út 4.

Pozíció koordináták

EOV X: 275000.0000 Y: 580000.0000

WGS84

Telefon: (34) 372 620

Felvétel
 Gyűjtés
 Szállítás
 Feldolgozás
 Kézbesítés

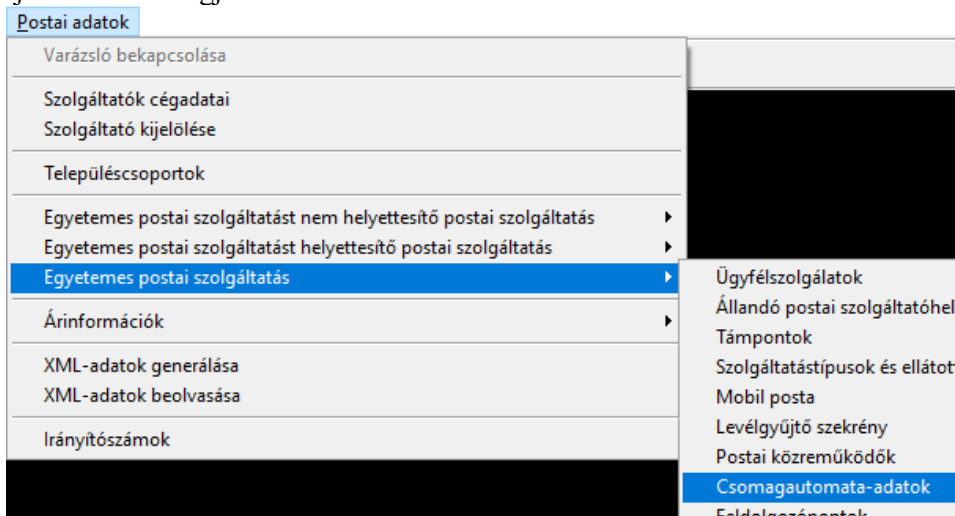
Szolgáltatás típusok *:

Aktív	Szolgáltatás típus megnevezése
☒	Hivatalos iratok
☒	Levélküldemények
☒	Postacsomagok
☐	Vakok irását tartalmazó küldemény
☐	

Mentés

9.7.8 Csomagautomata-adatok

A csomagautomaták adatait mindhárom hálózati szolgáltatáshoz meg lehet adni. Ennek megfelelően 3 menüpontból is elérhető az áttekinthető listát tartalmazó ablak. Egyetemes postai szolgáltatás esetén a következő menüpont indítja az adatok megjelenítését:

A listázó ablak információként mutatja, hogy melyik szolgáltatás típushoz tartozó automatákat látja a felhasználó a képernyőn.

The screenshot shows a window titled 'Csomag Automata adatok megtekintése, karbantartása'. At the top, there are two input fields: 'Szolgáltató cégnev: Magyar Posta Zrt.' and 'Szolgáltatás típusa: Egyetemes'. Below these, there is a search field 'Keresett kifejezés:' with a checkbox for 'Kis/Nagy betű'. There are also buttons for 'Új automata ...', 'Töröl...', and a folder icon. Below the search area is a table with the following data:

Ir.szám	Település	Településrész	Utca, házzszám	Akadálymentesített	Megye neve	Régió
1133	Budapest	XIII.	M3, Árpád híd megálló, aluljáró	☐	Budapest	Közp.
5540	Szarvas	Centrum	Volán pályaudvar	☒	Békés	Dél-

9.7.8./1. ábra

A listázó ablak a korábban leírtakhoz hasonló módon működik az új adatok megadása, már rögzített információk módosítása, vagy törlése szempontjából.

A csomagautomatával kapcsolatos információkat a következő ábrán látható szerkesztő ablakban lehet módosítani:

Csomagautomata adatainak szerkesztése /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pi

Irányítószám *: 5540

Település *: Szarvas

Településrész: Centrum

Utca, házszám *: Volán pályaudvar

Pozíció koordináták

EOV

WGS84 Szélesség: 46.68221530 Hosszúság: 20.70764590

Akadálymentesített megközelíthetőség

Nyitvatartási idő *

Nap	Nyitás óra	Nyitás perc	Zárás óra	Zárás perc
Hétfő	00	00	24	00
Kedd	00	00	24	00
Szerda	00	00	24	00
Csütörtök	00	00	24	00
Péntek	00	00	24	00
Szombat	00	00	24	00
Vasárnap	00	00	24	00

Mentés

Az irányítószám vagy a település kiválasztása itt is listából történik. A már rögzített települések megjelenítéséhez a zöld háttérű felírra kell kattintania a felhasználónak.

A „Településrész” megadása opcionális

A telepítési cím további részét az „Utca, házszám” mezőbe kell írni.

Információként, opcionális jelleggel még rögzíthető az automata telepítési helyének koordinátája.

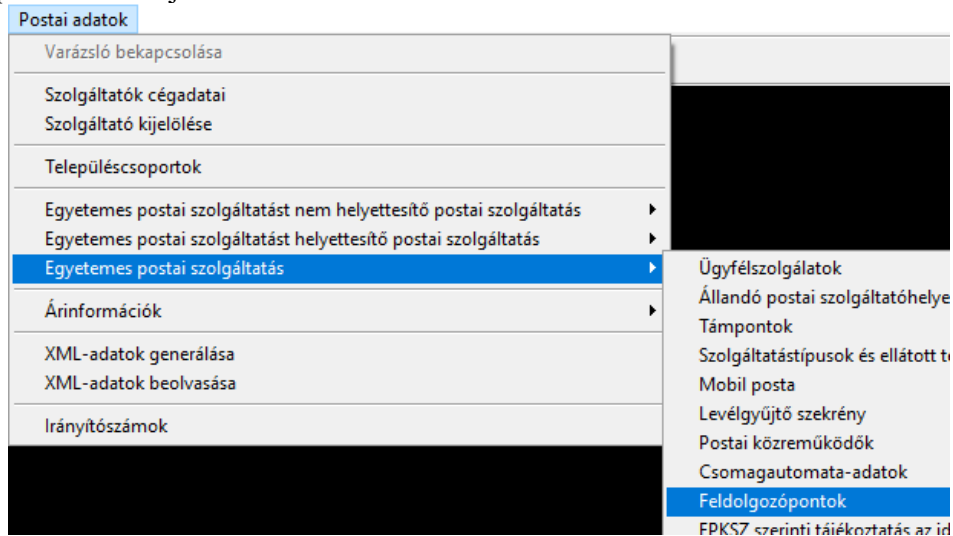
Amennyiben lehetséges az automata akadálymentesített megközelítése, akkor a jelölő négyzetet be kell kattintani az egér bal gombjával.

A mentés gombbal a bevitt adatok rögzítésre kerülnek.

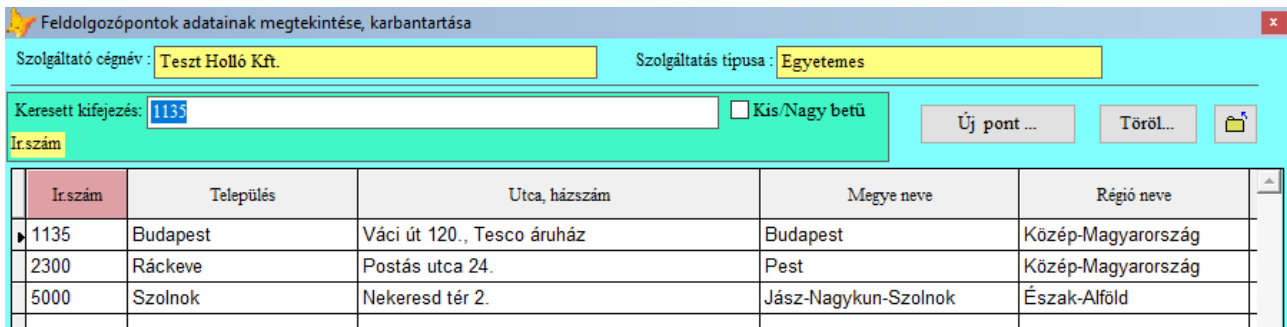
A tömeges beviteli lehetőség miatt, ha új automata adatait viszi be a felhasználó, akkor a mentés után nem lép ki a program a beviteli képernyőből és az új cím megadása azonnal megkezdhető.

9.7.9 Feldolgozópontok adatai

A feldolgozópontok menüpont mindhárom hálózati szolgáltatáshoz kapcsolódhat, így ezt is mindhárom szolgáltatói típusból indíthatja a felhasználó.

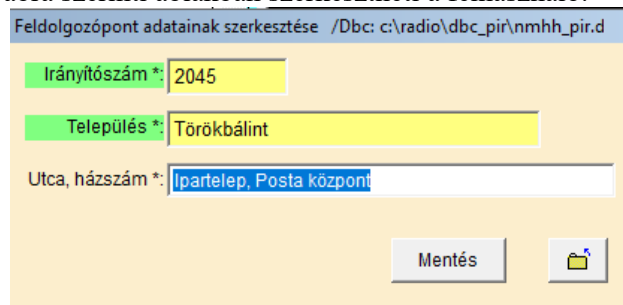
A listázó ablak információként mutatja, hogy melyik szolgáltatás típushoz tartozó pontokat látja a felhasználó a képernyőn.

9.7.9./1. ábra

A listázó a korábban kifejtett listafelületekkel megegyező módon működik.

A feldolgozópont adatát az ábra szerinti ablakban szerkesztheti a felhasználó.

Az irányítószám megadása után a rendszer beolvassa az értékhez korábban letárolt település, valamint a megye nevét és a régió megnevezését.

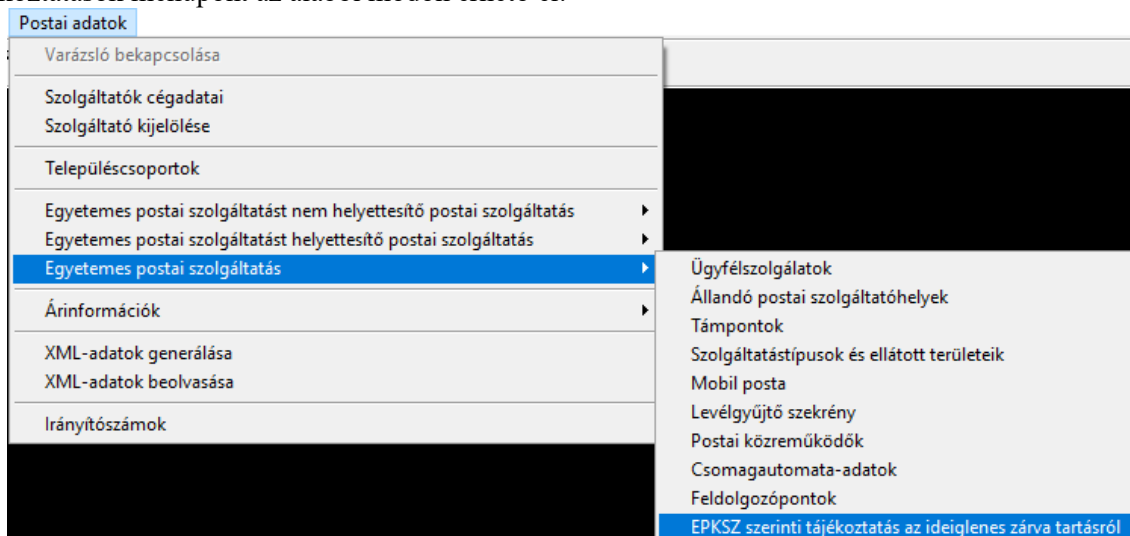
A telepítési cím további részét az „Utca, házszám” mezőbe kell írni.

A mentés gombbal a bevitt adatok rögzítésre kerülnek.

A tömeges beviteli lehetőség miatt, ha új feldolgozási pont adatait viszi be a felhasználó, akkor a mentés után nem lép ki a program a beviteli képernyőből, és az új cím megadása azonnal megkezdhető.

9.7.10 EPKSZ szerinti tájékoztatás az ideiglenes zárva tartásról

A tájékoztatások menüpont az alábbi módon érhető el:

Az így megnyíló ablakban lehetősége van új tájékoztatást bevinni, illetve a régebbit módosítani.

EPKSZ szerinti ideiglenes zárva tartásról szóló tájékoztatások megtekintése, szerkesztése

Szolgáltató cégnev: **Magyar Posta Zrt.** Szolgáltatás típusa: **Egyetemes**

Keresett kifejezés: **20180105** Kis/Nagy betű

Kezdő dátum

Új tájékoztatás... Töröl...

Kezdő dátum	Kezdő időpont	Befejező dátum	Befejező időpont	Helyettesítő elem	Akadály oka	Kiterjedés
2018.01.05	14:30:00	2018.01.06	14:58:00	Mobilposta: Piliscsaba_1, Járat:357	Gépkocsi leállítás	minden késétt
2018.01.18	20:15:00	2018.01.19	04:05:00	nincs helyettesítő adat megadva	átviteli hiba	csomagautom:
2018.01.22	00:00:00	2018.01.25	23:59:00	Áll.sz.hely: Bp_Budafok 1. (cím:1221 Budapest,Va	Informatikai felújítás	Minden
2018.01.25	08:00:00	2018.01.28	16:00:00	Levélgy.: Bicske_Normál (cím:2072 Zsámbék,Volá	Gépkocsi leállítás	minden késétt
2018.01.25	18:00:00	2018.01.31	08:00:00	Egyéb: 6076 Ágasegyháza,Fenyő utca 40.	Átépítés	Csomag auton
2018.01.27	10:19:00	2018.01.29	16:00:00	nincs helyettesítő adat megadva	Baleset során megsérült.	Levélgyűjtő
2018.01.28	08:00:00	2018.01.29	10:00:00	Támpont: Piliscsaba_1, Járat:556	Valami történni fog	bármilyen megesh
2018.01.29	08:00:00	2018.01.29	12:00:00	Egyéb: 8256 Ábrahámhegy,Mézes tér 3.	áramszünet	minden, amihe
2018.02.01	08:00:00	2018.02.02	23:59:00	Mobilposta: Bp_Budafok 1., Járat:1222	Áramszünet	Csomagautom
2018.02.05	08:00:00	2018.02.08	08:00:00	Egyéb: 8151 Szabadbattyán,Mészáros utca 5.	Biztosan bekövetkező akadály	levél feladás
2018.02.06	06:00:00	2018.02.09	22:00:00	Egyéb: 6444 Kéleshalom,Fő út 10., Faluháza	Földmunka	levélgyűjtő sze
2018.02.11	06:00:00	2018.02.11	22:00:00	nincs helyettesítő adat megadva	Földmunka	levélgyűjtő sze
2018.02.15	08:00:00	2018.02.20	23:59:00	nincs helyettesítő adat megadva	Felújítás	támpont, levélc
2018.03.15	07:00:00	2018.03.15	14:00:00	nincs helyettesítő adat megadva	Felújítás, 2. szakasz	támpont, levélc

Amennyiben új tájékoztatás szeretne bevinni abban az esetben az „Új tájékoztatás...”-ra kattintva van erre lehetősége.

Az adatok szerkesztésére a következő képernyő szolgál:

PKSZ szerinti tájékoztatás az ideiglenes zárva tartásról /Dbc: c:\radio\dbc_pir\nmhh_pir.dbc/

Helyettesített elemek listája*	
Típus	Megnevezés, leírás
Támpont	Járat: 456 (Posta: Piliscsaba_1)
Levélgyűjtő	Cím: Zsámbék, Volán telep (Posta: Bicske_Normál)

Hozzáad Töröl

Helyettesítő elem*	
Típus	Megnevezés, leírás

Hozzáad Töröl

Ideiglenes zárva tartás : Kezdete *: 2018.03.15 Időpont: 07:00
Vége *: 2018.03.15 Időpont: 14:00

Akadályoztatás típusa *: Tervezett

Akadályoztatás oka *: Felújítás, 2. szakasz

Akadályoztatott egyetemes szolgáltatások köre*: támpont, levélgyűjtő

Igénybevevők tájékoztatási módja *: Helyi újság

Mentés

A szerkesztő ablakban első lépésben adjuk meg a szolgáltatásból kieső, vagy helyettesített elemeket. Ehhez a szürke háttérű objektumban lévő „Hozzáad” gombra kell kattintani. Ezután meg kell adni az elem típusát, majd a megadott típusnak megfelelő listából ki kell választani a konkrét elemet, amelynél a tervezett, vagy nem tervezett leállítás történik.

A kék mezőben lehetőségünk van a leállítás esetére egy helyettesítő elemet rendelni az előzőkhez hasonlóan.

Szükséges adat továbbá az ideiglenes zárva tartás időtartama, valamint az akadályoztatás típusa is amely lehet: Tervezett vagy Nem Tervezett.

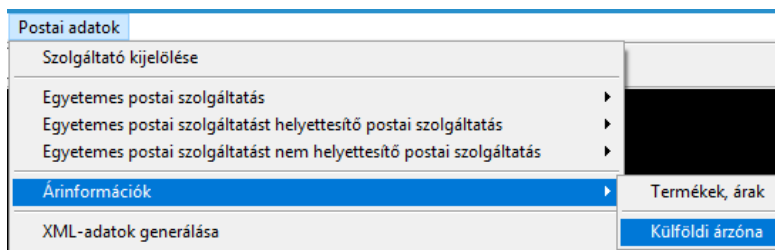
Manuálisan beírandó a leállítás oka, az akadályoztatott egyetemes szolgáltatások köre, valamint az igénybevevők tájékoztatási módja.

Az adatok bevitele után a „Mentés” gombbal lehet lemezre rögzíteni az információkat.

9.8 Árinformációk

9.8.1 Külföldi árzóna

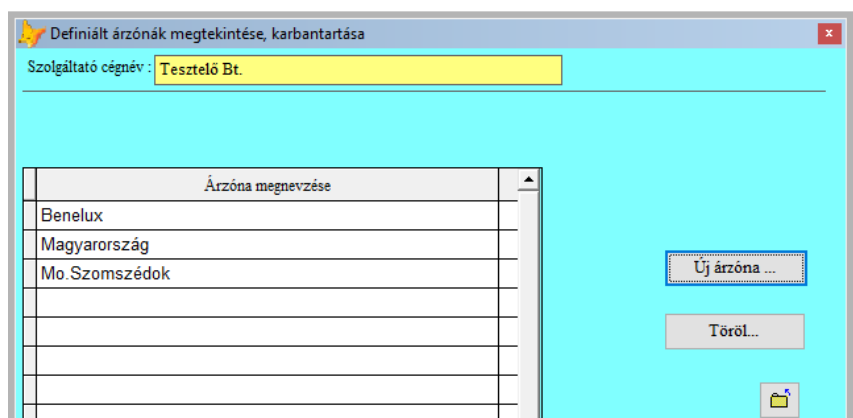
Országok csoportját magába foglaló árzónát ebben a menüpontban lehet definiálni. Elérése a következő úton történik: Árinformációk → Külföldi árzóna

Fontos! Az árinformációs rendszer belföldi zónákat nem tart nyilván. Egy kivétel van ez alól, Magyarország, mint teljes országra érvényes ár.

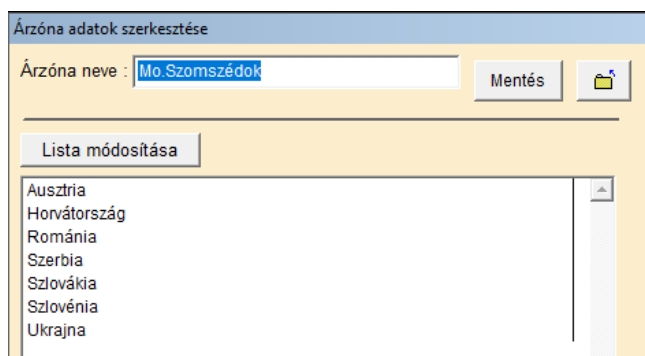
Ha a „Magyarország” zónát fel kívánja használni az adatszolgáltató, akkor ezt a zónát is először rögzítenie kell a külföldi árzónákhoz hasonlóan.

(Megjegyzés: A kijelölt céghez tartozó „Magyarország” zóna automatikusan létrejön, amikor a menüpontot először aktiválja a felhasználó.)

A megnyíló ablak tartalmazza a már rögzített adatokat. Amennyiben újat szeretnénk hozzáadni abban az esetben az „Új árzóna...” gombbal tehető meg. Ha pedig módosítani szeretnénk a meglévő adatokat, akkor duplán bele kell kattintani a táblázat módosítani kívánt sorába.

A módosítani kívánt sorra való dupla kattintás, vagy az új árzóna gomb megnyomása után a következő ablak fogadja a felhasználót:

Az árzóna nevének bevitele után a „Lista módosítása” gombra kattintva a megnyíló táblázatból kiválaszthatjuk a zónához tartozó országokat.

Az ablak stílusa és rendezése hasonló a már korábban leírtakhoz.

Aktiv	Ország neve
☐	Virgin-szigetek (USA)
☐	Wake-sziget
☐	Wallis és Futuna
☐	Zambia
☐	Zimbabwe
☐	Zöld-foki Köztársaság
☒	Ausztria
☒	Horvátország
☒	Románia
☒	Szerbia
☒	Szlovákia
☒	Szlovénia
☒	Ukrajna

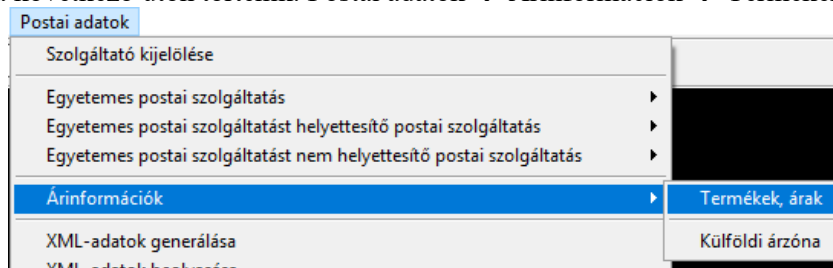
OK

Megjelenéskor a lista végén találhatóak meg azok az országok, amelyek már hozzá lettek hozzárendelve a zónához. Ez megkönnyíti a felhasználó dolgát a lista gyors áttekintése esetén.

9.8.2 Termékek, árak

A funkció elérése a következő úton történik: Postai adatok → Árinformációk → Termékek, árak

Az így megnyíló ablakban a felhasználónak lehetősége van az új terméket regisztrálni illetve a korábbiakat módosítani a fentebb említettek szerint.

The screenshot shows a window titled 'Termékek listája' with a search bar and a table of products. The search bar contains 'Belföldi csomag km alapon' and the 'Kis/Nagy betű' checkbox is checked. The table has the following data:

Termék megnevezése	Termékcsoport	Szolgáltatás típusa	Szolgáltatás megnevezése	Becsült átfutási idő	max.Hossz	max. Szél.
Belföldi csomag km alapon	belföldi csomag	egyetemest nem helyet	Futárszolgáltatás	8	200	200
Belföldi nagyon nehéz csomag	belföldi csomag	egyetemest nem helyet	Futárszolgáltatás	3	200	200
Belföldi szabvány levél	belföldi levél	egyetemes postai szolg	Vakok írását tartalmazó k	4	0	0
Külföldi levél	külföldi levél	egyetemest nem helyet	Futárszolgáltatás	6	0	0

A következő részben a módosítás kerül bemutatásra. Keressük meg a listában a módosítani kívánt terméket, és a sor valamelyik mezőjére kattintsunk rá duplán. Új termék regisztrálása is hasonlóképpen történik. Ehhez annyi a dolga a felhasználónak, hogy az „Új termék...” gombra kattintson. Ekkor egy ablak ugrik fel, amelyben lehetősége van a felhasználónak az adatokat bevinni. A csillaggal (*) megjelölt részek kitöltése kötelező ahhoz, hogy a felhasználó regisztrálni/módosítani tudja az adott terméket.

The screenshot shows a form titled 'Termék adatok, szolgáltatások és árak szerkesztése'. The form contains the following fields and sections:

- Termék neve: * belföldi hivatalos levél
- Szolgáltatás *: Egyetemes, Hivatalos iratok
- Termékcsoport *: belföldi levél
- Becsült átfutási idő *: 4 munkanap
- Max. szélesség: 25 cm, hosszúság: 35 cm, magasság: 5 cm
- Súly / km / zóna: Többszolgáltatások
- Súlytartományok (gramm): minimum 0, maximum 2000; 2001, 4000. Buttons: Hozzáad, Töröl.
- Súlyhoz tartozó km és ár értékek: table with columns km min, km max, Ár, Ár típus, ÁFA %. Row: 0, 30000, 160.00000 Ft, 27.00. Buttons: Hozzáad, Módosít, Töröl.
- Súlyhoz tartozó zóna és ár értékek: table with columns Zóna neve, ár, ÁFA%. Buttons: Hozzáad, Módosít, Töröl.
- Mentés button.

Első részben a súly tartomány rész kitöltése kerül bemutatásra

Új tartomány megadása

Új tartomány alsó értéke:

Új tartomány felső értéke:

Felső értéként megadható legnagyobb szám:

Tartományt mindig csak legfelső sávban lehet a listához adni, törölni pedig csak a legfelső sávot lehet.

Következőben a „Súlyhoz tartozó km és ár értékek” kerülnek bemutatásra: Ezen részen a minimum és a maximum kilométerekhez tartozó árakat adhatjuk meg. Ezt a részt a következő két kép mutatja be:

Súlyhoz tartozó km és ár értékek

km min	km max	Ár	Ár típus	ÁFA %
0	100	500.00000	Ft	27.00000
101	199	800.00000	Ft	27.00000

Itt is igaz, hogy új tartomány csak a felső sáv után adható meg.

Tehát a bal oldali példát tekintve, nem definiálhat a felhasználó új tartományt a 101-120 km közé, mert az eddig megadott maximális érték 199 km.

Tartomány adatainak szerkesztése

Alsó határérték: Felső határérték:

Fix Ft ár a teljes tartományban
 Ft/km ár a tartományon belül

Nettó ár: Ft

ÁFA kulcs: %

Az egyes súlytartományokhoz árnókat is megadhatunk. Ezt a „Súlyhoz tartozó zóna és ár értékek” terület tartalmazza.

Fontos! A zónákat az árak megadása előtt definiálni kell a kijelölt cég részére a 9.8.2. pont leírása szerint. Az árak megadása során nem lehet új zónát létrehozni.

Súlyhoz tartozó zóna és ár értékek

Zóna neve	ár	ÁFA %
Magyarország	350.00000	27.00

Zóna kiválasztása és a hozzá tartozó ár szerkesztése

Zóna neve : Magyarország

Nettó ár : 350.00000 Ft

ÁFA kulcs : 27.00 %

Ok

Az utolsó részben a termékhez kapcsolódó többletszolgáltatások adatainak rögzítése kerül bemutatásra. Amennyiben a termékhez már rögzített a felhasználó ilyen jellegű adatot, akkor az a lenti táblázatban már szerepelni fog. A táblázat a többletszolgáltatás összes adatát megjeleníti.

Súly / km / zóna **Többletszolgáltatások**

Hozzáad Módosít Töröl

Tipusa	Leírás	Alapdíj	Függő díj		ÁFA %	Plusz információ
			Alaptermék	Tárgyérték		
tértivevény/ kézbesítés visszaigazolása a felad	Visszaigazolás az átvétel dátumáról.	150.00Ft	0.00%	0.00%	27.00%	
időgarancia	Adott időn belüli teljesítés.	350.00Ft	0.00%	0.00%	27.00%	Feladástól 24.00 óra
időgarancia	Meghatározott időn belüli kézbesítés	1500.00Ft	0.00%	0.00%	27.00%	Feladástól 12.50 óra
értékbiztosítás/értéknyilvántás díja	Értékkörzés	0.00Ft	0.00%	10.00%	27.00%	0 - 1999 Ft
értékbiztosítás/értéknyilvántás díja	Értékkörzés	0.00Ft	0.00%	1.50%	27.00%	2000 - 9999 Ft
értékbiztosítás/értéknyilvántás díja	Értékkörzés	0.00Ft	0.00%	1.00%	27.00%	10000.-Ft felett

Amennyiben új többletszolgáltatást kíván definiálni, akkor „Hozzáad” gombra kattintva a felugró ablakból kiválasztható a szolgáltatás. Ez után a cellákat a megfelelő adatokkal kitöltve hozzáadhatjuk a többletszolgáltatást:

Többletszolgáltatás kiválasztása és a hozzá tartozó adatok szerkesztése

Igénybe vehető különszolgáltatás, többletszolgáltatás :

Típus *: ajánlott

Leírás *:

Alapdíj : 0.00000 Ft

Alaptermék értékfüggő díj : 0.00000 %

Tárgy értékfüggő díj : 0.00000 %

ÁFA kulcs : 27.00 %

Ok

Többletszolgáltatás kiválasztása és a hozzá tartozó adatok szerkesztése

Igénybe vehető különszolgáltatás, többletszolgáltatás :

Típus *: raktározási díj

Leírás *: Küldemény raktározási díja napi egységben megadva.

Alapdíj : 200 Ft

Alaptermék értéktől függő díj : 2 %

Tárgy értéktől függő díj : 0.00000 %

ÁFA kulcs : 27.00 %

Fix áras szolgáltatás :

Raktározási nap intervallum kezdete : 0 nap

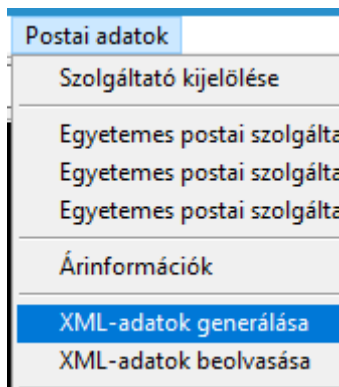
vége : 15 nap

felosztási alapegysége : 1 nap

Ok

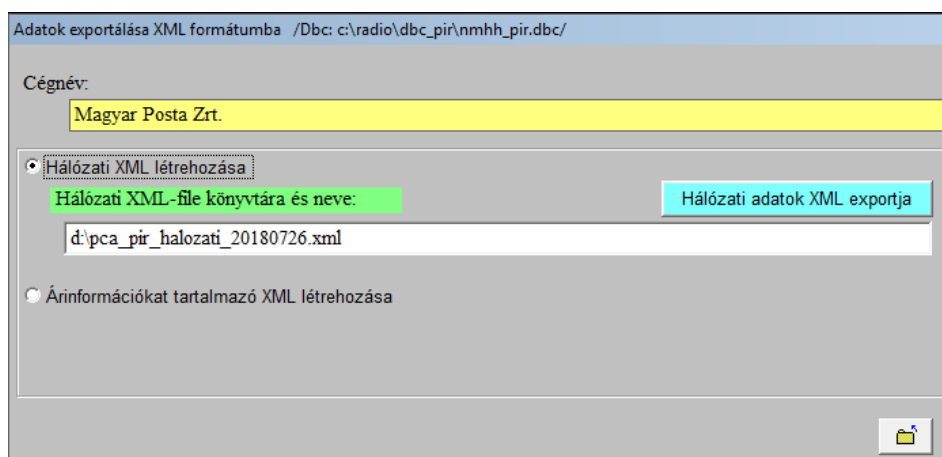
A listában konkrét elnevezéssel szereplő többletszolgáltatásokon túl a szolgáltatóknak lehetőségük van maximum öt többletszolgáltatás megadására az „Egyéb” kategórián belül.

9.9 XML-adatok generálása

A bevitt, rögzített hálózati adatokról az NMHH részére XML formátumú adatszolgáltatást készíthet a felhasználó.

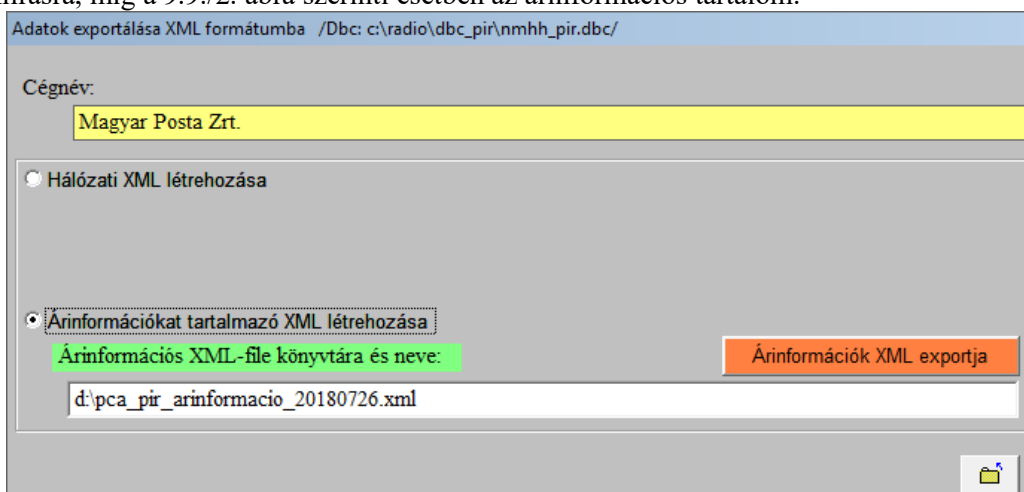
Ha a szolgáltató cég megadásra került korábban (*lsd. 9.3. fejezet*), akkor az „XML-adatok generálása” menüpontra kattintva megnyíló ablakban a felhasználó megadhatja az export funkció paramétereit és elkészítheti az XML állományt a korábban rögzített adatok alapján.

9.9./1. ábra

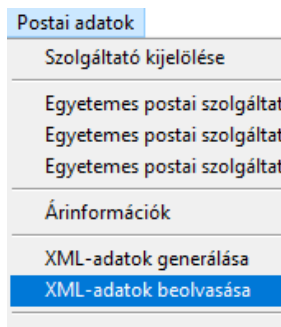
A cél XML állomány nevét és elérési útvonalát vagy direkt módon be kell gépelni, vagy az „Hálózati XML fájl könyvtára és neve” felírtára kattintva, egy párbeszéd ablakból kiválasztható. Ha a már létező nevű fájl nevet adott meg a felhasználó, akkor az export során a régi adatok felülíródnak.

A kimeneti XML fájl jellegét a választó gombbal lehet befolyásolni. A 9.9./1. ábra szerint a hálózati adatok kerülnek kiírásra, míg a 9.9./2. ábra szerinti esetben az árinformációs tartalom.

9.9./ 2. ábra

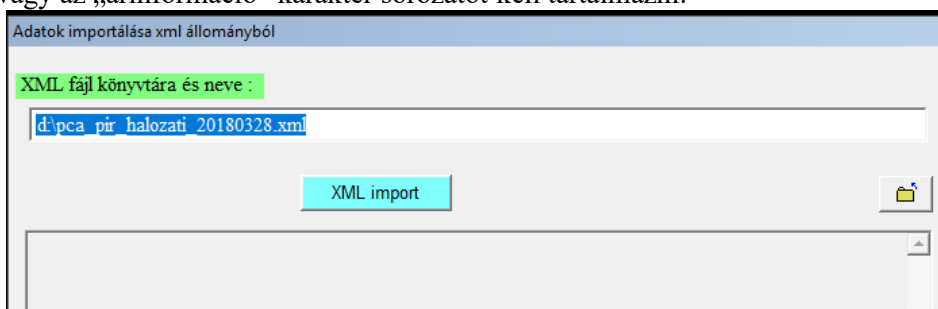
9.10 XML-adatok beolvasása

Az alkalmazás képes az NMHH által definiált formátumnak megfelelő felépítésű és tartalmú XML állomány beolvasására.

Ez a lehetőség az „XML-adatok beolvasása” menüpont alatt érhető el.

A megnyíló ablakban meg kell adni a beolvasandó XML fájl nevét, ahol a név már utal az adattartalom jellegére. (Lásd: NMHH előírás az XML fájl névvel kapcsolatban.) Ennek megfelelően a fájl nevének vagy a „halozati”, vagy az „arinformacio” karakter sorozatot kell tartalmazni.

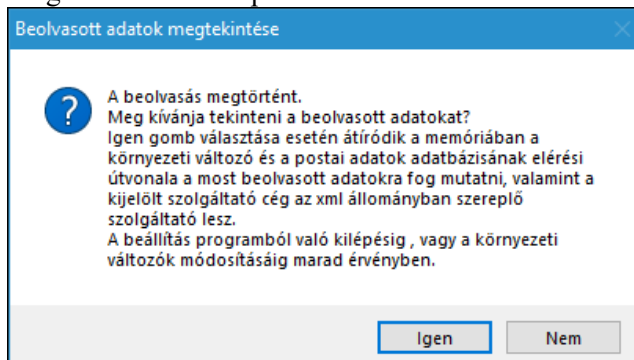

A fájl neve közvetlenül begépelhető vagy a zöld hátterű felírra kattintva listából kitallózható. A beolvasást az „XML import” gombbal lehet megkezdeni.

A legfontosabb szabályok a beolvasás során:

- A beolvasás a környezeti változók munka könyvtárban (lásd: 6.1. ábra) létrehozásra kerülő „pirxmlimp” mappában létrehozott üres adatbázisba történik. Ha ebben a könyvtárban már volt valami adatbázis, annak tartalma törlődik.
- Az előző pontból adódik, hogy csak a legutolsó beolvasás adatait lehet megtekinteni, hiszen az előző törlődik.
- A környezeti változók beállítása során a „PIR nyilvántartási adatok” könyvtárának soha ne adjuk meg a „pirxmlimp” könyvtárat, mert akkor a bevitt adataink törlődnek a beolvasás folyamatában.
- Ha a beolvasás eredményét szeretné megőrizni a felhasználó, akkor az import befejezése után másolja át a „pirxmlimp” könyvtár tartalmát máshová a lemezen.

Az XML adathalmaz sikeres beolvasása után lehetőség van úgy beállítani a környezeti változókat, hogy az importált adatok jelenjenek meg a korábbi menüpontokhoz tartozó listázó és szerkesztő képernyőkön.

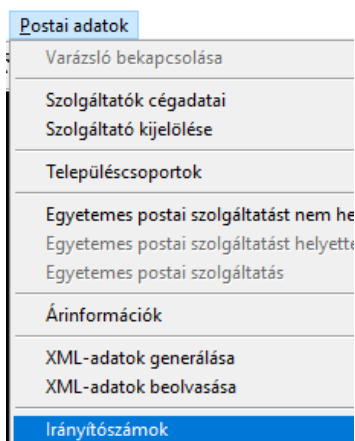

Ha az „Igen” gombot választja, akkor memóriában lévő (a programból való kilépésig érvényes) környezeti változókat úgy módosulnak, hogy a most beolvasott adatokat lehet megjeleníteni.

Ha a „Nem” gombra kattint a felhasználó, akkor mostani beolvasás után nem módosulnak a könyvtárak beállításai, hanem az marad, amely a mostani beolvasás előtt érvényes volt.

9.11 Irányítószám adatok kezelése

A postai szolgáltató adatokhoz hasonlóan az irányítószámok is az általános információk halmazába esnek, ezek szerkesztése is független a szolgáltatásoktól.

A menüpont aktiválása után a cég adatokhoz nagyon hasonló listázó képernyőt kapunk, amelyben az eddig rögzített irányítószámok szerepelnek.

Ir.szám	Település	Település rész	Megye neve	Régió neve	Or
1007	Budapest	0	Budapest	Közép-Magyarország	M
1007	Budapest	Margitsziget	Budapest	Közép-Magyarország	M
1011	Budapest	I.	Budapest	Közép-Magyarország	M
1012	Budapest	I.	Budapest	Közép-Magyarország	M
1013	Budapest	I.	Budapest	Közép-Magyarország	M
1014	Budapest	I.	Budapest	Közép-Magyarország	M
1015	Budapest	I.	Budapest	Közép-Magyarország	M
1016	Budapest	I. ker	Budapest	Közép-Magyarország	M
1021	Budapest	II.	Budapest	Közép-Magyarország	M
1022	Budapest	II	Budapest	Közép-Magyarország	M

9.11./1. ábra

Az adatok listázási sorrendjét az oszlopok fejlécére történő kattintással lehet befolyásolni. (A program alaphoz az irányítószám szerint rendezi sorba a különböző településeket). A rendezést befolyásoló oszlop fejléce piros árnyalatú. A rendezési logika a fejléc fölött sárga háttérben kiíródik.

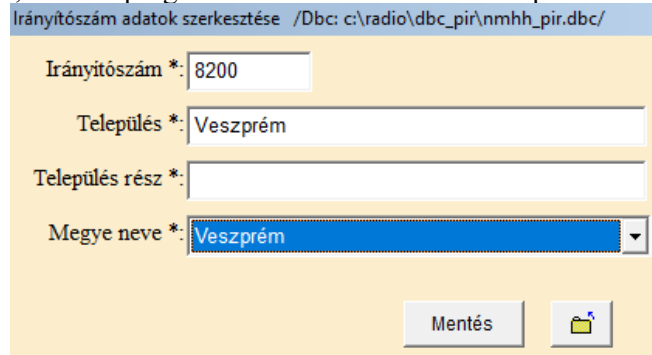
Például a 9.11./2. ábrán a „Régió neve” szerint történik a sorba rendezés. Látható, hogy a „Közép-Magyarország” utolsó sora után a „Nyugat-Dunántúl” következik, és az irányítószám is nagyot ugrik a váltásnál.

Ir.szám	Település	Településrész	Megye neve	Régió neve	Or
2767	Tápiógyörgye		Pest	Közép-Magyarország	M
2768	Újszilvás		Pest	Közép-Magyarország	M
2769	Tápiószőlős		Pest	Közép-Magyarország	M
8313	Balatonyörök		Zala	Nyugat-Dunántúl	M
8314	Vonyarcvashegy		Zala	Nyugat-Dunántúl	M
8315	Gyenesdiás		Zala	Nyugat-Dunántúl	M
8316	Várvolgy		Zala	Nyugat-Dunántúl	M
8316	Vállus		Zala	Nyugat-Dunántúl	M

9.11./2. ábra

A listázás működési logikája hasonló a cégalapításnál részletesen leírtakkal, így nem kerül megismétlésre.

Például, ha beírjuk a 9.11./1. ábra kereső mezőjébe a „8200” értéket, akkor kihozza találatként Veszprémet. Ha erre a sorra rákattintunk, akkor a program szerkesztő üzemmódba lép és a következő ablak jelenik meg:

9.11./3. ábra

A módosított adatokat itt is a „Mentés” gombbal lehet rögzíteni az adatbázisban.

Új irányítószám megadását a listázó ablak „Új irányítószám...” gombjával lehet kezdeményezni.

Melléklet

I. PC-Adatsere program telepítési példa

A PC-Adatsere program Microsoft Windows környezetben futtatható alkalmazás. Az operációs rendszernek Windows XP vagy újabb kiadásúnak kell lennie.

Más és más kiadású Windows rendszerek a felhasználói jogosultságokat különböző módon kezelik, amely miatt körültekintően kell a programot telepíteni a felhasználói gépen.

Jelen fejezet egy általános példát mutat be, amely a legtöbb felhasználói gépen működött a tapasztalatok alapján.

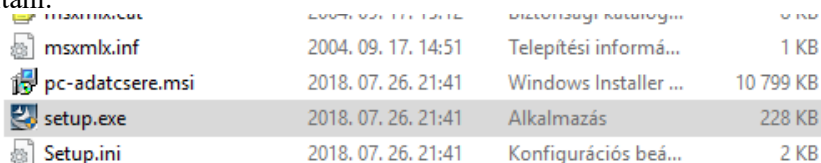
Kiindulásként feltételezzük, hogy

- a gép rendelkezik a 3.1. fejezetben megadott minimális konfigurációval ;
- a felhasználónak olyan jogosultsága van a gépen, hogy programot telepíthessen az operációs rendszerben ;
- a felhasználónak van jogosultsága, a „c:\” könyvtárban további alkönyvtárakat létrehozni.

Első lépésként a felhasználónak le kell töltenie az NMHH hivatalos oldaláról a telepítő anyagot.

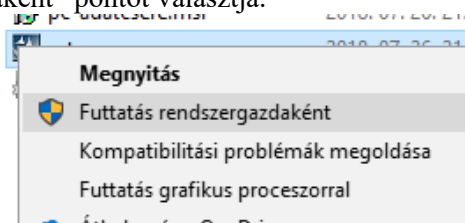
A letöltött zip kiterjesztésű tömörített állományt ki kell kicsomagolni. Ezt legegyszerűbb módon úgy lehet megtenni, hogy az Intézőben meg kell keresni a letöltött állományt, majd a zip állomány nevére az egér jobb gombjával kattintva a felbukkanó helyi menüben a kicsomagolást kell választani.

A kicsomagolás után a felhasználó gépén létrejövő „pc-adatsere” mappában létezik egy „setup.exe” állomány, amelyet el kell indítani.

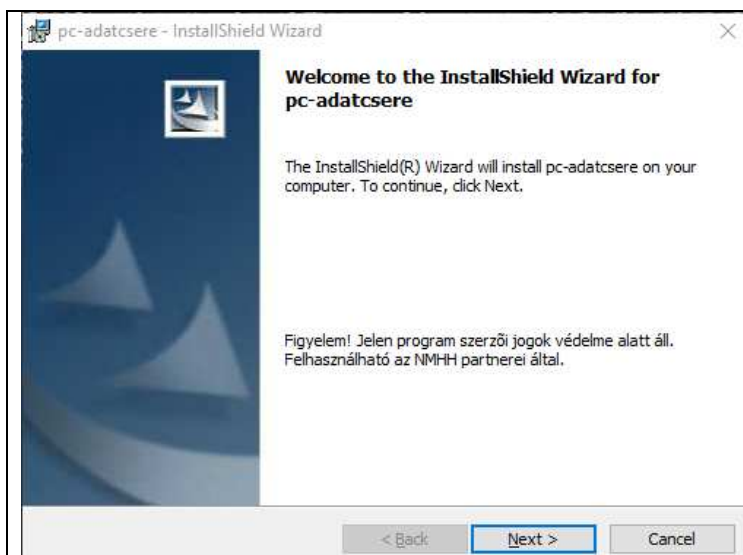

File Name	Date Modified	Type	Size
msxmlx.inf	2004. 09. 17. 14:51	Telepítési informá...	1 KB
pc-adatsere.msi	2018. 07. 26. 21:41	Windows Installer ...	10 799 KB
setup.exe	2018. 07. 26. 21:41	Alkalmazás	228 KB
Setup.ini	2018. 07. 26. 21:41	Konfigurációs beá...	2 KB

A „setup.exe” program indítása az általános Windows módon történhet, azaz dupla kattintva a fájl neve előtti ikonra, vagy a fájl nevének kijelölése után az „Enter” billentyűvel. Windows 10 operációs rendszer esetén a legjobb módszer, ha a fájl név ikonjára az egér jobb gombjával kattint a felhasználó és a megjelenő helyi menüből a „Futtatás rendszergazdaként” pontot választja.

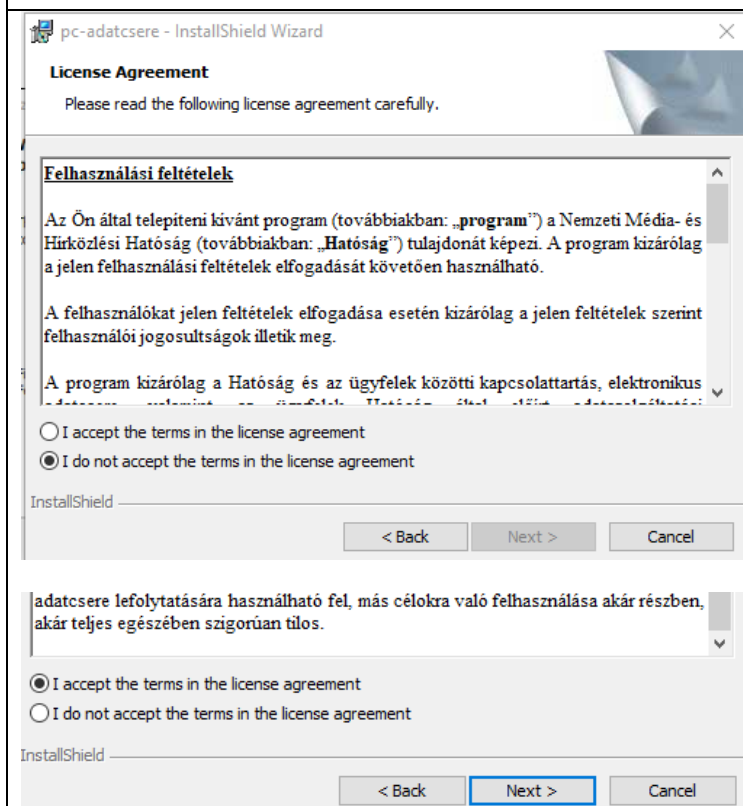
A „setup.exe” megfelelő indítása után az operációs rendszer verziójától függően engedélyt kér a telepítő program futtatásra. A felhasználónak ehhez hozzá kell járulnia.

Az engedélyezés után megkezdődik a program telepítésének folyamata. Először egy tájékoztató ablak jelenik meg a képernyőn.

A folytatáshoz a „Next” gombra kell kattintani.

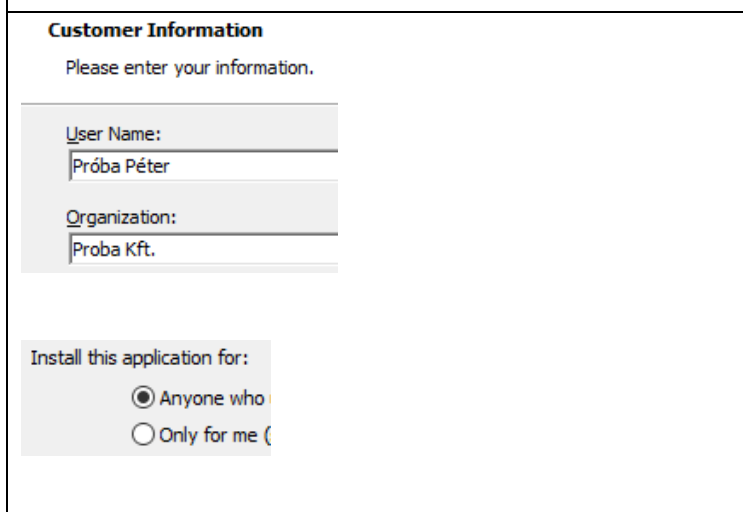
A „Cancel” gomb a telepítési folyamatot leállítja.

A folytatásban a program általános jellegű Felhasználási feltételi jelennek meg.

A tájékoztatásban leírt feltételek elfogadását az „I accept the term in the license agreement” opció kiválasztásával jelzi a felhasználó a rendszer számára.

Ekkor a „Next” gomb kiválasztható lesz és ha arra kattint a felhasználó, akkor a folytatódik a telepítő program futása.

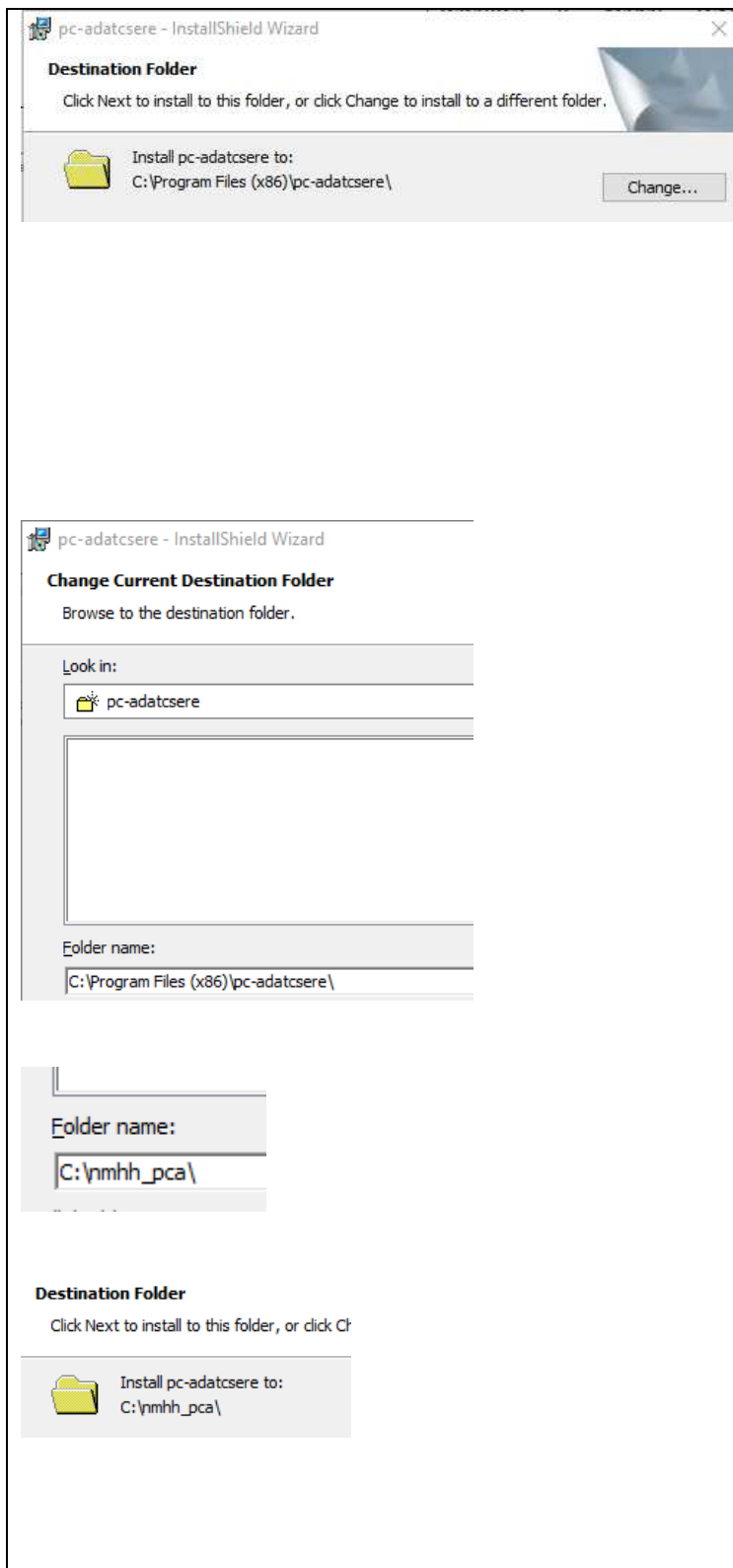

A következő ablakban folytatódik a telepítési paraméterek beállítása.

Most kell megadni a felhasználó nevét és a felhasználó cég nevét.

A megadott paraméterek csak a telepítésre vonatkoznak és semmilyen hatásuk sincs a későbbiek során kitöltendő adatszolgáltatásra.

Ebben az ablakban beállítható még, hogy a telepítés a gépen regisztrált összes felhasználó részére telepítésre kerüljön, vagy csak annak a részére, aki épp telepíti. A „Next” gomb hatására folytatódik a telepítő program futása.

Ebben az ablakban lehet megadni, hogy a program melyik könyvtárba kerüljön telepítésre.

A különböző Windows verziók és azok jogosultság kezelése miatt ez az egyik legkritikusabb paramétere a telepítésnek.

Alapértelmezés szerint a rendszer a programok részére általánosan megadott könyvtárba javasolja a PC-Adatcsere programot telepítését.

A PC-Adatcsere programról tudni kell, hogy bizonyos környezeti információkat abba a könyvtárba ír, ahol a „pc-adatcsere.exe” is megtalálható lesz.

A Windows 10 fájl védelmi rendszere viszont olyan, hogy a telepítési eljárás után védi a „C:\Program Files (x86)” könyvtárat és a felhasználó által futtatott program nem írhat abba és az alatta lévő könyvtárakba.

Ezért javasoljuk, hogy módosítsa a telepítés helyét.

Példánkban a „c:\nmhh_pca” könyvtárba kerül a telepítés.

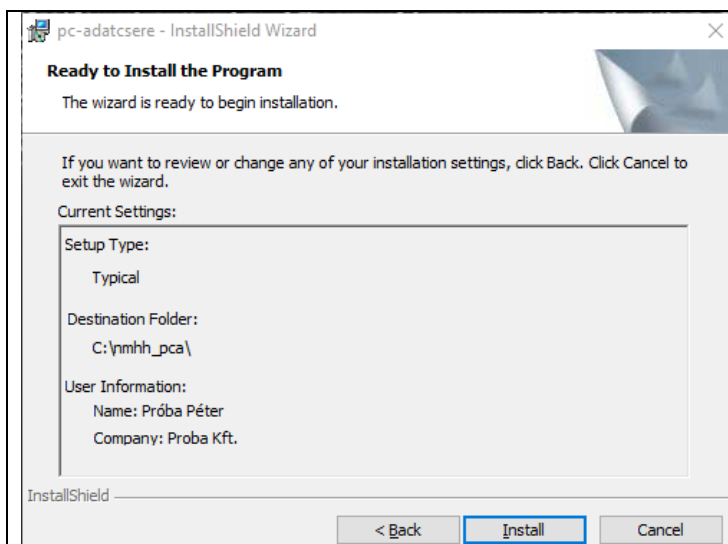
A telepítés helyének módosításához a „Change...” gombra kell kattintani.

A megjelenő párbeszéd ablakban kiválaszthatjuk a kívánt könyvtárat, de legegyszerűbb módon akár be is gépelhetjük a kívánt elérési útvonalat.

Kattintsunk a „Folder name:” mezőbe és írjuk be a „c:\nmhh_pca\” elérési útvonalat (természetesen idézőjelek nélkül), majd nyomjuk meg az „OK” gombot.

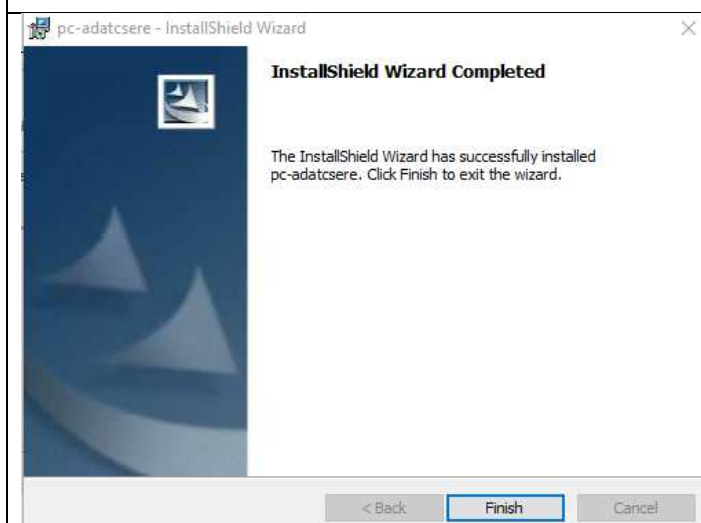
Visszatérve már a kívánt könyvtárat mutatja a rendszer a telepítés helyének.

A „Next” gomb hatására folytatódik a telepítő program futása.

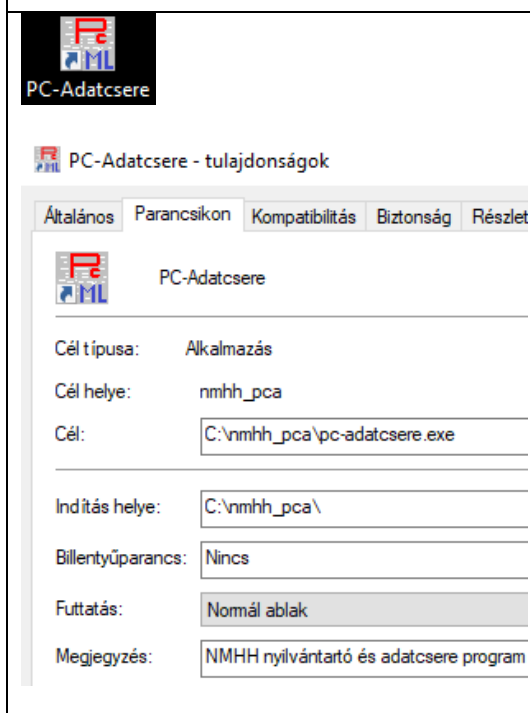

A tényleges telepítés megkezdése előtt a rendszer összefoglalja és felsorolja a beállított paramétereket.

A telepítés az „Install” gomb segítségével végezhető el.

A telepítés befejezéséről a telepítő egy tájékoztató ablakot mutat, amely a „Finish” gombbal lezárható.

A telepítés során az asztalon létrejön egy ikon a nyilvántartó program egyszerű indítása érdekében.

Amennyiben megtekintjük az ikon tulajdonságait (az asztalon lévő ikonra a jobb gombbal kattintva), látható, hogy a telepítés a kívánt célkönyvtárba történt („c:\nmhh_pca\”).

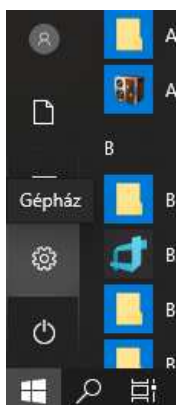
II. PC-Adatsere program eltávolítása a rendszerből

A legtöbb Windows-os alkalmazáshoz hasonlóan a PC-Adatsere is végez néhány regisztrációt a telepítés során. Ennek megfelelően nem javasolt a program egyszerű törlése a fájlkezelő használatával. E helyett a „szabványos” eltávolítási eljárást kell alkalmazni.

Windows 10 operációs rendszer esetén indítsuk el a „Gépház” ablakot. Ez az alapértelmezett Windows telepítés és beállítás esetén a képernyő bal alsó sarkában található „Start” vagy „Indítás” menüt szimbolizáló Windows ikon fölött látható fogaskerék ikonról indítható el.

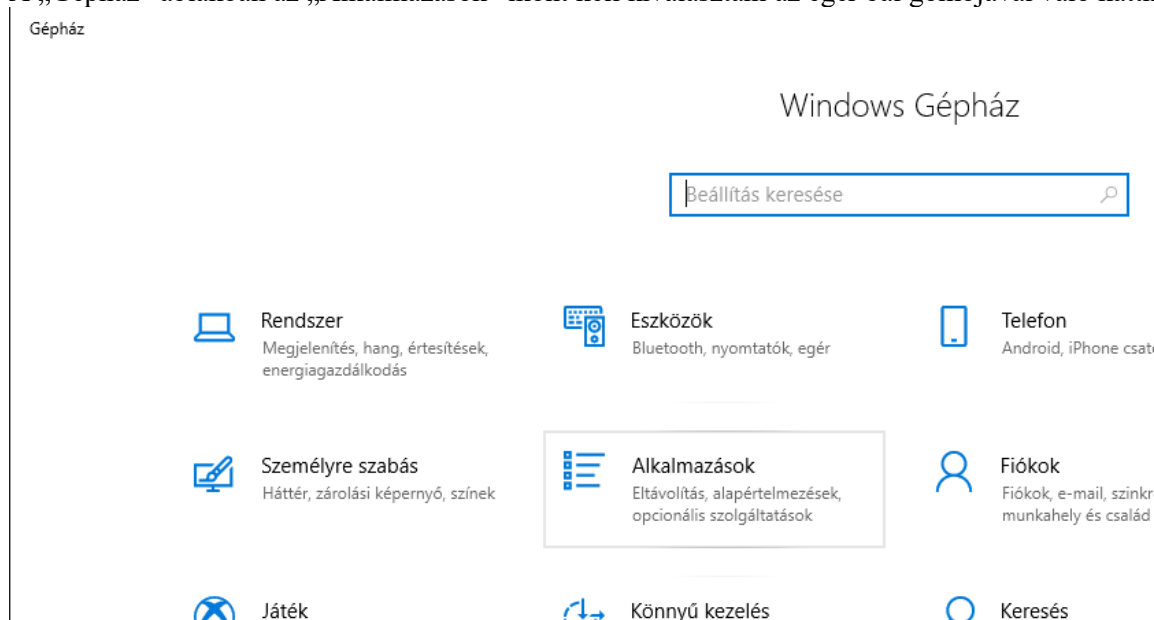

A „Start” menü jellege a képernyő bal alsó sarkában.

A gépház indítását lehetővé tevő fogaskerék ikon.

A „Gépház” ablakban az „Alkalmazások” ikont kell kiválasztani az egér bal gombjával való kattintással.

Alkalmazások és szolgáltatások

Az alkalmazások beszerzési helyének kiválasztása

Ha csak a Microsoft Store-ból telepít alkalmazásokat, azzal megvédheti az eszközt.

Bárhonnan

Alkalmazások és szolgáltatások

[Opcionális szolgáltatások](#)

[Alkalmazás-végrehajtási aliasok](#)

Meghajtók szerint kereshet, rendezhet és szűrhet. Ha eltávolítana vagy áthelyezne egy alkalmazást, jelölje ki a listában.

Keresés ebben a listában

Rendezés: Név Szűrés: Minden meghajtó

	123D Design R2.2	2019. 06. 18.
	3D-megjelenítő Microsoft Corporation	16,0 KB 2019. 08. 14.
	Adobe Acrobat Reader DC - Hungarian	383 MB 2019. 08. 25.
	Alkalmazástelepítő Microsoft Corporation	16,0 KB 2019. 05. 30.
	Paint 3D Microsoft Corporation	62,2 KB 2019. 08. 14.
	pc-adatcsere 5.4.10	76,0 MB 2019. 06. 03.

Módosítás   Eltávolítás

Az „Alkalmazások és szolgáltatások” szekcióban meg kell keresni a „PC-Adatcsere” elemet, és a bal gombbal rá kell kattintani

Az „Eltávolítás” gombra kattintva még egy megerősítő kérdést tesz fel az operációs rendszer, és ha a felhasználói szándék nem változik, akkor a törlési eljárás megkezdődik.

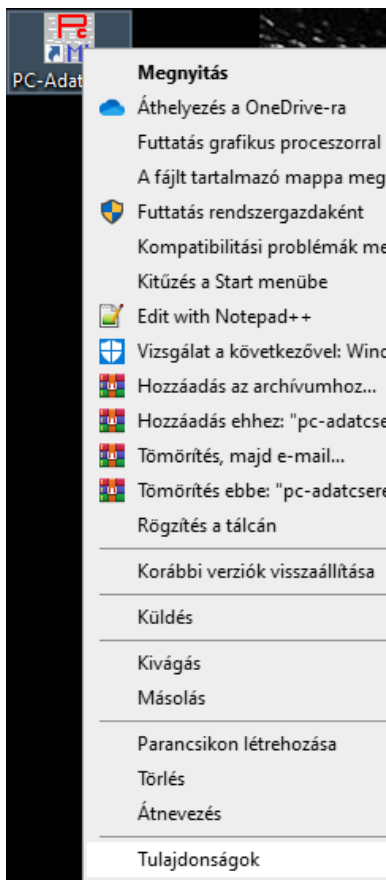
Az alkalmazás eltávolítása után azok az állományok, amelyek a program telepítése után keletkeztek, a gépen megmaradnak. Tipikusan ilyenek a létrehozott adatbázisok. Ha ezekre sincs szüksége a felhasználónak, akkor a fájlkezelő segítségével ezt már lehet törölni.

III. PC-Adatsere program ablak indításkori méretének beállítása

Általánosság, hogy a PC-s környezetben alkalmazott képernyők felbontása nagyon különböző. A PC-Adatsere program készítésekor az volt az egyik szempont, hogy a HD felbontású (1366x768) megjelenítő esetén is lehessen működtetni az alkalmazást. Tapasztalatok alapján idővel azonban egyre jobb eszközök kerültek felhasználásra, és így a full HD (1920x1080) képernyőkhöz próbáltuk optimalizálni a beállításokat.

A telepítés során az asztalon létrejön egy parancsikon a nyilvántartó program egyszerű indítása érdekében. Ez egy általános Windows parancsikon, amelynek tulajdonságaiban beállítható, hogy mekkora legyen az alkalmazást futtató ablak mérete. Alapértelmezés szerint „Normál ablak”-ban indul a program. Kisebb felbontású megjelenítők esetén ezt javasolt átállítani „Teljes méretű” -re.

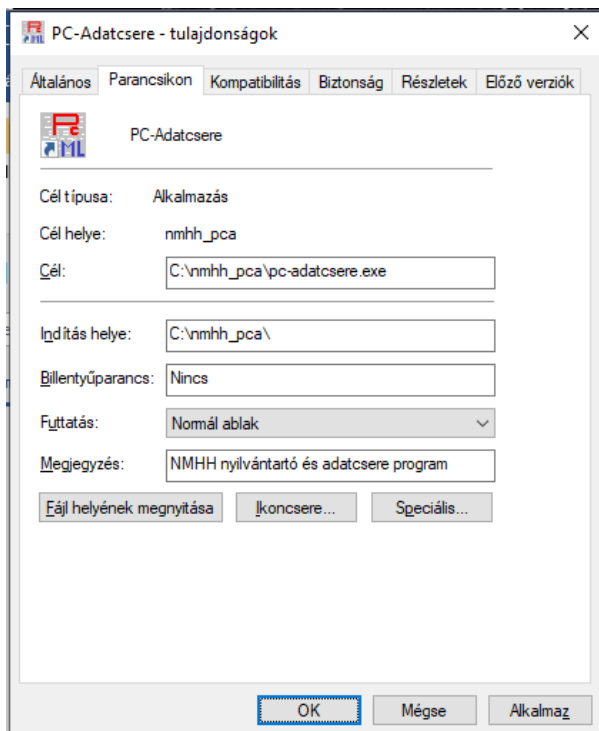
A beállítás menete:

A Windows asztalon lévő PC-Adatsere parancsikonra kattintsunk az egér jobb gombjával. Erre megjelenik egy helyi menü, amely a bal oldali ábrához hasonló lesz.

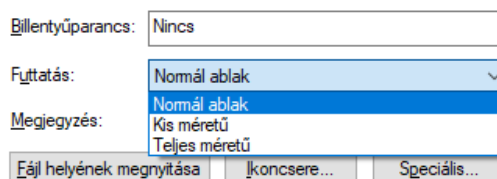
A Windows operációs rendszer beállításai miatt a gépeken ez a menü nem lesz pontosan egyforma, mert függ az adott gép egyéb beállításaitól is.

Viszont az általánosságban kijelenthető, hogy a „Tulajdonságok” menüpont a legelső lesz a listában. Válasszuk ki ezt a sort a baloldali egérgomb segítségével.

A tulajdonságok beállítását célzó ablak „Parancsikon” fül megjelenítésével indul az ablak.

Az ablak méretét befolyásoló lehetőséget a „Futtatás:” mezőnél látható legördülő menü tartalmazza.

Állítsuk át ezt az értéket „Normál ablak” helyett „Teljes méretű” -re, majd az „OK” gombbal nyugtázzuk a Windows részére a beállítást.

A PC-Adatcsere alkalmazás a következő indításkor már a teljes képernyő felületet kitölti.

Fontos:

Tesztjeink szerint bizonyos Windows kompatibilitási problémák miatt azokon a gépeken, ahol két kijelzőt használnak, a „Teljes méretű” indítás esetén mindkét monitorra kiterjed a PC-Adatcsere megjelenítése, feleslegesen nagy méretű felületet lefedve. Vizsgáljuk a megoldási lehetőséget. A probléma elhárításig ezeknél a gépeknél azt javasoljuk, hogy „Normál ablak” mérettel indítsa el a felhasználó az alkalmazást, és szükség esetén a Windows ablakot az egerrel a kívánt méretűvé húzza szét.

IV. Környezeti változók beállítása, adatbázisok elérése

A PC-Adatsere program úgy került kialakításra, hogy a felhasználók különböző igényei szerint lehessen az adatokat elérni. Nincs megkötve, hogy egy adatbázisban csak egyetlen adatszolgáltató – vagy másképpen elnevezve: engedélyes – adatait tartja nyilván a felhasználó, vagy több ilyen jellegű szervezet adatait is tartalmazza ugyanazon adatbázis.

Egy egységes szerkezetű komplex adatbázis mindig egyetlen könyvtárba helyezkedik el. Ez segíti a későbbi mentéseket, beállításokat.

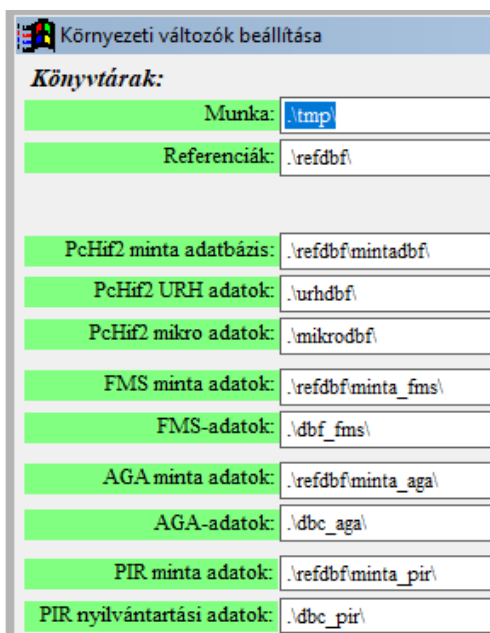
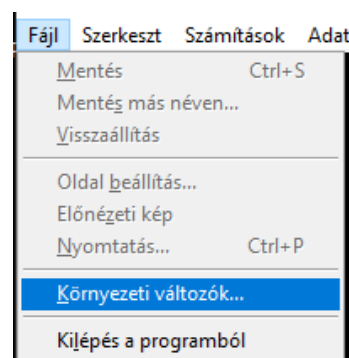
Frekvenciagazdálkodási szempontból az „FMS adatok”, postai szolgáltatások szempontjából a „PIR nyilvántartási adatok” könyvtára a fontos, mivel azt tudja szerkeszteni a felhasználó. Lényeges, hogy a két adatbázis (frekvenciagazdálkodási és a postai) különböző könyvtárban legyen, mert tartalmaznak azonos nevű táblákat, fájlokat.

A felhasználó mindig azt az adatbázist tudja szerkeszteni, amelynek elérési útvonalát előzetesen beállította.

Ezen elérési útvonalakat a környezeti változók tartalmazzák.

A beállítások megtekintéséhez, módosításához a jobb oldalon látható menüpontot kell kiválasztani.

A megjelenő ablakban lévő változók beállítását a 6. fejezet részletesen leírja, így itt inkább a beállítások hatásait írjuk le.

Alapértelmezés szerint a PC-Adatsere program a telepítés után a bal oldalon látható könyvtárakban keresi a megfelelő adatbázisokat.

Az útvonalak Windows környezetnek megfelelően, relatív módon kerültek beállításra, hiszen a telepítés előtt még nem ismert, hogy a felhasználó milyen cél könyvtárat definiál a „setup.exe” futtatása során.

A relatív útvonal megadása során azt mondjuk meg a programnak, hogy az alapértelmezett könyvtárhoz képest merre van a cél bejegyzés.

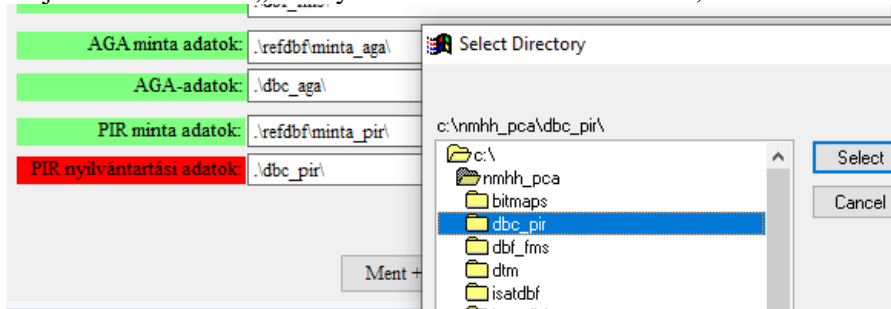
Az alapértelmezett könyvtár az, amelyikbe a „pc-adatsere.exe” alkalmazás települt. Ez a könyvtár az „Indítás helye:” könyvtár az asztalon lévő ikon tulajdonságainál. Ha az I. Melléklet telepítési példáját használjuk, akkor „c:\nmhh_pca\” ez az útvonal.

Az ábrán látható, hogy a „Munka” könyvtár elérési útvonala „.\tmp\”. Ez azt jelenti, hogy az indulási könyvtárhoz képest („.” hivatkozik erre) a működés szükséges átmeneti állományok egy alkönyvtárba, a „tmp” könyvtárba kerülnek.

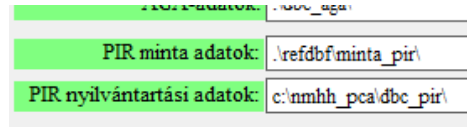
A példánál maradva, az ideiglenes állományok a „c:\nmhh_pca\tmp\” könyvtárba kerülnek.

Természetesen a környezeti változók beállítása során már ismert minden könyvtár helye, így az értékek szerkesztésekor a Windows stílusú párbeszéd ablakok már a könyvtárak abszolút hivatkozását adja meg.

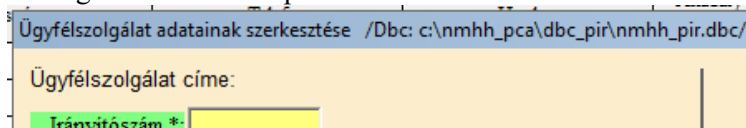
Például, ha módosítja a felhasználó a „PIR nyilvántartási adatok” útvonalát, akkor

kiválasztása után már a teljes elérési útvonal értéke lesz a mezőbe beírva.

A megfelelő tájékoztatás érdekében az adatok szerkesztésekor a fő ablak mindig megjeleníti, hogy épp melyik könyvtárban lévő adatbázissal dolgozik a felhasználó. Például az ügyfélszolgálat szerkesztésénél a következőképpen jelenik meg az ablak a fenti példát követve:

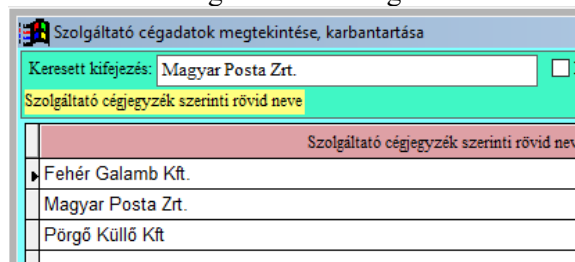
Látható, hogy egy-egy ügyfélszolgálat adatát elmentve, az most éppen a „c:\nmhh_pca\dbc_pir\” könyvtárba található adatbázisba íródik be.

Az adatok elkülönítését a felhasználóra bizza a nyilvántartó program.

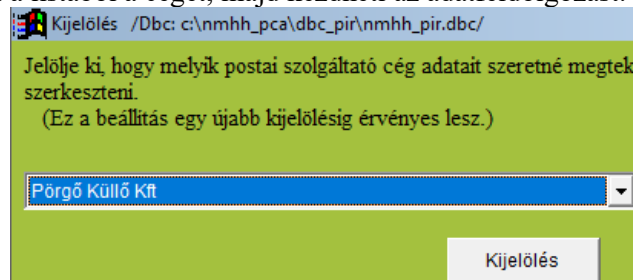
Ha a felhasználó úgy dönt, hogy több postai szolgáltató adatát is egyetlen adatbázisban tartja, akkor nem szükséges az elérési útvonal módosítása. Ezt is egy példán keresztül mutatjuk be.

Kiindulásként tételezzük fel, hogy a van egy könyvelő/ügyintéző cég, amelynek neve legyen „Billentyű Bt.”. Ezt a céget megbizsa két postai szolgáltató cég („Pörgő Küllő Kft.” és a „Fehér Galamb Kft.”), hogy készítse el az NMHH által előírt XML adatszolgáltatást.

A Billentyű Bt. ugyanazon adatbázisban (nem kell módosítania a környezeti változókat) létrehozza a Pörgő Küllő Kft. és a Fehér Galamb Kft szolgáltatókat a megfelelő NMHH kódokkal.

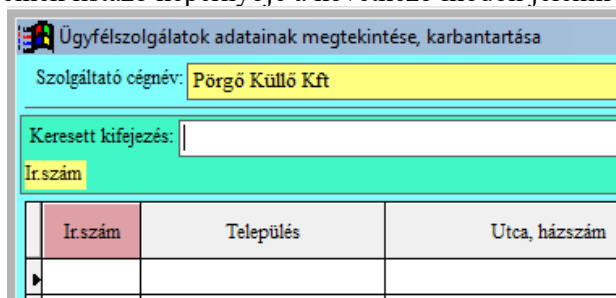

Ezután, ha a Pörgő Küllő Kft. adataival kíván dolgozni a rögzítést végző, akkor a „Szolgáltató kijelölése” menüpontban kiválasztja a listából a céget, majd kezdheti az adatfeldolgozást.

A nyilvántartó program gondoskodik arról, csak a kiválasztott cég adatait lehessen szerkeszteni.

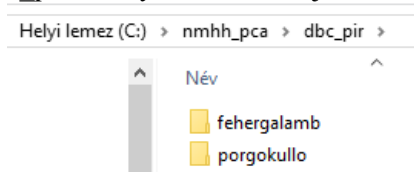
A kiválasztott szolgáltató neve mindig látható egy-egy adattípus listázó ablakában- Például a Pörgő Küllő Kft. ügyfélszolgálati helyeinek listázó képernyője a következő módon jelenik meg:

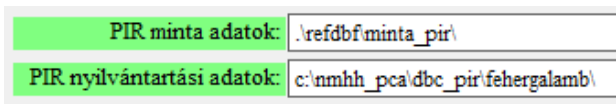
Amikor a Billentű Bt. befejezi a Pörgő Küllő Kft. adatainak rögzítését, és át kíván térni a Fehér Galamb Kft. szolgáltatói adatainak rögzítéséhez, akkor a „Szolgáltató kijelölése” menüpontban kiválasztja az új szolgáltatót. Ettől kezdve csak ennek a cégnek az adatait tudja szerkeszteni.

Ha a felhasználó úgy dönt, hogy egy-egy önálló adatbázisba viszi be postai szolgáltatók adatait, akkor környezeti változó átállításával tudja ezt megvalósítani. Ezt is egy példán keresztül mutatjuk be.

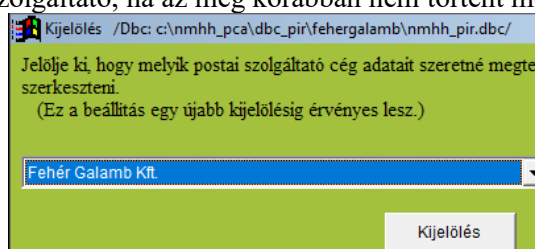
Kiindulásként tételezzük fel, hogy a van egy könyvelő/ügyintéző cég, amelynek neve legyen „Billentű Bt.”. Ezt a céget megbízza két postai szolgáltató cég („Pörgő Küllő Kft.” és a „Fehér Galamb Kft.”), hogy készítse el az NMHH által előírt XML adatszolgáltatást. Annak érdekében, hogy a Billentű Bt. a megbízói részére a rögzített adatokat elkülönített módon át tudja adni, külön-külön adatbázist hoz létre. Ehhez két külön könyvtárat kell létrehozni valamilyen, a Windows által támogatott módon. A mi példánkban ezt a „c:\nmhh_pca\dbc_pir\” könyvtárban alakítjuk ki az alábbi módon:

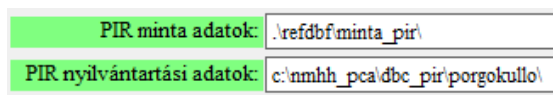
Ha a Fehér Galamb Kft. adataival szeretne dolgozni a felhasználó, akkor azt az elérési útvonalat kell beállítania a környezeti változóiban.

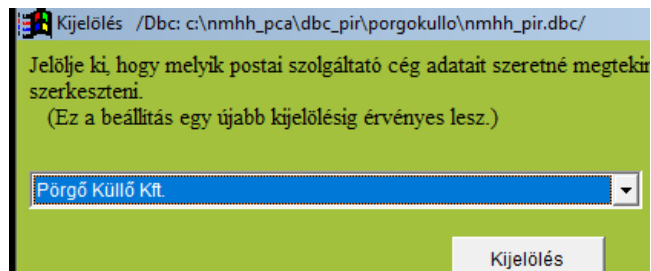
Majd pedig rögzíteni kell a szolgáltató, ha az még korábban nem történt meg, illetve ki kell választania.

Ha pedig a Pörgő Küllő Kft. adataival kíván dolgozni a Billentű Bt., akkor annak megfelelően állítja át a környezeti változókat.

Majd pedig rögzíteni kell a szolgáltató, ha az még korábban nem történt meg, illetve ki kell választania.

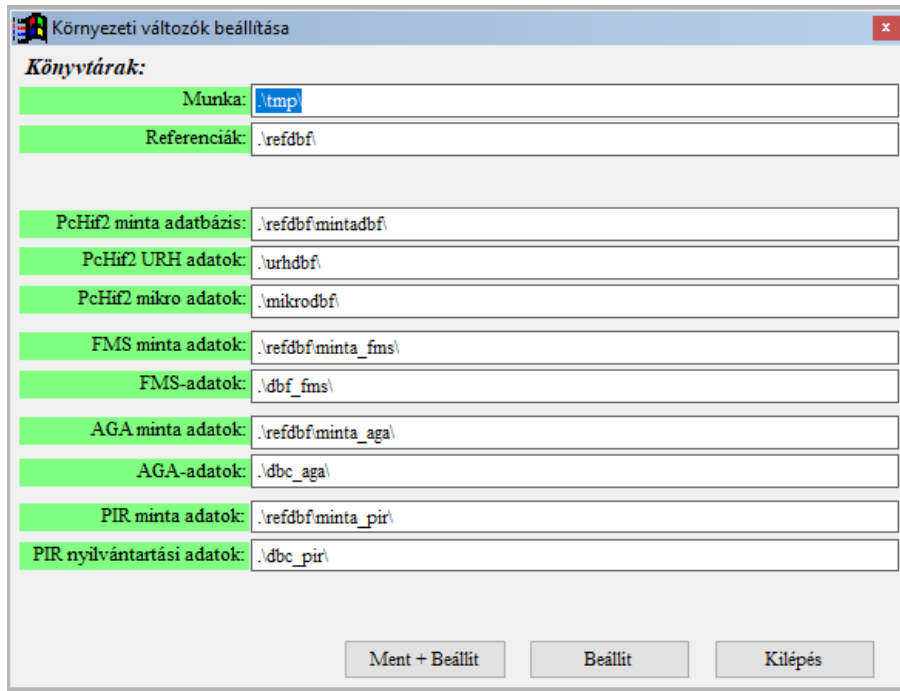
Ha például a Fehér Galamb Kft. kéri a Billentyű Bt. cégtől a bevitt adatokat, akkor a Billentyű Bt. el tudja küldeni a teljes adatbázist a "fehergalamb" könyvtár minden elemének átadásával. Mivel ebben az adatbázisban nem lesz benne a Pörgő Küllő Kft-ről egyetlen információ sem, így üzleti titkot nem sért az átadás.

V. Nyilvántartási adatbázisok áttelepítése, biztonsági mentés készítése

Előfordulhat, hogy a felhasználónak szüksége lehet az adatbázis mentésére, és más gépen/adattárolón való elhelyezése. Ilyen eset lehet, amikor gépcsere történik a felhasználónál.

A felhasználói adatbázist úgy került kialakításra, hogy az ilyen jellegű mentések egyszerűen megoldhatók legyenek. Egy-egy adatbázis mindig azonos könyvtárban helyezkedik, legyen szó akár a frekvenciaengedélyezéshez, akár a postai adatszolgáltatáshoz kapcsolódó információk tárolásáról.

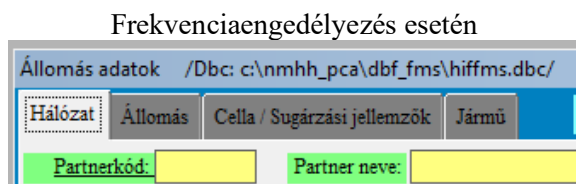
Azt, hogy melyik könyvtárban lévő adatbázist szerkesztheti a felhasználó, a környezeti változók beállításánál lehet megadni.

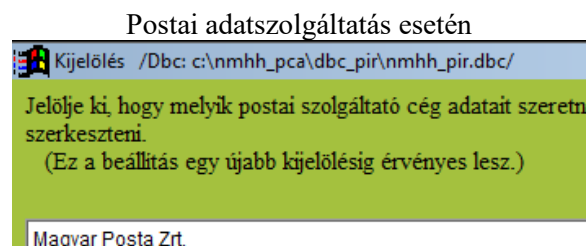
IV.1. ábra Környezeti változók alapbeállításai

Az ablakot a „Fájl” / „Környezeti változók ...” menüpontból lehet indítani. Az ablak működését a 6. pont írja le.

Tájékoztatási célból az adatszerkesztő ablakok fejléce mutatja, hogy a felhasználó éppen melyik könyvtárban lévő adatbázisban dolgozik. A következő ábrák mutatnak erre példát:

IV.2. ábra

IV.3. ábra

Az adatbázisok abszolút elérési útvonala a „/Dbc:” után látható.

Amennyiben a felhasználó biztonsági mentést szeretne készíteni az adatairól, akkor a kívánt könyvtárat kell átmásolnia a kívánt másik könyvtárba.

Fontos: A fájl zárolások miatt csak akkor történjen másolás, amikor az adatbázis be van zárva, azaz nincs megnyitva egyetlen szerkesztő ablak sem.

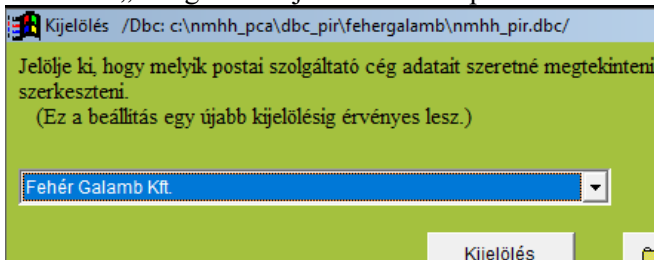

Egy konkrét példán keresztül is bemutatásra kerül a lehetőség.

Célunk, hogy a postai adatszolgáltatás céljából rögzített, a III. mellékeltben említett „Fehér Galamb Kft.” cég adatairól biztonsági mentést készítsünk, és azt letároljuk egy másik könyvtárba.

A munka fontosabb lépései:

- a.) Ellenőrizzük és jegyezzük fel az adatbázis abszolút elérési útvonalát. Ehhez legegyszerűbben a „Postai adatok” / „Szolgáltató kijelölése” menüpont alkalmazható

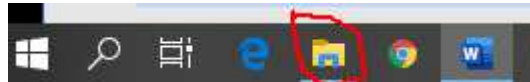

A fejléc alapján a „c:\nmhh_pca\dbc_pir\fehergalamb\” könyvtár tartalmát kell átmásolni.

- b.) Zárjuk le a szolgáltató kijelölése ablakot.

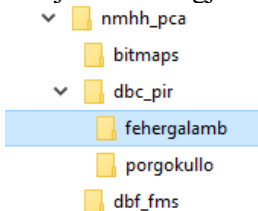
Ellenőrizzük, hogy nincs megnyitva egyetlen szerkesztő ablak sem. Legbiztosabb, ha kilépünk a PC-Adatsere alkalmazásból.

- c.) Minden Windows operációs rendszerben létezik egy fájlkezelő. Ennek egyik indítási módja tálcáról lehetséges a dosszié ikonnal .

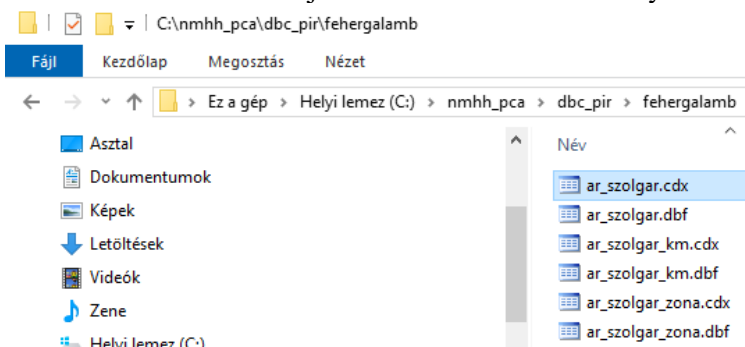

Egy másik egyszerű lehetőség a fájlkezelő indítására a „windows” billentyű és a „E” billentyű egyidejű lenyomása.

- d.) A fájlkezelő megjelenése után meg kell keresni az a.) pont szerinti könyvtárat.

- e.) A „fehergalamb” könyvtár ikonjára kattintva a fejlécben is látható lesz az elérési útvonal, valamint a bal oldali részben felsorolja a Windows rendszer a könyvtárban található állományokat.

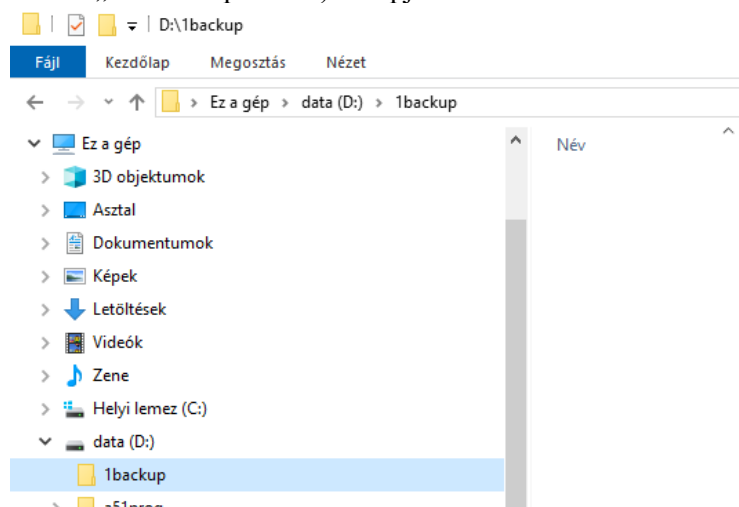

- f.) A bal oldali részben állva jelöljük ki az összes fájlt a Ctrl+”A” billentyű kombinációval. Ennek hatására az összes fájl nevének háttéré más színű lesz.

Név	Módosítás dátuma	Típus
ar_szolgar.cdx	2017. 09. 21. 15:14	Micro
ar_szolgar.dbf	2017. 09. 21. 15:14	Micro
ar_szolgar_km.cdx	2017. 09. 21. 16:35	Micro
ar_szolgar_km.dbf	2018. 03. 06. 17:00	Micro
ar_szolgar_zona.cdx	2017. 09. 21. 15:32	Micro
ar_szolgar_zona.dbf	2018. 03. 06. 16:58	Micro
ar_termek.cdx	2017. 09. 28. 14:52	Micro
ar_termek.dbf	2018. 02. 02. 7:07	Micro

g.) A Ctrl+”C” billentyű kombinációval a kijelölt állományok a Windows vágóasztalra is felkerülnek, felmásolódnak egy ideiglenes helyre.

h.) Meg kell keresni azt a könyvtárat, amelyet a biztonsági mentés céljára létesítettünk, (példánkban ez most a „d:\1backup” lesz) és lépünk bele.

i.) Amikor a könyvtárban állunk , akkor a Ctrl+”V” billentyű kombinációval a vágóasztalra előzőleg felhelyezett fájlok átmásolódnak a könyvtárba.

